

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

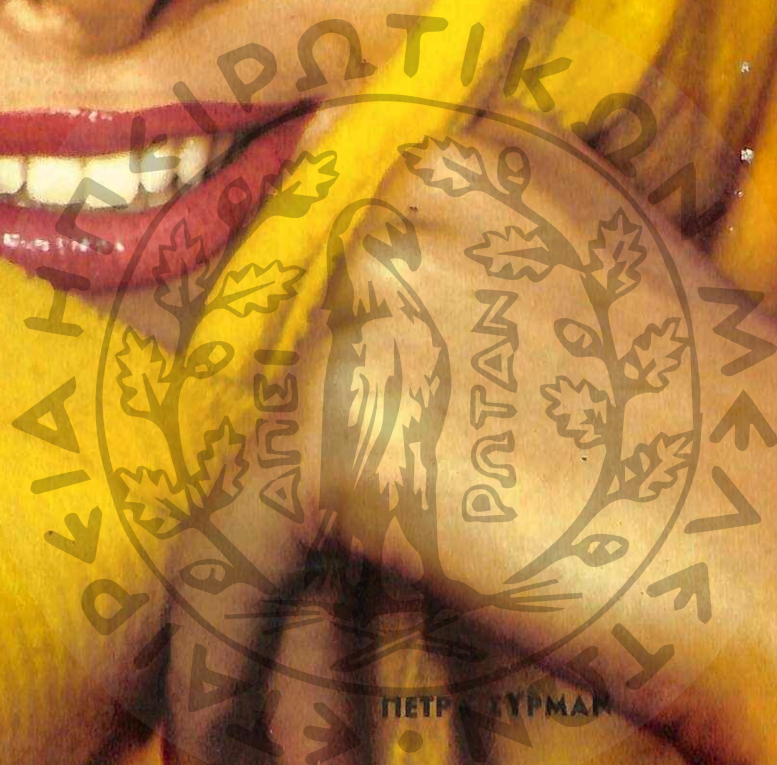
ΑΡ. 306 | ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΣΠ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ:

Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Με δερματογραφίες:

Η ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΓΑΛΑΞΙΑ" ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΠΑΠΙΣΣΑ ΙΩΑΝΝΑ

του Έμμανουήλ Ροΐδη
Το πάντοτε ζωντανό και ενδιαφέρον νεοελληνικό άριστούργημα.

ΛΟΥΚΗΣ ΛΑΡΑΣ

του Δημητρίου Βικέλα
Το «κλασσικό» μυθιστόρημα της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

του Περικλή Γιαννόπουλου
Τα γεμάτα δυναμισμό και ποιή-ση αισθητικά δοκίμια, ενός προ-φητικού πνεύματος.

Η ΦΟΝΙΣΣΑ

του Άλεξάνδρου Παπαδιαμάντη
Το ωραιότερο μυθιστόρημα του κο-ρυφαίου πεζογράφου μας. Ένα άριστούργημα ψυχολογίας και πε-ριγραφικής δυνάμεως.

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

του Γεωργίου Βιζυηνού
Ένας τόμος με τέσσερα από τα καλύτερα ελληνικά διηγήματα.

Η ΦΥΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΞΑΝΤΡΟΥ

Η θρυλική Ιστορία της ζωής και των κατορθωμάτων του ήρωικού βασιλέα της Μακεδονίας, όπως τη δημιούργησε η λαϊκή φαντασία.

Μόλις έξεδόθη

ΩΔΑΙ

του Άνδρέα Κάλβου
Ολόκληρο το ποιητικό έργο του Άνδρέα Κάλβου, σε μια νέα σειρά του «Γαλαξία».

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΡΕΝΟΥΑΡ

του Άμπρουάξ Βολλάρ
Βιογραφία, ανέκδοτα και θαύτε-ρη ανάλυση της τέχνης του μεγά-λου ζωγράφου.

Μόλις έξεδόθη

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Μια ενδιαφέρουσα συλλογή διηγη-μάτων των καλύτερων Αμερικανών συγγραφέων της «Φανταστικής Έ-πιστήμης».

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

του Γεωργίου Α. Βλάχου
Μια σειρά από τα σημαντικότερα πολιτικά άρθρα της περιόδου 1920 - 51.

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

του Όθυσσέα Έλύτη
Μιά συγκεντρωτική έκδοση του έργου της πρώτης ποιητικής πε-ριόδου του σύγχρονου μεγάλου ποιητή.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

του Παντελή Πρεβελάκη
Το θαυμάσιο διδύο του κορυ-φαίου συγγραφέα, που κυκλοφορεί για τετάρτη φορά στην Ελλάδα.

Η ΔΙΚΗ

του Θανάτς Κάφκα
Το καταπληκτικό διδύο του μεγα-λύτερου ίσως μυθιστοριογράφου της εποχής μας. Εκδίδεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

ΕΡΩΦΙΛΗ

Η «κλασική» έρωτική τραγωδία της Κρητικής Μεσαιωνικής Λο-γοτεχνίας.

ΦΟΝΟΣ ΣΤΗ ΤΖΑΜΑ-ΙΚΑ

της Μινιόν Έμπερχαρτ
Μυστήριο, αγωνία και δράμα, σ' ένα έξωτικό περιβάλλον.

ΤΟ ΑΝΤΙΔΡΟ

του Άγγελου Σικελιανού
Η ανθολογία του ποιητικού του έργου, που συνέθεσε μόνος του ο μεγάλος ποιητής.

ΕΝΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΣΤΗ ΒΕΡΟΝΑ

του Σάμλ Έσμπραγιά
Αισθηματικό, αστυνομικό μυθιστό-ρημα με χιούμορ, φαντασία και πνεύμα.

Μόλις έξεδόθη

ΜΗ ΘΥΜΩΝΗΣ ΙΜΟΓΕΝΗ!

του Σάμλ Έσμπραγιά
Ένα χαριτωμένο, χιουμοριστικό μυθιστόρημα με ατμόσφαιρα μυ-στηρίου και αγωνίας.

ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

της Άγκιθα Κελσι
Μυθιστόρημα ποιότητας, της μο-νοδικής στο είδος της Άγγλίδας συγγραφέως.

Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΠΑΣΜΕΝΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ

του Ε. Σ. Γκάφντεν
Το μυθιστόρημα με τη συναρπα-στική πλοκή και το άμειωτο έν-διαφέρον.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 306 ΔΡΑΧ. 5

ΕΤΟΣ ΣΤ' 1 ΣΕΠΤ/ΒΡΙΟΥ 1961

Έκδοσις: ΕΛΚΗΝ Έλένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ηλιδόπουλος
Διευθυνσις: Κων. Κ. Ψύχας (Μονής Πετράκη αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (*Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:

Συντάξεις, Γωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 527-081

Έκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 971-685

Συνδρομαί:

Έσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Έτησια δραχ. 260.

Έξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Έτησια δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνηγορήσεως—Διαφημίσεις κατά συμφω-νίαν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευσιν άρθρων και εικόνων του περιοδι-κού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Οι άναγνώστες μας γράφουν

Δήθεν ρεκόρ

Οι αθηναϊκές εφημερίδες δημοσί-ευσαν άδασάνιστα τηλεγράφημα, σύμ-φωνα με το όποιον στο Φύσιγκεν της Βαυαρίας ανέδλωσε η «θεριότερη Ι-αματική πηγή της Εύρώπης». Το νε-ρό της —μεταδίδεται— φθάνει τους 52 βαθμούς Κελσίου...

Καμένη Αίδηψος με τους 72,2 βαθμούς σου, έλα που είσαι ελληνική και δεν μάς γεμίζει το μάτι...

Α. Κ. Ίατοδς

Η ένορσική

Άψευδέστερη μαρτυρία της αντίδη-μοτικότητας της περιδότης «ένορσικής έισφοράς» από τις άλλεπάλλη-λες διαμαρτυρίες των Ιερέων, που ζη-τούν την άμεση κατάργησή της, δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει, όμως, φαίνε-ται και διάθεση κατανόησης του λαϊκού αίτηματος, πράγμα πολύ λυ-πρρό, κρινόμενο γενικότερα.

Αθήναι Δ. ΧΑΡΙΣ.

Όχι Ραφίνα!

Πολλές εφημερίδες — άφήστε πιά τις πινακίδες των λεωφορείων! — γράφουν την λέξη Ραφίνα με γιάτα. Ραφίνα την έχουν στις πινακίδες τους και τα λεωφορεία. Είναι, έν τούτοις, κρίμα ένα τοπωνύμιο, που διατηρήθηκε από τον λαό παραπάνω από τρεις χιλιάδες χρόνια, να κακο-ποιείται τόσο άνάσασα από τους γρά-φοντας. Ό πανάρχαιος άττικός δη-μος άνωμάζετο Δήμος Άραφίνας. Ό λαός διεφύλαξε την αίτιατική του ό-νόματος, παραλείποντας το άρχικό α (Άραφίνα, Ραφίνα), που πιά δεν του πήγαινε στο άρσενικό γένος, δ-πως συνέβη και η άλλα τοπωνύμια. Έτσι ό Άραφην έγινε η Ραφίνα, δ-χι, όμως, προς Θεού, Ραφίνα!...

Παραθεριστής Ραφίνας ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Αν δάλομε μυαλό

Διάβασα κ' έγώ στις εφημερίδες, με πολλή εύχαρίστηση, ότι το έλ-ληνικό έμπορικό κέντρο που ίδρύθηκε

στο Λονδίνο προεκάλεσε τον γενικό θαυμασμό και πολλοί επισκέπτες του ζητούν ν' αγοράσουν τα έκτιθέμενα προϊόντα. Ό διευθυντής του είπε στους δημοσιογράφους ότι «δυστυχώς το κέντρο είναι μόνο μία προθήκη. Έάν εύρωμεν, όπως το έλπίζω, αντα-πόκρισιν από τους Βρετανούς αγο-ραστές, όλα τα έκτιθέμενα προϊόντα θα υπάρχουν διαθέσιμα εις τα βρεταν-νικά καταστήματα».

Όραιοτάτα, δέβαια, δλ' αυτά, άρ-κει τα είδη που θα στέλνουμε να εί-ναι ίδια με της «προθήκης». Αν δεν δάλομε μυαλό και συνεχίσουμε να στέλνουμε σκουληκιασμένα σικά και σάπια φρούτα, θα πάνε χαμένα τα χρήματα που ξόδεψε το δημόσιο για την προβολή των προϊόντων μας στο, όπως περιγράφεται, πολύ καλαίσθη-τα διακοσμημένο κτίριο του Λονδίνου. Κ' οι παλιοί έμποροι, που έκαναν τη δουλειά τους χωρίς τη σύγχρονη κρα-τική ύποστήριξη, τα άφθονα μέσα των οργανισμών και τις διάφημίσεις, θα μπορούσαν να είναι πολύτιμοι σύμ-βουλοι στις σοβαρές προσπάθειες.

Πάτρα ΑΠΟΜΑΧΟΣ ΕΜΠΟΡΟΣ

Και σ' αυτό έσχατοι;

Έπί 56 εκατομμυρίων ένηλίκων Ά-μερικανίδων, 33 εκατομμύρια γνωρί-ζουν ότι η πεντάλεπτη εξέταση Πα-πανικολάου έξασφαλίζει έγκαιρη δι-άγνωση του καρκίνου, 17 εκατομμύρια δέ από αυτές έχουν ήδη υποβληθή στην εξέταση. Ό καληγητής Παπα-νικολάου είναι Έλληνας, αλλά, όπως φαίνεται απ' τους παραπάνω άρι-θμούς, πρώτες απ' την έφεύρεσή του ώφελούνται οι Άμερικανίδες. Έμείς, οι Έλληνίδες, θα ώφελουθήσουμε, ύστερα από χρόνια, όλες τις άλλες προηγμένες χώρες... Γράψτε πάντως κάτι γι' αυτό το μεγάλο θέμα.

Αθήναι ΚΑΝΕΛΑΙΤΣΑ Π.

Απαγορεύεται!

Όταν ήμουν στην Κύπρο είχα δια-βάσει μια ζωηρή περιγραφή εις τις «Εικόνες» διά το ξενοδοχείον της Πάρνηθος και πράγματι μου έγεννήθη

Πείρα
πολλών έτών
συγκέντρωσε
στά Φαρμακεία
Μαρινοπούλου
όσα ή έπίσότημη και
ή αισθητική έδεσαν στην
ύπηρεσία της όμορφιάς σας...

Η έκλογή των γυαλιών άπαιτεί γνώση και
γούστο. Κάθε παραγγελία τους στα Φαρ-
μακεία Μαρινοπούλου σας έξασφαλίζει
τέλεια κρύσταλλα, μοντέρνους σκελετούς.

Η πιο μοντέρνα, ή πιο μεγάλη
συλλογή καλλυντικών.....

Για κάθε τύπο γυναικείας όμορ-
φιάς, μια δροσερή κολώνια,

Λιαρίς για τα ξανθά μαλλιά

Λιλιά για την σκούρα έπίδερμίδα

Μανόλια για το σταρένιο δέρμα.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 23 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Οι εκδόσεις ΓΑΛΑΞΙΑ άπαρτίζουν την καλύτερη σύγχρονη βιβλιοθήκη — την ΔΙΚΗ ΣΑΣ βιβλιοθήκη.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΑΛΑΞΙΑ: Ό τόμος 15 δραχμές

ή επιθυμία να το επισκεφθώ. Και μία Κυριακή με άλλους τέσσερις άνεδής-καμε στην Πάρνηθα. Μας απαγορεύθη ή επίσκεψη. 'Ανεξαρτήτως του ποιος είναι ο όγκος του θαλασσιού μου, δι-ερωτώμαι, τί πρέπει να απαντήσω ό-ταν επιστρέψω στην Κύπρο; Και σάς ερωτώ έμμέσως ώστε να απαντήση ή διεύθυνση του ξενοδοχείου δια να γνωρίζη ο κάθε περίεργος ή ξένος. 'Απαγορεύεται πλέον εις κάθε επίσκε-πτην ή ένοχλητική του παρουσία; Καί, έν τοιαύτη περιπτώσει, δέν εί-ναι σοφόν να τοποθετηθή μία ταμπέ-λα ή όποια να έξηγή την απαγόρευση ή μία ειδοποίηση εις τας έφημερί-δας ή όποια να ξεκαθαρίση τη θέση του ξενοδοχείου αυτού;

Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Αδοιγόητες

Κατάπληξιν έπροξένυσεν ή εις την πρώτην σελίδα του ύπ' αριθ. 303 φύλλου των «Εικόνων», δημοσιευθείσα φωτογραφία. Νομίζω, θεδήλωσιν του Νασού αποτελεί ή επί των 'Ιερών μαρ-μάρων καθημένη άγνωστος, ξένη προ-φανώς, ήθοποιός (;) 'Ελειψεν άραγε μία σύγχρονος έλληνική αρχαϊκή καλ-λονή;

'Αθήναι

Δ. ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο πραγματικός Νικητής

Δέν μένει παρά να «συγχαρούμε» την 'Επιτροπή Πανερωπαϊκών 'Ιστιο-πλοϊκών 'Αγώνων δια τας τρεις «τε-λεσιδίκους» αποφάσεις της. Πράγμα-τι, είναι δύσκολο, ακατόρθωτο και ά-πίθανο μία έπιτροπή να άνακηρύσσει διαδοχικώς εις τρεις ήμέρας ίσαρί-θμους νικητάς! 'Ανεξαρτήτως, όμως, των καταπληκτικών αποφάσεων της έ-πιτροπής, νικητής δι' όλους τούς φι-λάθλους είναι μόνον ο Διάδοχος, ο ό-ποιος, λόγω του χαρακτήρος του και του αξιώματός του, δέν μπόρεσε να τριξή τα δόντια στην έπιτροπή, πρά-γμα που θάκανε — και δικαίως — ο κάθε νικητής άπ' τόν όποιον άφαιρούν άδικώς τη χαρά της νίκης!..

'Αθήναι

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Μετά διδασκάλου

Διάβασα το δεύτερο μέρος που δη-μοσιεύετε σχετικά με την έπιστήμη (γιατί περί αληθινής έπιστήμης πρό-κειται) της Γιόγκα. Με το θέμα έχω άσχοληθή επί έτη και στην αρχή — πάνω στον ένθουσιασμό μου — φώ-ναξα κ' έγώ «Εύρηκα», αλλά άργότε-ρα όμως...

Είναι γνωστόν ότι Γιόγκα στην 'Ινδική σημαίνει ένωση και κατ' έ-πέκτασιν σημαίνει: Κυριαρχία, ύπο-ταγή, δουλεία.

Με βάση την έτυμολογίαν αυτήν της λέξεως, ή λέξη Γιόγκα χρησιμο-ποιείται ως όνομασία μιάς κοσμοθε-ωρίας, μιάς Φιλοσοφικής Σχολής, έ-νός συστήματος άσκητικής διαβίω-σεως και πνευματικής «συγκεντρώσε-ως», με σκοπό την «Ένωσιν» του ατό-μου με το «Υπέρτατον Όν», με το «Διέπον το Σύμπαν Πνεύμα». Πριν άρχισω τις άναπνευστικές άσκήσεις ήμουν υγιέστατος και αυτό το γνωρί-ζω διότι λόγω της εργασίας μου κά-θε 6 μήνες με εξετάζουν ιατροί.

'Αρχισα, λοιπόν, με θρησκευτική εύλάβεια αυτές τις άναπνευστικές ά-σκήσεις. Το αποτέλεσμα; Μετά πά-ροδο 6 μηνών ήμουν φυμιατικός. Αύ-τες οι άσκήσεις γνωρίζετε τί κάνουν; Στέλνουν μέσα στον όργανισμό Πρά-να, δηλαδή ζωτική ενέργεια, και δημι-ουργούν μία τριεακτική πίεση και τότε; Πρέπει να είναι πολύ ισχυρός ένας όργανισμός για να άντέξει στα άποτελέσματα. Μοιάζει σαν να υπερ-φορτίζετε μία ηλεκτρική στήλη. Οι 'Ινδοί, όταν αποφασίσουν να διδα-σθούν την Γιόγκα, καταφεύγουν σε ει-δικούς διδασκάλους, τούς «Γκουρού», όπως τούς όνομάζουν. 'Η Γιόγκα μοιάζει με τη μουσική, δηλαδή δέν διδάσκεται δι' άλληλογραφίας.

'Αθήναι

ΕΝΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ROL μέ 07

Τα χιονάτα ρούχα είναι πλυμένα με ROL

Δυό αλήθειες... μαζί με χίλιες έκπληξεις σε κάθε κουτί του ROL... 'Ανδοδοχεία - Αυτοκίνητα άγώνων - Κάκτοι, 'Ανάγλυφα παραμύδια... 'Εκπληξεις πρωτότυπες, έμπνεύσεις του ROL!...

ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΟΥΤΙ ΤΟΥ ROL

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

ΝΕΟ!

φορητό μαγνητόφωνο
ΦΙΛΙΠΣ
Με Τρανζίστορς

με τα περισσότερα πλεονεκτήματα
και τις άπεριόριστες δυνατότητες χρήσεως

Ταξίδια
'Επιχειρήσεις
'Ανταποκρίσεις
Μαθήματα
Οικογενειακές συγκεντρώσεις
Μουσική
Κινηματογράφος
Σπόρ

"Όποια κι 'άν είναι ή άσχολία σας
όπου κι 'άν βρίσκεσθε
έπιτυγχάνετε
την τελειότερα
και πιο πιστή άπόδοση
του ήχου.

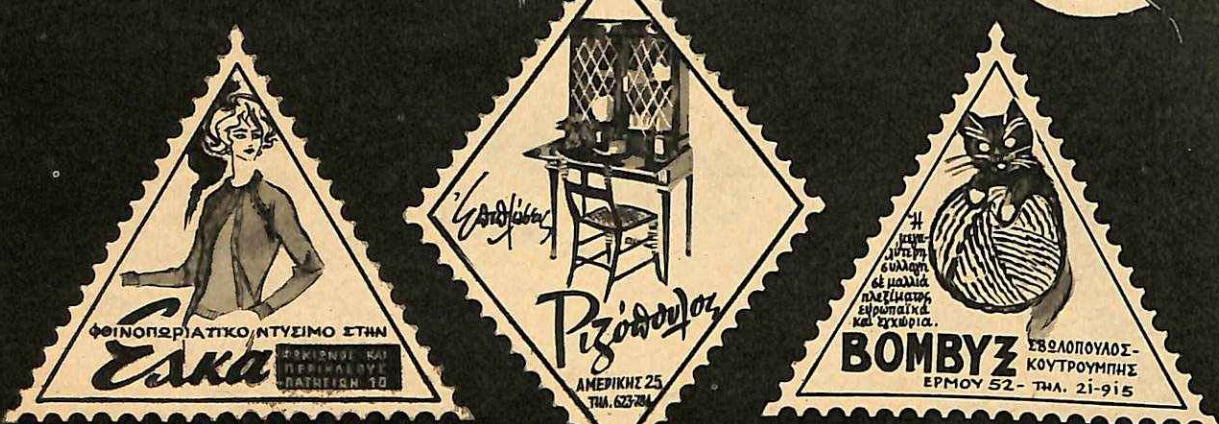
- Εύκολο στή μεταφορά
άκόμα και κατά την διάρκειαν
λήψεως και άναμεταδόσεως.
- Άπλούστατο σε χρήση.
- Μεγάλη διάρκεια έγγραφης.

- Συνδυάζεται με μικρόφωνο, ραδιόφωνο και χωριστό μεγάφωνο.
- Άποδίδει τέλεια και τόν πιο εύαίσθητο ήχο.

ΦΙΛΙΠΣ
"Έχετε μαζί σας
ένα φορητό μαγνητόφωνο
Θά σάς έξυπηρετήση όπουδήποτε
και σε οποιαδήποτε ώρα

Η Συλλογή της Έφης

Βιβλία που μās έδωσαν

«Η Σ Κ Ι Α Κ Α Ι Τ Ο Θ Ω Σ», Ποιήματα,
Κώστα Στεργιόπουλου, Δίφρος, σελί-
δες 56.

Τα ποιήματα μιάς εξαστίας συγκεν-
τρώνει στην τελευταία συλλογή του ο
κ. Κ. Σ. 'Αλλά, αν και γραμμένα σε
τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα (μερικόν
οι ρίξεις φτάνουν και παλαιότερα), συνθέ-
τουν ένα όλο με αυστηρή ενότητα διαθέσε-
ως και στάσεως έναντι της ζωής και συγ-
κεκριμένα του ύψιστου αιδεζόδου.
"Αν θέλαμε να χαρακτηρίσουμε με δυο
λέξεις μόνο το κλίμα του ποιητή, θα το
λέγαμε «κόλαση αγγελική». Κόλαση,
είναι και μόνο το γεγονός της υπέρβασης,
σ' ένα μυστηριώδη κόσμο γεμάτο αμ-
φιβολίες, απογοητεύσεις και πόνο, κα-
θώς υποκύπτουμε κατάκοποι, απόστα-
μένοι γέρνοντας, σ' ένα ανέξογχο χρό-
νο που διαρρέει. 'Αγγελική δέ, γιατί
η πάσχουσα ποιητική ευαισθησία εν προ-
κειμένω μένει ουσιαστικά εκτός αμαρ-
τίας, αν και αυτό δεν την απαλλάσσει
από την ενοχή. «Παίρνουμε μόνο μαζί
την ενοχή καρδιά μας — Μά άλλο απ'
αυτό δεν ξέρουμε τίποτα». Σε τρεις
κύκλους χωρίζονται τα 33 ποιήματα της
συλλογής. Στο τρίτο, που δίνει και τον
τίτλο στο βιβλίο, έρρεται συμπτω-
μένος ο πνευματικός πυρήνας του ποιη-
τή, διαγράφεται με παθητική λεπτότη-
τα και με γνήσια λυρικά μέσα η προ-
σωπική αγωνία του: «Τι είναι ο καη-
μός αυτός, που μοιάζει με παράπονο —
μπροστά στη στάλα της βροχής, στο
μαδημένο δέντρο — στής αλσάσκαιρι-
ας τον αέρα και το σύννεφο». «Από τη
φοβερή στιγμή κρατήθηκε — μά τώρα
είμαι ένας άλλος. — Κάθονται εδώ κι
άναμετρώ: από τί σκοτεινά βάρη ανέ-
θηκα — ψηλαφητά — για να 'βρω του-
το το φτωχό κερί — και να βρεθώ σ'
ένα καλλι χωρίς παράθυρα —
μ' αυτό το φως, που είναι μια νέα τυ-
ραντία». Και θέαμα είναι αφοψ: «Χρό-
νια και χρόνια πάνε που ανθρωπιάσατε
— κάνοντας το λημέρι υποθέσεις». Γι' αυτό
και σαν παρίνεση προς εαυτόν μένει
μόνο, χωρίς σταθερή λυτρωτική άξια
τό: «Αυτό τον πόνο θα τον κάνω ζωή»
— πιστεύοντας, μονάχα αυτό: πιστε-
ύοντας».

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΠΕΤΡΑ ΣΥΡΜΑΝ,
ένα νέο άστέρι του γερμανι-
κού κινηματογράφου, που άρ-
χισε να λάμπει. (Φωτογρα-
φία εξωφύλλου, LEN SIR-
MAN PRESS).

Ένα ακόμη Εκλεκτό προϊόν

Με την πρώτη δοκιμή
θα διαπιστώσετε ότι
δεν υπάρχει καλύτερο

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΤΡΟΦΩΝ Ι. ΓΙΩΤΗΣ ο.ε. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΙΚΤΙΝΟΥ 3

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΠΟΥΓΑΔΑ

Bella

ΣΚΟΝΗ
ΠΛΕΝΕΙ ΜΟΝΗ

- Δεν φθείρει τα ρούχα
- Καθαρίζει όλους τους λεκέδες
- Δεν θάλλει τα χέρια
- Είναι αντισηπτική

ΕΞΟΥΡΑΣΤΟ ΠΛΥΣΙΜΟ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΗΣ Bella

ΑΔΕΛΦΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΚΟΛΛΑΣ Bella

"ΚΑΜΠΑΝΑ",
2002

Εύκολο μαγείρευμα κομψό τραπέζι

με τα μοναδικά σκεύη

PYREX

SEDLEX
(ΓΑΛΛΙΑΣ)

PYREX SEDLEX. Το υγιεινότερο
σκεύος διά μαγείρευμα, σερβίρισμα
και διατήρηση των φαγητών σας.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ, ΕΡΜΟΥ 74 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 25.116

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΝ!

ΚΜ 1 ηλεκτρική
ΚΡΕΑΤΟΜΗΧΑΝΗ
ΚΑΙ ΤΡΙΦΤΗΣ

- ★ Αλέθετε οτιδήποτε: κρέας, φρούτο ή λαχανικό μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα.
- ★ Διαθέτει 4 ειδικούς τριφτές.

Στην καταπληκτική τιμή
των 775 δρχ.

Moulinex

Θα το βρήτε σε όλα τα ειδικά καταστήματα

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ: ΕΡΜΟΥ 74 - ΤΗΛ. 25.116
ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 9 - ΤΗΛ. 79.304

10 κυβικών ποδών 10.800 δρχ.
8 κυβικών ποδών 9.500 δρχ.

ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΝΑ ΔΙΑΛΕΞΕΤΕ ΤΟ ΨΥΓΕΙΟ ΣΑΣ
ΩΠΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕ 14 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ζητήστε να έχη:

1. Ίσχυρότατο και αθόρυβο ψυκτικό μηχανήμα.
2. Αθόρυβη πόρτα, που να μην προεξέχει όταν ανοίγει.
3. Χαλύβδινο θάλαμο μέσα-έξω εμαγέ.
4. Ατσάλινο και υγιεινό.
5. Μονωμένη πόρτα παγοθαλάμου, που εξασφαλίζει τελεία κατάψυξη.
6. Μονωμένη λεκάνη αποψύξεως με στόπ ασφαλείας και διπλό πυθμένα.
7. Ειδικό κλαπέτο αποψύξεως, για να μη στάζει ούτε σταγόνα στο θάλαμο.
8. Ατσάλινες εσχαρές με πλαστική επένδυση, πεντακάθαρες κι' αθάνατες.
9. Πλαστική εσωτερική πόρτα, με κινητές δηκτες.
10. Ειδικούς χώρους για θούτορ και αούγα, με τη σωστή ψύξη διατηρήσεως.
11. Κινητό ράφι για φιάλες, ώστε να οικονομηται πολύτιμος χώρος.
12. Φρουτολεκάνη ατσάλινη εμαγέ, με στόπ ασφαλείας και κρύσταλλο.
13. Κοχλίες δριζοντιώσεως, που να τὸ ἐδραιώνουν σωστά σε κάθε δάπεδο.
14. Τέλειο εσωτερικό φωτισμό, με προστατευόμενες λυχνίες.
15. Ειδικά στεγανοποιητικά υλικά, υαλοβάμβακα και ανοξείδωτα ελάσματα.

Σε όλες τις απαιτήσεις σας
άνταποκρίνονται
ΤΑ ΝΕΑ ΨΥΓΕΙΑ ΙΖΟΛΑ
ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΦΡΟΝΤΙΣΜΕΝΑ
ΤΑ ΠΙΟ ΦΘΗΝΑ

ΙΖΟΛΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Μήνυμα

διασήμου Ίαπωνος γυναικολόγου
πρός τις γυναίκες

Σας όμιλεϊ ο Δρ 'Οζινό:

Πολλές γυναίκες θέλουν παιδιά, αλλά δεν αποκτούν. Σε άλλες, πάλι, συμβαίνει το αντίθετο. Τώρα, και οι πρώτες και οι δεύτερες μπορούν να ξερουν με δεβαιότητα σε ποιές μέρες μπορούν να αποκτήσουν παιδί. Χρησιμοποιήστε το C.D. INDICATOR, τη θαυμαστή μικρή συσκευή που υπολογίζει με ακρίβεια, πού σας δείχνει κάθε μήνα τις ημέρες αυτές με απόλυτη ασφάλεια, όμως με την πρώτη ματιά.

Το C.D. INDICATOR συνιστάται από τον Δρα 'Οζινό και τον καθηγητή Κνάου, διευθυντή της Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου LAINEZ, που διεπίστωσε, σε χιλιάδες περιπτώσεις γυναικών, την ακρίβεια των θεωριών του Δρα 'Οζινό. Κατά συνέπεια δεν δισκινδυνεύετε εκπληξεις χρησιμοποιώντας το C.D. INDICATOR, που άμα ρυθμισθή στην ατομική σας περίπτωση, είναι αδύνατο να προκύψει λάθος, έστω και αν οι "κύκλοι" σας είναι πολύ ακανόνιστοι. 'Η χρησιμοποιήστε του είναι απλουσάτη. Δεν έχετε να συμβουλευθήτε ούτε δίδωλο, ούτε σχεδιαγράμματα, ούτε να κάνετε υπολογισμούς — άρα κανένας κίνδυνος λάθους. Το C.D. INDICATOR είναι μια εύρεση της Έπιστήμης προς τη σημερινή γυναίκα. Καταργεί τις μεθόδους τις επίχρμες για την ύγεια και εξασφαλίζει την εύτυχία και την αρμονική συμβίωση των συζύγων.

Τεύχος Δωρεάν

Ζητήστε πληροφορίες άμεσα σήμερα. Ταχυδρομήστε το παραπλήρως δελτίο για να λάβετε δωρεάν ένα ένδιαφέρον εικονογραφημένο τεύχος με όλες τις λεπτομέρειες για τὸ πὸς δα υπολογίζετε ἐπιστημονικά τις γόνιμες ημέρες σας.

Διαβάστε αυτό τὸ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ μεγάλου σοφοῦ: "Τὸ C.D. INDICATOR, μὲ ἐπεδείχθη σήμερα καὶ μὲ ἐξήγησαν τὴ χρῆση του. Εἶναι μὴ θαυμασιὰ συσκευή πὺ δείχνει μὲ ἀκρίβεια τὴν περίοδο τῆς γονιμότητος, σύμφωνα μὲ τὴ μέθοδο 'Οζινό-Κνάου. Ἀπὸ όλες τις ἀνάλογες συσκευές ὑπολογισμοῦ πὺ ἐπενόησαν, τὸ C.D. INDICATOR εἶναι ἡ πῶ ἐξυπνήη."

Ἀντίπαιαν C.D. INDICATOR Πανεπιστημίου 6 Ἀθῆνας

Στείλτε μου χωρὶς ὑποχρέωσι τὸ λεπτομερές τεύχος γιὰ τὸ C.D. INDICATOR. Ἐσκέλειω δρχ. 3 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδο.

Όνομα
Διεύθυνση

ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΚΑΙ ΣΕΙΣ ΝΑ
ΣΧΕΔΙΑΖΕΤΕ;

ΑΦΟΥ ΓΡΑΦΕΤΕ
ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΕΤΕ!

Ἀσφαλὲς δάχετε πει πολλές φορές: "Ἄς μπορούσα κι' ἐγὼ νὰ σχεδιάζω!"... Ἀλλά, γιατί ὄχι;... ἄρα, όταν γράφετε, σχεδιάζετε με τόσο εὐκολία τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου! Γρήγορα, λοιπόν, δα μπορούσατε νὰ σχεδιάζετε καὶ κάθε ἄλλο σχῆμα, όταν, τὸ χῆμα τοῦ σχεδίου, πὺ εἶναι ἐμφυτο σὲ ὅλους τοὺς ἀνδρώπους, σὰς τὸ καλλιέργησι ἡ Σχολὴ Α.Β.Σ. με τὸ κατάλληλο Σῦστημα. Ἀμέσως δ' ἀποβάσκει καὶ σεις κάθε εἶδους θέματα ἐπάνω στὸ χαρτί σας, με γραμμὲς ἀπλὲς κι' ἐκφραστικὲς, ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ ἡλικία σας. Εὐθὺς ἀπὸ τὸ πρῶτο μάθημα δα νοιώσετε καὶ σεις τὴ χαρὰ νὰ δημιουργήτε καὶ ἐντελὸς δικὸ σας. Κ' ἐπειτα... δα βρίσκετε πὺς τὸ νὰ σχεδιάζετε εἶναι τὸ φυσικότερο πράγμα!

ΖΗΤΗΣΤΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΚΑΙ ΣΕΙΣ τὸ ἀληθινὸ ἐκπαιδευτικὸ Σῦστημα Α.Β.Σ., πὺ με ἡσυχία σὶ σὶ σὶ σας, ὅπου καὶ ἂν μένετε, σὰς ἐπιτρέπει νὰ κάνετε ὄχι πὺ ἀνάσσεις ἀντιγραφές, ἀλλὰ σχέδια καὶ σκίτσα δαδύοντα ἐκ τοῦ φαντασίου. Ζητήστε μας ἀμέσως σήμερα τὸ εἰκονογραφημένο ἀναλυτικὸ τεύχος μας, πὺ τὸ προσφέρουμε δωρεάν καὶ ὅπου δα θάρητε κάθε λεπτομέρεια γιὰ τὸ Σῦστημα καὶ τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Σχολῆς Α.Β.Σ.

ΔΩΡΕΑΝ

ΣΧΟΛΗ Α.Β.Σ. Πανεπιστημίου 10, Ἀθῆνας
Παρακαλὼ στείλτε μου δωρεάν, χωρὶς ὑποχρέωσι, τὸ Ἀναλυτικὸ σας Τεύχος. Ἐσκέλειω δρχ. 3 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδο.
ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
(Ἄν ἐνδιαφέρεστε γιὰ παιδί, σημειώστε ἐδὼ τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἡλικία του: ἐπὶ

ΓΚΙΚΑ

ΣΩΣΤΕ
ΤΑ ΝΥΧΙΑ ΣΑΣ!

...Σώστε τα με τὸ παγκοσμίου φήμης Ἀμερικανικὸν προῖον
"ΧΑΡΝΤ ΑΣ ΝΕΪΛΣ."

★ Προστατεύει τὰ νύχια ἀπὸ τὸ σπάσιμο καὶ τὸ ἀντισταθμικὸ ξεφλούδισμα στὶς ἄκρες τους καὶ τὰ κάνει γερὰ, ὀραῖα, ὑγιή.

★ Εὐκολώτατο σὴ χρῆσι του. Χρησιμοποιεῖται με βουρτσίσμα ὅπως τὸ βερνίκι.

★ Τὸ HARD AS NAILS εἶναι ἓνα ὑγρὸ ἄχρωμο πὺ δυναμώνει τὰ νύχια.

★ Τὰ ἀποτελέσματα θὰ φανοῦν ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν.

★ Εἶναι προῖον τοῦ Οἴκου SALLY HANSEN - N. Y. U.S.A

Πωλεῖται στὰ Καταστήματα Καλλυντικῶν καὶ στὰ Φαρμακεία

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 26

ΑΠΟΚΛ. ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Χ.ΤΟΥΤΖΙΑΡΙΔΗΣ
Σωκράτους 50 - Τηλ. 522.439

basic nail care
HARD AS NAILS
Sally Hansen
HARD AS NAILS
pour les ongles cassants
wirkt sofort
SALLY HANSEN NEW YORK

ΝΕΟ
Καταψυκτικό!

ΦΡΑΟΥΛΙΤΑ
ΦΙΞ
ΥΠΕΡΟΧΟ
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΟ
ΧΩΡΙΣ ΧΗΜΙΚΑ

ΦΡΑΟΥΛΙΤΑ
ΦΙΞ

Τὸ λουτρό
τοῦ 20^{ου} αἰῶνα!

Ἐγίνε γιὰ νὰ σὰς ξαναδώση
μέσα σ' ἐλάχιστο χρόνο
τὴν αἴσθησι τῆς ξεκούρασης
καὶ τῆς προσεκτικῆς περιποιήσεως,
πὺ δα σὰς ἐξασφάλιζαν
εὐγενικά καὶ ἐπιδέξια χέρια ξεχασμένα
σὲ ἀνατολίτικο παραμῦδι...
Γιὰ τὴν περιποίησι τοῦ δέρματός σας,
τὴν τόνωσι τῶν νεύρων, τὴν εὐεξία σας
ἀρκεῖ τὸ ντοῦς με

ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ[®]
= Σῆμα κατατεθέν

Bubble
Bath

ΦΑΜΑΡ

γιὰ τὸ λουτρό, τὸ ντοῦς, τὸ λούσιμο

ΖΗΤΗΣΤΕ Τὸ σὲ δα τὰ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
καὶ καταστήματα ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

(Associated News papers)

Άγωνία

Παρά την δραματική όξυνση της διεθνούς καταστάσεως και ακριβώς για να τονίσει εμπράκτως την εμπιστοσύνη του στο μέλλον, ο πρωθυπουργός της Αγγλίας κ. Μάκ Μίλλαν ανέχθηκε για την συνηθισμένη κυνηγετική του εξόρμηση στο Γιορκσάιρ. 'Επί έννεα ώρες μοναδική μέριμνά του ήταν πώς θα γεμίσει ο σάκκος. 'Αλλά — αδιάψευστος μάρτυς ο φακός — η κουρασμένη όψη και η ώχρότης του έπόδιδαν ότι σ' αυτό το διάστημα ή σκέψη του δεν ήταν στα θηράματα, αλλά μάλλον στο Βερολίνο.

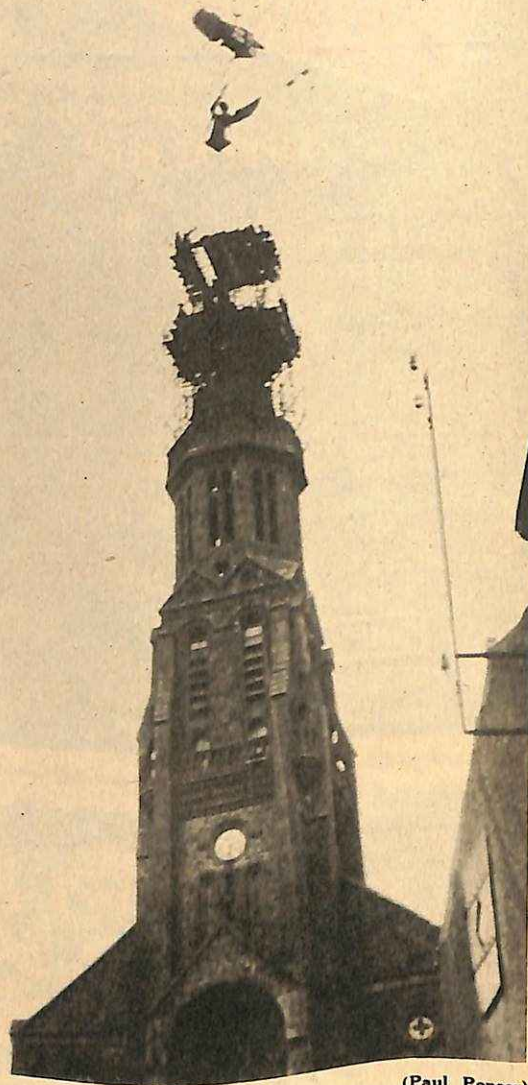
Μέτρα

"Επειτα από το άλμα προς την ελευθερία, που έκαναν δυο 'Ανατολικοί Γερμανοί, πηδώντας από το φέρρι - μπότ στην αποβάθρα του σουηδικού λιμένος Τρέλλεμποργκ, με συνέπεια τον σοβαρό τραυματισμό τους, οι μόνιμοι Σουηδοί εγκατέστησαν Σταθμό Α' Βοηθειών για κάθε μελλοντικό ένδεχόμενο, οι δέ κοιμουνιστικές άρχες υποχρέωσαν όλους τους επιβάτες να συγκεντρώνονται στο επάνω κατάστρωμα του σκάφους, από όπου οποιαδήποτε απόπειρα αποδράσεως ισοδυναμεί με σύγρουρη αυτόκτονία.

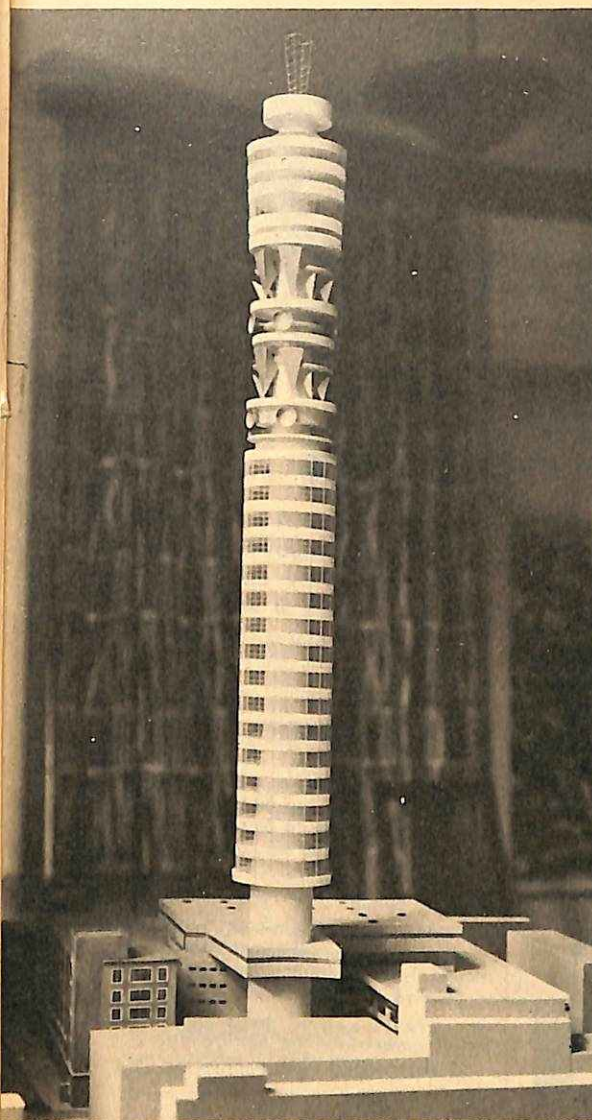
(Pressens Bild)

Στον οὐρανό

Με την βοήθεια ενός ελικοπτέρου το άγαλμα του Άγιου Μιχαήλ, ενώ πατάσσει τον σατανά, ύψους 12 μέτρων, έπανήλθε στο οὐράνιο ύψος του, στην κορυφή του κωδωνοστασίου της εκκλησίας του Σαιν Μισέλ Μόντ Μερκώρ, στην Δυτική Γαλλία. Πριν τέσσερα χρόνια το άγαλμα — πέστη ζημίες κατά την διάρκεια μιάς θύελλας και χρειάστηκε να το κατεβάσουν για να έπισκευαστή.

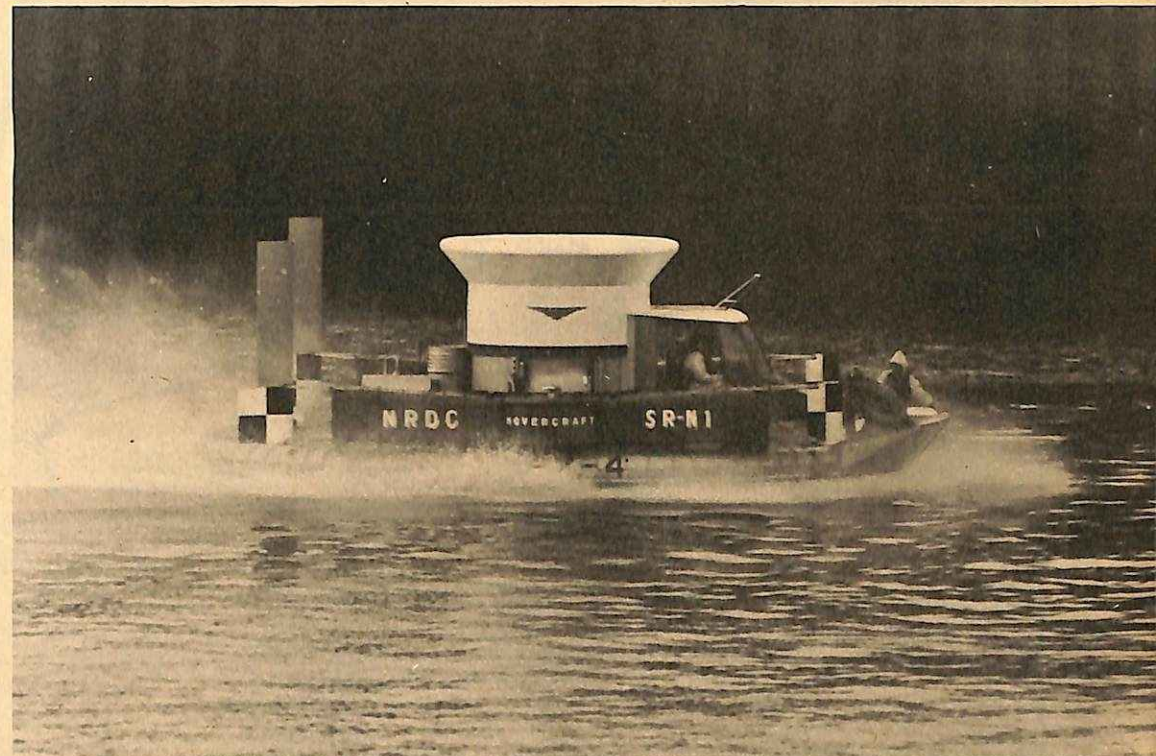
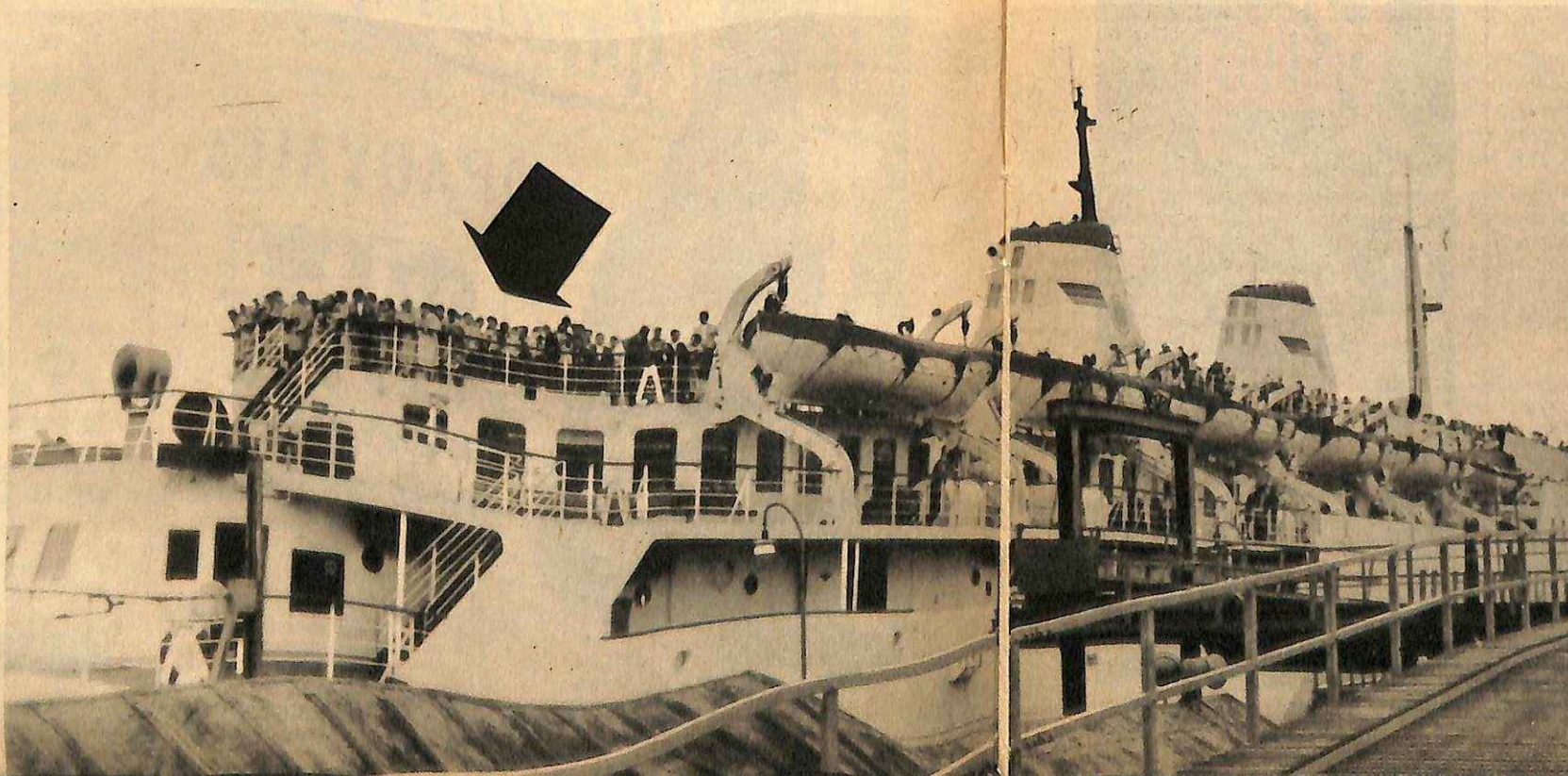
(Paul Popeer)

Καλή όρεξη

"Ένα περιστρεφόμενο εστιατόριο 150 μέτρα πάνω από τις στέγες του Λονδίνου, που θα προσφέρει μιά θαυμάσια θέα της μητροπόλεως, θ' άνοιξη στα 1963. Θα εγκατασταθ' έναν ειδικά ανεγειρόμενο πύργο, πάνω από το νέο μέγαρο του ταχυδρομείου, που να είναι το υψηλότερο κτίριο της άγγλικής πρωτεύουσας.

(The Times Photograph)

(Inter press)

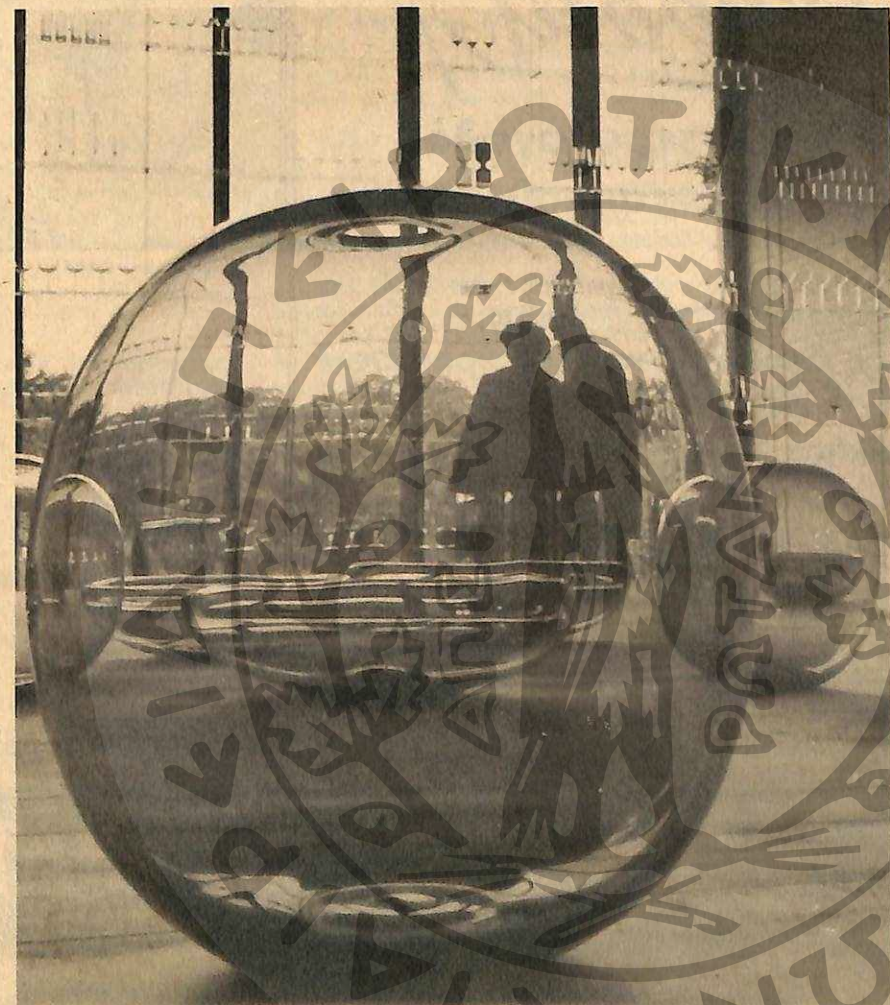
«Χόβερκραφτ»

Έκθέσεις

Γυάλινα αντίκείμενα όλων των εποχών συγκεντρώθηκαν στην έκθεση που άνοιξε προ ήμερών στο Χάμλεμπек της Δανίας. Τα έκθέματα τοποθετήθηκαν σε γυάλινα ράφια κοντά σε τεράστια υαλόφρακτα παράθυρα. Στη φωτογραφία, διακρίνονται σύγχρονα σχέδια του γνωστού κατασκευαστού γυάλινων αντικειμένων Πέρ Λύτκεν.

Ένώ συζητούνται πάντα τα σχέδια για τη διώρυγα υπό την Μάγνη, και τελευταία προτάθηκε μιά τεράστια γέφυρα, μιά άγγλική εταιρία παρουσίασε το «Χόβερκραφτ», που ιπτάμενο σε ελάχιστο ύψος πάνω από τα κύματα μπορεί να μεταφέρει μέσα σε λίγα λεπτά 60 επιβάτες από το Ντόντερ στο Καλαί.

(Pelfoto)

Δροσιά!

**Το ακριβώτερο αγαθό
του καλοκαιριού...**

‘Η ανάπαυσις είναι πλήρης,
ό ύπνος δροσερός και ξεκούραστος,
σέ σεντόνια ΙΡΛΑΝΔΑ
Πειραιϊκής - Πατραϊκής

- **ΙΡΛΑΝΔΑ**: Στερεό, λουσάτο σεντόνι, πάντοτε χιονάτο.
- **ΒΙΚΤΩΡΙΑ**: Λεπτό και φινό σεντόνι πολυτελείας.

Αυτό τό σήμα έγγυάται
δτι αγοράζετε γνήσιον
ΰφασμα
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

Μέ δ,τι δάζει ό νούς σέ δαμβακερά ύφάσματα ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουσιουρεύει!

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ Μπινάκα
Προϊόν έπιστημονικής έρεύνης
των Έλβετικών Έργουστασιών
C I B A

**Συνιστάται ιδιαίτέρως από τους
όδοντιάτρους εις όλον τόν κόσμον.**
Έκατομμύρια άνθρωποι επί 50 χάρες της
γής πιστεύουν ότι ή Μπινάκα είναι ή
καλλίτερη όδοντόκρεμα πού χρησιμο-
ποίησαν ποτέ.

Μόνο ή Μπινάκα περιέχει τό ανυέρ-
βλητο ISATROL πού διαλύει τήν πέτρα
των δοντιών και τά διατηρεί γερά, γε-
μάτα υγείας και μέ μιά κάτασπρη λάμψη.

ή Μπινάκα έχει τό πιο εύχρηστο και
λεπτό άρωμα.

ή Μπινάκα είναι άπολύτως αντίσηπτική
και άποσμητική. Χαρίζει γιά πολλές ώρες
μιά εύχρηστη και δροσερή άναπνοή και
δίδει τό πιο έλκυστικό χαμόγελο.

C I B A - Από τό 1884 εις τήν
ύπηρεσιαν της υγείας σας
ή Μπινάκα είναι προϊόν της C I B A

*Ζας είναι
άπαραίτητο
μέτα τις
διαυωτες
το*

Pritty

*Ζας δίνει
άναγαστρο βάδισμα*

“Αν έχετε σκληρό και κίτρινομένο
δέρμα στους άγκώνες, στά πόδια, στις
πτέρνες και στά γόνατα μΗΝ ΑΝΗΣΥΧΗΤΕ!
Άρκει νά έχετε πρόχειρο στην
τουαλέτα σας ένα φιαλίδιο
PRITTY...
Απαραίτητο γιά κάθε
σύγχρονη γυναίκα.
Πωλείται στα Φαρμακεία
και καταστήματα Καλλυντικών

ΠΡΟΪΟΝ
DUNBAR
LABS.
N. JERSEY

Γεν Άντισει ΕΛΛΑΔΟΣ: Χ. Λάμπας - Μ. Ρουιντος
Αποκλειστική διάθεσις δια τήν Έλλάδα:
Χ. Τσιτςιριδης, Σικρότους 50 - τηλ. 522439
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣ ΗΝΩΜΕΝΗΝ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΝ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΤΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. Γ. Ι. ΡΑΛΛΗ

Εδω και ένα περίπου μήνα, παρὰ τό γεγονός ότι λείπει οποιαδήποτε επί-
σημη επίθεδιάωσις, έχει έγκατασταθί μιά προεκλογική ατμόσφαιρα. Οί φη-
μες, τίς όποιες οί παρατηρητές των πολιτικών πραγμάτων προσπαθούν νά
ένισχύσουν μέ συναγωγή έμμέσων συμπερασμάτων, τοποθετούν περί τόν
Νοέμβριο τήν διεξαγωγή των εκλογών. Αναμένεται — λέγουν — τό γεγο-
νός, πού θα δώση στήν κυβέρνηση, (πού έχει δηλώσει ότι θα έξαντλήση τήν
τετραετία), έρείσματα γιά νά φέρη τήν ήμερομηνία της εκλογικής άναμετρή-
σεως λίγους μήνες πιο μπροστά.

Είτε, όμως, πραγματοποιηθούν τόν Νοέμβριο, είτε τήν έρχόμενη άνοιξη
οί εκλογές, παρουσιάζεται στην ίδια όξύτητα τό πρόβλημα της εθνικής ‘Αν-
τιπολιτεύσεως. Καί είναι πρόβλημα κεντρικό της όμλης κοινοβουλευτικής
λειτουργίας ή ύπαρξη αξιόλογης αντιπολιτεύσεως, ίκανής, άν χρειασθί, νά
διαδεχθί τήν κυβερνητική παράταξη — τήν πιο μακρόβια στην έξουσία. Διό-
τι έτσι εξασφαλίζεται και ή δυνατότης ούσιαστικού έλέγχου και ή πολιτική
άσφάλεια, οί δυο πόλοι, δηλαδή, γύρω από τους όποιους μπορεί νά ύπάρξη
ή πρόσδος της χώρας, σέ μιάν έποχή μάλιστα, πού οί γενικότερες συνθήκες
άπαιτούν δημιουργική εργασία και ύπεύθυνη άντιμετώπιση των διεθνώς έξε-
λισσομένων συνθηκών.

Εύρισκόμεθα ήδη έν όψει εκλογών και τό μέγα έρώτημα
πού βασανίζει τήν κοινήν γνώμην είναι τί αΐται θα άπο-
δώσουν.

Θά έπιτευχθί δια του νέου εκλογ. κοδ νόμου ή άποτροπή
της πολώσεως ή, τουναντίον, ή πόλωσις θα ένταθί και τό
Κέντρον θα πάσχη του λοιπού νά διαδραματίξη σημαντικόν
ρόλον εις τήν πολιτικήν σκηνήν της Χώρας; Θά έπιτευχθί ή
μειωσις των ψηφοφόρων της Ε.Δ.Α., περιοριζομένης της δυ-
νάμεώς της μόνον εις τους όπαεούς του κομμουν. στικου κόμ-
ματος ή, τουναντίον, λόγω μειώσεως του Κέντρου, θα αύξη-
θί ή δύναμις της δια της προσχωρήσεως εις αΐτην ψηφοφό-
ρων, ci όποιοι ούδέν τό κοινόν μέ τά κομμουνιστικά ιδεώδη
έχουν;

Εις όλα αΐτά τά αγωνιώδη έρωτήματα ή άπάντησις θα
ήτο άπαισιόδοξος, εάν δέν ύπήρχεν ή εύχάριστος προοπτική
της έντός μικρού σχετικώς διαστήματος ένώσεως εις έναν
όργανισμόν των διαφόρων κομμάτων, πού είναι τοπθετημέ-
να μεταξύ της Ε.Ρ.Ε. και της Ε.Δ.Α.

Πράγματι, λίαν έγκυροι πληροφορίαί επί του θέματος αΐ-
του, έπιβεβαιώσαι φήμας πού εκκυκλοφόρησαν κατά τό πα-
ρελθόν, αναφέρουν ότι ίκεינו πού δέν έπιτεύχθη κατά τά τε-
λευταία τρία έτη ή μάλλον κατά τά τελευταία πέντε και ή-
μισυ έτη (άπό της έπαμένης των εκλογών του Θεβρουαρίου
1956), πρέκειται έπιτέλους νά πραγματοποιηθί τας προσε-
χεις ήμέρας

‘Εφ’ όσον αληθώς ή ‘Ενωσις της ‘Αντιπολιτεύσεως γίνη
πραγματικότητα, τό άποτέλεσμα των εκλογών θα πρέπει κα-
τά πάσαν πιθανότητα νά είναι εύχάριστον δια τό μέλλον του
τόπου.

Πρέπει βασίμως νά έλπίξη κανείς ότι χάρις εις τήν ‘Ε-
νωσιν θα προέλθι από τάς κάλπας ένα δεύτερον εθνικόν κόμ-
μα, πού θα είναι άντίπαλος της Ε.Ρ.Ε., αλλά συγχρόνως θα
εύρίσκειται και εις τους αντίποδας της Ε.Δ.Α. Τοϋτο σημαί-
νει ότι ή δύναμις της Ε.Δ.Α. θα μειωθί αΐτομάτως, έν σχέ-
σει μέ τας εκλογάς του 1958, και άίκεμη ότι τό ύποκατόστα-
τον του Κ.Κ.Ε. θα άπομειωθί έντελώς και θα πάσχη του λοι-
πού νά άσκή ούσιώδη έπίδρασιν εις τήν πολιτικήν μας ζωήν.

Θ’ άποτελούσε άγνοια των ελληνικών θεμάτων ή άρνησις ότι, κατά τό
πρόσφατο παρελθόν δέν κατεβλήθησαν πολλές προσπάθειες γιά νά έπιτευχθί
ή συνένωσις ή έστω μιά όργανική συνεργασία των εκτός της έξουσίας κομ-
μάτων μέ εθνική συνείδησι. Όλες, όμως, οί προσπάθειες αΐτες δέν πήραν
μιά τόσο σαφή και συγκεκριμένη μορφή, ώστε νά πείθουν τήν κοινή γνώμη
ότι έπιτεύχθη πραγματικά ή δημιουργία ενός νέου, μεγάλου κόμματος μέ
άξιώσεις νά καλύψη τόν χώρο μεταξύ της κυβερνητικής παρατάξεως και της
άριστερας, πού άποδοκιμάζει ή ύγιής πλειοψηφία του λαού. ‘Ο τύπος έπε-
χείρησε ν’ άνεύρη μερικά από τά αίτια της άποτυχίας όλων αΐτων των προσ-
παθειών και συχνά έπεσήμανε τήν μέθοδο μέ τήν όποία θα έπρεπε νά προ-
χωρήσουν οί εκτός της έξουσίας πολιτικοί άρχηγοί. Δέν φάνηκε ότι οί δυσκο-
λίες μπορούσαν εύκολά νά ξεπεραστούν.

Γιά τους λόγους αΐτους, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον τό έν συνεχεία
δημοσιευόμενο άρθρο του τ. ύπουργού κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΡΑΛΛΗ, πού άπο-
καλύπτει ότι τό ζωτικό θέμα της ένώσεως της εθνικής αντιπολιτεύσεως
σ’ ένα ύγιή όργανισμό, εύρίσκειται κατά πάσαν θεωαιότητα προς τήν όρι-
στική λύση του. Καί οί «Είκοόνες» χαιρούν, πού πρώτες δημοσιεύουν
τήν τόσο σημαντική, καθ’ εαυτήν, πληροφορία.

Τό γεγονός τοϋτο είναι σήμερα έντι πλέον εύχάριστον ή κα-
τά τό παρελθόν, διότι είναι γνωστή ή άντεθνική θέσις τήν
όποίαν έλαβεν ή Ε.Δ.Α. έχάτως επί θεμάτων έξωτερικής
πολιτικής και ό κίνδυνος του νά παρασυρθί προς τας αντι-
λήψεις αΐτας μία ύγιής μερίς του λαού.

‘Αλλά, άνεξαρτήτως αΐτου, ή ύπαρξις δύο μεγάλων ‘Εθνι-
κών κομμάτων, ή διαμάχη των όποιών θα διεξάγεται έντός
του ‘Εθνικου χώρου, θα έπιτρέψι τήν όμλην πολιτικήν έξέ-
λιξιν της Χώρας, ή όποία είχε, λόγω της εις τό προσκήνιον
παρουσίας της Ε.Δ.Α., από μακρού χρόνου άνασταλή.

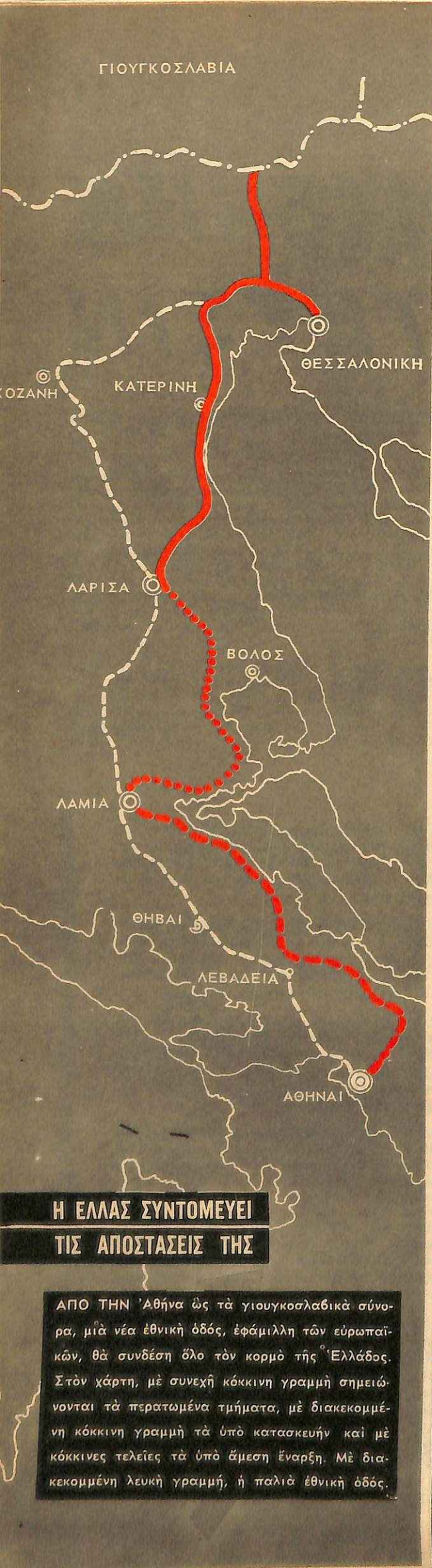
Υπό τό καθεστώς του δικομματισμού θα είναι δυνατόν νά
συγκροτηθούν άρτια πολιτικά προγράμματα (της Ε.Ρ.Ε. άφ’
ένος και της ‘Ηνωμένης ‘Αντιπολιτεύσεως άφ’ έτέρου), πού
θα άποβλέπουν εις τήν οικονομικήν ανάπτυξιν και εις κοι-
νωνικήν έξέλιξιν των κατωτέρων τάξεων, εις τήν όποιαν με-
ταπολεμικώς άνεπαρκής έδωθη προσοχή.

Υπό τό καθεστώς των δύο Κομμάτων, ή προβολή νέων
πολιτικών άνδρών θα είναι εύχερης και συνεπώς εύχερεστέ-
ρα ή έπιλογή προσώπων καταλλήλων νά έπιτύχουν τήν έξο-
δόν της ‘Ελλάδος εκ της κατηγορίας των ύπαναπτύκτων χω-
ρών εις τήν όποιαν σήμερα εύρίσκειται.

Τέλος, υπό τό καθεστώς των δύο Κομμάτων θα έπιτευ-
χθί ή πλήρης όργάνωσις των πολιτικών δυνάμεων της Χώ-
ρας, όργάνωσις ή όποία είναι άπαραίτητος προϋπόθεσις δια
τήν έπιτυχή άντιμετώπισιν και λύσιν των δυσχερών προβλη-
μάτων πού άντιμετωπίζουν οί ‘Έλληνες.

‘Αν αΐ προσκεθείσαι πληροφορίαί και αΐ έξ αΐτων έλπί-
δες μου έπαληθεύσουν, αΐ συνέπειαι θα είναι, έν οιαδήποτε
έκβάσει των εκλογών, τόσο εύχάριστοι δια τόν τόπον, ώστε
άίκεμη και δια πολιτικούς μη άνήκοντας εις τόν σχηματισμόν
αΐτων της ‘Ηνωμένης ‘Αντιπολιτεύσεως — ως και ή περιπτώ-
σις του ύπογράφοντος τό παρόν — νά είναι εθνικώς άδιάφο-
ρον, χωρίς νά μειωθί ούδέ κατ’ έλάχιστον ή εύγενής επί τω
σκοπώ αΐτή άμιλλα, ποία εκ των δύο εθνικών παρατάξεων
θα είναι κυβερνησις και ποία θα εύρεθί εις τά έδωλία της
‘Αντιπολιτεύσεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΡΑΛΛΗΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΣΥΝΤΟΜΕΥΕΙ ΤΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ Αθήνα ως τα γιουγκοσλαβικά σύνορα, μία νέα εθνική οδός, εφάμιλλη των ευρωπαϊκών, θα συνδέσει όλο τον κορμό της Ελλάδας. Στον χάρτη, με συνεχή κόκκινη γραμμή σημειώνονται τα περατώμενα τμήματα, με διακεκομμένη κόκκινη γραμμή τα υπό κατασκευήν και με κόκκινες τελείες τα υπό άμεση έναρξη. Με διακεκομμένη λευκή γραμμή, ή παλιά εθνική οδός.

ΧΑΡΑΓΜΕΝΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΕΥΜΕΝΗ ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΣΤ' ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΝΑ ΔΙΑΝΥΟΥΝ, ΣΕ 6-7 ΩΡΕΣ, ΟΛΟ ΜΙΣΟ ΤΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ.

Η ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ

ΤΟ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΜΙΑ

569 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ! • ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΘΟΥΡΒΑ ΚΙ' ΕΝ ΘΑΥΜΑΣΙΑ. ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ ΞΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΝΤΟΠΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΑ

Από την παράλια

Στον Άγιο Κωνσταντίνο, της περιοχής τών Καμμένων Βούρλων, ο νέος δρόμος ξύνει τη θάλασσα. Ό δρόμος ό οποίος χαράχτηκε με μεγάλες εύθειες, σε ώρισμένα σημεία ακολουθεί την γραφική παραλία, πού έτσι θ' αξιοποιηθή τουριστικά.

Από τὸ βουνό

Όσο ήταν δυνατόν παρακάμφθηκαν οί ύψομετρικές διαφορές τού εδάφους, πού εξαναγκάζουν σε πολλές, κλειστές καί επικίνδυνες στροφές. Σε έπτά σημεία, (σελ. 18), κατασκευάζονται κόμβοι με άνισόπεδες διαβάσεις («Εικόνας» τεύχος 282), οί όποίες θα επιτρέπουν τη συνεχή ροή τής κυκλοφορίας.

Από τὸν κάμπο

Έκτεταμένες εύθειες καί στροφές άνοικτές, με μεγάλο πεδίο όράσεως, θα επιτρέπουν την ανάπτυξη μέσης ταχύτητος 80 έως 100 χιλιομέτρων, συντομεύοντας έτσι τὸ χρόνο τής διαδρομής στο ήμισυ. Χαρακτηριστικό τής νέας κατασκευής, τὸ τμήμα τής εθνικής οδού στis Λιθανάτες.

“Ένα τμήμα της νέας εθνικής οδού λειτουργεί ήδη. Είναι αυτό που συνδέει Λάρισα - Κατερίνη - γιουγκοσλαβικά σύνορα. Έχει μήκος 215 χιλιόμετρα και χρησιμοποιείται από πέρυσι.

Τώρα το υπουργείο Δημοσίων Έργων ετοιμάζεται να παραδώσει (τέλος του 61) το δεύτερο και ίσως σημαντικότερο μέρος του έργου. Είναι ο αυτοκινητόδρομος Αθηνών - Λαμίας, τον οποίο πολλοί θεωρούν ότι είναι ένα από τα πλέον αξιοπρόσεκτα έργα της τελευταίας 10ετίας.

Υπάρχει κάποια σύγχυση γύρω από το έργο αυτό. Μερικοί το ονομάζουν δρόμο του ΝΑΤΟ. Το ΝΑΤΟ όμως δεν έχει καμιά σχέση με τον νέο αυτοκινητόδρομο, που κατασκευάστηκε με ελληνικά χρήματα και από Έλληνες τεχνικούς και κατασκευαστές. Οι πρώτες εντυπώσεις Ελλήνων και ξένων, που είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν τον δρόμο αυτό, ήταν ότι: «Επιτέλους, η Ελλάδα αποκτά ένα δρόμο, που δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τους δρόμους της Ιταλίας και Γερμανίας».

Ο δρόμος Αθηνών - Λαμίας έχει μια περίεργη ιστορία. Αρχισε από τη μέση. Το φαινόμενο είναι παράξενο, αλλά όχι και ανεξήγητο. Όταν άρχισε να κατασκευάζεται (το 1956) πλησίαζαν εκλογές. Ο τότε υπουργός Δημοσίων Έργων κ. Εύταξίας ήθελε όπως οποιονδήποτε να δεσμεύσει τον διάδοχό του για την συνέχιση του έργου. Άλλωστε ο δρόμος αυτός ήταν ένα παλαιό όνειρό του. Ήταν νεαρός βουλευτής ακόμη όταν δημοσιεύθηκε ένα άρθρο του μηχανικού Σπήλιου Αγαπητού, σχετικά με την δυνατότητα της διανοίξεως ενός παραλιακού δρόμου που θα έσυντόμευε την απόσταση Αθηνών - Θεσσαλονίκης - συνόρων.

Ήταν όμως ακόμη πολύ νέος για να εφαρμόσει την ιδέα αυτή. Άλλα το σχέδιο δουλεύτηκε μέσα στο μυαλό του και, όταν το 1955 ανέλαβε το υπουργείο Δημοσίων Έργων, ήταν ώριμος για να προχωρήσει.

Αλλά, όπως είπαμε, επλησίαζαν εκλογές. Η σύμπληξη του Λαϊκού Μετώπου έκανε τα πράγματα να φαίνονται δύσκολα. Τι θα συνέβαινε αν έχανε ή ΕΡΕ στις εκλογές; Θα έμεινε πιθανότατα το έργο στη μέση. Τότε ο κ. Εύταξίας, για να εξουδετερώσει αυτό το ενδεχόμενο, άρχισε το δρόμο από τα Καμμένα Βούρλα. «Ένας δρόμος που αρχίζει από την μέση, είναι δύσκολο να μην τελειώσει», είπε σε κάποιο μηχανικό που του εξέφρασε την άπορία του. Άλλα το αποτέλεσμα των εκλογών απέδειξε ότι το τεχνασμα δεν χρειάζονταν. Ο πρόεδρος της κυβέρνησεως κ. Καραμανλής προγραμμάτισε την εκτέλεση του έργου σε σύντομο χρονικό διάστημα και ο σημερινός υπουργός κ. Γκίκας αγάλισε το σχέδιο με τον ενθουσιασμό και την πίστη που τὸν διακρίνουν — και το έδωσε σάρκα και οστά.

Το πρώτο ερώτημα που ανακύπτει συνήθως, προκειμένου για τέτοια έργα, είναι: «Γιατί έγινε και τί ανάγκες καλύπτει;».

Το ερώτημα αυτό βέβαια, προκύπτει μόνο για τον νέο εθνικό δρόμο, είναι κάπως άφελος, γιατί όλοι, άλλος λίγο και άλλος περισσότερο, έχουμε δοκιμάσει την περιπέτεια που επιφυλάσσει στον ταξιδιώτη ο παλιός δρόμος. Κατ' ουσίαν δεν υπάρχει παλιός δρόμος. Υπάρχει ένα μελαγχολικό μονοπάτι, μέσου πλάτους πέντε μέτρων, επιστρωμένο με μίαν ύψια ασφάλτου και με κύριο χαρακτηριστικό τις απότομες στροφές, που θεωρούνται, όχι άδικως, από τις χειρότερες στροφές του κόσμου. Όλα αυτά τα στοιχεία είναι επόμενο να απαγορεύουν στον οδηγό να αναπτύξει μέση ταχύτητα μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων την ώρα.

Τώρα βέβαια είναι εύλογο ότι η κατάσταση αυτή έκανε μεγάλη ζημιά και στον τουρισμό. Πόση ζημιά, δεν ξέρουμε ακριβώς. Θά την πληροφόρηθούμε όμως δια της εις άτοπον απαγωγής — όταν τεθεί σε δεύτερη μοίρα ο παλιός δρόμος και λειτουργήσει ο καινούργιος. Πάντως, μπορούμε από τώρα να πούμε ότι πολλοί ξένοι, που θέλησαν να έλθουν με το αυτοκίνητό τους μέσω Γιουγκοσλαβίας, σταμάτησαν στη μέση του δρόμου και γύρισαν πίσω.

Χρειάζονταν, λοιπόν, ο νέος δρόμος, για να λείψει η περιπέτεια που μάς περίμενε στον παλιό.

‘Αλλά όχι μόνο γι’ αυτό. Ο νέος δρόμος, ακολουθώντας μια έντελως διαφορετική γραμμή από τον παλιό, αξιοποιεί περιοχές που έμεναν ως τώρα περίπου στο περιθώριο. (Ιδιαίτερα τη Χαλκίδα, που με τον νέο δρόμο γίνεται προάστιο των Αθηνών, και τις λουτροπόλεις Αιδηψού, Καμμένων Βούρλων και Θερμοπυλών). Τέλος αξιοποιείται ο δρόμος Αθηνών - Ελευσίνος, από τον οποίο περνούσαν ως σήμερα όλα τα τροχοφόρα που έφευγαν από την Αθήνα με προορισμό ένα οποιοδήποτε σημείο της Ελλάδας. Ο νέος δρόμος θα απορροφήσει τώρα ασφαλώς την μεγαλύτερη κίνηση των τροχοφόρων.

Ας δώσουμε τώρα μια εικόνα του έργου αρχίζοντας από την αφετηρία του. Ο δρόμος ξεκινά από τις Τρεις Γεφυρές και περνά από την Νέα Χαλκηδόνα, από την Νέα Φιλαδέλφεια, τις Κουκουδάουνες, την Νέα Κηφισιά, την Έκκλη και το Μπογιάτι — άριστερά του ραδιοσταθμού.

Μετά περνά ανάμεσα στα Κιούρκα και στο

700 ΓΕΦΥΡΙΑ

Ο αριθμός και η αξία του απασχολούμενου μηχανικού εξοπλισμού για όλο το μήκος του δρόμου ανέρχεται σε 700 τεμάχια αξίας 300.000.000 δραχμών περίπου, από τα κυριότερα δε μηχανήματα χρησιμοποιήθηκαν ημερησίως προωθητά (Μπουλντόζερ) 65 τεμάχια, ισοπεδωτήρες 45, εκσκαφείς 30, χωματοσυλλέκτες 55, μπετονιέρες φορτωτές 20, αεροσυμπιεστές 15, οδοστρωτήρες 75, θραυστικά συγκροτήματα 30 και φορτηγά αυτοκίνητα 300. Ο αριθμός των τεχνικών έργων (γεφυριών) όλης της οδού υπερβαίνει τα 900 τεμάχια, εκ των οποίων 200 είναι σωληνωτοί όχτοι, 650 είναι γεφύρια ανοίγματος 1-5 μέτρων, 35 είναι γεφύρια ανοίγματος 6-20 μέτρων και 15 γεφύρια ανοίγματος άνω των 20 μέτρων, από αυτά δε τα περισσότερα είναι ανοίγματος άνω των 30 και μέχρι 70 μέτρων. Έκ των 900 αυτών τεχνικών έργων κατασκευάστηκαν μέσα σε ένα έτος τα 850, υπολείπονται δε τώρα σχεδόν μόνο τα τεχνικά των κόμβων, άνω και κάτω διαβάσεων της σιδηροδρομικής γραμμής και οι γεφυρές Ασωπού Βιοωτίας, Παστέλικα Κωπατίδος, Σπερχείου και Ανθής. Έξ άλλου εργάζονται κατά μέσον όρο 2.500 εργοταξίτες ημερησίως και πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα πλέον των 750.000 ημερομισθίων.

Καπανδρίτι, στρέφει προς ΒΔ, διέρχεται από την Μαλακασά, τέμνει την οδό Θηβών - Χαλκίδας στο σημείο της συναντήσεώς της με το υδραγωγείο Υλίκης, διασχίζει το Θηβαϊκό Πεδίο και κατόπιν κατεβαίνει προς το Καπαϊδικό Πεδίο.

Κατόπιν ελίσσεται στα ύψωματα δυτικώς του Μαρτίνου και της Μαλεσσίνας, από όπου κατεβαίνει προς την πεδιάδα της Λοκρίδας, διέρχεται ανατολικώς της Αταλάντης και των Λιδανάτων και από εκεί ακολουθεί την κατεύθυνση της παλιάς εθνικής οδού από Καμμένα Βούρλα μέχρι Λαμία.

Ο νέος δρόμος δεν έχει σταθερό πλάτος, αλλά κυμαίνεται κατά τμήματα ως εξής: Από τις

Συνέχεια στη σελ. 18

«Συνύπαρξη» του παλιού δρόμου (δεξιά) και του νέου στην περιοχή του Θηβαϊκού πεδίου. Έδω οι ευθείες είναι όπως ακριβώς οι τεντωμένες κλωστές

ΑΘΗΝΑΙ - ΛΑΜΙΑ. Το δεύτερο και σημαντικότερο τμήμα της νέας οδού, που κατασκευάζεται τώρα, θα είναι έτοιμο τέλη του 1961.

ΜΙΑ ΝΕΑ περιοχή — από την Άταλάντη ως τα Καμμένα Βούρλα — προσφέρεται τώρα, χάρις στον νέο δρόμο, για τουριστική αξιοποίηση

Τρεις Γέφυρες ως τις Κουκουβάουνες το συνολικό του πλάτος θα είναι 28.50 μ., από τις Κουκουβάουνες ως το Μπογιατίι θα έχει πλάτος 17 μέτρα και από το Μπογιατίι ως την Λαμία θα έχει πλάτος 14 μ.

Ένα νέο στοιχείο που θα φέρη ο νέος δρόμος είναι το πράσινο. Η αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου των Δημοσίων Έργων προβλέπει την πλαίσωση του δρόμου με θάμνους και δένδρα, βάσει μιάς μελέτης ενός γεωπόνου ο οποίος σπούδασε στην Ιταλία ειδικώς δενδροφυτεύσεις οδών.

Η ταρινή φάση των έργων (που λήγει το τέλος του 61) περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των χωματουργικών εργασιών, των τεχνικών έργων, της οδοστρώσεως, της σημάνσεως και των δροφυτεύσεων. Ο ασφαλτικός τάπης θα αποτελέση την δεύτερη φάση του έργου και θα κατασκευασθῇ το 1962.

Το πάχος της οδοστρώσεως, κατά την σημανή φάση των έργων, κυμαίνεται από 35 έως 55 εκατοστά, αναλόγως της φύσεως του εδάφους. Στο πάχος αυτό θα προστεθῇ ο ασφαλτοτάπητας, που θα είναι 7-8 εκατοστά.

Θα πρέπει να σημειωθῇ ὅτι το πάχος του οδοστρώματος καθορίζεται με ἐπιστημονικά κριτήρια. Μελετήθηκε όχι μόνο ἡ σύσταση του εδάφους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπογείων νερῶν, ἐν συνάρτησει μετὴν ἐπίδραση που θὰ ἔχουν ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς οδοῦ.

Ένα πρόβλημα που προέκυπτε συχνά κατά την πρόοδο του έργου ἦταν οἱ ἀπαλλοτριώσεις. Οἱ κάτοικοι δὲν ἔδιναν τὰ χωράφια τους ἂν δὲν εἰσέπρατταν τὴν ἀποζημίωση που εἶχε καθορισθῇ. Τὸ ἐμπόδιο αὐτὸ ὑπερπηθήθηκε μετὴν πειθῶ (ἀλλὰ καὶ τὴν ἐγκαίρο τακτοποίηση τῶν ἀνοικτῶν λογαριασμῶν, πράγμα ἀξιοπερίεργο γιὰ τὸ ἐλληνικὸ δημόσιο). Πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ τὸ ἔργο κατεβλήθησαν ὅλες οἱ ἀποζημιώσεις, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων που θὰ ἐνωθοῦν πολὺ σύντομα μετὸν κανόνα. Ὑπολογίζεται ὅτι θὰ καταβληθοῦν 102.000.000 γιὰ ἀπαλλοτριώσεις καὶ γιὰ ἀποζημιώσεις. Ἡ συνολικὴ δαπάνη τοῦ ἔργου θὰ φτάσῃ τὰ 925.000.000 δραχμές.

Ἡ δαπάνη αὐτὴ εἶναι ἴσως μεγάλη, ἂν τὴν κρίνουμε μετὰ τὰ ἐλληνικὰ κριτήρια (στὰ ὁποῖα στηρίζεται συνήθως ἡ δημιουργία οδῶν θνησιγενῶν), ἀλλὰ εἶναι μικρὴ, ἂν τὴν συγκρίνουμε μετὰ ἄλλα παρόμοια ἔργα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ ἀποτελεῖ ἓνα ρεκόρ.

Ρεκόρ ἐπίσης ἀποτελεῖ καὶ ἡ ταχύτης μετὴν ὁποία προχώρησε ἡ κατασκευὴ τοῦ κύριου ὁγκοῦ τοῦ ἔργου. Ὑπολογίζεται ὅτι θὰ συμπληρωθῇ μέσα σὲ ἑνᾶμιση χρόνο. Πόσο σημαντικό εἶναι αὐτὸ τὸ καταλαβαίνει κανεὶς ἂν ρίξῃ μιά ματιά στὰ ξένα τεχνικὰ περιοδικὰ, ὅπου ἡ κατασκευὴ ἐνὸς δρόμου 130 χιλιομέτρων μέσα σὲ 19 μῆνες διασφηνίζεται ὡς ρεκόρ ταχύτητας.

Τὸ μήκος τοῦ νέου δρόμου Ἀθηνῶν - Λαμίας εἶναι τὸ ἴδιο μετὸ μήκος τοῦ παλίου δρόμου (210 χιλιόμετρα), ἀλλὰ ὁ χρόνος τῆς διαδρομῆς θὰ εἶναι σχεδὸν ὁ μισός, λόγω τῆς μεγαλυτέρας ταχύτητας που θὰ μποροῦν νὰ ἀναπτύξουν τὰ αὐτοκίνητα. Σήμερα ἀπαιτοῦνται 4 ὥρες γιὰ τὰ ἐπιβατικά καὶ 5 περίπου γιὰ τὰ λεωφορεῖα. Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ θὰ μειωθοῦν μετὸν νέο δρόμο σὲ δυσίμισι ὥρες. Αὐτὸ ὀφείλεται στὴν εἰδικὴ κατασκευὴ τοῦ νέου δρόμου, που ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξη μεγάλων ταχυτήτων.

Η ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ

ΤΙ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ

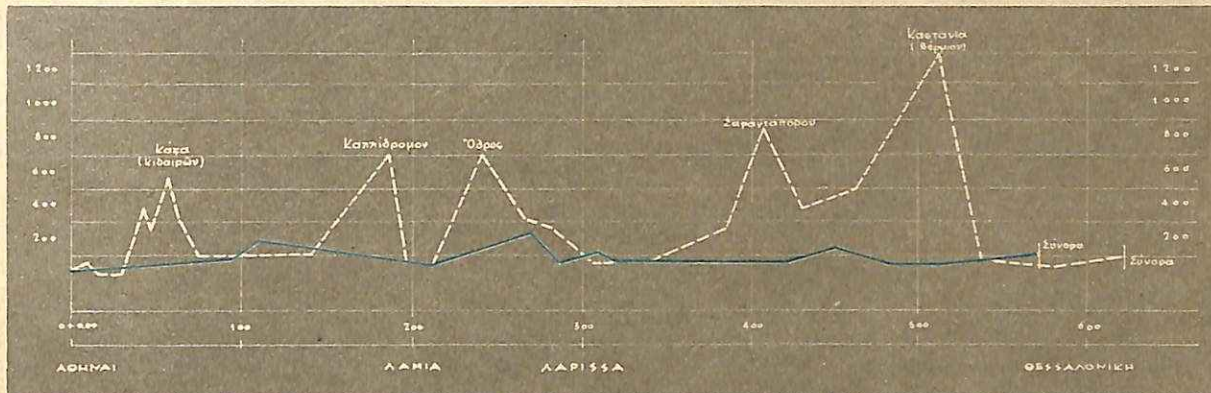
- Δαπάνη κατασκευῆς τοῦ κυρίως ἔργου (δηλαδή χωματουργικῶν, τεχνικῶν, οδοστρώσεως, σημάνσεως, ασφαλτικῶν, δενδροφυτεύσεως, κόμβων) δρχ. 735.000.000
- Ἀπαλλοτριώσεις καὶ ἀποζημιώσεις γενικῶς » 102.000.000
- Ἀξία ἀσφάλτου » 33.000.000

Σύνολον δρχ. 870.000.000

- Ἀσφαλτικός τάπης (μελλοντικός μετὰ τὸ ἔτος 1962) » 55.000.000

Συνολικὴ δαπάνη δρχ. 925.000.000

ΑΝΟΙΚΤΗ καμπύλη στὴν περιοχή τῆς Λοκρίδος. Ἡ πλήρης ὁριζοντίωση ἐπιτυγχάνεται μετὰ ἀναχώματα.

ΕΙΝΑΙ μεγάλη ἡ ὑψομετρικὴ διαφορὰ μετὰ τῆς νέας ἐθνικῆς οδοῦ (γραμμὴ μπλε) καὶ τῆς παλαιᾶς (διακεκομμένη γραμμὴ). Ἐκτὸς, ὁμως, ἀπὸ τοὺς ὄρεινους ὄγκους τοῦ Μπράλου καὶ τοῦ Βερμίου, ἀποφεύγονται τῶρα συστηματικὰ καὶ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μικρότερους ἐνδιάμεσους λόφους καὶ ἄλλες ἐξάρσεις τοῦ εδάφους.

Ἀεροφωτογραφίες Κ. ΡΑΦΑΗΛΙΔΗ

Πράγματι ἡ χάραξη τοῦ νέου δρόμου εἶναι, ὅπως λέγουν οἱ τεχνικοὶ, «τεταμένη», ἔχει δηλαδή μεγάλες ἀκτίνες καμπυλῶν καὶ μικρὲς κλίσεις. Τέλος ἡ ὁρατότης στὶς καμπύλες εἶναι 200 περίπου μέτρα, ἐνῶ στὸν παλιὸ δρόμο ἡ ὁρατότης εἶναι ἀνύπαρκτη. Ὅπου, λόγω ἐδαφικῶν δυσχερειῶν, ἡ ὁρατότης εἶναι μικρότερη τῶν 200 μέτρων, προβλέπεται ἡ κατασκευὴ διπλῶν καταστροφμάτων πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ μαζί μετὰ τὰ στοιχεῖα που περιέχονται στοὺς πίνακες καὶ τὴν ὀπτικὴ ἐντύπωση τῶν φωτογραφιῶν, συνθέτουν μιά εἰκόνα τοῦ ἔργου αὐτοῦ που κατασκευάστηκε τόσο ἀθόρυβα, ἀλλὰ ἔχει τόσα πολλὰ νὰ προσφέρῃ στὴν ζωὴ τοῦ τόπου.

Ἀλλὰ καὶ πάλι ἡ ἐντύπωση που ἀποκομίζεται ἀναγνώστης εἶναι ἡμιτελής. Αὐτὸ που χρειάζεται εἶναι ἡ ἄμεση ἐντύπωση, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ καθαρώτερα νὰ καταλάβῃ τί εἶχε ὡς τώρα καὶ τί ἀπέκτησε. Ὅσοι Ἀθηναῖοι δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσουν τὸ ἔργο, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ πάρουν τὸ λεωφορεῖο καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ τμήμα τοῦ δρόμου ἀπὸ τὶς Κουκουβάουνες πρὸς τὴν Ἐκάλῃ καὶ πρὸς τὶς Τρεῖς Γέφυρες.

Ἀλλὰ ὅσοι κάνουν τὴν ἄλλη διαδρομὴ — ἀπὸ τὴν Ἀταλάντη ὡς τὰ Καμμένα Βούρλα — θὰ

ΚΟΜΒΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

Α. Ἀνισόπεδοι διαβάσεις σιδηροδρομικῶν γραμμῶν θὰ γίνουν:

1) Στὸ Τατόι. 2) Μεταξύ Μπογιατίου - Κιούρκων, καὶ 3) Στὴν σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Οἰνῆς - Χαλκίδος.

Β. Ἀνισόπεδοι κόμβοι οδῶν θὰ κατασκευασθοῦν:

1) Στὶς Τρεῖς Γέφυρες. 2) Στὸ Μπογιατίι. 3) Στὴν διασταύρωση Καπανδριτίου - Κιούρκων. 4) Στὴ Μαλακᾶσα. 5) Στὸ Σχηματᾶρι. 6) Ἐναντὶ Θηδῶν καὶ 7) Στὴν Σκάλα Ἀταλάντης.

γοητευθοῦν ἀπὸ τὴν ἀτέλειωτὴ ἐναλλαγὴ τῶν γραφικῶν ἀκρογιαλιῶν, ἀπὸ τὸ ἥρεμο, τουριστικὰ ἀκόμη παρθένο τοπίο, ἀνάμεσα στὸ ὁποῖο περνᾷ ὁ καινούργιος δρόμος μετὰ μιά μεγαλοπρεπὴ τελειότητα. Βλέπει κανεὶς σὲ κάθε καμπή, σὲ κάθε γέφυρα, τὴν μελέτη, τὴν προσοχή, τὴν στοργή, θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεὶς, ἔστω κι ἂν πρόκειται γιὰ τεχνικὸ ἔργο. Καὶ φυσικὰ, πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι αὐτὸ ἐπετεύχθη μετὰ τὸ ἀμέριστο ἐνδιαφέρον που ἔδειξαν ὅλοι ὅσοι ἀνευίχθησαν στὸν προγραμματισμὸ καὶ τὴν ἐκτέλεσή του — ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸ κ. Καραμανλῆ, που πρόσθεσε ὅλο τὸ κύρος καὶ τὸ βάρος του, τὸν κ. Λάμπρο Εὐταξία, που ἔθεσε τὶς βάσεις, τὸν σημερινὸν ὑπουργὸ Δ. Ἐργῶν κ. Σάλωνα Γκίκα, ὡς ὅλες τὶς υπηρεσίες μετὰ ἐπικεφαλῆς τὸν ἐπιθεωρητὴ Δημοσίων ἔργων κ. Ι. Κασσιὸ καὶ τὸν νομομηχανικὸ κ. Π. Ἀρνιώτη. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφερθοῦν ἐπαινετικὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ὀνόματα σὲ μιά χώρα, ὅπως ἡ δική μας, που συνηθίζει τὶς ἐπ'αὐτοῖς ἐπικρίσεις, ἀλλὰ φειδωλεύεται τὶς ἀναγνωρίσεις τῶν πρωτεργατῶν ἐνὸς ἔργου που, ὅπως ἡ νέα ἐθνικὴ οδός, θὰ ἐνταχθῇ γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν ζωὴ τῆς Ἑλλάδος.

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΕΚΑΛΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΙΟΛΑΣ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ.

ΣΤΟ ΜΠΟΓΙΑΤΙ ΑΝΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΘΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΝ ΝΕΑ ΟΔΟ ΜΕ ΤΑ ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣΑΤΙΑ.

Στο δεύτερο άρθρο του ο αρχηγός των Προοδευτικών κ. ΣΠ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ αναλύει την ποσωπικότητα του Ι. Μεταξά και εξηγεί γιατί το κλίμα της εποχής επέτρεψε εγκαθίδρυση της δικτατορίας, τονίζοντας τις συνέπειές της ως την πολιτική των ημερών μας.

Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εξήγησα εις το προηγούμενον άρθρον μου ότι, ασχέτως της προβληθείσης αφορμής, ως βασική αίτια δια την κήρυξιν της δικτατορίας υποστηρίζεται πάντοτε η ανάγκη να μη εύρισκετο το Έθνος διηρημένον εις περιπτώσιν ένδεχομένης παγκοσμίου συρράξεως, εις την οποίαν, θάττον η θράδιον, προεξωφλείτο ότι θα εύρισκετο άναμειγμένη και η Έλλάς. Άκόμη δ' ότι ο Ιωάννης Μεταξάς δεν άνέμενεν ότι ήτο δυνατόν να έπιτευχθή η έθνική ένότης, άπαραίτητος και δια την στερέωσιν της βασιλείας, δια των όρθοδόξων κοινοβουλευτικών μεθόδων. Δεν υπάρχει έν τούτοις περίπτωση έκτροπής εκ της νομιμότητος χωρίς να προβληθή η οίαδήποτε Raison d'etat προς σωτηρίαν της δημοκρατίας ή της Πατρίδος γενικώτερον. Συμβιβασμός, θεαίως, άπαραδέκτος, έφ' όσον η δημοκρατία εις ουδένα άναγνωρίζει την άρμοδιότητά να διαπιστώνη τόν κίνδυνον της ύπάρξεώς της και προς άποφυγίν του να χρησιμοποΐη μεθόδους τας όποίας η ίδια δεν έχει προκαθορίσει. (α)

Δι' αυτό και έν προκειμένω πάσα προβαλλομένη αίτια είναι δυνατόν να ίκανοποιή διατί συνεφώνησεν ο βασιλεύς εις την προσωρινήν έκτροπήν εκ της νομιμότητος, αλλά δεν άρκει να πείση πως ο Ιωάννης Μεταξάς άνέλαβε την εύθύνην αυτήν. Η άπάντησις φρονά ότι πρέπει να άναζητηθή εις την περιφρόνησίν του προς την κοινοβουλευτικήν δημοκρατίαν και την πεποίθησίν του εις την χρεωκοπίαν της. Όταν, λοιπόν, παρουσιάσθη επί τέλους εις τόν Ιωάννην Μεταξάν η εύκαιρία, φυσικόν ήτο να την εκμεταλλευθή.

Και το ότι μέν ο Ιωάννης Μεταξάς ουδέποτε έτρεφε σεβασμόν προς το κοινοβουλευτικόν πολίτευμα από νεώτατος, το ίδιον το ήμερολόγιόν του μάς το βεβαιώνει. Άλλ' όταν κάποτε ήλθεν η εποχή, άρχομένου του 1934, να το κηρύξη και δημοσία, δεν ήτο πλέον ο μόνος. Υπό διαφόρους τύπους η προϋποθέσεις την έκτροπήν εκ της όρθοδόξου κοινοβουλευτικής όδου άρκετοί πλέον την συνεζήτησαν, την έδέχοντο ή την ήνείχοντο. Άλλωστε αυτό χαρακτηρίζει την περίοδον του μεσοπολέμου. Η άναγνωρίσις, δηλαδή, της κρίσεως της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και ύπ' αυτόν άκόμη τών πιστών φίλων της και η άναζήτησις μέσων θεραπείας. Παραλλήλως δε αί έπιτυχίαι τών άρνητών της, δι' έπιβολής τών

παντός είδους όλοκληρωτικών πολιτευμάτων, τών όποίων η έκτασις εκυμάνετο από της άπλής προσωπικής δικτατορίας μέχρι της φιλοδοξίας δημιουργίας νέων καθεστώτων. Όσοι δε άναγνώσουν τόν λόγον του Ιωάννου Μεταξά της 6ης Σεπτεμβρίου 1936, θα συναντήσουν εκεί έκτιθέμενα πολλά έπιχειρήματα, τά όποία τότε ήσαν πολύ του συρμού, εξηγούντα διατί η κοινοβουλευτική δημοκρατία, πολίτευμα άλλης εποχής, δεν θα ήτο δυνατόν να έπιδιώσκη άφού η εποχή μετεβλήθη. Άρκετοί, λοιπόν, έπρέσβευον ταύτα εις την Έλλάδα τότε, ύφιστάμενοι ως έκάστοτε συμβαίνει την γοητείαν της μαγείας τών λέξεων, της διευθυνομένης οικονομίας, του συνεχειακού κράτους ή του συνδυασμού σοσιαλιστικών σκοπών με έντόνως προβαλλομένην έθνικοφροσύνην. Άκριβώς όπως κατά την λήξιν του πολέμου συνέβη να έλκύονται εις τας αντίθετους ιδέας. Είς όλας τας έκδηλώσεις της ζωής, όχι μόνον της πολιτικής, καθείς που δεν θα έπρέσβευεν άκρως άριστεράς ή έστω άριστεράς η πάντως σοσιαλιστικές, χωρίς συγκεκριμένον καθορισμόν, ιδέας θα ήτο άναρχονιστής. Αί μεγάλοι άναταραχαί συνεπάγονται άποτόμους μεταβολάς και έκάστοτε η συχνότης αυτών τών μεταβολών, ιδίως κατά τας μεταβατικές εποχάς, οδηγεί πλέον εις την σύγχυσιν και το χάος. Πρέπει να έχη κανείς πολύ ίσχυρά νεύρα, ικανότητα συγκρατήσεως της ψυχραιμίας και πρό παντός βαθύτατην πίστιν εις τας ιδέας του δια να δύναται να άκολουθή τόν δρόμον του χωρίς να παρασύρεται από τὰ γύρω συμβαίνοντα. Το 1941 ο έλευθερος κόσμος έμάχητο με στόχον το Βερολίνον και μετά 20 έτη, σήμερα, άγωνίζεται με λάβαρον το Βερολίνον. Άλλά, δια να επανέλθωμεν εις τόν Ιωάννην Μεταξάν, αυτός, και προς τιμήν του δεν το άπέκρυψε, δεν ήτο ο έπηρεαζόμενος από το κλίμα της εποχής του. Άκόμη και όταν η κοινοβουλευτική δημοκρατία, με τόν πρώτον Παγκόσμιον πόλεμον, έδλεπε την πρόσκαιρον άποθνήσκειν της, δεν έπίστευεν εις εκείνην. Όταν, λοιπόν, το κλίμα έγίνετο διεθνώς άντικοινοβουλευτικόν, ο Ιωάννης Μεταξάς έδλεπε την δικαίωσιν τών ιδεών του. Θα ήτο, λοιπόν, παράδοξον, όταν επί τέλους και κατά παράδοξον μοίραν, την ώραν που όλιγώτερον ίσως το έπίστευεν, ήνοιχθη η δυνατότης να πραγματοποιήση ό,τι τόσον χρόνον άνιρεύετο, να άφήση να του παρέλθη η εύκαιρία. Άφού μάλιστα δεν θα ίκανοποιεί άπλως την φιλοδοξίαν του, αλλά θα ήκολούθει τόν δρόμον, τόν μόνον κατ' αυτόν, ο όποιος θα ώδήγει εις την έπιτυχίαν τών σκοπών του. Εκεί νομίζω πρέπει να άναζητηθή η άπλή αλήθεια της δημιουργίας της δικτατορίας.

(α) Αυτό άλλωστε ήτο και το χαρακτηριστικόν της δικτατορίας του ρωμαϊκού πολιτεύματος. Εκεί προεβλέπετο ο θεσμός της δικτατορίας και καθορίζετο και ο τρόπος της κηρύξεώς της και ο άνώτατος χρόνος της διαρκείας της.

Ο βασιλεύς Γεώργιος Β', πραγματικά «ίνκόγνωτο». Μια τελείως άγνωστη, για πρώτη φορά δημοσιευόμενη φωτογραφία του Άνακτος, που συνέδεσε το όνομά του με την 4η Αυγούστου και το «Όχι».

(Από το άρχείο της δίδοσ Αμαρυλλίδος Μαρκεζίνη).

Θα ήρκει τούτο και μόνον να δικαιολογήση και διατί απέφυγε την λύσιν τών εκλογών. Έν τούτοις η βαθύτερα άνάλυσις της ψυχουσυνθέσεως του ανθρώπου πείθει ότι σημαντικόν ρόλον διεδραμάτισαν και οι καθάρως ψυχολογικοί παράγοντες. Η εκ τών πραγμάτων, δηλαδή, δημιουργηθείσα άπώθησις του Ιωάννου Μεταξά έναντι της ψήφου, τείνουσα να λάβη την μορφήν πλέγματος.

Η παρακολούθησις της ψυχολογίας του Ιωάννου Μεταξά παρουσιάζει ιδιαίτερον ενδιαφέρον. Δεν έπίστευεν άπλως ο ίδιος ότι υπερείχε τών αντιπάλων του, αλλά είχε και συνεχώς δείγματα ότι τούτο το έδέχοντο οι αντίπαλοί του. Βλέπων δε να παραμερίζεται συνεχώς, άνεζήτη την εύκολώτεραν εξήγησιν και ένόμιζεν ότι την άνεύρισκεν εις την αντίληψιν ότι δεν τόν ήθελεν ο Λαός. Εί- ναι παράδοξον πόσον όλίγον ένεβάθυνεν εις την εξήγησιν τών πραγμάτων και πόσον, συνήθως, του διέφευγον σημαντικά στοιχεία δια μίαν άντικειμενικήν αυτοκριτικήν.

Είχε άπομείνει μόνος

Ο Ιωάννης Μεταξάς από της άρχής άκόμη του στρατιωτικού του σταδίου αφήνει να διαφαίνεται η πολιτική του προδιάθεσις. Χωρίς αυτό, είναι δύσκολον να κατανοήση τις άκόμη και τόν στρατιωτικόν έμπειρογνώμονα. Τοιουτοτρόπως, άλλωστε, και η περίφημος σύγκρουσις μεταξύ αυτού ως άρχηγού του Έπιτελείου, το 1915, και του Έλευθερίου Βενιζέλου, δεν εκφράζει άπλως εις το βάθος πολιτικήν διαφωνίαν, αλλά ουσιαστικώς άποτελεί και την άφετηρίαν της πολιτικής του δράσεως, έστω και αν αυτή τυπικώς έκδηλώνεται μετά το 1920. Άλλ' έδώ άκριβώς είναι ανάγκη να τονισθή ότι, μετά την καταστροφήν εις την Μικράν Άσίαν, ο βασιλόφρων κόσμος έβλεπεν εις το πρόσωπόν του, όχι άπλως τόν άνθρωπον τόν όποιον κατά τραγικόν τρόπον έδικαίωσαν τὰ πράγμα- τα, αλλά και την μόνην έλπίδα. Και όταν έπηκολούθησεν η έκτέλεσις τών ΕΞ, κατέστη και εξ αυτού πλέον ο μόνος. Αν διέπραξε μετά ταύτα το σφάλμα να άναμιχθή εις το κίνημα του Λεοναρδούλου, δεν σημαίνει ότι ο Λαός τόν εγκατέλειψε. Άντιθέτως, εκείνος είχεν άπομακρυνθή του Λαού. Τοιαύτα λάθη σπουδής, διαφόρου κλίματος, έχει πολλά να έπιδείξη η νεωτέρα ιστορία. Μήπως ο Έλευθέριος Βενιζέλος δεν υπήρξεν ο ίδιος ύπαίτιος τών συμφορών του με την σπουδήν την όποίαν επέδειξεν, άρχομένου του 1933, να άνατρέψη την κυβέρνησιν του Λαϊκού κόμματος με την στάσιν του εις το κίνημα του στρατηγού Πλαστήρα της 6ης

Μαρτίου του 1933 και το χειρότερον με το κίνημα της 1ης Μαρτίου του 1935; Η μήπως οι σπεύσαντες να άνατρέψουν την κυβέρνησιν Καραμανλή κατά Μάρτιον του 1958 δεν έβοήθησαν να επανέλθη ίσχυροτέρα; Είς την πολιτικήν ζωήν άποτελεί μεγάλην άρετήν να γνωρίζη κανείς να περιμένη.

Το λάθος της επαναστάσεως Λεοναρδοπούλου έφερε την αντιβενιζελικήν παράταξιν εις την άποχην από τας εκλογάς του 1923, αλλά εκείνη η άποχή διηκόλυνεν όσον τίποτε άλλο την διαίαν καθιέρωσιν της δημοκρατίας. Όπως το σφάλμα τών κομμουνιστών να άπόσχουν τών εκλογών της 31ης Μαρτίου 1946, διηκόλυνεν όσον τίποτε άλλο την παλινόρθωσιν.

Ο Ιωάννης Μεταξάς άνεγνώρισε μετά ταύτα την δημοκρατίαν. Θεωρητικώς η δήλωσις εκείνη του «πλαίσιου» υπήρξε πράξις ρεαλιστική. Την επομένη μιάς επαναστάσεως, ο ήττημένος έχει περισσότερας πιθανότητας να έπιτύχη άναγνωρίζω, παρά ο έπιμένων εις την άρνησιν. Είναι αυτό που ήκολούθησε και ο Έλευθέριος Βενιζέλος ζητωκραυγάζων υπέρ του Γεωργίου. Έν τούτοις όρθως θεωρητικώς σκεπτόμενος ο Ιωάννης Μεταξάς έλησμόνει κάτι το όποιον παραδόξως έν τούτοις μεταγενεστέρως έπεκαλείτο. Την παρατήρησιν του Ιστορικού Ranke ότι «κατά τας ώρας της πολιτικής όξύτητος δεν έπικρατούν αι διαλεκτικά μέσα καταστάσεις, αλλά οι εκπρόσωποι της άδιαλλαξίας». Η διαίαν, λοιπόν, έπιβολή της δημοκρατίας άπεκορύφωσεν την όξύτητα τών παθών. Και η επαλήθευσις ήτο άμεσος. Ο Ιωάννης Μεταξάς είδε να άραιώνονται αι τάξεις τών όπαδών του και να πυκνώνουν αι του Λαϊκού κόμματος. Καί αν επέτυχε κατά τας εκλογάς του 1926 να διατηρήση άρκούσαν άκόμη δύναμιν (την μεγαλυτέραν την όποιαν επέτυχε ποτέ), τούτο όφείλεται εις το ότι το πλείστον τών ψηφισάντων έπίστευσεν ότι η πολιτική του «πλαίσιου» άπέτελε δούρειον ίππον. Ούτως η άλλως, όμως, το προβάδισμα είχε δοθή εις τόν Παναγήν Τσαλδάρη, ο όποιος και το μονοπωλεί όταν, εις νέαν σύγκρουσιν άδιαλλαξίας, αυτός μέν άποχωρή της τότε Οικουμενικής κυβερνήσεως, ο δε Ιωάννης Μεταξάς παραμένει. Τοιουτοτρόπως η επανεμφάνισις, το 1928, του Έλευθερίου Βενιζέλου οδηγεί εις την συντριβήν του Μεταξά, ο όποιος και άποφασίζει και να άποχωρήση της πολιτικής.

Βραδυτέρον η είκον άλλαζει. Ο Παναγής Τσαλδάρης άναγνωρίζει ουσιαστικώς το πότευμα, αλλά με άντάλλαγμα την έπικειμένην άνάληψιν της πρωθυπουργίας. Τότε ο Ιωάννης Μεταξάς

Ίκανοποιημένος. Ἡ ἐθνικὴ ἐνότης ἐπετευχῆθη μὲ τὴν ἀο-
νηση τοῦ κοινοβουλίου. Ἀλλὰ ἔγινε οὐσιαστικὴ λειτουργία
μετὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940.

(Ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς διδὸς Ἀμαρυλλίδος Μαρκεζίνη)

Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

στρέφεται βαθμὸν καὶ περισσότερο πρὸς τὴν ἀδιαλλαξίαν, πι-
στεύων ὅτι ἀνακτὰ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κόσμου. Καὶ ὅμως, ὅταν
ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτύχῃ, ἔρχεται νὰ τὴν ἐπωφεληθῇ
ἄλλος, ὁ στρατηγὸς Κουνδύλης. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κινήματος τοῦ
1935, ἡ συμμετοχὴ τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀπο-
βαίνει χωρὶς ἀμφιβολίαν ἀποφασιστικὴ διὰ τὴν ἐκδασιν τοῦ ἀγῶ-
νος, καὶ ὅμως, μετ' ὀλίγον, εἰς μὲν τὸν Κουνδύλην προετοιμάζεται
θρίαμβος εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς δὲ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν ἐμποδι-
ζεται ἀκόμη καὶ ὁ λόγος. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ βασιλέως ἀποτελεῖ
νέαν του δικαίωσιν, διότι εἶναι ὁ πρῶτος πολιτικὸς ὁ ὁποῖος ὕψω-
σεν ἀνεπιφύλακτον τὴν σημαίαν τῆς ἐπιστροφῆς. Αἱ πρὸς τὸν βα-
σιλέα εἰσηγήσεις του θὰ ἀποδείξουν ὀρθαί. Τὸ καθεστὸς κερδίζει
ἀπὸ τὴν πολιτείαν τοῦ βασιλέως, ἀλλ' εἰς τὰς ἐκλογὰς ὁ Ἰωάννης
Μεταξᾶς δὲν δύναται οὔτε συνδυασμοὺς νὰ καταρτίσῃ. Πάλιν εἴ-
χε συνδεθῇ μὲ τὸ ἀντιδημοκρατικὸν σύνθημα τῆς ἀμνηστίας καὶ
ὁ Λαὸς δὲν τὸν ἀκολουθεῖ. Δὲν κερδίζει παρὰ ἀσήμαντον ἀριθμὸν
ἐδρῶν. Αἰσθάνεται τότε τὴν κοινοβουλευτικὴν του ἀποτυχίαν καὶ
χωρὶς ἀμφιβολίαν τοῦ δημιουργεῖται ὀριστικὴ πλὴν ἡ πεποίθησις
ὅτι «δὲν τὸν θέλει ὁ Λαὸς». Λησμονεῖ ὅτι ἔπαισε καὶ αὐτός. Πα-
ραγνῶριζεν καὶ ἄλλο στοιχείον τῆς δημοκρατίας. Ὅτι, δηλαδή, αὐ-
τὴ ἀποφεύγει, ὅσον δύναται, τοὺς ὑπερέχοντας τύπους. Ἡ μεσότης
εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ζωογονεῖ τὴν δημοκρατίαν. Καὶ μόνον ὅταν
αἰσθανθῇ τὸν κίνδυνον ἀρέσκειται νὰ παραδίδεται, διατεθειμένη νὰ
ἐγκαταλείψῃ πάλιν τὸν σωτήρα μόνις παρέλθῃ ὁ κίνδυνος. Τί λαμ-
πρότερον παράδειγμα τοῦ Κλεμανσώ; Ἐν τούτοις ὁ κανὼν ὁ ὁ-
ποῖος προκύπτει ἀπὸ τὰς ἐγγραφὰς τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Ἰωάννου
Μεταξᾶ εἶναι πάντοτε ἡ ἴδια δικαιολογία — εἰς κάθε του ἀποτυ-
χίαν —, ὅτι δὲν τὸν θέλει ὁ Λαὸς. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν μεγάλων
ἀντιθέσεων, ἡ οἰκογενειακὴ του ἀφοσίωσις καταλήγει εἰς πλέγμα
ἀδυναμίας. Ἀκόμῃ καὶ τὸ ἀνάστημά του ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν πλέ-
γμα. (Β)

(Β) Ἡμερολόγιον Μεταξᾶ (30 Νοεμβρίου 1940). «...Ἀπόψε σοῦ Ἄγ-
γλων. Εἴμεθα ὅλοι. Μὲ προσέχουν πολὺ ὀλίγον. Δὲν ξέρω ἀγγλικά! Εἴ-
μαι καὶ κοντός. Εἶναι ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικὴ ἡ ἐγγραφὴ αὐτή.
Τὸν ἐνοχλεῖ τὸ ἀνάστημά του ἀκόμη καὶ εἰς στιγμὰς ἀναμφισβητήτου
κύρους. Ὅκτὼς μόνις ἡμέρας μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Κορυτσᾶς! Ἀντί,
δηλαδή, νὰ τὸν κατέχῃ πλέγμα ὑπεροχῆς, τὸν συνθλίβει τὸ αἶσθημα
κατωτερότητος.

Ἡ ἐπιφύλαξις ἀπέναντι τοῦ περιβάλλοντος μεταβάλλεται εἰς
πλέγμα δυσπιστίας, ἡ ἀπώθησίς του πρὸς τὸν κοινοβουλευτισμὸν
καθίσταται πλέγμα φοβίας τοῦ Λαοῦ. Ἐν τούτοις ὁ ἴδιος ἄνθρω-
πος, τὴν ὥραν καθ' ἣν εὐρίσκεται κύριος τυπικῆς δυνάμεως, γνω-
ρίζει νὰ τὴν μεταβάλλῃ, μὲ πλήρη ἀποφασιστικότητα, εἰς οὐσια-
στικὴν δύναμιν. Τί ἄλλο χαρακτηριστικώτερον ἀπὸ τὸν μόνολογον
μὲ τὸν ὁποῖον ἀφοπλίζει τὸν ἐκπροσωπούμεν τὴν ψυχὴν τῆς ἀντι-
δράσεως, στρατηγὸν Πλατῆν, εὐθὺς ὡς ἀνέλαβε τὸ ὑπουργεῖον
Ἀμύνης (γ) εἰς τὴν κυβέρνησιν Δεμερτζή. Ἀλλὰ καὶ ταυτοχρό-
νως δύναμις ἀνθρώπου προβλέποντος τὸν Γολγοθᾶν τοῦ σκληροῦ
πολέμου, θέλοντος νὰ αὐταπατάται συνεχῶς ὅτι θὰ τὸν ἀποφύγῃ,
ἀλλὰ καὶ ἀποφασισμένου διὰ τὴν μεγάλην θυσίαν. Καὶ τὰ πρά-
γματα ἀπέδειξαν ὅτι τὴν ψυχρὰν σκέψιν καὶ πρόθεσιν μετέβαλεν
εἰς πραγματικότητα ὅταν ἐσήμανεν ἡ ὥρα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Μὲ τοιαύτην ψυχολογίαν δὲν ἦτο, βέβαια, δυνατόν ὁ Ἰωάννης
Μεταξᾶς νὰ προτιμῇ ἀντὶ τῆς δικτατορίας τὴν διενέργειαν ἐκλο-
γῶν. Ἄλλωστε, καὶ ἂν ἀκόμῃ εἶχε τὴν κοινοβουλευτικὴν καλλιέρ-
γειαν τοῦ Χαριλάου Τρικούπη, δὲν εἶχεν οὔτε τὴν νεότητά, οὔτε
τὴν παρθενικότητα ἐκείνου εἰς παθήματα. Ὁ Χαρίλαος Τρικούπης
ἐπλήρωσε τὴν πολυτέλειαν νὰ ἐνεργήσῃ τὰς πρῶτας ἐντίμους
ἐκλογὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ἥτταν του. Ἀλλὰ εἰσέπραξε τὴν
νίκην τῶν ιδεῶν του, τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, καὶ
προητοίμασε τὴν σταδιοδρομίαν του. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔαν
θὰ ἔκανε τὰς ἐκλογὰς τὸν Αὐγουστον τοῦ 1936 θὰ ἐτερμάτιζε
τὴν σταδιοδρομίαν του. Χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ νίκην ιδεῶν, ἀφοῦ δὲν
ἐπίστευεν εἰς τὸν κοινοβουλευτισμὸν. Καὶ ταυτοχρόνως μὲ τὴν
δεβαιότητα δι' ἐκείνον ὅτι ὁ τόπος θὰ ἐκινδύνευε νὰ ἴδῃ, ἐν ὧσιν
παγκοσμίου συρράξεως, ἐπαναλαμβανόμενον τὸ δράμα τοῦ ἐθνικοῦ
διχασμοῦ. (δ)

Δὲν ἤρκει ὁ Ι. Μεταξᾶς

Αὕτῃ ἡ ἀνάλυσις φέρει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ ἦτο ἀδύ-
νατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι ἡ κατάστασις θὰ ἐξελιχέτο εἰς δι-
κτατορίαν ἄνευ τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἐν τούτοις, ἂν τούτο εἶναι
ἀληθές, εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι δὲν ἤρκει ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς.
Ἐχρειάζετο, ὡς πάντοτε ἐτονίσθη, καὶ τὸ κλίμα τῆς ἐποχῆς καὶ
οἱ ἄλλοι!

Τὸ ὅτι τὸ κλίμα, ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικόν, προσεφέρετο τότε
εἶναι ἀπὸ ἐκείνα, πού δὲν χρειάζονται ἀνάλυσιν. Ἡ ἐποχὴ τῶν
δεξιῶν δικτατορικῶν καθεστῶτων καὶ ὡς ἔξοδος ἐκ τῆς κρίσεως
τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ ὡς ἀντίμετρον, ἔναντι τοῦ ἀναπτυσσο-
μένου κομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος, σταθεροποιηθεὶς ἐν Ρωσίᾳ, ἐπέδιω-
κε τὴν εὐρύτεραν διείσδυσιν εἰς τὴν Δύσιν με βάσιν τὰ τοπικά κομ-
μουνιστικά κόμματα. Ἡ τότε μία κατάσταση τελείως ἀντί-
θετος τῆς σημερινῆς. Αἱ σημεριναὶ τάσεις πρὸς τὴν ἀριστεράν,
πρὸς τὴν οὐδετεροποίησιν, ἦσαν ὄγκωσι τότε. Καὶ αἱ ὑπερεθνι-
κιστικαὶ τάσεις ὑπαναπτύκτων ἢ μόνις ἀποκτησάντων τὴν ἀνε-
ξαρτησίαν τῶν νέων κρατῶν, δὲν ἔχουν ἀναλόγους κατὰ τὴν ἐπο-
χὴν τοῦ μεσοπολέμου. Ἐπὶ πλέον καὶ ἐσωτερικῶς τὸ κλίμα ἦτο
πρόσφορον. Ὁ κάματος ἐκ τῶν συνεχῶν κινήματων, τὸ γεγονός ὅτι
μόλις εἶχεν ἐπανέλθῃ ὁ βασιλεὺς, ὥστε νὰ μὴ νοῦνται πάλιν κα-
θεστωτικοὶ ἀγῶνες, καὶ ἡ διαφαινόμενη ἐντονωτέρα δράσις τῆς ἀν-
δρουμένης τότε ἄκρας ἀριστερᾶς, ἤψανον τὴν κατηγορίαν ἐκείνων
οἱ ὁποῖοι, πέραν ἄλλου, ἐπόθουν ἡσυχίαν. Ἐν τούτοις, καὶ πάντα
ταῦτα δὲν θὰ ἤρκουν διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ δικτατορία, ἔαν δὲν συνέ-
τρεχε καὶ ἡ στάσις τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Δὲν ἔχει καμμίαν ση-
μασίαν ἡ τιμητικὴ ἐξάφρεσις τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἢ ἡ ἐπιβαρυν-
τικὴ θέσις ἄλλων. Σημασίαν ἔχει ὅτι ὁ πολιτικὸς κόσμος ἐν τῷ
συνόλῳ του, ἔαν εἶχε πλήρη συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς του, θὰ
ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ νὰ δημιουργηθῶν αἱ πρόσφοροι ἐκείναι συν-
θηκαί, αἱ ὁποῖαι ἐπέτρεψαν νὰ ἐπιβληθῇ ἡ δικτατορία.

(γ) Ἡμερολόγιον Ἰωάννου Μεταξᾶ, 5 Μαρτίου 1936. «...Ἐπίσκεψις
Πλατῆ. Ἀπειλαί του. Ἀπαντᾷ δριμύτατα. Τὸν προκαλῶ. «Μόνον νεκρὸς
θὰ ἐξέλθω ἐντεῦθεν»... Ἀπολύτως κύριος τῆς καταστάσεως».

(δ) Ὁ κ. Κ. Μανιαδάκης εἰς πρόσφατον μὲ ἐμὲ συνομιλίαν του μὲ ἐβε-
βαίωσεν ὅτι τὸ θέμα τῶν ἐκλογῶν τὸ ἀνεκίνησεν ὁ ἴδιος εἰς τὸν Ἰωάν-
νην Μεταξᾶν μετὰ τὸ 1938, ὅτε κατ' αὐτὸν οὐδεὶς ἀπολύτως φόβος θὰ
ὑπῆρχε νὰ καθοῦν αἱ ἐκλογαί. Ἀλλ' ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ
ὑπῆρξε κατηγορηματικῶς ἀρνητικὴ μὲ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν δικαιολογίαν.
«Ὅτι θὰ ἤρκουν καὶ 50 βουλευταὶ τῆς ἀντιπολιτείας εἰς τὰς δημοιουρ-
γηθῇ ὁ κίνδυνος νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ ἄλλη πολιτικὴ κατὰ τὴν κρίσιν μου
ὧσαν, τὸ ὁποῖον βασικὸς ἦθελε νὰ ἀποσπύγῃ.

Προσωπικῶς, ἐν τούτοις, φρονῶ ὅτι, ἂν ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἐπί-
στευεν εἰς τὸν κοινοβουλευτισμὸν καὶ δὲν ἐφοβείτο τὴν ἐνέργειαν τῶν
ἐκλογῶν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑποτιμῇ τὴν ἀξίαν τὴν ὁποῖαν ἔχει διὰ
τὸν ἡγῆτην μίας χώρας νὰ δύναται νὰ ἀποδεικνύῃ ὅτι ἀκολουθεῖται ἀπὸ
τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τοῦ Λαοῦ. Φυσικῶς τὸ λόγῳ ἀν αὐτῇ ἡ ἀπό-
δειξις πρόέρχεται ἀπὸ γνησίαν ἐνέργειαν ἐκλογῶν, διότι, ἂν τούτο
δὲν συμβαίνει, τότε τῶν εἰκονικῶν ἐκείνων ἀποτελεσμάτων τὸ 99% εἴ-
ναι ἀσφαλῶς προτιμητέα ἢ θαρραλέα ἄρνησις τῶν ἐκλογῶν.

Ἡ ἐν προκειμένῳ εὐθύνη τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὡς ἀποτελοῦ-
σα κοινὴν συνείδησιν, εἶναι ὑπόθεσις αὐταπόδεικτος. Ἡ ἐξηγησις
καὶ ἡ ἀνάλυσις αὐτῆς ἀποτελεῖ θέμα πολὺπλοκον, διότι, εἰς τὴν
πραγματικότητα, ἅπτεται ὅλης σχεδὸν τῆς νεωτέρας πολιτικῆς ἱ-
στορίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συνεπῶς μόνον ὅταν εὐρὴ αὕτη κάποτε
τὸν ἀντικειμενικὸν ἱστορικὸν καὶ ἐρμηνευτὴν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς θὰ
εὐρὴ καὶ τὴν ἀνάλυσίν τῆς. Σωρεῖα εἶναι οἱ παράγοντες ἐκείνοι οἱ
ὁποῖοι, ἕκαστος εἰς τὴν ἐποχὴν του, ἐνίοτε δὲ πολλοὶ ὁμοῦ, ἐπέ-
δρασαν εἰς τὴν α' ἢ τὴν β' ἐξέλιξιν. Ἡ ἐπιρροὴ τῆς ξενοκρατίας,
ὁ ἐκάστοτε παρεμβατικὸς ρόλος τῆς μοναρχίας, αἱ ἐπιδράσεις τῆς
οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας καὶ συνήθως ἡ προσωπικότης τῶν πολι-
τικῶν ἡγετῶν, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀδυναμίαν δημιουργίας κομμά-
των ἀρχῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν μετέθεσαν κατὰ κανόνα τὴν πο-
λιτικὴν διαμάχην εἰς ἀντιθέσεις ἀπέναντι τῆς ἰσχυρᾶς ἐκάστοτε
προσωπικότητος. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδημιούργησαν μονιμότητα
σχεδὸν ἰδιότυπον πολιτικῆς καταστάσεως. Ἀπὸ δὲ τῆς Μικρα-
σιατικῆς καταστροφῆς, ἡ ἐπελθούσα σοδάρᾳ ἀλλοίωσις τῆς νοο-
τροπίας τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου ἀπέτελεσε πρόσθετον παρά-
γοντα ἀσταθείας, τὸν ὁποῖον ἐξεμεταλλεύθη ἡ ἐμφάνισις τοῦ κομ-
μουνιστικοῦ κόμματος καὶ αἱ περὶ τοῦ καθεστώτος ἀντιθέσεις.
Ἄν δὲ παντοῦ ἡ τάσις τῆς ψήφου πρὸς τὴν παράταξιν τοῦ ὑπό-
σχεται περισσότερον τὴν κυβέρνησιν ἀποτελεῖ μέγα κίνητρον διὰ
τὸν ψηφοφόρον, κατ' ἐξοχὴν εἰς χώρας ὅπως ἡ Ἑλλάς, ὅπου ἡ χρη-
στὴ διοίκησις ἀποτελεῖ τὴν ἐξάφρεσιν, αὕτῃ ἡ τάσις μεταβάλλε-
ται εἰς ἀνάγκην, καὶ τότε ὁ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, διὰ νὰ διατηρηθῇ, ἀπο-
βλέπει νὰ ἐπιτύχῃ, ἴδια εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Τούτ' αὐτὸ, ὁ ἐν
τῇ ἀντιπολιτεύσει. Τούτο φέρει εἰς τὴν ἀποθῆκισιν τοῦ κομματι-
κοῦ κράτους, εἰς τὴν συντριβὴν κατὰ κανόνα τῶν ὑποστηριζόντων
μετρισταθῆ στάσιν, καὶ εἰς τὴν ὑποχώρησιν γενικῆς τῆς ἰδεολο-
γίας τοῦ κόμματος ἀπέναντι τοῦ συμφέροντος τοῦ ψηφοφόρου.
Εἶναι, λοιπόν, μακρὰ ἱστορία καὶ συνεχεῖς καὶ πολλαπλὰ αἱ ἐπι-
πτώσεις εἰς τὸν δημόσιον βίον. Ἀλλ' ὅταν ἀναφέρωμαι εἰς τὴν δι-
κτατορίαν, ἀπομονῶν τὸ θέμα καὶ τὸ περιορίζω εἰς τὰ ἐπὶ μέρους
συγκεκριμένα σημεῖα τῆς ἐποχῆς. Εἶναι, λ.χ., γεγονός ὅτι ὁ πο-
λιτικὸς κόσμος ὁ ὁποῖος παρέχει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ εἰς κυ-
βέρνησιν ἐκτὸς τῆς οἰκογενείας τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὅπως συ-
νέβη τὸ 1936 διὰ τὴν κυβέρνησιν Δεμερτζή, αὐτὸς ὁ κόσμος, ἀνε-
ξαρτήτως οἰασδήποτε δικαιολογίας, ἀποξενοῦται τῆς κυρίας ἀ-
ποστολῆς. Τοῦ νὰ δώσῃ, δηλαδή, κυβέρνησιν εἰς τὸν τόπον. Διό-
τι δι' αὐτὸ ψηφίζειται. Εἶναι ἀκόμῃ πρόσθετος ἐπιβαρυντικὸς λό-
γος ὅταν εἰς τὴν κυβέρνησιν Δεμερτζή ὀρκίζεται ὡς ὑπουργὸς
Ἑθνικῆς Ἀμύνης ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ὁ πολιτικὸς κόσμος κατὰ
κανόνα ἡ τὸ ἐδέχετο ἀσμένως ἢ τὸ ἠνείχτο. Εἶναι δὲ περιέργον,
καὶ ὁ γράφων ἔχει ἴδιαν περὶ τούτων γνῶσιν, ὅτι ὑπῆρχον τὴν ἐπο-
χὴν ἐκείνην πολιτικοὶ ἡγῆται οἱ ὁποῖοι ἠνείχοντο τὴν κατάστασιν
καίτοι, παρὰ τὰς διαφορὰς θεβαίωσις, ἂν δὲν προεβόλουν, ἐφο-
βοῦντο ὅτι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς θὰ ἔκανε δικτατορίαν. Ἄν θελῇ
δὲ κανεὶς νὰ ἀναλύσῃ ἐιδικώτερον τὴν εὐθύνην, τὰ μὲν βασιλόφρο-
να κόμματα, ἐννοῶ πάντα τὸν κανόνα, δὲν ἠδύνατο νὰ συνειδητο-
ποιήσουν ὅτι οὐ μόνον ἡ βασιλεία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συντηρηθῇ
ὡς βασιλεία τῶν βασιλοφρόνων κομμάτων, ἀλλ' ὅτι τὸσον ἀναγ-
καῖος ἦτο ὁ προσεταιρισμὸς τῶν ἄλλων, ὥστε ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐπε-
βάλλοντο καὶ πρόσκαιροι θυσία. Ὁ δὲ ἀντιβασιλικὸς κόσμος, ἀφ'
ἡς ἐκέρδισε καὶ τὴν ἀμνηστίαν καὶ τὴν ἐντιμὴν ἐνέργειαν ἐίλω-
γῶν μὲ ἀπλὴν ἀναλογικὴν, ἐπεβάλλετο νὰ δείξῃ κατανόησιν καὶ
νὰ μὴ ὠθήσῃ τὰ πράγματα εἰς τὰ ἄκρα, ὑπήκου οὐσιαστικῶς εἰς
τὸ περίφημον ἀποτακτικὸν θέμα. Ἄν οἱ συμμετέχοντες εἰς μίαν
ἐπανάστασιν δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι, ὅπως ἡ νίκη ἀποφέρει
ἐνεργέτηματα, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ἥττα ζημίας, οἱ πολιτικοὶ
ἡγῆται δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ χειραφετηθῶν
καὶ νὰ δύνανται νὰ ἐπιβάλλουν, ἂν μὴ τί ἄλλο, ὑπομονὴν, διότι
ἂν ἡ ἀμνηστία εἶναι ἐνίοτε δυνατόν καὶ ἐπιβεβλημένη νὰ ἀπο-
μνηθῇ, ὁ μὲν ἡ λήθη καὶ ἡ ἀληθὴς ἀποκατάστασις ἀπαιτεῖται, πέ-
ραν τῆς οἰασδήποτε ἀποφάσεως, καὶ χρόνον. Καὶ ὅμως ἦτο τὸσον
ἐντονον τότε εἰς τὴν βενιζελικὴν μερίδα τὸ ἀποτακτικόν, ὥστε, ἂν
ἐδίδοτο ὑπόσχεσις ρυθμίσεως τούτου, ὁ Σοφοκλῆς Βενιζέλος ἐφθα-
νε καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ, διὰ περιορισμένον χρόνον, καὶ τὴν δικτατο-
ρίαν. Δὲν ὑπῆρχον, λοιπόν, τὴν στιγμὴν ἐκείνην θέματα τὰ ὁποῖα
ἡμποδίζον τὴν συνεργασίαν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ἡ ὁποία καὶ
κατὰ μέρος πραγματοποιουμένη θὰ καθίστα ἀδύνατον τὴν δικτα-
τορίαν. Βεβαίως, εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστηρίξουν τινεὶ, ὅτι καὶ ἂν
ἐπῆρχετο συμφωνία δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺ.
Ἀλλὰ τὴν ἀποψιν αὐτὴν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἀπλῶς ὑπόθεσιν ὧν
ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπίστευον εἰς τὴν δυνατότητα τῆς λειτουρ-
γίας τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, οὐδεμίαν ἔχομεν ὑπο-
χρέωσιν, ὅσοι ἀντιθέτως πιστεύομεν εἰς τὸν κοινοβουλευτισμὸν, νὰ
τὴν δεχθώμεν. Ἐνῷ τὸ γεγονός τῆς ἀσυνεννοήσεως τῶν πολιτικῶν
κομμάτων τῆς χώρας, τῶν προελθόντων ἀπὸ καθ' ὅλα γνησίαν καὶ
ἐντιμὸν ἐνέργειαν ἐκλογῶν, εἶναι βέβαιον ὅτι ἐπέτρεψε νὰ παρα-
μείνῃ ἡ κυβερνήσις Δεμερτζή, νὰ καταστῇ κυβερνήσις Μεταξᾶ καὶ
νὰ μετατραπῇ μετὰ ταῦτα εἰς δικτατορίαν. Βεβαίως, ἐν ἄλλῃ ἥτῃ
ἡ στάσις τοῦ βασιλέως, ἂν δὲν εἶχε χορηγήσει τὴν γενικὴν ἀμνη-
στείαν, ἂν ἡ ἐνεργήσασα τὰς ἐκλογὰς κυβερνήσις δὲν ἦτο ἀμερό-
ληπτος, καὶ ἀκόμῃ, τὸ ἐκλογικὸν σύστημα δὲν ἦτο ἡ ἀπλὴ ἀναλο-
γική, θὰ εἶχε ὁ πολιτικὸς κόσμος νὰ προσβλήῃ ἐλαφρυντικά καὶ

πολλὰ μάλιστα. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον τὰ πράγματα ἐξελιχθήσαν διαφο-
ρετικά, ἡ ἀντικειμενικὴ ἀλήθεια ἀξιοῖ νὰ μὴ ἐξαίρεσθ κανεὶς, κα-
τὰ κανόνα, τὸν πολιτικὸν κόσμον ἀπὸ τὴν εὐθύνην τῆς ἐκτροπῆς
τῆς 4ης Αὐγούστου. Καὶ τὴν τάσιν τῶν ἐκείνων ἀκόμῃ τὰ κόμματα
τὴν ἐπλήρωσαν πολὺ. Καὶ μαζί μὲ αὐτὰ τὸ Ἔθνος, διότι εἰς κρι-
σίμους ὥρας ἐστερήθη τῆς παρουσίας των. Ἀσήμαντος ἦτο ὁ ρό-
λος των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς. Καὶ ἔπρεπε νὰ ἐμφανί-
σθῃ ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος καὶ νὰ ἔλθῃ ὁ Λίβανος διὰ νὰ τὰ
ἀναδιώσῃ.

Ἀλλ' ἡ εὐθύνη τῶν κομμάτων δὲν συνιστᾷ, βεβαίως, συγχω-
ροχάρτιον ὑπὲρ τῆς δικτατορίας. Ἡ ἀντικειμενικὴ κριτικὴ ἔρχεται
νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὸ μέγα μειονέκτημα καὶ τῆς ἐλλείψεως συνεχείας
εἰς τὴν διακυβέρνησιν καὶ τοῦ ἐκ τῆς διακοπῆς τοῦ πολιτικοῦ βίου
δημιουργουμένου κενοῦ. Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ ἀπέ-
δειξε τοὺς κινδύνους τῶν προσωπο- γῶν καθεστώτων. Καὶ ἡ δια-
κοπὴ τοῦ πολιτικοῦ βίου συνετέλεσεν εἰς τὴν δημιουργίαν συνθη-
κῶν, αἱ ὁποῖαι διηνοκλόνουν, διὰ νὰ διαμορφωθῇ κατὰ τὴν κατο-
χικὴν περίοδον ἡ κατάστασις ἐκείνη τῆς κυριαρχίας τῆς ἀριστε-
ρᾶς, ἡ ὁποία κατέστησε τελικῶς ἀναπ. φευκτον τὴν ἐμφύλιον ρή-
ξιν. Κατὰ τὸν πρῶτον Παγκόσμιον πόλεμον ἠτυχήσαμεν νὰ ἀρχι-
ζώμεν οὐσιαστικῶς τὸν πόλεμον ὅταν οἱ σύμμαχοί μας τὸν ἑτερο-
μάτιζαν καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ἀντὶ νὰ συμπερισθῶμεν τῶν
ἀγαθῶν τῆς νίκης, ὑπέστημεν τὴν μεγαλύτεραν ἐθνικὴν συμφοράν.
Κατὰ τὸν δεύτερον Παγκόσμιον πόλεμον, ὑποτίθεμαι, διὰ νὰ ἀπο-
φύγωμεν τὰ παθήματα τοῦ πρῶτου, ἐφθάσαμε μέχρι δικτατορίας.
Καὶ πράγματι, ἐπετύχαμεν νὰ εἰσέλθωμεν ἡνωμένοι εἰς αὐτὸν ὅσον
σπανίως ἄλλοτε εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ἠτυχήσαμεν πάλιν
τὴν νίκην. Ἡ ἀπελευθερώσις δι' ἡμᾶς συνεδεῖται μὲ τὴν ἐμφύ-
λιον ρῆξιν καὶ ἐστοίχισεν ἀνυπολογίστως εἰς τὸ Ἔθνος. Καὶ θε-
τικῶς εἰς ζημίαν ἐμφύχου καὶ ἀψύχου ὑλικοῦ, καὶ ἀρνητικῶς, διό-
τι ἀπωλέσθησαν μοναδικαὶ εὐκαιρίαι οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσε-
ως καὶ ἀναπτύξεως. Ἡ δὲ διακοπὴ τοῦ πολιτικοῦ βίου ἐξακολου-
θεῖται νὰ πληρώνεται μέχρι σήμερον.

Ἡ ἐπάνοδος τῆς βασιλείας

Ἀλλὰ καὶ αὕτῃ ἡ βασιλεία, ἀναγνωρισθεῖσα γενικῶς, ἐτέθη ἀ-
πὸ τῆς ὥρας τῆς δικτατορίας ἐκ νέου ὑπὸ κρίσιν. Καὶ παρὰ τὴν
ἐξοχὸν τοῦ βασιλέως στάσιν, ἐν τούτοις, ἡ ἐπ' ἀνὰ ὅδον του εἰς τὴν
Πατρίδα θὰ εἴη τὸ προβληματικὸν ἂν δὲν εἶχε προηγηθῇ ὁ Δεκέμ-
βριος. Διότι, ἂν θέλωμεν νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς, περιεργὰ πρά-
γματα συμβαίνειν εἰς τὴν Πατρίδα μας. Τὴν βασιλείαν τὴν ἐπα-
νεφεραν τὸ 1935 εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἀντιπαλοὶ τῆς μετὰ τὰ λάθη
των, τῶν ὁποίων ἀποκορύφωμα ὑπῆρξεν ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1935.
Τὴν βασιλείαν τὴν ἐδοῦθησαν νὰ ἐπανεγκαταστήσῃ εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα τὸ 1946 οἱ κομμουνιστὰι μὲ τὸν Δεκέμβριον. Οἱ φίλοι τῆς
βασιλείας καὶ τὰς δύο φορές, καὶ τὸ 1920-22 καὶ τὸ 1936, ἔ-
καναν, κατὰ κανόνα, ἀκουσίως, βεβαίως, τὸ κατὰ δύναμιν διὰ νὰ
τὴν κλονίσουν.

Καί, πέραν ὧν τούτων, εἶναι φυσικόν, κάθε δικτατορία νὰ
συνεπάγεται μεγίστην ζημίαν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς δημοκρατίας. Ἡ
παρέκδοσις δημιουργεῖ πάντοτε τὴν ἐντύπωσιν ἀνωριμότητος διὰ
τοὺς ἐλευθερούς θεσμοὺς καὶ φέρει εἴτε εἰς παρακμὴν εἴτε ἀπὸ ἐν-
τονον ἀντίδρασιν πρὸς τὸ ἄλλο ἄκρον, τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ τιδή-
ποτε ἐκ τῶν δύο, ἀποτελεῖ πλήγμα. Καὶ τὸ χειρότερον ὅτι τὰ πλῆ-
γματα αὐτὰ βραδέως ἐπουλώνονται.

Ἡ ἱστορικὴ, πάντως, τῶν πραγμάτων μοῖρα ἔφερεν εἰς τὸ νὰ
μὴν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀντικειμενικὸν κριτὴν νὰ ἀρνήσῃ ὅτι ὑπῆρ-
ξαν καὶ κέρδη ἐκ τῆς 4ης Αὐγούστου. Δὲν ἀναφέρωμαι εἰς ὅσα οἱ
φιλοδικτατορικοὶ δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶν, ἀφορῶντα ἀσφάλειαν,
ἡσυχίαν, ἀκόμῃ καὶ ἐνίοτε, ἐν συγκρίσει, μεγαλύτεραν χρηστότη-
τα διοικήσεως, ἀλλὰ θὰ ἐπιμείνω εἰς ἐν καὶ μόνον, τὸ ὁποῖον ἀκρι-
βῶς οἱ μὴ φίλοι τῆς δικτατορίας εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναγνώ-
ρίσουν. Ἀναφέρωμαι εἰς τὴν θαυμαστὴν ψυχολογικὴν προπαρα-
σκευὴν τοῦ ἔθνους εἰς τὸν ἀγ

Η ΑΘΗΝΑ είναι ένας από τους σταθμούς της έφετεινής περιοδείας του «Ρόγιαλ Μπάλλετ». Ψυχή του περίφημου αυτού χορευτικού συγκροτήματος θεωρείται η Μαργκότ Φοντέυν

Το «Ρόγιαλ Μπάλλετ», που μετέχει στο Φεστιβάλ 'Αθηνών με τρεις εμφανίσεις, στις 6, 7 και 8 Σεπτεμβρίου, στο 'Ωδειο 'Ηρώδου του 'Αττικού, κατέχει δίκαια την φήμη του καλύτερου χορευτικού συγκροτήματος της Δύσεως. 'Ορμητήριό του είναι το «Κόδεντ Γκάρντεν» — η Βασιλική Λυρική Σκηνή — του Λονδίνου και έχει δρέψει έπαινους και χειροκροτήματα σε όλα τα καλλιτεχνικά κέντρα του κόσμου. Κύριος συντελεστής της επιτυχίας του θεωρείται η πολλαπλή προσωπικότης της διευθυντρίας του, της 'Ιρλανδής Νινέτ ντε Βαλουά, που συνεργάστηκε στο Παρίσι με το φημισμένο ρωσικό μπαλέτο του Ντιαγκίλεφ. 'Η μεγάλη χορεύτρια και χορογράφος συνηθίζει να επαναλαμβάνει: «Λατρεύω την ευσύνη» και αυτό αποκαλύπτει την ποιότητα της εργασίας και της νοοτροπίας της. Το 1926, η Βαλουά ίδρυσε στην 'Αγγλία την ονομαστή 'Ακαδημία Χορογραφικής Τέχνης και από τότε η θριαμβευτική άνοδος υπήρξε αδιάκοπη, για να φθάσει

Μάργκοτ Φοντέυν

Η ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΜΨΟΤΗΤΟΣ

Οι «ιδιοφυίες χρειάζονται αγωγή», πιστεύει η Νινέτ ντε Βαλουά, η διευθύντρια του «Ρόγιαλ Μπάλλετ». Και το πνεύμα αυτό διέπει όλους τους εκτελεστές του καλύτερου χορευτικού συγκροτήματος της Δύσεως, από τις κορυφαίες φήμες μέχρι τις απλές μπαλαρίνες.

Κάθε εμφάνιση της «διαμαντένιας χορεύτριας» είναι και ένας καινούργιος θρίαμβος. Μυστικό της εκπληκτικής επιτυχίας της είναι ότι η προικισμένη καλλιτέχνης ποτέ δεν επαναπαύεται στις πλούσιες δάφνες της. Συνεχώς προσπαθεί να «ξεπεράσει τον εαυτό της».

Η ύπεροχη του «Ρόγιαλ Μπάλλετ» όφειλεται άναμφισβήτητα στην ακτινοβολία της «πρίμα μπαλαρίνας» του, της Ντέιμ Μαργκότ Φοντέυν ντε 'Αρίας — σύζυγου του πρεσβευτού του Παναμά — ή όποια από την πρώτη δημόσια εμφάνισή της, το 1934, κατέκτησε άπεριόριστα το κοινό χάρις στον λυρισμό της εκφράσεως και τον ενδόμυχο ρομαντισμό της. 'Η σταδιοδρομία της αρχίζει από παιδική ηλικία, στην Σαγκάη, όταν στο πρόσωπο του Γκουτσάρωφ, του αυτοκρατορικού ρωσικού μπαλέτου, ανάκαλυψε τον καταλληλότερο άνθρωπο με την άνεπιτηδευτη τέχνη και την ευγένεια εκφράσεως στην διδασκαλία του χορού. 'Υστερα στο Λονδίνο με την προσωπική επίδωψη της Νινέτ ντε Βαλουά. «Οι ιδιοφυίες χρειάζονται αγωγή», δεν αποκαλύπτονται και έτσι η νεαρώτατη Μαργκότ δρῆκε το «έτερον σκέλος» με την ανάλογη κατανόηση για την σπάνια φύση του ταλέντου της. 'Η μεγάλη και σοβαρή επιτυχία της κατακτήθηκε στο έργο του 'Ωμπέρ «Τα ραντεβού», το 1935, όταν ανέλαμβανε να «ξεπεράσει τον εαυτό της» σ' ένα ρόλο που απαιτούσε εξαιρετική τεχνική ικανότητα, αφού θα αντικαθιστούσε την φημισμένη Μάρκοβα. 'Η φρεσκάδα και ο αυθορμητισμός της Μαργκότ αντιστάθμισαν επάξια την δεξιολογική άπειρία της και της άνοιξαν το δρόμο για την μεγάλη επιτυχία. 'Η Μαργκότ Φοντέυν θεωρείται σήμερα η «άπαράμιλλη και διαμαντένια χορεύτρια» της Εύρώπης και τούτο οφείλεται στην εύλογισία και την πουπουλένια απόδοση της έρμηνείας της, αποτέλεσμα της απελευθερώσεως του σώματος από κάθε περιορισμό της δορυτήτος. 'Η Φοντέυν μετέχει σήμερα στο «Ρόγιαλ Μπάλλετ» ως συμπράττουσα καλλιτέχνης, πράγμα που περιορίζει τον θίασο σε αποκλειστικές παραστάσεις κλασικού μπαλέτου. 'Αλλά κανένας δεν άνησυχεί. «'Εφ' όσον υπάρχει η ντε Βαλουά — λένουν — μπορούμε να είμαστε αίσίοδοροι».

το 1935 στην άκμή της δραστηριότητός της, με πρωταγωνίστρια την ευαίσθητη, ανάλαφρη χορεύτρια Μαργκότ Φοντέυν, που αντικατέστησε την περίφημη Μάρκοβα. Για την Φοντέυν, οι κριτικοί είπαν πως «είναι άνικανη να κάνει μία σκληρή κίνηση, είναι η προσωποποίηση της κομψότητας». 'Αργότερα στο μπαλέτο προσετέθη και ο κορυφαίος χορογράφος 'Αστον, που είναι ακόμα ο κυριώτερος παράγων της επιτυχίας του.

'Η έφετεινή περιοδεία του Βασιλικού Βρετανικού Μπαλέτου στις 'Ην. Πολιτείες, τον Καναδά, την 'Ιαπωνία, την Ρωσία και τον Λίβανο θεωρήθηκε ως ο θεαματικώτερος καλλιτεχνικός γύρος της γής. 'Ο θρίαμβος ήταν άποθεωτικός. 'Αρκεί να προστεθή ότι στην πρωτεύουσα των συγχρόνων μπαλλέτων, την Ρωσία, το κοινό και η δύσκολη κριτική έπέμεναν σθεναρά στον έκστατικό θαυμασμό για την τελειότητα της εκτελέσεως.

«ΕΙΝΑΙ ΑΝΙΚΑΝΗ να κάνει μία σκληρή κίνηση, είναι η προσωποποίηση της κομψότητας», έγραψαν οι κριτικοί για την Ντέιμ Μαργκότ Φοντέυν.

*‘Η άκλινοβολία της κυριαρχεί
σ’ όλο το λαμωρό συγκρόλημα
—το 'Αγγλικό Βασιλικό Μωαζέλλο—
ωοδ' εμφανίζεται
στο «Φεστιβάλ 'Αθηνών»*

Η ΦΟΝΤΕΥΝ έχει τον επώνυμο ρόλο στο χορόδραμα «'Οντίν», που η παγκόσμια πρεμιέρα του έγινε πέρυσι το φθινόπωρο, με χορογραφία του Φρέντερικ 'Αστον και μουσική του νεαρού Γερμανού συνθέτη Χάινς Βέρνερ Χέντζε.

ΤΟ 1955 η Φοντέυν παντρεύτηκε τον Ρομπέρτο 'Αρίας, πρεσβευτή του Παναμά στο Λονδίνο. 'Η ανάμιξη του ζεύγους σε ένα επαναστατικό κίνημα του μικρού κράτους είχε προκαλέσει πρό όλίγων έτών το παγκόσμιο ενδιαφέρον.

‘Από τὸ δορεϊνὸ ‘Ελσίνκι στὴν καρδιά τῆς ‘Ασίας μετ’ ἐπιστροφῆς. “Ενας σταθμὸς τῆς παραμυθένιας αὐτῆς διαδρομῆς καὶ ἡ Ἀθήνα, ὅπου ἡ παράτολμη Λέα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρες.

Η 15η Μαρτίου 1960 ἦταν μιὰ μεγάλη ἡμέρα γιὰ τὴν Λέα Καρτούνη. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ νεαρὴ Φινλανδέζα ἄρχισε ἕνα μεγάλο ταξίδι ἀπὸ τὸ ὄμορφο Ἑλσίνκι μέχρι τὴν μυθικὴ Καθούλη. Ὡς τὴν Στοιχώλμη ταξίδεψε μὲ πλοῖο, ξεκινώντας ἀπὸ τὸ Τούρκου τῆς Φινλανδίας, καὶ ἀπὸ τὴν σουηδικὴ πρωτεύουσα ἄρχισε ἕνα μαγευτικὸ ταξίδι μὲ σκούτερ, πού τὴν ὠδήγησε ἀπὸ τὴν Βόρειο Εὐρώπῃ ὡς τὴν καρδιά τῆς Ἀσίας. Ἡ Λέα Καρτούνη πέρασε μὲ τὸ σκούτερ της καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, κατευθυνόμενη πρὸς τὴν Τουρκία. Στὶς σελίδες αὐτὲς δημοσιεύονται οἱ ἐντυπώσεις τῆς τολμηρῆς Φινλανδέζας ἀπὸ τὸ μεγάλο της ταξίδι μὲ σκούτερ.

Πρὶν ὅμως ἀπὸ τὴν ἀφήγηση τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ταξιδιοῦ — πού ἔχει τὴν λιτότητα, τὴν πιστότητα, ὅσο καὶ τὴ ῥοσιὰ ἐνὸς σημειωματαρίου — πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι πούθενά, καθ’ ὅλη τὴν μακροταγὴ καὶ περιπετειώδη διαδρομὴ της, δὲν συνάντησε τόσο καλὴ σὺντη, τόσο θερμὴ καὶ γευστὴ ἀνιδιοτέλεια φιλοξενία, ὅση στὴν Ἑλλάδα.

— Βρισκόμουν στὴ Θεσσαλονικὴ — διηγεῖται ἡ ἴδια — κουρασμένη, βρώμικη, νηστική καὶ μὲ 4 δραχμὲς στὴν τσέπη. Φυσικά, μὲ μαύρες σκέψεις. Περιδιαβάζοντας ἄσκητα στὴν παραλία ἀκούσα ἀπὸ ἕνα μπάρ μουσικὴ μου φαϊνόταν τόσο παράταιρη. Μπῆκα μέσα καὶ ζήτησα χορὸ ἡπλοῦ. Οἱ τελευταῖες μου δραχμὲς! Δυὸ γυναικὲς καδόντουσαν στὸ μπάρ, μὲ κοίταζαν καὶ μοιπαῖσαν τὴν κοινότητα μὲ τὰ σπασιμένα τους γεωμετρικά. Κατάλαβα ὅτι ἐργάζονταν στὸ ὑπάρ καὶ πῆρα τὴν ἐπιφυλακτικὴ ἐκείνη στάση πού μιὰ κοπέλλα ἔχει διδαχθῇ νὰ παίρνει σχεδὸν σάν ἀπὸ ἐνστικτο.

Κι ὅμως! Οἱ δυὸ αὐτὲς γυναικὲς μὲ ἐνοίωσαν ὅσο ἐγὼ δὲν εἶχα καταλάβει τὴν καλωσύνη τους. Μὲ ὠδήγησαν στὸ σπίτι τους. Μοῦ ἔδωσαν νὰ φάω ζεστό, νόστιμο φαγητό. Ἀγόρασαν ὑπόδησι γιὰ νὰ μὲ εὐχαριστήσουν. Μ’ ἔβαλαν στὸ μπάνιο τους. Κ’ ἐνῶ ἐγὼ κοιμόμουν, ἀποκαυμένη πιά, αὐτὲς μούπλυναν τὰ πόδια μου καὶ μοῦ τὰ σιδέρωσαν μὲ τὴ σπογγὴ σάν νὰ ἦμουν ἡ κόρη τους. Καὶ τὸ πρωτὶ, φεύγοντας, μοῦρριζαν πενήντα δραχμὲς στὴν τσάντα μου.

— Θὰ σοῦ χρειασθοῦν στὸ δρόμο — μοῦ εἶπαν καὶ μὲ ἀγκάλιασαν.

Τὶς ἀποκατέστησα θορυχωμένη, ὅπως ἀποχαιρέτῳ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, μὲ θαθεῖα συγκίνηση.

Ἀλλ’ ἰδοὺ τὸ ταξίδι μου, χωρὶς συναισθηματισμούς.

ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ ΣΤΟ ΠΑΚΙΣΤΑΝ ΜΕ ΣΚΟΥΤΕΡ

Τὸ ἡμερολόγιο τῆς περιπετειώδους διαδρομῆς μιᾶς τολμηρῆς Φινλανδοῦς

κορίτσια αὐτὰ δειχνόντουσαν γυνὰ μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο.

Παρίσι - ἡ θαυμάσια Βέρνη - ἡ Λουκέρνη μὲ τὴν ὁμορφὴ λίμνη της — τὴ θαυμάσιο ταξίδι καὶ τὴ καταπληκτικὰ τοπία!

Ἰταλία (θερμὸι ἄνδρες), Γιουγκοσλαβία (αὐστηρὴ ἀστυνομία), Ἑλλάδα (μητέρα τοῦ πολιτισμοῦ) καὶ ὕστερα, ἡ πρώτη μου αἰσιατικὴ χώρα — Τουρκία!

Ἡ Κωνσταντινούπολη — ἡ ἀσημένια πόλη — μὲ τὰ ἀναρίμμητα τζαμιά της μὲ σκιάδωσε ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδες. Μὲ εὐχάριστους φίλους καὶ ἄλλους γνωστούς ἐπισκέφθηκα ὅλα τὰ ἀξιοθέατα καὶ ἔκανα μακρινούς περιπάτους στὴν θαυμάσια αὐτὴ πόλη.

Στὴν Ἀγκυρα ἔμεινα δυὸ ἑβδομάδες. Καθὼς πῆγα νὰ ἀναρωτιόμουν τί ἐντύπωση θὰ ἔκαναν στὸν κόσμο τὰ ὄρτες μου καὶ κρυφογελοῦσα. Ἡ Τουρκία φιλενάδα μου κ’ ἐγὼ γυρίζαμε ἐδῶ κ’ ἐκεῖ μὲ τὸ σκούτερ μου. Ὁ κόσμος μᾶς κοίταζε ἐξαρτισμένοι, σταματοῦσε καὶ μᾶς παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βλέμμα καθὼς περνούσαμε. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ ἄνδρες γελοῦσαν εὐχαριστήμενοι, ἀλλὰ μερικοὶ γονάτιζαν σάν νὰ προσευχόντουσαν καὶ φώναζαν: «Ἀλλὰχὰ! Μπὶλαχὰ!». Σταμάτησα μπροστὰ σὲ ἕναν κινηματογράφου καὶ ἀμέσως μὲ περικύκλωσαν ἕνα σωρὸ ἄνδρες, πού μὲ θαύμαζαν. Ἡ φίλη μου ἐπωφελέσθη ἀπὸ τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ τραβήξῃ μιὰ φωτογραφία.

Ἀγκυρα - Καῦσερί - Μαλάτσια. Ἐφυγα ἀπὸ τὴν Μαλάτσια πολὺ πρωτὶ, σκοπεύοντας νὰ καλύψω μιὰ ἀπόσταση 300 χιλιομέτρων τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα. Ὁ ἥλιος ἦταν πολὺ δυνατός, ἔκανε πολλὴ ζέση καὶ ὁ δρόμος ἦταν καλός. Εἶχα προχωρήσει 100 χιλιόμετρα καὶ μοῦ ἔμειναν ἄλλα 25 ὥπου νὰ φθάσω στὴν ἐπόμενη πόλη. Ἦταν 8 τὸ πρωτὶ. Αἰσθανόμουν χαρούμενη, σφύριζα εὐθυμὰ καὶ σκεττόμουν πὼς σὲ 4 ὥρες θὰ ἔβρισκόμουν στὴν Ἐρζερούμ.

Ἀνοίξα σιγὰ - σιγὰ τὰ μάτια μου, πρᾶσινοι τοῖχοι ὀλόγυρά μου... Ἐνα κρεβάτι δίπλα μου... κ’ ἐγὼ

ἡ ἴδια σ’ ἕνα κρεβάτι... προσπάθω νὰ σηκώσω τὸ δεξιὸ χέρι μου... δύσκολο! Πολὺ δύσκολο!... Τί συνέβαινε;... Δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω... Εἶμαι τόσο κουρασμένη... Εἶναι ὥρα νὰ εἰσαί ξαπλωμένη σὲ κρεβάτι...

Πολὺ ἀργότερα εἶδα γύρω στὸ κρεβάτι μου μερικὲς ἀσπροντυμένες γυναῖκες... ἀλλὰ γιατί;... Τί συνέβαινε; Ἀργότερα, ἕνας ἄνδρας πλᾶϊ στὸ κρεβάτι μου. . Νομίζω πὼς μπορῶ νὰ σκεφθῶ... Γιατρός!

Ἀρχίζει νὰ μοῦ μιλάει:

— Εἴχατε ἕνα μικρὸ ἀτύχημα.

— Ὡ! ποῦ;

— Εἰκοσιπέντε περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ δῶ.

— Πῶς;

— Στὴ διασταύρωση τοῦ τρινοῦ. Φρενάρτε ἀνὰ

τομα καὶ σὰς πέταξε 17 μέτρα μακριά.

Δὲν μποροῦσα νὰ συγκεντρωθῶ καὶ δὲν μὲ ἐνδιέφερε τίποτε. Πότε - πότε ἀναστάνεκα καὶ ξανάπεφτα σὲ θύση. Ὁ γιατρός καὶ οἱ νοσοκόμες ἔφυγαν καὶ θρόνηκα πάλι μόνι. Ἀργότερα μοῦ ἤλθε ἡ ἐπιθυμία νὰ κοιταζῶ στὸν καθρέφτη. Σύρθηκα ὡς ἐκεῖ... Τί θέαμα! Τὸ ἄριστό μου μάτι ἦταν μαυρισμένο. Μὲ κόπο ξαναγύρισα στὸ κρεβάτι μου.

Στὴν Τεχεράνη

Οταν ἔγινε καλύτερα, μοῦ εἶπαν τί εἶχε συμβῇ: Μὲ ἔρριξαν ἀναίσθητη στὸ δρόμο, ἐνῶ αἷμα ἔτρεχε ἀπὸ τὰ μάτια καὶ τὰ μάγουλά μου. Ὁ γιατρός εἶπε ὅτι εἶχα πᾶθει διάσειση τοῦ ἐγκεφάλου καὶ μικρὴ ἐγκεφαλικὴ ἀιμορραγία. Ἐμεινα ἀναίσθητη ἐπὶ δυὸ μέρες.

Εἶχα ἐξασθενηθεῖ φοδερὰ. Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες περπατοῦσα ἀκόμη σάν μεθυσμένη.

Ἀναπαύθηκα ἐπὶ ἄλλες τρεῖς ἑβδομάδες, ὥπου νὰ μπορέσω νὰ συνεχίσω τὸ ταξίδι μου. Ὅταν ἦμουν στὸ νοσοκομεῖο μοῦ ἔκλεψαν ὅτι φουσάτου μου, τὰ χρήματά μου καὶ ὅτι ἄλλο εἶχα μαζί μου.

Στὸ Μακού, τριάντα χιλιόμετρα πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ Ἰράν, οἱ μπαταρίες μου ἀδειασαν ξαφνικά. Ἀπελπίσθια. Τί θάκανα τώρα; Ἐμεινα ἐκεῖ μόνι καὶ ἔρημη ἐπάνω στὸν γεμάτο ἄμμο δρόμο. Κανένα χωριό, κανέναν ἄνθρωπο. Μόνι μου καὶ ὀλόγυρα ἄμμος.

Πέρασαν μιά, δυὸ, τρεῖς ὥρες καὶ ξαφνικά φάνηκε ἕνα τζῆπ μὲ ἕνα ἀστυνομικό, πού ἀτυχῶς δὲν μποροῦσε νὰ μὲ βοηθήσῃ. Ἐν τούτοις, σὲ λίγο φάνηκε ἕνα αὐτοκίνητο μὲ ἕνα διπλωμάτη πού τὸ ἀκολουθοῦσε ἕνα φορτηγὸ πού μετέφερε τὰ πράγματά μου. Ὁ διπλωμάτης αὐτὸς πῆγα νὰ τὴν καινούργια μου θέση στὴν Τεχεράνη. Φόρτωσαν τὸ σκούτερ μου στὸ φορτηγὸ κ’ ἐγὼ ἀνέβηκα στὸ αὐτοκίνητο μαζί μὲ ἕναν ἰδιοκτήτη γκαράζ, πού μοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ δύνωθαι τὸ σκούτερ μου. Ἐτοί δὲν ἄργησα νὰ φθάσω στὴν Τεχεράνη.

Ἐμεινα ἐκεῖ τρεῖς μῆνες καὶ φιλοξενηθῆκα ἀπὸ διάφορες συμπαθητικὲς οἰκογένειες, ὅπου ἀπέκτησα τοὺς καλύτερους φίλους μου, ἀγῶνα καὶ κορίτσια. Τὸ σκούτερ μου ἔγινε καὶ πάλι θαυμάσιο. Ἐφυγα ἀπὸ τὴν Τεχεράνη τὸν Νοέμβριο, μὲ τὴν καρδιά γεμάτη εὐγνωμοσύνη, καὶ συνέχισα τὸ δρόμο μου πρὸς τὰ ἀνατολικά. Τεχεράνη - Ἰσπαχάν - Χέζντ - Μπάμ.

Μετὰ τὸ Μπάμ ἄρχισε μιὰ ἔρημος 100 περίπου χιλιόμετρων. Ἐκανε πολλὴ ζέση, ἦμουν καταδωμένοι καὶ ὁ ἥλιος μὲ κούρασε φοδερὰ. Μὲ περικύκλωναν ὀφθαλμαπῆδες καὶ αἰσθανόμουν μόνι, πολὺ μόνι, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ κάνω τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ προχωρῶ μὲ θάρρος. Σὲ ὅλο τὸ δρόμο ἀπὸ τὸ Μπάμ ὡς τὸ Ζαχεντάν δὲν ὑπῆρχε τίποτε ἄλλο, ἐκτός ἀπὸ λίγα ἀστυνομικὰ φυλάκια, ὅπου σταματοῦσα καὶ μοῦ προσέφεραν τσάι.

Ἦρθε μαζί μου καὶ ἕνας νεαρὸς Γερμανὸς πού ταξίδευε ἐπίσης μὲ σκούτερ. Ἀργὰ τὸ ὄραδο φθάσαμε στὸ Νοσράτ Ἀμπάτ, πού βρίσκεται 120 μίλια ἀπὸ τὸ Ζαχεντάν. Καινούργια ἀτυχία. Σῶθηκε ἡ θενζίνη.

Ἀναγκαστήκαμε νὰ περυνόμαστε μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς χωριάτη καὶ στὸ τέλος ἔρριξα μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς ἀνθρώπου. Ἀλλὰ 20 χιλιόμετρα πέρα ἀπὸ τὸ Νοσράτ Ἀμπάτ σῶθηκε τὸ λάδι. Ὁ Γερμανὸς φίλος μου συνέχισε τὸ δρόμο του, ἐνῶ ἐγὼ ἀναγκάστηκα νὰ μείνω μόνι στὸν ἔρημο αὐτὸ δρόμο, ὅπου δὲν περυνόσα καὶ μὲ αὐτοκίνητο. Πέρασαν πολλὲς ὥρες, ὥπου στὸ τέλος φάνηκε ἕνα τζῆπ πού ἐρχόταν ἀπὸ τὸ Ζαχεντάν. Ἐκανα σήμα, σταμάτησε καὶ μὲ πῆγε πίσω στὸ Νοσράτ Ἀμπάτ. Ἦμουνα τυχερὴ κι αὐτὴ τὴ φορά, γιατί ὁ διοικητὴς

τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος ἤθελε νὰ πᾶ μὲ τὸ τζῆπ τὸ ἴδιο ἀπόγευμα στὸ Ζαχεντάν καὶ προσφέρθηκε νὰ μὲ πάρῃ μαζί του μὲ τὸ σκούτεο.

Φθάσαμε στὸ Ζαχεντάν κατὰ τὶς 7 μὲ 8 τὸ ὄραδο. Τὸ ἐπόμενο πρωτὶ συνέχισα τὸ δρόμο μου καὶ μοῦ ἔκανε μεγάλῃ ἐντύπωση τὸ γεγονός ὅτι δυὸ σουριακοὶ σταθμοὶ ἀπείχαν τόσο πολὺ μεταξὺ τους.

Ζήτη! Ζήτη! Βρίσκομαι στὸ Πακιστάν. Καθ’ ὅλη μου τὴ διαμονὴ στὸ Πακιστάν ἦμουν σκιά τοῦ ἑαυτοῦ μου: σιωπηλὴ, σκυθρωπὴ ἀπογοητευμένη.

Ταξίδεψα σχεδὸν σὲ ὀλόκληρο τὸ Πακιστάν μὲ τραῖνο ἀπὸ τὸ Ταρτάν ὡς τὴν Λαχῶρη καὶ τὴν Λαχῶρη ὡς τὸ Τορκχάμ μπόρεσα νὰ χρησιμοποιήσω τὸ σκούτερ μου.

Δὲν μποροῦσα βέβαια νὰ προβλέψω τί μὲ περίμενε στὰ σύνορα. Ὅταν ἔφθασα, νύχτα πιά, ἐκεῖ, ἀναγκάστηκα νὰ πᾶω σὲ ἕνα ξενοδοχεῖο, ὅπου συνάντησα ἕνα γνωστὸ μου Γερμανὸ καὶ νόμισα ὅτι θὰ ἦταν τὸ καλύτερο μέρος γιὰ νὰ μείνω.

Τὴν στιγμὴ πού ἐπρόκειτο νὰ πιάσω ἕνα δωμάτιο, μὲ πλησίασαν τρεῖς - τέσσερις ἀξιωματικοὶ καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι δὲν μποροῦσα νὰ περάσω μόνι μου τὸ ὄραδο στὸ ξενοδοχεῖο. Ἐν τούτοις μὲ προσκάλεσαν νὰ περάσω τὴ θραυὰ στὸ σπίτι ὅπου ἔμεινα. Μοῦ ὑποσχέθηκαν πὼς θὰ περυνόσα μιὰ ἡσυχὴ καὶ ἀνεὐχλη νύχτα. Πῆγα στὸ σπίτι μαζί μὲ τοὺς τρεῖς ἀξιωματικούς καὶ τὸν Γερμανὸ φίλο μου, ὅπου ἤπιαμε ὀλοῦ τσάι, μιλήσαμε γιὰ τὴν ζωὴ καὶ ἀκούσαμε μουσικὴ. Ἀργότερα, ὁ Γερμανὸς φίλος μου ἐπέστρεψε στὸ ξενοδοχεῖο του, ἐνῶ ἐγὼ ἔμεινα. Στὶς δέκα μὲ ἄφησαν ἕνα καὶ κοιμήθηκα ἡσυχὰ ὀλοῦ τὸ ὄραδο.

Τὸ ἄλλο πρωτὶ συνάντησα δυὸ νέους, ἕνα Σουηδὸ καὶ ἕναν Ἀγγλο, πού, ὅπως κ’ ἐγὼ, ἤθελαν νὰ πᾶνε στὴν Καθούλη. Ἦθελαν νὰ νοικιάσουν ταξὶ καὶ καθὼς τὸ σκούτερ μου δὲν ἦταν πολὺ καλὰ ἀποφάσισα νὰ πᾶω μαζί τους. Μόλις μπήκαμε στὸ ταξὶ μὲ πλησίασε ἕνας ἀστυνομικός καὶ μοῦ εἶπε:

— Πρέπει νὰ ἔρθετε στὸ τμήμα.

— Γιατί;

— Ἐνὰς ἀριθμὸς τοῦ διαβατηρίου σας εἶναι λάθος. Μιλοῦσε τὴν διάλεκτο ὀρντοῦ, πού τὴν μισοκοιτάξαινα ἐπειδὴ μοιάζει μὲ τὰ περσικά πού εἶχα μάθει στὴν Τεχεράνη. Στὸς φίλους μου, πού μὲ συνόδευσαν στὸ τμήμα, ἐξήγησα τί συνέβαινε καὶ μπαίνοντας τοὺς φώναξα:

— Ἐνα λεπτό παρακαλῶ.

Κατάσκοπος!

Πέρασα κάμποσες ὥρες στὸ τμήμα, ὅπου μὲ ρώτησαν, μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς διερμηνέα πού δὲν πολυκοιτάξαινα, τί ἔκανα στὸ Πακιστάν. Μοῦ ἐπαναλαμβάναν συνεχῶς τὴν ἐρώτηση: «Ποῦ περάσατε τὸ τελευταῖο ὄραδο;». Καθὼς μετέφραζε τὴν ἀπάντησή μου ἀπὸ τὰ ἀγγλικά στὰ ὀρντοῦ, ὁ διερμηνέας ἔκανε ἕνα λάθος πού μὲ ἐξόργισε, γιατί εἶχα καταλάβει τί εἶπε. Αὐτὸ τοῦς ἔκανε νὰ μὲ ὑποπτεῖται ἀκόμη περισσότερο, ὅτι ἦμουν κατάσκοπος πού εἶχα μάθει τὰ ὀρντοῦ στὴν Φινλανδία καὶ τώρα ὑποκρινόμουν ὅτι δὲν τὰ καλοῦσα.

Μὲ ὠδήγησαν σὲ ἕνα ἄλλο ἀστυνομικὸ τμήμα, ὅπου μὲ κράτησαν πολλὴ ὥρα. Ἀπὸ κεῖ μὲ πῆγαν στὸ σπίτι ὅπου εἶχα κοιμηθῇ. Ἦταν ἐκεῖ κατατενεχομένη καὶ οἱ τρεῖς ἀξιωματικοὶ καὶ ὁ ἕνας ἀπ’ αὐτοὺς μοῦ εἶπε: «Σὰς ἤπιαμε γιὰ νὰ σὰς φιλοξενήσουμε, ἀλλὰ τώρα θὰ μᾶς βάλουν φυλακή». Ἐνὰς ἀστυνομικός ὥρμησε καὶ τὸν φάραξε ἀπὸ τίς ἐπιφυλάξεις: «Σὲ λίγο δὲν θὰ ἔξης τίποτε ἐδῶ!», φώναξε.

Κατηγορήθηκαν ὅτι εἶχαν συνεννοηθῇ μαζί μου καὶ ἀπὸ δεινοπαθήσαμε ἐπὶ δυὸ μέρες μᾶς ἀπέλυσαν καὶ μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ φύγω. Μόλις πέρασα τὰ σύνορα τοῦ Ἀφγανιστάν, ξαναβρήκα τὸ κέφι μου.

Οἱ Ἀφγανοὶ εἶναι ἀξίαξιαχοὶ ἄνθρωποι, ὅπως κατὰ βάνα μὲ μιὰ ματιὰ στὸ Ζακαλαμπάτ. Τὸ σκούτερ μου σταμάτησε ἀπότομα καὶ πάλι. Δὲν ἔξρω γιατί σταμάτησε, ἀλλὰ ἕνας τραπέζικος καὶ ἕνας γιατὸς μὲ βοήθησαν ἀμέσως. Ἐνὰς καθηγητὴς μοῦ προσέφερε ἕνα ταξίδι μὲ αὐτοκίνητο.

Στὶς 13 Ἰανουαρίου τοῦ 1961, στὶς 6 καὶ 20’ τὸ ἀπόγευμα, φθάσαμε στὴν Καθούλη. Μόλις ἔφθασα αἰσθάνθηκα πολὺ εὐτυχῆ. Τὸ δνεῖρό μου εἶχε ἐκπληρωθῇ: Βρισκόμουν ἐπὶ τέλους στὴν πόλη πού ἀνιερπύομουν ἐδῶ κ’ ἕνα χρόνο: Στὴν Καθούλη, στὴν καρδιά τῆς Ἀσίας!

σκούτερ σταμάτησε. Προσπάθησα νὰ τὸ σπρώξω, ἀλλὰ ἦταν πολὺ βαρὺ. Καταβρομένη, ἐξαντλημένη, κατάφερα νὰ τὸ κάνω νὰ προχωρήσῃ ἄλλα δυὸ χιλιόμετρα. Κατακουρασμένη ἐξαπλώθηκα στὸ γρασιδί καὶ στὸ δρόμο καὶ ἀποκοιμήθηκα.

Καθὼς τὸ σκούτερ μου εἶχε χαλάσει, ἀναγκάστηκα νὰ τὸ παρατήσω καὶ νὰ δεχθῶ τὴν πρόσκληση κάποιου εὐγενικοῦ κυρίου, πού προσφέρθη νὰ μὲ μεταφέρει μὲ τὸ αὐτοκίνητό του ὡς τὴν πύλιν κεντρικὴ πόλη.

Ἐπέστρεψα στὸ σκούτερ μου τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι. Ἀπὸ πολὺ μακριὰ εἶδα ὅτι ἦταν πολὺ στραπαρριμένο. Φοβήθηκα. Ἐρήγορα! Ἐρήγορα! φώναξα καὶ ὅταν πλησιάσαμε καὶ πρὶν ἀκόμη σταματήσῃ τὸ αὐτοκίνητο πῆδησα στὸ δρόμο. Τί θέαμα πού ἀντίκρισα! Τὰ μάτια μου πλημμύρισαν δάκρυα καὶ μόλις μπόρεσα νὰ μουρμουρίσω: «Ὡ! Ὡ!». Κάποιοι θάνατοι τοῦ εἶχαν σπάσει τὰ πάντα. Ἀληθινὰ, ποτὲ μου δὲν περίμενα νὰ συμβῇ κάτι τέτοιο στὴν Δανία. Ἀμέσως ξαναγυρίσαμε στὴν πόλη καὶ πῆγα στὴν ἀστυνομία. Μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς ἀστυνομικοῦ φορτωτῆ, σφύριζα εὐθυμὰ καὶ σκεττόμουν πὼς σὲ 4 ὥρες θὰ ἔβρισκόμουν στὴν Ἐρζερούμ.

Τὸ σκούτερ σὲ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο καὶ τὸ πῆγα σ’ ἕνα γκαράζ. Ὁ ἀστυνομικός δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ προσφέρῃ καμμιὰ ἄλλη ὑπηρεσία. Διωρθώσαμε τὶς ρόδες καὶ ξεκίνησα γιὰ τὴν Γερμανία.

Κοπεγχάγη - Ἀμβούργο - Ντόρμουντ, ὅλα πῆγαν καλὰ. Στὸ Ντόρμουντ διωρθώσαμε ὅλες τὶς ζημιές καὶ τὸ ἀγαντμένο μου σκούτερ ἦταν καὶ πάλι ἐν τάξει.

Ἐτοί συνέχισα τὸ ταξίδι: Ντόρμουντ - Ἀαχεν - Βρυξέλλες - Ρέιμς - Παρίσι.

Στὸ Παρίσι

Στὶς 19 Μαΐου ἔφθασα στὸ Παρίσι, ὅπου δυσκολεῦτηκα λίγο ὥπου νὰ ἐρῶ τὴν διεύθυνση μιᾶς φιλενάδας μου.

Τὸ νὰ πᾶν κανεὶς στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ πᾶν σὲ ἕνα ἀνάτι - κλάμπ, εἶναι ἀδύνατο. Ἡ φίλη μου κ’ ἐγὼ πῆγαμ σὲ ὅσα μποροῦσαμε. Αὐτὴ μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικὸ της καὶ ἐγὼ μὲ ἕνα φίλο περάσαμε ὥρες πολὺς παρακολουθώντας σπρῆπ - τῆς καὶ χορεύοντας τερλά. Ἦταν θαυμάσια!

Ποτὲ δὲν ἐγυρίζαμε στὸ σπίτι μας πρὶν ἀπὸ τὶς ἐξημεράματα καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἐξεχάσω πόσο εὐκολα τὰ

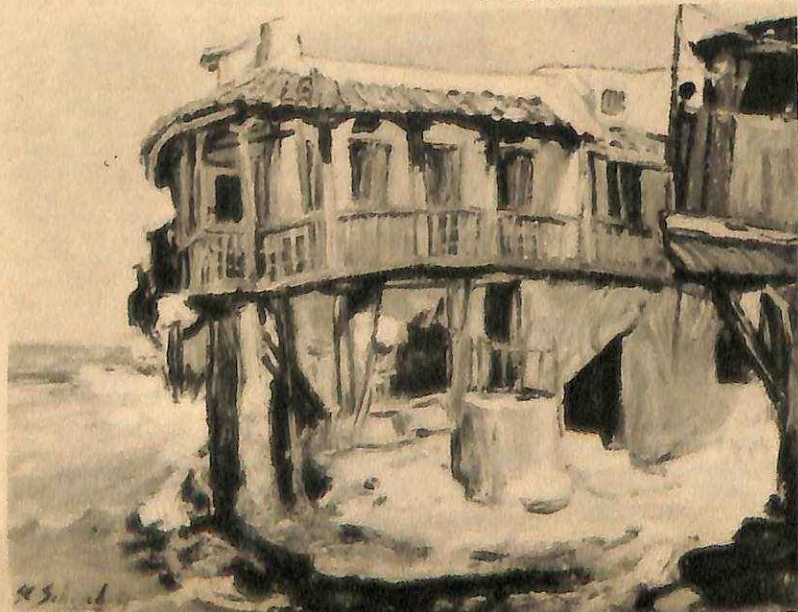
Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ἀμαζόνα μὲ τὸ μικροσκοπικὸ σκούτερ της στὴν Καθούλη. «Τὸ δνεῖρό μου γιγνε ἀληθινὸ, ἦμουν ἀπόλυτα εὐτυχισμένη», γράφει.

ΚΑΤΑΓΟΗΤΕΥΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ
Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΣΟΝΗΠΕΡΓΚ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ένας Αμερικανός στὸν Ἀρδηττό

«Μικρὴ Βενετία», ἐλαιογραφία
τοῦ ζωγράφου ἀπὸ τὴν Μύκονο.

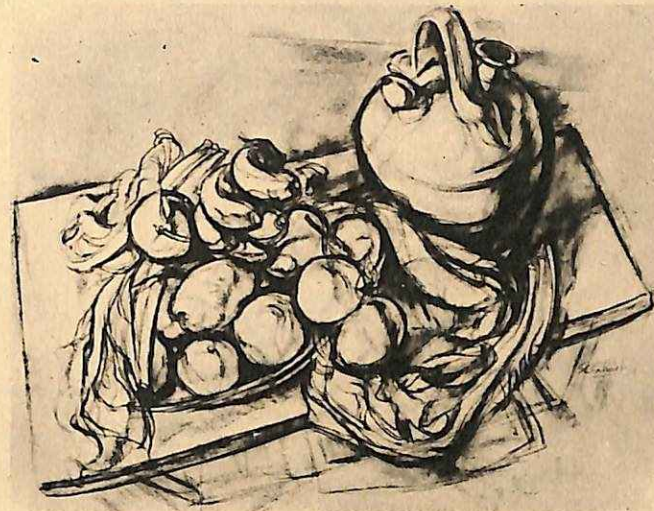
Τὸ αὐγουστιάτικο φῶς ἔμπαινε σὰν χείμαρρος ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο, στροβιλιζόταν πάνω στοὺς λευκοὺς, γυμνοὺς τοίχους τοῦ μεγάλου δωματίου, ἀγκάλιαζε τὸ μελαψὸ μοντέλο μὲ τὴν ραὶ ἐσθῆτα κ' ἔφευγε κουδουνί-
ζοντας ἀπ' τὴν μεγάλη μπαλκονόπορτα πρὸς τὴν κορυφή τοῦ Ἀρδηττοῦ. Μιὰ
Ἰνδὴ κυρία, τυλιγμένη στ' ἀραχνούφανα χρώματα ἑνὸς σάρι καὶ τὴν μελι-
χιότητα τοῦ χαμόγελου τῆς φυλῆς τῆς, πόσαρε σ' ἕναν Ἀμερικανὸ ζωγράφο
στὴν καρδιά τῆς Ἀθήνας. Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πῇ καφέ πού τοῦ προσέ-
φερε ἡ νεαρὴ οικοδέσποινα, ἀλλὰ ὅλα ἐκείνη τὴ στιγμή ἦταν πέρα ἀπ' τὸ
μικρὸ, πῆλινο φλυτζάνι. Κάθε ἄλλη ἀσχολία, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ν' ἀκούς καὶ νὰ
δλέπης, ἔμοιαζε «παράνομη»...

Κατακτημένος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ τοῦ τόπου ὁ Ἀμερικανὸς ζωγρά-
φος — ὁ Σέλτον Κλάυντ Σόνμπεργκ — νοίκιασε ἕνα σπίτι στὴν Ἀθήνα
μαζὶ μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ λέει νὰ μείνῃ.

— Δὲν ξέρω πόσο θὰ μείνουμε, λέει. Ἐξῆς μῆνες, ἕνα χρόνον, ὅσο μποροῦμε
περισσότερο. Ὁ τόπος, οἱ ἄνθρωποι, ἰδίως οἱ ἄνθρωποι, μὰς ἔχουν κατακτη-
σει. Ἡ Ἀκρόπολη, χωρὶς ἄλλο, εἶναι ἕνα σύμβολο. Ἡ ἀρχαία Ἑλλάδα ἔδωσε
τὸν πολιτισμὸ στὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι πού γνωρίσαμε ἐδῶ, ὁ χαρ-
ακτήρας τους, τὰ αἰσθήματά τους εἶναι κάτι καινούργιο γιὰ μὰς.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἡ Μύκονος κράτησε γιὰ ἄρκετὸ καιρὸ τὸν Σόν-
μπεργκ κοντά της καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐπαφῆς παρουσιάζεται ἀπὸ
1η Σεπτεμβρίου, μαζὶ μὲ λίγα ἀθηναϊκὰ βέματα καὶ περισσότερα ἀπὸ τὴν
Ἀνδαλουσία, στὴν αἴθουσα τῆς Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς Ἐνώσεως, Ἡρώ-
δου Ἀττικοῦ 25. Ἡ ἔκθεσις, πού θὰ διαρκέσῃ ὡς τὶς 20 Σεπτεμβρίου, περι-
λαμβάνει μεγάλα σχέδια μὲ κιμῶλια, ἐλαιογραφίες καὶ ἀσπρόμαυρες ὑδατο-
γραφίες, 48 πίνακες συνολικά, πού ἀνάμεσά τους βρίσκονται ἄρκετα πορτραί-
τα μὲ δύναμη κ' ἐκφραστικότητα, τοπία μὲ θαρραλέους χρωματισμούς καὶ νε-
κρές φύσεις.

«Καοναβάι τῆς Μυκόνου»,
μιὰ ἀπὸ τὶς ὑδατογραφίες τοῦ
Σέλτον Κλάυντ Σόνμπεργκ.

«Νεκρὴ φύσις». Μεγάλον
ἀσπρόμαυρον σχέδιον μὲ κιμῶλια.

«Ἀγιαρίτσα», ἕνας ἀπὸ τοὺς
«ἀνδαλουσιανούς» πίνακες
τοῦ Σόνμπεργκ.

Πορτραῖτο τῆς Μπέδεργλ Χαίν.
Ἐλαιογραφία. Ὑψὸς 2.15 μ.

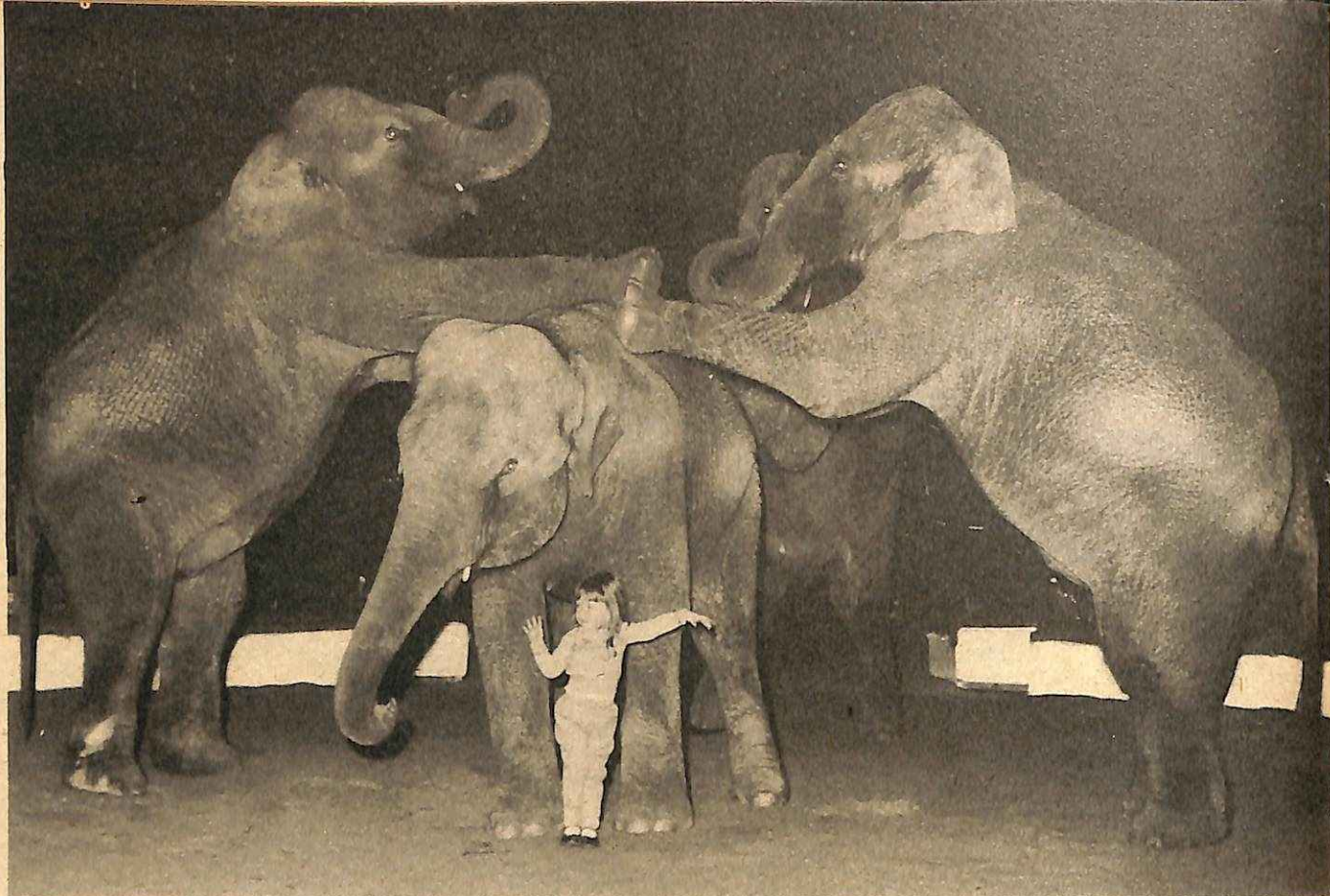
«Ὁ Διάκος», ἀσπρόμαυρον
σχέδιον τοῦ Σόνμπεργκ
ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

«Γυναίκα τῆς Μυκόνου».
Μεγάλον σχέδιον σὲ χροῖμα
ἀσπρό, μαύρο καὶ σέπια.

(Φωτ. Κ. Ραφαηλίδης — ΕΛΚΗΝ)

ΧΑΜΕΝΗ ή 'Υβόννη ανάμεσα στα γιγάντια πόδια των τριών φίλων της, που περιλαχούν πρόθυμα στα κελεύσματά της. 'Η σπιθαμισιά θηριοδασκάστρια αγαπάει περισσότερο την Σουσίλα, αρχηγό του θιάσου, και τον Κάου, τον μικρότερο. 'Αλλά και ή Χακκίνα και ή Λάξιμι δεν έχουν παράπονο.

(Paul Popper Photo)

Η μικροσκοπική 'Υβόννη μπορεί δικαιολογημένα να υπερφανεύεται. Σε ηλικία 3 ετών έχει τους πιο γιγαντώσους φίλους του κόσμου — τέσσερις ελέφαντες, που ο πατέρας της και ή μητέρα της, οι Σουηδοί θηριοδασκασταί Γκόστα και Τζόαν Κροϋζε, παρουσιάζουν σ' ένα τσίρκο του Λονδίνου. 'Η 'Υβόννη λατρεύει τὰ παχύδερμα και παίζει μαζί τους όλη μέρα, αλλά και κείνα της ανταποδίδουν την αγάπη και της κάνουν πρόθυμα όλα τὰ χατήρια.

—'Από την εποχή που άρχισε να μπουσουλάει έγινε φίλη τους, λέει ο πατέρας.

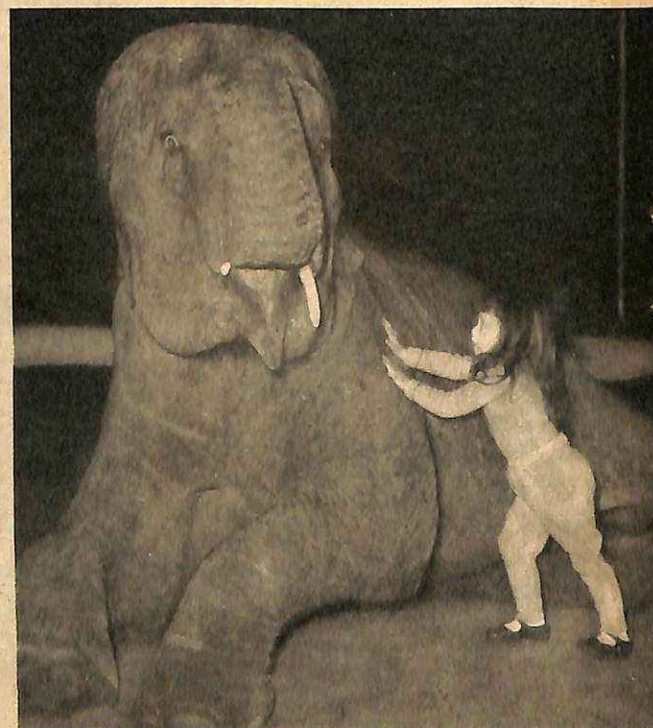
—Είναι κ' οι ελέφαντες σχεδόν μωρά — από επτά ως δέκα χρόνων — γι' αυτό έγιναν τόσο εγkάρδιοι φίλοι, ξηγηί ή μητέρα.

Υπάρχει όμως και ένα άλλο μυστικό — ή ζάχαρη. Όπως εξήγησαν οι Σουηδοί θηριοδασκασταί, βάση της εκπαίδευσως των ελεφάντων είναι ή «άνταμοιδή» τους μέ ζάχαρη, όποτε κάνουν καλά ένα γύμνασμα. Οι ελέφαντες τρελλαίνονται για τη ζάχαρη. Και την περισσότερη από τις δυο λίτρες που τρώνε καθημερινά την παίρνουν από το χεράκι της 'Υβόννης.

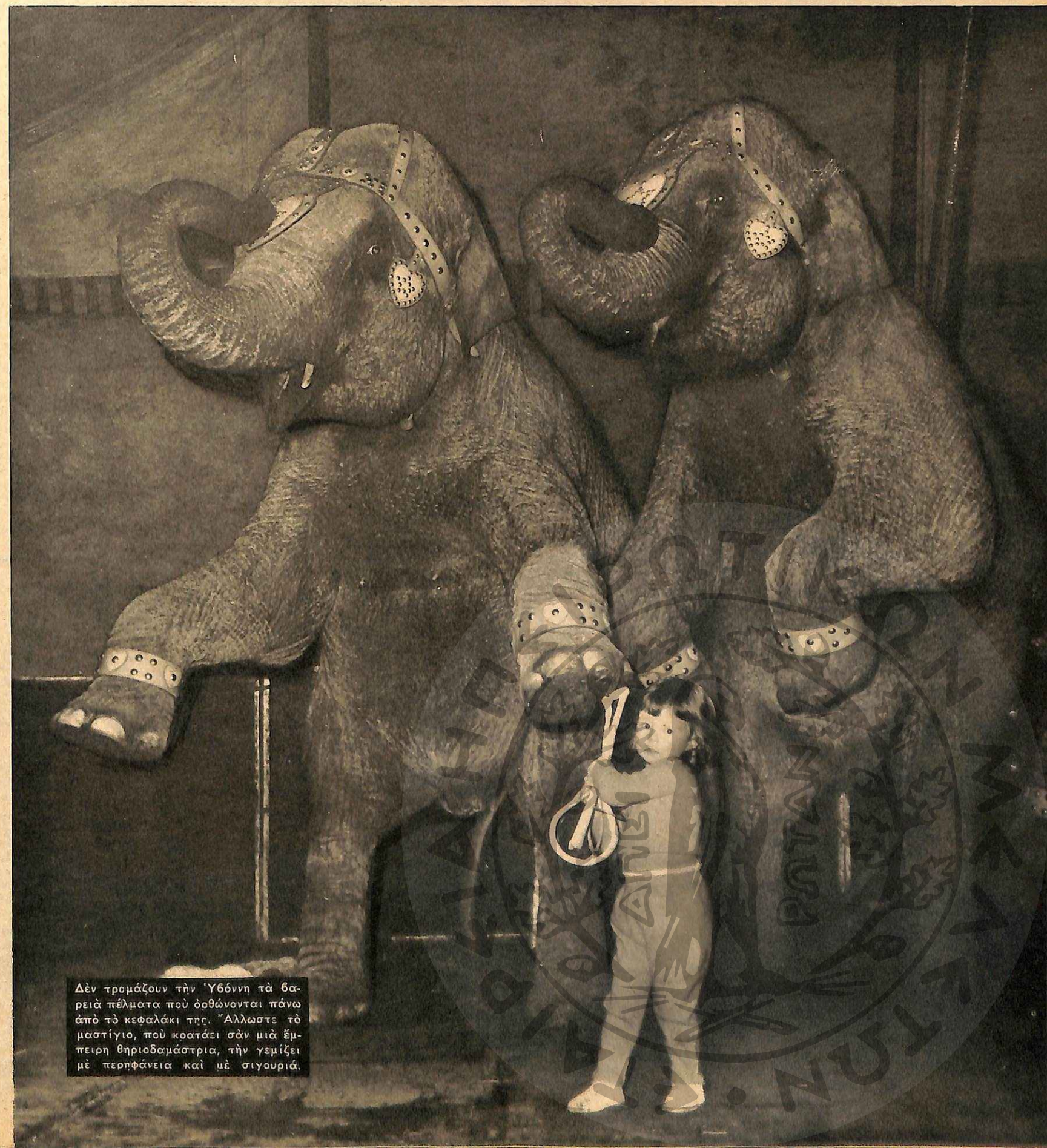
ΓΕΙΘΩΝΙΑ ΤΑ ΠΑΧΥΔΕΡΜΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΗΣ. ΚΑΠΟΤΕ ΟΜΩΣ

ΠΕΙΣΜΩΝΟΥΝ ΚΑΙ Η ΜΙΚΡΗ ΥΒΟΝΝΗ ΘΥΜΩΝΕΙ.

Η μικρότερη θηριοδασκάστρια

Δεν τρομάζουν την 'Υβόννη τὰ βαρειά πέλματα που ορθώνονται πάνω από τὸ κεφάλάκι της. 'Αλλωστε τὸ μαστίγιο, πὸ κοιτάζει σὰν μιὰ ἐμπειρὴ θηριοδασκάστρια, τὴν γεμίζει με περηφάνεια καὶ με σιγουριά.

Ένα φιλί

πριν

πεθάνης...

11

Μπροστά στα σκαλιά του δημοτικού κτιρίου ο Πάουελ σταμάτησε. Η Έλεν, προχωρώντας προς την περιστροφική πόρτα, γύρισε και τον κοίταξε. Ήταν χλωμός, άλλ' αυτό μπορεί να ώφειλταν στο γκριζωπό φως που έβγαине απ' τον προθάλαμο.

—Θα σε περιμένω εδώ, Έβυ, είπε.

Το σαγόνι του ήταν σφιγμένο, τα λόγια έβγαιναν δύσκολα απ' το στόμα του.

—Θάθελα νάρθης κ' εσύ απάνω μαζί μου, είπε εκείνη. Θα μπορούσα να είχα φέρει αυτό το ροκάμπα πριν απ' τις δαχτύλινες, μα νόμιζα πως ήταν λίγο παράξενη η αίτησή του να το φέρω το βράδυ... Είναι ένας άνθρωπος λιγάκι επιθετικός στις γυναίκες. (Χαμογέλασε.) Έσ'ν θα είσαι ο προστάτης μου...

—Ω, έκανε ο Πάουελ.

Η Έλεν έσπρωξε την πόρτα κι ο Πάουελ την ακολούθησε. Γύρισε και τον κοίταξε όταν βγήκε απ' την περιστροφική πόρτα. Τα χείλη του ήταν μισάνοιχτα, το πρόσωπό του άπογυμνωμένο από κάθε έκφραση.

Το μεγάλο μαρμάρινο χώλ ήταν σιωπηλό και άδειο. Τρία απ' τα τέσσερα άσπασερ ήταν σκοτεινά, πίσω από τα μεταλλικά δικτυώματα. Το τέταρτο ήταν φωτισμένο μ' ένα κίτρινο φως κ' είχε ξυλινούς τοίχους με μελί χρώμα. Προχώρησαν προς τα εκεί ο ένας κοντά στον άλλον. Τα δάχτυλά τους άρνησαν από μηδενιστή ήχου.

Στα άσπασερ ένας νέγρος γκροουμ με στολή διάβαζε ένα τεύχος του «Λούκ». Έβαλε το περιοδικό κάτω απ' το μπράτσο του, πάτησε το κουμπί του πατώματος που έκλεινε την μεγάλη μεταλλική πόρτα και ρώτησε:

—Οσοφός, παρακαλώ;

—Δέκατος τέταρτος, είπε η Έλεν.

Στέκονταν σιωπηλοί, παρατηρώντας την ένα-λίγα ή των φωτεινών αριθμών πάνω απ' την πόρτα: 7 - 8 - 9 ... Ο Πάουελ έτριβε το μουστάκι του με την άκρη των δαχτύλων του.

—Όταν το φως πήδησε απ' το 13 στο 14, το άσπασερ σταμάτησε αυτομάτως. Ο γκροουμ άνοιξε την πόρτα.

Η Έλεν βγήκε στον ξορμω διάδρομο κι ο Πάουελ την ακολούθησε. Πίσω του η πόρτα έκλεισε μ' έναν κοφίνο θόρυβο. Άκουσαν το άσπασερ να κατεβαίνει.

—Είναι από τούτη τη μεριά, είπε η Έλεν, προχωρώντας προς τα δεξιά. Δωμάτιο 1405.

Προσέγγισαν ως την άκρη του διαδρόμου και γύρισαν προς τα δεξιά. Μόνο σε δυό απ' τις πόρτες του διαδρόμου φαινόταν να βγαίνει κάποιο φως. Δεν άκουγόνταν άλλος ήχος παρά μόνο των δωματίων τους στα γυαλιστερά πλακάκια. Η Έλεν είπε:

—Δεν θ' άργήσωμε. Άπλως θα του δώσω το ροκάμπα.

—Νομίζεις πως θα πάρης τη δουλειά;

—Ασφαλώς. Είναι καλό συστατικό αυτό το ροκάμπα.

Έφτασαν στην άκρη του διαδρόμου και γύρισαν πάλι δεξιά. Μιά πόρτα ήταν φωτισμένη, στον άριστερο τοίχο, κι ο Πάουελ κατευθύνθηκε προς τα εκεί.

—Όχι, δεν είναι αυτή, είπε η Έλεν και πήγε σε μία πόρτα που δεν είχε φως, προς τα δεξιά.

Στην πινακίδα έγραφε «Φορέντερικ Κλάουζεν, δικηγόρος». Ο Πάουελ την πλησίασε καθώς έκλεινε δοκίμαζε μάτια το πόμολο και κοιτούσε το ρολόγι της.

—Πώς σου φαίνεται αυτό; Έκαμε πεκαρισμένη. Δεν είναι παρά δαχτύλ και τέταρτο κ' είχε πει πως ήταν ως τις δαχτύλινες! (Η γραμμάτιση στο τηλέφωνο είχε πει: «Το γραφείο κλείνει στις πέντε.»)

—Και τώρα; ρώτησε ο Πάουελ.

—Μου φαίνεται πως θα τ' αφήσω κάτω απ' την πόρτα, είπε η Έλεν, ανοίγοντας την τσάντα της.

—Έβγαλε από μέσα ένα μεγάλο άσπρο φάκελο και το στυλό της. Άκούμπησε το φάκελο στην τσάντα της κι άρχισε να γράφει.

—Κόρμα που δεν πήγαμε στο ντάνσιγκ, έκανε.

—Ω, δεν πειράζει, είπε ο Πάουελ. Δεν τ' θέλα πολύ κ' εγώ.

Ανάσαινε πιο εύκολα, σαν νεοφώτιστος ισορροπιστής που είχε φθάσει στο μισό σύρμα και γινόταν λιγότερο βέβαιος για την ικανότητά του να περάσει το υπόλοιπο.

—Τώρα που το σκέπτομαι, είπε η Έλεν κοιτάζοντάς τον, αν αφήσω τώρα το ροκάμπα θα χρειασθώ, όπωςδήποτε, να περάσω αδειά από δω... Έπομένως, μπορώ να το φέρω και το πρωί.

Ξανάβλεπε το στυλό της και το ξανάβλεπε στην τσάντα της. Κράτησε το φάκελο προς το φως του διαδρόμου, είδε πως το μελάνι ήταν ακόμα υγρό κι άρχισε να κουνάει το φάκελο με γρήγορες κινήσεις, σά βεντάλιας. Το βλέμμα της πήγε σε μία πόρτα, κατά μήκος του διαδρόμου, μία πόρτα που έγραφε «Κλίμαξ». Τα μάτια της φωτίστηκαν.

—Ξέρεις τί θάθελα να κάνω; ρώτησε.

—Τί;

—...Πριν κατέβουμε για να πιούμε κάτι...

—Τί; είπε εκείνος χαμογελώντας.

Η Έλεν του χαμογέλασε κουνώντας το φάκελο.

—Να πηγαίναμε στην ταράτσα!

Η Ντόροθυ Κίνγκσιπ σπουδάζει στο Κολλέγιο του Στόνταρντ, σε απόσταση εκατό χιλιομέτρων από το Κάλντγουελ, όπου σπουδάζει η Έλεν, ή μία από τις αδελφές της.

Είναι κόρις ενός πολύ πλούσιου επιχειρηματίου χαλκού, κ' η Ντόροθυ έχει έρωτευθί

ένα φτωχό συμφοιτητή της. Προσπαθεί να τον πείσει να παντρευτούν κρυφά, για να θέσουν τον

αυστηρό πατέρα της μπροστά σε τετελεσμένο γεγονός, αφού μάλιστα βρίσκεται σε ενδιαφέρουσα κατάσταση, μα εκείνος — ένας τύπος γοητευτικός,

αλλά άριθίστας — δεν θέλει να την πάρει πριν εξασφαλίσει την πατρική συγκατάθεση, και της δίνει

κάτι χάπια, για να «ρίξει» το παιδί, στην πραγματικότητα, όμως, δηλητηριώδη.

Ταυτοχρόνως στέλνει ένα σημείωμα, που της το άποσπεί με δόλο, στην διεύθυνση της Έλεν, και

που αφήνει να ένοσηθί ότι η Ντόροθυ σκοπεύει ν' αυτοκτονήσει. Μα η Ντόροθυ δεν παίρνει τα χάπια, γιατί θέλει να κρατήσει το παιδί και να παντρευτούν.

Έκείνος αποφασίζει τότε να την σκοτώσει με άλλο τρόπο, πολύ γρήγορα,

πριν η Έλεν πάρη το σημείωμα και ανησυχήσει...

Του Άϊρα Λέβιν

Ο Ισορροπιστής κοιτάξε κάτω και είδε ότι του είχαν βγάλει το δίχτυ της σωτηρίας.

—Γιατί τ'όχι αυτό; ρώτησε άργά.

—Δεν είδες το φεγγάρι; Και τα άστρα; Είναι μια θαυμάσια νύχτα! Η θεά πρέπει νάναι καταληκτική!

—Νομίζω πως θα προφθαίναμε ακόμη να μπορούμε στο «Κιλό — Ραίρη», είπε εκείνος.

—Ω, κανείς απ' τους δυο μας δεν έχει και πολλή όρεξη να πάη εκεί! (Έβαλε το φάκελο στην τσάντα της και την έκλεισε.) Έλα, εξακολούθησε εύθυμα, γνωρίζοντας και διασχίζοντας τον διάδρομο. Τι έγινε δίλος αυτός ο ρομαντισμός που έδειξες χτες το βράδυ;

Το χέρι του απλώθηκε για να πιάσει το μπράτσο της, αλλά συνάντησε το κενό.

Η Έλεν άνοιξε την πόρτα και κοίταξε πίσω περιμένοντάς τον να πλησιάσει.

—Έβυ, δεν... το ύψος μου φέρνει ίλιγγο, έκανε εκείνος μ' ένα αμυδρό χαμόγελο.

—Δεν είν' ανάγκη να κοιτάξης κάτω, ελ' έ- κείνη γελώντας. Δεν χρειάζεται καν να πλησιά- σης στο παραπέτο!

—Ίσως ή πόρτα να είναι κλειστή.

—Δεν φαντάζομαι να μπορούν να κλειδώσουν την πόρτα μιας ταράτσας. Η Πυροσβεστική (Τ- ηηρεσία το απαγορεύει... (Έκανε μια γκριμάτσα άνοπομνησίας.) Ω, Έλα, λοιπόν! Θάλεγε κανείς πως σου ζητώ να πηδήσεις στον Νιαγάρα μ' ένα βαρέλι ή κάτι τέτοιο!

Πέρασε απ' την πόρτα στο χώλ χαμογελώντας πάντα και περιμένοντάς τον.

Εκείνος την ακολούθησε σαν ύπνωτισμένος, σαν να υπήρχε ένα μέρος του εαυτού του, που δεν μπορούσε παρά να την ακολούθησει. Όταν βρέθηκε στο κατώφλι, η Έλεν άφησε την πόρτα. Έ- κείνη έκλεισε μ' ένα απαλό ασύρμημα, κόνιτας το φως του διαδρόμου κι αφήνοντας μια λάμπα των δέκα κηρίων ν' αγωνίζεται μάταια έναντιον των σκοταδιών της σκάλας.

Ανέβηκαν δαχτύλ σκαλιά, γύρισαν, κι ανέβη- καν άλλα δαχτύλ. Ήπιχε μια σκοτεινή μεταλλική πόρτα που είχε απάνω της μια προειδοποίηση με μεγάλα άσπρα γράμματα: «Είσσδος απαγορεύεται αυστηρώς πλην περιπτώσεως ανάγκης.» Ο Πάουελ τη διάβασε δυνατά τονίζοντας τις λέξεις «Απαγορεύεται αυστηρώς».

—Κονταμάρες, είπε η Έλεν περιφρονητικά. Δοκίμασε το πόμολο.

—Θάνα! κλειδωμένο, έκανε ο Πάουελ.

—Αν ήταν κλειδωμένο δεν θάχαν δάλει αυ- περις τοίχοι.

τό, είπε η Έλεν, δείχνοντας την επιγραφή. Για δοκίμασε!

Ο Πάουελ γύρισε το πόμολο κ' έσπρωξε την πόρτα.

—Θάνα φραγμένη τότε.

—Ω, Έλα... Δοκίμασε στ' αλήθεια!

—Καλά, καλά, είπε εκείνος με άκουσια εγκατάλειψη.

Έκανε δυό βήματα πίσω και χτύπησε την πόρ- τα δυνατά με τον ώμο του. Η πόρτα άνοιξε πα- ρασύροντάς τον σχεδόν έξω. Τα πόδια του στα- μάτησαν στο ψηλό πέτρινο κατώφλι.

—Νά, λοιπόν, Έβυ, είπε κατσουφιασμένος, κρατώντας την πόρτα άνοιχτή, Έλα να δής το περίφημο φεγγάρι σου!

—Πεισμάτρη! Έκανε η Έλεν μ' έναν τόνο φωνής που άφαιρούσε απ' τη λέξη τη δυσάρεστη σημασία της.

Προχώρησε μερικά βήματα, σαν αρχάριος παγοδρόμος που προσοιείται ότι δεν ενδιαφέρε- ται για το λεπτό στρώμα του πάγου κάτω απ' τα πόδια του. Άκουσε την πόρτα να κλείνει πί- σω της κι ο Πάουελ εμφανίστηκε άριστερά της.

—Αυτοψία, είπε, αλλά παρ' όλιγο να σπά- σω τον ώμο μου σε τούτη την καταραμένη πόρ- τα. Γι' αυτό δεν ήμουν πολύ εύθυμος.

Κατόρθωσε να του χαμογέλαση λιγάκι. Ψηλά στον ουρανό φαινόταν ένα τέταρτο φεγγαριού.

Η Έλεν κοίταξε την κατατομή του Πάουελ καθώς κοιτάζε προς τ' άπάνω. Το ηγαύνι του ήταν τεντωμένο. Δίπλα του είδε τον περίβολο που βρισκόταν γύρω απ' το φωταγωγό. Το άσπρο πεζούλι του ξεχώριζε καλά μέσ' στη νύχτα. Θυ- μήθηκε ένα διάγραμμα που είχε δημοσιευθεί σε μια έφημερίδα. Τò Χ έδειχνε τη νότια πλευρά του τετραγώνου εκείνου που βρισκόταν πιο κον- τά τους. Ξαφνικά την έπιασε μια τρελλή επιθυμία να πάη εκεί, να κοιτάξει, να ιδή το μέρος όπου η Ντόροθυ... Μα ένα κύμα φόβου τη σταμάτησε.

Τò βλέμμα της έπεσε στο χλωμό προφίλ του Πάουελ και, χωρίς να το θέλη, άπισθοχώρησε.

«Δεν πρέπει να φοβάμαι, συλλογίστηκε. Εί- μαι άσφαλής — πιο άσφαλής παρά συζητώντας και πίνοντας κοκταίηλς σε κανένα σεσαρέ... Εί- μαι άσφαλής — λέγομαι Έβελιν Κίτρεντζ...»

Ο Πάουελ αισθάνθηκε το βλέμμα της.

—Νόμιζα πως ήθελες να κοιτάξης τον ουρα- νό, είπε χωρίς να κατεβάσει το δικό του πρόσωπο.

Κοίταξε κ' εκείνη απάνω μ' ατς φάνηκε πως τ' άστρα χόρευαν. Πήγε προς τα δεξιά, προς την άκρη του παραπέτου.

Απλώνοντας τα χέρια της πάνω στην πέτρα πήρε μερικές θαυμάσιες άνατοές. Ο νυχτερινός ά- έρας ήταν ψυχρός. Αυτό ήταν το μέρος όπου την είχε σκοτώσει. Ήταν μοιραίο να προδοθώ... Ο- σο για την ίδια, ήταν άσφαλής... Ασφαλής...

Τελικά τò κεφάλι της ξεκαθάρισε. Κοίταξε τò πανόραμα που απλωνόταν κάτω, τις χιλιάδες φώτα που γυάλιζαν μέσ' στο σκοτάδι.

—Ντουάιτ, Έλα να δής...

Εκείνος γύρισε και προχώρησε προς τò παρα- πέτο, μα σταμάτησε λίγα μέτρα πιο πέρα.

—Δεν είναι όμοιο; του είπε χωρίς να στραφή.

—Ναί, έκανε εκείνος.

Κοίταξε μια στιγμή προς τò μέρος της κ' έ- πειτα γύρισε άργά και κοιτάξε τò φωταγωγό. Τα μάτια του καρφώθηκαν στο παραπέτο. Έπειτα τò δεξί του πόδι απλώθηκε και τα πόδια του άρ- χισαν να προχωρούν. Τόν πήγαιναν μπροστά με σιωπηλή αποτελεσματικότητα, σαν τα πόδια ενός «θεραπευμένου» αλκοολικού που τόν μεταφέρουν στο μπαρ για ένα «μικρό ποτηράκι... Τόν ώδη- γησαν κατ' ευθείαν στο φωταγωγό και τα χέρια του σηκώθηκαν κι ακούμπησαν στην ψυχρή πέτρα. Στήριχτηκε εκεί και κοιτάξε κάτω.

Η Έλεν άπλωσε την παρουσία του. Γύρι- σε και κοιτάξε μέσ' στη σκοτεινή νύχτα. Έπειτα, ένα κόκκινο φως αναδόθηκε, τόν είδε στο πε- ζούλι τού φωταγωγού κ' η καρδιά της φτερούγι- σε. Ξερόντας πως ήταν εκεί, μπορούσε τώρα να πν διακρίνη ακόμα και στο αμυδρό φως τού φεγγαριού. Άρχισε να προχωρή κι αυτή με αθό- ρυβα βήματα.

Ο Πάουελ κοίταξε κάτω. Μερικές κίτρινες δακτύλ από φωτισμένα παραθύρα διασταυρώ- νονταν στον ηγαύδι τού φωταγωγού. Ένα φως βρισκόταν πολύ χαμηλά και φωτίζε τò μικρό γκριζό τετραγώνιο μπροστά όπου κατέληγαν οι τέσ- σερις τοίχοι.

—Νόμιζα πως τò ύψος σου φέρνει ίλιγγο... Έκείνος γύρισε απότομα.

Στα φρύδια του και στο μουστάκι του δια- κρίνονταν σταγόνες ιδρώτος. Ένα νευρικό χα- μόγελο ζωγραφίστηκε στα χείλη του.

—Ναί, ζαλίζομαι, είπε, μα δεν μπορώ να μν κοιτάξω... Μαζοχισμός... (Τò χαμόγελο έσβησε.) Αδίκη είναι ή ειδικότης μου! (Πήρε μια θαυμά άνατοή.) Είσαι έτοιμη τώρα να σφύγωμε;

—Μα μόλις ήρθαμε, διαμαρτυρήθηκε εύθυμα ή Έλεν.

Γύρισε και προχώρησε προς την ανατολική άκρη της ταράτσας, ανάμεσα στους μεγάλους σω- λήνες έξαερισμού. Ο Πάουελ την ακολούθησε διασταχτικά. Φτάνοντας στην άκρη ή Έλεν στά- θηκε με την πλάτη στο παραπέτο και κοίταξε προς τò μέρος του.

—Είναι ώρατα εδώ πάνω, είπε.

Ο Πάουελ κοίταξε τώρα προς την πόλη, με τα χέρια του στο παραπέτο, χωρίς ν' άπαντά.

—Έχεις ξαναανέβη εδώ νύχτα; ρώτησε ή Έ- λεν.

—Όχι, είπε ο Πάουελ. Δεν έχω άνεβη εδώ καθόλου!

Η Έλεν στράφηκε προς τò παραπέτο κ' έ- σκυψε κοιτάζοντας δυό πατώματα πιο κάτω. Σού- φρωσε τò μέτωπό της συλλογισμένη.

—Πέρσι, είπε άργά, μου φαίνεται πως διά- βασα για κάποιο κορίτσι που έπεσε από δώ.

—Ναί, είπε ο Πάουελ με στεγνή φωνή. Ή- ταν ατύχητο. Δεν έπεσε τυχαία.

—Ω, έκανε ή Έλεν. Μα δεν καταλαβαίνω πως σκοτώθηκε... Έχει ένα γέισο μετά τò δεύτερο πάτωμα.

Έκείνος σήκωσε τò χέρι του κ' έδειξε με τόν αντίχειρα προς τò πίσω:

—Έπεσε από κεί. Άπ' τόν φωταγωγό.

—Α, ναί, θυμάμαι τώρα... Οί έφημερίδες τού Ντε Μόιν έδωσαν μεγάλη δημοσιότητα στο ξή- τημα... Ήταν απ' τò Στόνταρντ, δεν ήταν;

—Ναί, είπε εκείνος κ' έδειξε προς τόν δοίον- τα: Βλέπεις εκείνο τò στεργγυλό κτίριο εκεί, με τα φώτα; Είναι τò Άστεροσκοπείο τού Στόν- ταρντ. Πήγα κάποτε εκεί για μια άσκηση Φι- σικής. Έχουν ένα...

—Την ήξερες;

Τò κόκκινο φως χρωμάτισε τò πρόσωπό του.

—Γιατί ρωτάς;

—Σκέφτηκα πως μπορεί να την είχες γνωρί- σει. Θάταν πολύ φουκό, αφού πηγαίνατε κ' οί δυό στο Στόνταρντ.

—Ναί, είπε εκείνος με τραχεία φωνή, την εί- χα γνωρίσει κ' ήταν πολύ καλή καπέλλα... Τώρα άς μιλήσωμε για τίποτ' άλλο!

—Ο μόνος λόγος για τόν οποίο ή ιστορία αυτή χαράχθηκε στο μυαλό μου, είπε, εί- ναι έξ αίτιας τού καπέλλου.

Ο Πάουελ άναστενάξε με άπόγνωση.

—Ποιό καπέλλο; ρώτησε κοιροασμένα.

—Φορούσε ένα κόκκινο καπέλλο με κορδέλλα άπάνω κ' εγώ μόλις είχα αγοράσει ένα κόκκινο καπέλλο με κορδέλλα την ήμερα που συνέβη τò δυστύχημα.

—Ποιός είπε πως φορούσε κόκκινο καπέ- λλο; ρώτησε ο Πάουελ.

—Δεν φορούσε; Οί έφημερίδες τού Ντε Μόινς έγραψαν πως... Άχ, πές μου πως είχα άδικο, πές μου πως ήταν πράσινο:

—Έγινε σιωπή για μια στιγμή.

—Τò «Κλάριον» δεν άνέφερε ποτέ κόκκινο καπέλλο, είπε ο Πάουελ. Διάβασα τὰ άρθρα με προσοχή, γιατί την ήξερα.

—Τò γεγονός ότι ή έφημερίδα τού Μπλου Ρίβερ δεν τόν άνέφερε ποτέ δεν σημαίνει ότι δεν φορούσε, είπε ή Έλεν.

Έκείνος δεν είπε τίποτε. Τόν κοιτάξε κ' εί- δε πως τò βλέμμα τού ήταν καρφωμένο στο ρο- λόι τού χεριού του.

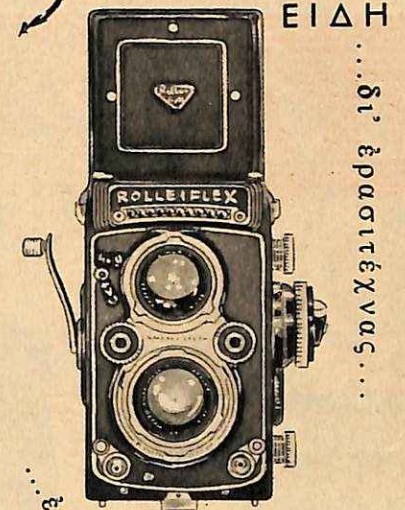
—Κοίταξε, είπε απότομα, είναι 9 παρά είκοσι- πέντε. Βαρέθηκα πιά αυτή τη θαυμάσια θέα!

Στράφηκε απότομα και κατευθύνθηκε προς τò μέρος της σκάλας.

Η Έλεν έτρεξε ξοπίσω του.

—Δεν μπορούμε να φύγωμε άπόμα, φώναξε, άρπάζοντας τò χέρι τού άκριβώς καθώς έφτανε στην πόρτα.

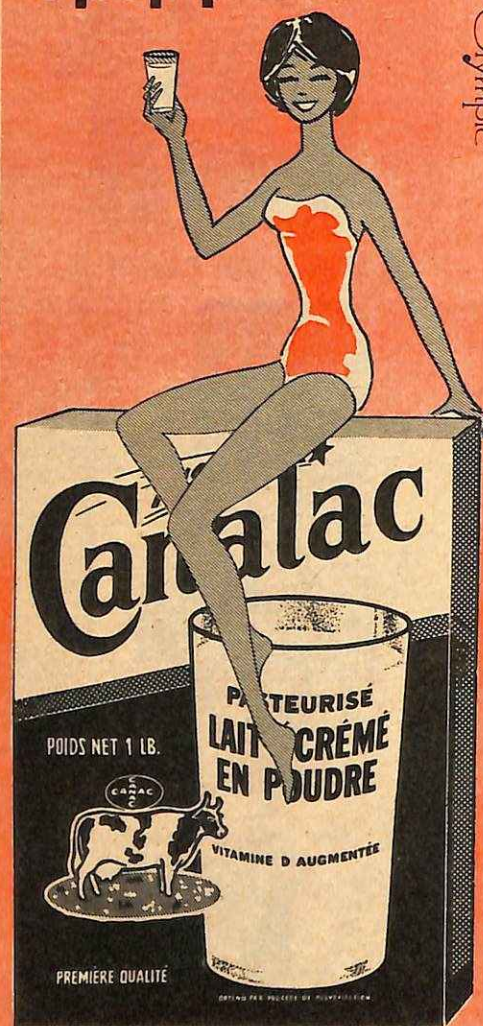
—Γιατί όχι;

ΜΗΧΑΝΕΙΣ — ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ
PROJECTOR'S — ΦΙΛΜΣ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ
στο Ειδικό Τμήμα Όπτικόν
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
Ομόνοια
ΤΗΛ. 582.631—2-3-4-5

Νεανική γραμμή 'Υγεία 'Ομορφιά

Olympic

- Διατηρεί την σιλουέττα
- Φρεσκάρει το δέρμα
- Άναζωογονεί τον οργανισμό

Η Καναδική Βιομηχανία Γάλακτος
CANAC MILK PRODUCTS Co INC.
προσφέρει εις το ελληνικόν Κοινόν
τό νέον επιστημονικόν επίτευγμά της
CANALAC granulé
ΣΤΙΓΜΙΑΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
άπηλαχθέντων λιπαρών ουσιών
και έμπλουτισμένον με Calcium,
φωσφόρον, πρωτεΐνας, βιταμίνες B & D

* Το CANALAC είναι εύπεπτον
ένδεικνυόμενον διά κάθε ηλικίαν
και δι' όλες τας χρήσεις
* Είναι φθηνότερο και από το νωπό
γάλα.

Canalac

Πωλείται εις τα Φαρμακεία
και τα Καταστήματα Τροφίμων

ΑΝΤΙΠΟΙ: ΕΛΛΑΚΑΝΑ Ο.Ε. ΚΑΛΟΚΟΝΙΑΝΗ 43, ΤΗΛ. 534-258
ΑΙΔΑΝΟΜΗ F A M A R Α.Ε. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΟΥΣ 4, ΤΗΛ. 521-564

ΕΝΑ ΦΙΛΙ ΠΡΙΝ ΠΕΘΑΝΗΣ

Η Έλεν χαμογέλασε και τὸ μυαλό της δού-
λεψε γρήγορα.

—Θέλω ένα τσιγάρο.

—'Ω... (Τὸ χέρι του πήγε πρὸς κάποια τσέ-
πη, μὰ ἔπειτα σταμάτησε.) Δὲν ἔχω! Πάμε, θὰ
βροῦμε τσιγάρα κάτω.

—Μοῦ φαίνεται πὼς ἔχω μερικά, εἶπε ἡ Έ-
λεν γρήγορα, δείχνοντας τὴν τσάντα της.

Ἐπιστοχώρησε, ἔχοντας στὸ νοῦ της τὴ θέ-
ση τοῦ φωτογχοῦ πίσω της, σὰ νὰ κοιτοῦσε τὸ
διάγραμμα τῆς ἡμερηίδος. Ὁ φωτογχοῦς στὴν
ἡμερηίδα εἶχε ἀπάνω ἓνα Χ. Πηγαίνοντας ἀργά
πρὸς τὰ πίσω, ἀκούμπησε στὸ παραπέτο κι ἀνοι-
ξε τὴν τσάντα της, χαμογελώντας στὸν Πάουελ.

—Θάναί ώραία νὰ καπνίσω κανεῖς ἓνα τσιγά-
ρο ἐδῶ.

Αισθανόταν τὸ πέτρινο πεζούλι γ' ἀκουμπι-
σὴ μέση της. Ἦταν τὸ σημεῖο Χ. Ἐψάξε στὴν
τσάντα της.

—Θέλεις κ' ἐσὺ ἓνα;

Πλησίασε κοντά της μὲ ὑπακοή και συγκα-
τημένο θυμό. Ἡ Έλεν κούνησε τὸ τσαλακωμένο
κέτο, τῶρα ἦρεμα στὰ χεῖλῃ της και ξανάβα-
γάρου. Σκεπτόταν πὼς ἔπρεπε νὰ μᾶθη αὐτὸ πὸν
ἤθελε ἀπόψε, γιατί ὁ Πάουελ δὲν θὰ τῆς ἔδινε
ἄλλο ραντεβού.

—Ορίστε, εἶπε.

Ἐκείνος πῆρε τὸ τσιγάρο σκυθρωπός.

Τὰ δάχτυλά της ἔψαξαν νὰ βροῦν ἄλλο τσι-
γάρο και, στὸ ἀναμεταξύ, τὰ μάτια της κινήθη-
καν γοργά και φαινομενικά παρατήρησαν τὸ φω-
ταγχοῦ γιὰ πρώτη φορὰ. Γύρισε λιγάκι πρὸς τὸ
μέρος του.

—Ὡστε, λοιπόν, ἐδῶ...;

Στράφηκε και τὸν κοίταξε.

Τὰ μάτια του μίχρυναν και τὸ πηγούνι του
τεντώθηκε ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἴχνη μιᾶς ὑπομονῆς
ποῦ κόντινε νὰ ἐξαντληθῇ.

—Ἀκουσε, Έβν, εἶπε. Σὲ παρακάλεσα νὰ
μὴ μοῦ μιλάς γι' αὐτό. Θὰ μπορέσεις νὰ μοῦ κά-
νῃς αὐτὴ τὴ χάρη; Πολὺ σὲ παρακαλῶ!

Ἐχώσε τὸ τσιγάρο ἀνάμεσα στὰ χεῖλῃ του.

Ἡ Έλεν δὲν ἔσκολοῦσε τὰ μάτια της ἀπ' τὸ
πρόσωπό του. Βγάδοντας ἓνα τσιγάρο ἀπ' τὸ πα-
κέτο, τῶρα ἦρεμα στὰ χεῖλῃ της και ξανάβα-
λε τὸ κουτί στὴν τσάντα της.

—Λυποῦμαι, εἶπε ψυχρά, ἀλλὰ δὲν καταλαβαί-
νω γιατί εἶσαι τόσο εὐαίσθητος στὸ ζήτημα αὐτό.

—Μὰ τόσο δύσκολο εἶναι νὰ τὸ καταλάβῃς;
Σοῦ εἶπα πὼς τὴν ἤξερα αὐτὴ τὴν κοπέλλα!

Ἡ Έλεν ἀναψε ἓνα σπῆρο και τὸ κράτησε
κοντὰ στὸ τσιγάρο της μὲ τὰ νύφρα τετωμένα.
Λίγη ἀκόμη προσπάθεια, λίγη ἀκόμη προσπά-
θεια... Ἀπομάκρυνε τὸ σπῆρο ἀπ' τὸ ἀναμμένο
τσιγάρο της και τὸ κράτησε μπροστά στὸ πρόσω-
πό του.

—Δὲν εἶπαν ποτὲ γιατί τῶκανε, ἔ; ψιθύρισε,
κλείνοντας τὰ μάτια μὲ κόπο. Ἐγὼ στοιχηματί-
ζω πὼς ἦταν ἔγκυος.

Τὸ πρόσωπό του ἔγινε ἀπὸ πορτοκαλὶ κατα-
κόκκινο καθὼς τὸ σπῆρο ἔσθινε και τὸν φώτισε
τὸ κόκκινο φῶς. Οἱ μὺς του χαλαρώθηκαν και τὰ
γαλάζια μάτια του ἀνοῖξαν σὰν ὑδατοφράχτες
ποῦ ἔσπαζαν. «Τώρα!» σκέφτηκε θριαμβευτικά ἡ
Έλεν. «Τώρα! Ἀχ και νὰ ἔλεγε κάτι καλὸ, κά-
τι ἀποφασιστικό!»

—Ἐν τάξει, λοιπόν, φώναξε ὁ Πάουελ ἔα-
ναμμένος, ἐν τάξει! Ἐρεῖς γιατί δὲν μιλῶ γι' αὐ-
τήν; Ἐρεῖς γιατί δὲν ἤθελα νάρθω καθόλου ἐδῶ
πάνω; Γιατί δὲν ἤθελα οὔτε καν νὰ πλησιάσω σ'
αὐτὸ τὸ καταραμένο κτίριο; (Πετάξε τὸ τσιγά-
ρο του.) Ἐπειδὴ ἡ κοπέλλα ποῦ αὐτοκτόνησε ἐ-
δῶ ἦταν ἐκείνη ποῦ σοῦ ἀνέφερα χθὲς τὸ βρά-
δυ! Ἐκείνη ποῦ εἶχε τὸ ἴδιο χαμόγελο μ' ἐμένα!
(Χαμήλωσε τὸ βλέμμα του.) Ἡ κοπέλλα ποῦ ἐ-
γώ...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

↑
▲

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΠΟΡΤΡΑΙΤΙΣΤΑΣ Γιουσοῦφ Κάρος
δὲν χρειάζεται σχόλια. Τὰ βιβλία του, μὲ φωτογρα-
φίες και σύντομες σκιαγραφίες ὕλων τῶν διασημοτήτων
τῆς ἐποχῆς μας, θεωροῦνται ἀριστουργήματα στὸ εἶ-
δος τους. Ὁ ἴδιος ἔχει πει ὅτι σκοπὸς και τέχνη τοῦ
φωτογράφου πορτραῖτων δὲν εἶναι νὰ ἐπιτύχῃ μόνο
τὴν ὁμοιότητα, ἀλλὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ πνεῦμα και τὴν
ψυχὴ πίσω ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Καὶ ὅτι πᾶν-
τα αἰσθάνθηκε ὅτι ἀναζητοῦσε κάτι τὸ πολὺ μυστικό,
κάτι ποῦ πάντα τοῦ ἔφευγε. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ται-
νίας «Σόδομα και Γόμορρα», ὁ Κάρος ἔχει ἐγκαταλεί-
ψει τὰ γραφεία και τὰ μέγαρα τῶν μεγάλων και ἔχει
ἐγκαταστήσει τὸ στούντιό του στὴν καφὴ ἔρημο τοῦ
Οὐαράζαζατ, στὸ Νότιο Μαρόκο. Πάντα ἔχονα τυμέ-
νος, ἀλλὰ και μὲ λίγη ἀμμο τῆς ἐρήμου στὰ γόνατά,
ὁ Κάρος προσπαθεῖ νὰ γοητεύσῃ τὴν Πιεράντζελλι,
μέχρις... ὁλοκληρωτικῆς ἀποκαλύψεως τῆς ψυχῆς της.

Ἡ Πιεράντζελλι

ἀπὸ τὸν Κάρος

(Στὴν σειρά τῶν θαυμασίων πορτραῖτων
ποῦ ἀρχίζουν νὰ δημοσιεύουν ἀπὸ σήμερα
κατ' ἀποκλειστικότητα οἱ «ΕΙΚΟΝΕΣ»)

Η ANNA - MARIA ΠΙΕΡΑΝΤΖΕΛΛΙ —
ἀπὸ τὴν ὁποῖαν οἱ Ἀμερικανοὶ ἀφαίρεσαν τὸ
μικρὸ της ὄνομα και χώρισαν εἰς δύο τὸ ἐπὶ-
θετο — ἐμφανίσθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν
ταινία «Ἀῖριο θὰ εἶναι πολὺ ἀργά», διὰ ν' ἦ-
ταν ἀκόμη ἓνα μικρὸ κοριτσάκι. Ἡ ἀγνή,
κλασικὴ ὁμορφιά της τῆς ἀνοῖξε τὶς πύλες
τοῦ Χόλλυγουντ ὅπου γνώρισε τὸν ἔρωτα
(Κέον Ντάγκλας), ἔσπειρε τὸ θάνατο (Τζέ-
νης Ντιν), παντρεύθηκε (Βικ Νταμόνε),
ἔγινε μητέρα ὑπὸ τραγικᾶς συνθήκας και
παράλληλα γύρισε και μερικὲς καλὲς ται-
νίες. Τώρα ἔχει ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα
της τὴν Ἰταλία, ἀλλὰ κ' ἐκεῖ δύο ὁλόκλη-
ρα χρόνια μόνον ἀπογοητευθεὶς γνώρισε και
ἓναν ἔρωτα χωρίς θαύτηρη σημασία, τὸν
Μασουρίσιο Ἀρένα. Ἀς ἐλπίσουμε ὅτι ἡ με-
γάλη διεθνὴς παραγωγή «Σόδομα και Γό-
μορρα», ὅπου ὑποδέεται τὸ ρόλο τῆς γυν-
ναίκας τοῦ Ἀῖρι, θὰ σημάνη ἓνα καινού-
ριο ξεκίνημα γιὰ τὴν ὁρατότατη ἡθοποιό.

Η ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΕΝΑ

ΛΙΩΝΙΑ ΝΕΟΤΗΣ - ΣΩΜΑΤΙΚΗ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ - ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

7

Χ. Νάουλι Κρίγα

Διὰ νὰ ἐκτελέσετε τὴν ἀσκήση αὐτὴ πρέπει νὰ ἔχετε στομάχι εὐλύγιστο καὶ σὲ καλὴ κατάσταση. Ἄν καλύπτεται ἀπὸ λίπος ἢ ἂν ἔχῃ διασταλὴ, περιοριστῇτε στὶς ἄλλες ἀσκήσεις καὶ τὴν «Οὐντιγιάν Μπάντα», μέχρις ὅτου σφίξῃ πάλι τὸ στομάχι σας καὶ σὰς ἐπιτρέψῃ νὰ κάνετε τὴν «Νάουλι Κρίγα».

Ὅρβιος ἢ καθιστὸς, πάρτε τὴν ἴδια στάση μὲ τὴν «Οὐντιγιάν Μπάντα» καὶ ὕστερα ἀπὸ μερικὰ δευτερόλεπτα ρυθμικῆς ἀναπνοῆς, ἐκπνεύσατε μὲ δύναμη ἀπὸ τὸ σῶμα. Ὅταν ὅλος ὁ ἀέρας βγῇ ἀπὸ τοὺς πνεύμονές σας, σηκώστε τὸ στήθος σας καὶ συσπάστε τὰ ἐντόσθιά σας ψηλὰ πρὸς τὰ μέσα. Ὑστερα προσπαθῆτε νὰ ἀπομονώσετε τοὺς δυὸ μῦς τοῦ πρωκτοῦ. Ἄν τὸ κατορθώσετε, οἱ μῦς θὰ ἀναπηδήσουν σταθεροὶ καὶ ὅμοιοι μὲ στύλους, ἀπομονωμένοι ἀπὸ τὴν ὑπογάστρια περιοχὴ πού τοὺς περιβάλλει. Πρόκειται γιὰ τοὺς «ὀρθοὺς κοιλιακοὺς μῦς».

Ὅταν θὰ εἶναι ἔτσι ἀπομονωμένοι, πρέπει νὰ τοὺς κάνετε, τραβώντας τους, νὰ γυρίσουν πρὸς τὴν κατεύθυνση τῶν δεικτῶν τοῦ ὡρολογίου ἢ ἀντίθετα, γιὰ νὰ μεταδώσετε τὴν ἀσκήση σὲ ὅλοκληρο τὸ ἐξωτερικὸ σας σύστημα.

Στὴν ἀρχὴ ἡ σύσπαση θὰ γίνῃ μόνο σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς μῦς τοῦ πρωκτοῦ. Θὰ σὰς χρειασθῇ λίγος χρόνος γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχετε, ἀλλὰ ἐπιμείνατε μὲ ἐμπιστοσύνη στὸ ἐνστικτὸ σας. Θὰ ἀνακαλύψετε ἀκόμα ὅτι, γέρνοντας λίγο τὸν κορμὸ σας πρὸς τὴν πλευρὰ πού γίνεται ἡ ἀσκήση, διευκολύνετε τὴν περιστροφή. Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς προσπάθειες μπορέσετε νὰ ἀπομονώσετε τὸν ἕνα μὴν τοῦ πρωκτοῦ καὶ τὸν κάνετε νὰ στραφῇ, ἐπιδιώξτε νὰ γίνῃ τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἄλλο. Τελικὰ, στὸν παραπεμπό τύπο τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς, θὰ πετύχετε νὰ τοὺς γυρίζετε ἀλλήλοδιαδόχως, πολλὰς φορές.

Ἡ προσπάθεια πρέπει νὰ γίνεται βαθμιαία. Τὸ μυστικὸ δρῖσκειται στὴν ὑπομονὴ καὶ στὸ ἐνστικτὸ. Ἀπογορεύεται στοὺς ἄνδρες ἂνω τῶν 50 ἐτῶν, ἂν δὲν εἶναι ἐξοικειωμένοι στὶς φυσικὰς ἀσκήσεις, γιὰτὶ δὲν ἔχουν τοὺς ἴδιους μῦς μὲ τοὺς νεώτερος καὶ γιὰτὶ οἱ περισσότεροι θὰ εἴδουν τὴν εὐρίσκαν ἀκατόρθωτη. Στὶς γυναῖκες ταιριάζει ἀπολύτως ἡ «Οὐντιγιάν Μπάντα». Ἀρχίσατε τὴν ἀσκήση σιγὰ - σιγὰ καὶ μεθοδικὰ, μέχρις ὅτου μπορέ-

Ἡ Γιόγκα εἶναι ἕνα πλήρες σύστημα φυσικῆς, πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγωγῆς, τὸ ὁποῖο ἔχει σκοπὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν γαλήνη, τὴν εὐτυχία καὶ τὴν ὑπέρτατη γνῶση, μὲ δυνάμεις πού υπάρχουν μέσα στὸν ἄνθρωπο. Δὲν προορίζεται μόνο γιὰ τοὺς Ἰνδούς. Ὁ Ντέσμοντ Ντὰν προσαρμόζει τὶς ἀρχὲς τοῦ συστήματος σὲ μιὰ ἀπλὴ μέθοδο κατάλληλῃ γιὰ τὶς δυνατότητες τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου τῆς Δύσεως. Οἱ δυὸ κλάδοι τῶν προσπαθειῶν εἶναι ἡ συγκέντρωση καὶ ἡ ὁλοκληρωτικὴ χαλάρωση». Παράλληλα δίδεται μεγίστη σημασία στὴν ἀναπνοὴ καὶ σὲ μερικὲς ἀσκήσεις σωματικῆς ἐντάσεως, πού ἀπαιτοῦν καὶ τὴν πνευματικὴ συμμετοχὴ τοῦ ἀσκουμένου. Οἱ ἀναπνευστικὲς καὶ σωματικὲς ἀσκήσεις ἀνανεώνουν τὸν ὀργανισμό, δραστηριοποιοῦν ἀδρανούντα ὄργανα καὶ προσφέρουν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἄμεσα εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα στὴν ὑγεία καὶ στὴν ψυχικὴ κατάσταση τοῦ ἀσκουμένου. Καμμιά προσπάθεια πού συνιστᾷ ἡ Γιόγκα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐπώδυνος, ὅλες οἱ ἀσκήσεις ἐπιτυχάνονται μὲ τὴν βαθμιαία πρόοδο καὶ τὴν θεληματικὴ ὑπομονή.

ΧΙ. Περισσότερο δυναμικὲς ἀσκήσεις

Οἱ «Ἀσάνα» πού ἀκολουθοῦν ἀπαιτοῦν περισσότερὴ εὐλυγισία, δύναμη καὶ μεγαλύτερη προσπάθεια. Εἶναι προσιτὲς στὸν καθένα, ὑπὸ τὸν ὅρο ὅμως τῆς βαθμιαίας προόδου, ὅταν ἡ ἡλικία ἔχῃ ἐπιβάλει περιορισμούς στὴν φυσικὴ ἐνέργεια. Πρέπει ἐπίσης νὰ σταματᾶμε μὲ τὴν αἰσθανθοῦμε πόνο. Ὅσοι εἶναι σὲ θέσῃ νὰ τὶς ἐκτελέσουν θὰ ὠφεληθοῦν πάρα πολύ.

Στάση ἀκρίδας (ἢ Σαλαμπαοῶν)

Ἐπλώστε χάμω, μὲ τὸ πρόσωπο στὸ ἔδαφος, τὰ χέρια παράλληλα μὲ τὸ σῶμα, τὶς παλάμες πρὸς τ' ἄπάνω καὶ τὰ δάχτυλα σφιγμένα. Σηκώστε ἀμέσως ὅσο μπορεῖτε περισσότερο τὶς κνήμες, τοὺς μηρούς καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ, μὲ μιὰ κίνηση. Μόνο τὸ σαγόνι, οἱ ὦμοι καὶ τὸ στήθος πρέπει ν' ἀγγίζουν τὸ ἔδαφος. Ἡ στάση «ἀκρίδα» εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολη καὶ ἡ μόνη πού ἀπαιτεῖ μιὰ ἀπότομη σύσπαση. Προσπαθῆστε νὰ διατηρήσετε τὴ στάση αὐτὴ ἕνα δευτερόλεπτο. Ἀναπαύθητε καὶ ἀρχίστε πάλι. Ἄν τὸ κατορθώσετε σημαίνει ὅτι εἰσαθε καλὰ ἐξασκημένους καὶ ὅτι εἶναι δυνατὰ τὰ ὑπογάστρια καὶ ἡ σπονδυλικὴ στήλη. Ἐκτελέσατε τὴν ἀσκήση αὐτὴ ὅσο τὸ δυνατόν μὲ βραδύτερο ρυθμὸ. Εἶναι ἐξαιρετικὴ γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς ἡβης, τὸ διάφραγμα καὶ τὴν πλάτη. Μὲ τὴν ἐξάσκηση μπορεῖ κανεὶς νὰ μείνῃ στὴ στάση αὐτὴ ἐπὶ πολλὰ λεπτὰ. Εἶναι ἀντίθετη ἀπὸ τὴν ἀσκήση «κόμπρα».

Στάση λεκάνης (ἢ Σουπταβάζραοῶν)

Γονατίστε σ' ἕνα χαλὶ μὲ τὶς κνήμες κάτω ἀπὸ τοὺς μηρούς καὶ τὸ πέλμα πρὸς τὰ ἄνω. Οἱ φτέρνες πρέπει νὰ δρῖσκονται στὸ ἐξωτερικὸ μέρος τῶν μηρῶν, ἐνῶ τὰ δάχτυλα σχεδὸν νὰ τὸ ἀγγίζουν. Ὄρθωστε πρὸς

τὰ πίσω τὸν κορμὸ, ὥσπου οἱ ὦμοι καὶ τὸ κεφάλι νὰ φθάσουν στὸ πάτωμα, ἐνῶ τὰ χέρια θὰ εἶναι τεντωμένα πίσω.

Ἄν δὲν εἰσθε ἐξαιρετικὰ εὐκίνητος καὶ δὲν εἶναι πολλὴ δυνατὴ ἡ περιοχὴ τῆς πλάτης σας, θὰ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατο νὰ ἐκτελέσετε τὴν ἀσκήση. Οἱ περισσότεροι Εὐρωπαῖοι αἰσθάνονται ὅτι οἱ μῦς τῶν μηρῶν τοὺς ἔχουν συσταλῇ, πράγμα πού σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουν γυμνασθῇ σωστὰ. Γιὰ νὰ τὸ πετύχετε, εἶναι ἀπαραίτητες πολλὲς ἀσκήσεις εὐκινισίας. Στὴν ἀρχὴ νὰ προχωρήτε πολὺ σιγὰ καὶ μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς φίλου, ὁ ὁποῖος θὰ σὰς κρατᾷ. Διφορετικὰ κινδυνεύετε νὰ σπάσετε ἀπὸ τὸ τέντωμα κανένα μὴν τοῦ μηροῦ ἢ τῆς πλάτης. Μὴν ξεχνάτε ὅτι εἶναι μιὰ ἀσκήση ἀρκετὰ προχωρημένη. Ὅταν ὅμως τὴν ἐκτελέσετε, θὰ ἔχετε σοβαρὰ ὀφέλη, γιὰτὶ διεγείρει τὸ στομάχι καὶ τὴν περιοχὴ τῆς λεκάνης, ἐμποδίζει τὴν δυσκοιλιότητα καὶ δυναμώνει τοὺς μηρούς. Ἄν κατορθώσετε νὰ μείνετε στὴν στάση αὐτὴ δυὸ λεπτὰ, θὰ ἔχετε πετύχει ἕνα ἐξαιρετικὸ ἀποτέλεσμα.

Στάση παγωνιοῦ (ἢ Μαγιουρασῶν)

Εἶναι μιὰ θαυμάσια στάση γιὰ τὰ ὄργανα τῆς πέψεως, τὰ ὁποῖα διεγείρει μὲ ἕνα ἐνδο - ὑπογάστριο μασάζ. Μὴν ἐπιχειρήσετε, ἂν δὲν διαθέτετε μεγάλῃ μυϊκὴ δύναμη.

Γονατίστε. Τὰ γόνατα νὰ ἀπέχουν περίπου 30 ἐκατ. τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τοποθετήστε τὰ χέρια πάνω στὸ πάτωμα, ἀνάμεσα στὰ γόνατα, μὲ τὶς παλάμες πρὸς τὰ ἑμπρὸς ἐνωμένες καὶ τὰ δάχτυλα τεντωμένα πρὸς τὰ πίσω. Τὰ πέλματα νὰ ἀκουμποῦν καλὰ στὸ πάτωμα. Σκώψτε ἑμπρὸς, ὥσπου τὸ διάφραγμά σας νὰ ξεκουράζεται πάνω στοὺς ἀγκῶνες σας. Ὑστερα, μὲ τὰ χέρια σὰν ὑποστήριγμα καὶ τοὺς ἀγκῶνες σὰν ἀξονες, σηκώστε τὸ σῶμα σας μέχρι πού νὰ ἔρθῃ σὲ παράλληλῃ θέσῃ πρὸς τὸ πάτωμα. Τὰ γόνατα θὰ μείνουν τελείως τεντωμένα. Θὰ σχηματίζεται τὸ γράμμα Τ, τοῦ ὁποῖου ἡ ὀριζόντιος θὰ εἶναι ὁ κορμὸς καὶ ἡ κατακόρυφος τὰ χέρια σας.

Ἡ στάση τοῦ «παγωνιοῦ», ἡ ὁποία στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὴν Ἀμερικὴ ὀνομάζεται «σανίδα», ἀπαιτεῖ δύναμη καὶ ἐνεργητικότητα. Θὰ φανῇ ιδιαίτερα δύσκολη στὶς γυναῖκες. Εἶναι ἐξαιρετικὴ γιὰ νὰ δυναμώσῃ τὸ στήθος. Καταπολεμᾷ τὴν παχυσαρκία καὶ τὶς αἱμαρροΐδες.

Στάση τοῦ ψαριοῦ (ἢ Ματουασῶν)

Πάρτε τὴν στάση τοῦ «λατοῦ» (πού θὰ ἐκθέσωμε στὸ ἐπόμενο κεφάλαιο) καὶ ξαπλώστε πρὸς τὰ πίσω τελείως μὲ τὴν πλάτη σας, βοηθούμενοι στὴν ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς βραχίονες καὶ τοὺς ἀγκῶνες σας. Ὅταν ἔχετε τοποθετήσῃ ἀνετα τὸ κεφάλι σας στὸ χαλὶ (καλύτερα νὰ δάλετε ἕνα πολὺ λεπτὸ μαξιλάρι), ἀπλώστε τὰ χέρια σας καὶ πιάστε τοὺς ἀστραγάλους.

Μὲ τὴν ἀσκήση αὐτὴ κινοῦνται ὅλοι οἱ μῦς τοῦ σώματος. Περισσότερο εὐεργετικὴ εἶναι γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς λεκάνης καὶ τοῦ παχέος ἐντέρου. Ἄν, κατὰ τύχη, τὴν ἐπιχειρήσετε μέσα στὸ νερὸ, θὰ ᾄτε ὅτι πλέετε χωρίς προσπάθεια.

Στάση ἀνάστροφῃ (ἢ Σιρασῶν)

Γονατίστε σὲ παχὺ χαλὶ. Τὰ γόνατα ἐνωμένα. Βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν γλιστράτε πάνω στὸ πάτωμα, γιὰτὶ μπορεῖ νὰ χτυπήσετε. Σταυρώστε τὰ δάχτυλά σας καὶ σχηματίστε μὲ τὰ χέρια ἕνα κύπελλο, ὅπου θὰ τοποθετήσετε τὸ κεφάλι σας. Ἡ γωνία πού θὰ σχηματίζουν οἱ βραχίονες, ὅταν ἀκουμποῦν στὸ ἔδαφος, πρέπει νὰ εἶναι 90 μοιρῶν.

Σηκώστε τὸν κορμὸ καὶ τὶς κνήμες σας, ὥστε τὸ ὅρος τοῦ σώματος νὰ πέφτῃ στοὺς βραχίονες, τοὺς ἀγκῶνες καὶ τὸ κεφάλι. Ἐπιχειρήστε σιγὰ - σιγὰ καὶ μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς φίλου. Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ πού λέμε «νὰ κρατιέσαι πάνω στὸ κεφάλι», γιὰτὶ ἡ βάση σχηματίζεται ἀπὸ τὸ κεφάλι, τοὺς βραχίονες καὶ τοὺς ἀγκῶνες. Δὲν χρειάζεται μεγάλη δύναμη, μόνο κάποια ἰσορροπία, πού ἀποκτάται πολὺ εὐκόλα.

Προσπαθῆτε νὰ ἐπιτύχετε τὴν ἀσκήση. Βοηθὰ νὰ θεραπευθοῦν ὁ ρινικὸς κατάρρους, ἡ δυσκοιλιότης, ἡ πτῆση, ἡ ἀδυναμία τῆς καρδιάς, οἱ πόνοι τῶν αὐτιῶν, ἡ βαρικοῖτα καὶ δυναμώνει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος στὸ κεφάλι καὶ τὸ μυαλὸ. Εἶναι μιὰ θαυμάσια στάση γιὰ νὰ διεγείρῃ τὶς ἐκκρίσεις τῶν ἀδένων. Ὁ νεοὶ καὶ τὰ παιδιὰ θὰ νοιώσουν ἰδιαίτερη χαρὰ.

Διατηρήστε τὴν στάση αὐτὴ ἐπὶ πέντε δευτερόλεπτα καὶ αὐξήσατε προοδευτικὰ τὸν χρόνο, ὅσο μπορεῖτε, χωρίς προσπάθεια καὶ στενοχωρία, ἕως πέντε λεπτὰ. Ἐνας ἐξασκημένος Γιόγκι μπορεῖ νὰ μείνῃ εὐκόλα ἐπὶ μισὴ ὥρᾱ. Ἡ στάση αὐτὴ πού ἐπιτρέπει νὰ ἐπιδοθῇ σὲ παρατεταμένη μέλητη. Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες ἀσκήσεις γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν νεότητά μας.

Στάση τοῦ πλάγιου σταυροῦ

Σταθετὴ ὀρθοί, μὲ τὰ μπράτσα σὲ ἔκταση καὶ τὰ πόδια σὲ διάσταση. Κάμψτε τὸν κορμὸ, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, χωρίς ν' ἀλλάξετε τὴ θέσῃ τῶν μπράτσων καὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ προσπαθῆτε ν' ἀγγίξετε τὸ ἔδαφος μὲ τὸ χαμηλωμένο χέρι. Παραμείνατε τριάντα δευτερόλεπτα, ἀντιπνέοντας ἀργὰ. Γυρίστε στὴν ὀρθία στάση καὶ ἀρχίστε πάλι ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μερίᾱ.

Στάση ξιφομάχου

Πάρτε τὴ θέσῃ τοῦ ξιφομάχου. Προβάλατε, δηλαδή, τὸ δεξιὸ ἢ τὸ ἀριστερὸ πόδι. Ἀκουμπήστε τὸ ἀντίστοιχο χέρι πάνω στὸ γόνατο καὶ τὸ ἄλλο στὴν πίσω ὀπὴ τοῦ ἄλλου μηροῦ. Ὁ κορμὸς νὰ εἶναι εὐθεὺς καὶ κατὰ μέτωπο. Ὑστερα γυρίστε τὸν κορμὸ πρὸς τὰ μέσα, μείνετε ἔτσι ἐπὶ 30 δευτερόλεπτα καὶ ἀλλάξτε πλευρὰ.

Στάση ἀνοιχτῆς Πασιαματσανῶν

Εἶναι ἡ «Ἀσάνα» πού γνωρίζουμε, ἀλλὰ ἐκτελεῖται μὲ τὰ πόδια ἀνοιχτά.

Κεφάλαιο τέταρτο. Οἱ τρεῖς στάσεις συγκεντρώσεως

Σὰς εἶναι κιόλας γνωστὲς ἀπὸ τὰ ἀγαλματάκια καὶ τὶς φωτογραφίες ἀγαλμάτων τοῦ Βουδδα, πού κάθεται σὲ στάση προσευχῆς μὲ τὶς κνήμες

διπλωμένες σὲ ὀρθὴ γωνία πρὸς τὸ σῶμα. Σὰς ἔχει κάνει ἀσφαλῶς ἐντύπωση ἡ γαλήνη πού πηγάζει ἀπὸ τὴν στάση καὶ τὰ χαλαρωμένα χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου.

Τὸ κάθισμα σὲ καρέκλα δὲν ἀπαιτεῖ δέδαινα καμμιά εὐλυγισία. Τὸ ἀπλὸ ὅμως γεγονός τῆς «στάσεως τοῦ ράφτη» παρουσιάζει ἤδη κάποια δυσκολία ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι κανεὶς νέος. Εἶναι ἀρκετὸ πολὺπλοκο νὰ διπλώουν οἱ κνήμες ἀπὸ τὸ γόνατο πρὸς τὸ κέντρο τοῦ σώματος, ὥστε ἡ γάμπα ν' ἀκουμπᾷ στὸν μηρὸ. Ὅταν, τέλος, προσπαθῆσετε ν' ἀκουμπήσετε τὰ γόνατα στὸ ἔδαφος καὶ στὴν εὐθεία γραμμῇ, πού περνᾷ ἀπὸ τὸ πῆρνο, τὸ πρόβλημα θὰ σὰς φανῇ ἄλυτο.

Συνηθίσατε, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ἐκτελέητε τὶς ἀσκήσεις, ὅταν εἰσαθε μόνος, ἥσυχος, νὰ παίρνετε τὴν «στάση τοῦ ράφτη», γιὰ νὰ διαβάσετε ἢ νὰ ἀκούσετε ραδιόφωνο. Προσπαθῆτε κάθε φορὰ νὰ πλησιάσετε ὅλο καὶ περισσότερο τὴν ἰδεώδη στάση, πού θὰ περιγράψουμε πιὸ κάτω, καὶ θὰ ἔχετε ἄμεσες προόδους. Ἐκεῖνο πού ἐπιθυμοῦμε περισσότερο ἀπ' ὅλα εἶναι νὰ μὴ θεωρήτῃ ὅτι οἱ «στάσεις» αὐτὲς εἶναι μόνο γιὰ τοὺς Ἰνδούς ἢ ὅτι εἶναι ἀσκήσεις γελοῖες καὶ χωρὶς ἀξία.

Ἐπαναλαμβάνουμε ὅτι ὅλες οἱ ἀσκήσεις πού σὰς ὑποδεικνύουμε εἶναι ἐφαρμοσμένες ἀπὸ τοὺς δυτικούς. Ἡ ὑπομονὴ σας θὰ ὑπερισχύσῃ τελικὰ τὸν πραγματικόν, ἀλλὰ ἔχει ἀνυπερόβλητον, δυσχερεῖων πού παρουσιάζουν οἱ στάσεις.

Ἐξ ἄλλου, οἱ ἀρχαῖοι Γιόγκι, ἀφοῦ δοκίμασαν ὅλες τὶς δυνατὲς στάσεις, σταμάτησαν σ' αὐτὲς ἐδῶ, γιὰτὶ μόνο αὐτὲς παρουσιάζουν ἕνα βασικὸ πλεονέκτημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀπορρέουν τέσσερα εὐεργετήματα γιὰ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα.

Οἱ στάσεις αὐτὲς δίνουν στὸ σῶμα μιὰ τέλεια ἰσορροπία, μιὰ θαυμάσια εὐλυγισία στὰ κατώτερα ἄκρα, ἀπὸ τὰ ἰσχία ὡς τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν, μιὰ ἰδεώδη στάση στὴν σπονδυλικὴ στήλη, ἕνα μασάζ καὶ μιὰ ἀναζωογόνηση τῶν ὀργάνων πού ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ ἑρὸ πλέγμα καὶ τελικὰ μιὰ ἐντύπωση καταλύσεως τοῦ σώματος τόσο ἀσυνήθιστη, ὥστε ἡ συγκέντρωση μπορεῖ νὰ φτάσῃ στὰ ὑψηλότερα ἐπίπεδα.

Ἡ ἀπλὴ στάση

Γι' αὐτὸ προσπαθῆτε στὴν ἀρχὴ νὰ πάρετε τὴν «Σουκασάνα», τὴν ἀπλὴ στάση.

Καθῆστε πάνω σ' ἕνα χοντρὸ βιβλίο πάχους πέντε ἢ ἕξι ἐκατοστῶν, σὲ μιὰ κουβέρτα τεντωμένη ἢ σὲ παχὺ χαλὶ, μὲ τὰ πόδια τεντωμένα. Διπλώστε τὴν δεξιὰ κνήμη στὸ γόνατο καὶ τοποθετήστε τὸ πόδι κάτω πρὸς τὸ δεξιὸ μηρὸ. Μπορεῖτε ἂν σὰς εἶναι πιὸ εὐκόλο νὰ ἀντιστρέψετε τὴν τάξῃ τῆς διασταυρώσεως τῶν κνημῶν.

Κρατήστε τὸ σῶμα φυσικὰ ἴσιο. Ἀπλώστε τὰ χέρια, ὥστε ὁ καρπὸς νὰ ἀκουμπᾷ πάνω στὰ γόνατα, μὲ τὶς παλάμες πρὸς τ' ἄπάνω. Ἡ ἄκρη τοῦ δεικτῆ πρέπει ν' ἀγγίξῃ τὴν ἄκρη τοῦ ἀντίχειρα, ἐνῶ τὰ ἄλλα δάχτυλα παραμένουν τεντωμένα.

Θὰ συναντήσετε μερικὲς δυσκολίες καὶ θὰ διαπιστώσετε ὅτι τὰ γόνατά σας ἐπιμένουν νὰ στέκωνται ἄκρα, ἀπὸ τὰ ἰσχία ὡς τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν πρὸς τὰ κάτω. Σταματήστε, ὅμως, μὲ τὴν νοιώσατε δυνατό πόνο στοὺς βουδῶνες. Σιγὰ - σιγὰ τὰ γόνατά σας θὰ κατορθώσουν μόνο τους ν' ἀκουμπήσουν στὸ ἔδαφος.

Μάλιστα τὸ πετύχετε, βγάλετε τὸ βιβλίο καὶ ἀφήσατε μόνο τὴν κουβέρτα ἢ τὸ χαλὶ.

Ἡ τέλεια στάση

Ὅταν μπορέσετε νὰ μείνετε ἀνετα στὴν ἀπλὴ στάση, θὰ εἶναι ἀνετώτερο νὰ πλησιάσετε τὴν προχωρημένη τὴν τέλεια στάση, πού ὀνομάζεται «Σιντιν-σάνα», «Σίντα», στὴν σανσκριτικὴ, σημαίνει «ἐμπειρος».

Καθῆστε μὲ τὸ σῶμα ἴσιο καὶ τὰ πόδια ἀπλωμένα ἑμπρὸς. Κρατήστε τὸ ἀριστερὸ πόδι μὲ τὸ δεξιὸ χέρι καὶ κάμψτε τὸ γόνατο ὥστε ἡ ἀριστερὴ φτέρνα νὰ ἀκουμπᾷ στὸ πῆρνο. Τὸ ἀριστερὸ πέλμα νὰ ἐφάπτεται στὸ ἐσωτερικὸ μέρος τοῦ δεξιοῦ μηροῦ.

Προσέχετε νὰ μὴ καθῆσατε πάνω στὴν φτέρνα σας, αὐτὴ νὰ πιέζεται καθόλου τὸ πῆρνο καί, ὅταν ἡ στάση εἶναι καλὴ, ἡ φτέρνα πρέπει νὰ αἰσθάνεται καλὰ τὰ δυὸ κόκκαλά του. Διπλώστε τὴν δεξιὰ κνήμη στὸ γόνατο, ὥστε ἡ δεξιὰ φτέρνα νὰ ἐφάπτεται στὰ κόκκαλα τῆς ἡβης, μὲ τὰ δάχτυλα τοῦ ποδιοῦ στὴν σχισμὴ πού σχηματίζεται ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ γάμπα καὶ τὸν μηρὸ.

Τώρα τοποθετήστε τὸ ἀριστερὸ χέρι, μὲ τὴν παλάμη πρὸς τ' ἄπάνω, στὴν δεξιὰ φτέρνα σας καὶ βάλετε τὸ δεξιὸ χέρι κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο πάνω στὸ ἀριστερὸ. Κρατήστε τὸ κεφάλι ἴσιο, βυθίσατε τὸ σαγόνι μέσα στὸ λαιμὸ. Κλείστε τὰ μάτια καὶ ἀρχίστε νὰ συγκεντρώνεσθε, ὀρίζοντας νοερῶς ἕνα σημεῖο ἀνάμεσα στὰ μάτια σας.

Θὰ σὰς χρειασθοῦν ἴσως μῆνες γιὰ νὰ πετύχετε τέλεια αὐτὴ τὴν στάση, ἀλλὰ ἀξίζει τὸν κόπο. Θὰ ἀνακαλύψετε ὅτι κατὰ τὸ στάδιο τῆς ἐπιμονῆς ἀποκτήσατε μιὰ σημαντικὴ ἱκανότητα συγκεντρώσεως. Ὅταν ἀποκτήσατε χωρὶς δυσκολίας τὴν «τέλεια στάση», θὰ μπορέσατε νὰ μείνετε σ' αὐτὴν, γιὰτὶ, ὅπως σημαίνει καὶ τ' ὄνομά της, εἶναι ἡ καλύτερη.

Ἡ στάση τοῦ λατοῦ

Γι' ἄλλους Γιόγκι, κι αὐτὸ εἶναι ζήτημα προσωπικὸ, ἡ «στάση τοῦ λατοῦ» ἢ «Πανμασάνα» εἶναι ἡ μόνη πού ταιριάζει μὲ τὶς ἀσκήσεις συγκεντρώσεως. Εἶναι ἴσως ἡ πιὸ δύσκολη στάση γιὰ ἕναν Εὐρωπαῖο. Νά, ὅμως, ὁ τρόπος νὰ τὸ κατορθώσετε.

Κάμψτε τὸ δεξιὸ σας γόνατο ὥστε νὰ βάλετε τὸ πόδι πάνω στὸν ἀριστερὸ μηρὸ. Τὸ πέλμα πρὸς τὰ ἑπάνω. Ἡ φτέρνα πρέπει νὰ δρῖσκειται κοντὰ στὴ μέση τοῦ διαφράγματος καὶ τὸ πέλμα στὴν ἴδια γραμμῇ μὲ τὸν μηρὸ. Στὴν ἀρχὴ ὅμως μὴν ἀσχολήσθε μὲ τὴν ἀκριβὴ θέσῃ.

Κρατήστε τώρα τὸ ἀριστερὸ πόδι, περάστε το πᾶνω ἀπ' τὴν δεξιὰ σας κνήμη καὶ τοποθετήστε το, σὲ ὅμοια στάση, πάνω ἀπὸ τὸν δεξιὸ μηρὸ. Εἶναι εὐκολώτερο νὰ μοιράσουμε τὴν κίνησιν σὲ ἀπλούς χρόνους.

Γιὰ νὰ στρέψετε πρὸς τὰ ἑπάνω τὸ πέλμα, χρειάζεται μεγάλη συγκέντρωση τοῦ ἀστραγάλου. Ἐκ πρώτης ὥψεως αὐτὸ φαίνεται ἀδύνατο, ἀλλὰ

1922 ΟΡΟΣΗΜΟ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ. Η ΣΜΥΡΝΗ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ. ΑΛΛΟΦΡΟΝΕΣ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΡΙΧΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΕΘΕ ΠΛΩΤΟ ΜΕΣΟ.

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΡΟΣ στο εργαστήριό του, ανάμεσα σε σκουριασμένες «μπομπίνες» και σε κατεστραμμένες ταινίες παλαιών «Επικαίρων» για να ανασυντεθή η «Τραγωδία του Αιγαίου».

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Μιά πιστή κινηματογραφική απόδοση
της ιστορίας των τελευταίων 50 ετών

Εδω κ' ένα χρόνο, σ' ένα μικρό κινηματογραφικό έργο-στήριο της λεωφόρου Αμολίας, με χίλιους φόβους, αγωνία και δυσκολίες, κρυφά, άθόρυβα, έτοιμαζόταν μια συγκινητική νέα έκδοση της ιστορίας μας των τελευταίων πενήντα χρόνων: Μια ταινία που θέλησε να ζωντανέψει τις πιο καυτές αναμνήσεις της μαρτυρικής πορείας του Έθνους, μέσα στο διάστημα του πρώτου μισού του αιώνα μας. Θέμα του φιλμ, που φέρνει τον τόσο χαρακτηριστικό τίτλο «Τραγωδία του Αιγαίου», είναι η ζωή μας, η ζωή του παππού μας, του πατέρα μας, η δική μας ζωή. Εκείνοι που πέθαναν, αυτοί που απόμειναν και θυμούνται, έμεις οι χωρίς μνήμες νεώτεροι, όλοι μας σαν σύνολο είμαστε οι πρωταγωνιστές του «Αιγαίου». Καμιά, ούτε μια εικόνα της «Τραγωδίας» δεν είναι ψεύτικη. Το φιλμ, που αποτελείται ολόκληρο από κομμάτια «Επικαίρων», που γύρισαν οι πρωτοπόροι Έλληνες όπερατέρ, αλλά και οι μεταγενέστεροι, είναι μια αδιάφυστη ολοζώντανη μαρτυρία. Αίμα, κλάμα, οδύνη, καταστροφές, πόλεμοι, έχουν καταγραφεί με άμύ, ανάλητο ρεαλισμό, από το ψυχρό μάτι του κινηματογραφικού φακού. Ο Βασίλης Μάρος χρειάστηκε, για να βρή το ύλικό του, να ερευνήσει στίς πιο άπείθανες και πιθανές πηγές εδώ και στο εξωτερικό. Συχνά ο κόπος του πήγαινε χαμένος, γιατί οι παλιές ταινίες ή είχαν σαπίσει παραπεταμένες σε μπουλά και ντουλάπια, ή ήτανε μουχλιασμένες, γιατί είχανε θαφτεί στο χώμα από τον φόβο των χιτλερικών κατακτητών στην Κατοχή. Πάντως αυτά που βρήκε, όσα φιλμ διεσώθησαν ανέπαφα και καθαρά από τον χρόνο και την υγρασία του κατοχικού τους τάφου, αποτελούν, χωρίς υπερβολή, ένα πολυτιμότερο ντοκουμέντο.

Συνέχεια στή σελ. 42

1912-13. Δοξολογία στο Μητροπολιτικό ναό. Πανηγυρίζουν οι Αθηναίοι τις νίκες των Βαλκανικών πολέμων, που διπλάσιασαν την πατρίδα και έκαναν σχεδόν πραγματικότητα το όνειρο της «Μεγάλης Ελλάδας».

1921. Ο Έλληνικός Στρατός προελαύνει προς τον Σαγγάριο. Η άντοχή των πολεμιστών μας πλησιάζει τα έσχατα.

1922. Αρχίζει το δράμα του ξεριζωμού. Με κάθε μέσο οι πρόσφυγες εγκαταλείπουν τη γη των πατέρων τους.

1922. Η απελπισμένη φυγή των ελληνικών πληθυσμών από τη γη της Ίωνίας παίρνει τις διαστάσεις εξόδου.

1922. Ένα καρβέλι ψωμί. Το μόνο που μπορεί να προσφέρει η φτωχή πατρίδα στα κατατρεγμένα παιδιά της.

Αύτη όμως ή δυσκολία, δηλαδή τὸ νὰ δοεθῇ τὸ ὕλικό ποὺ θὰ ἐκάλυπτε μὲ παλαιὰ ἢ καινούργια «ἐπικάϊρα» τὴν ἀντίστοιχη πορεία τῆς ἱστορικής ἐξελίξεως στὰ τελευταῖα πενήντα χρόνια, δὲν ἦταν τὸ μόνο πρόβλημα ποὺ ἔθετε στὸν παραγωγὸ καὶ σκηνοθέτη τῆς ἡ ταινίας.

Πρόβλημα, καὶ σοβαρὸ μάλιστα, παρουσίαζε τὸ κείμενο, τὸ σχόλιο ποὺ θὰ συνδεδεῖ τις εἰκόνες καὶ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὑπεύθυνο, ἀντικειμενικὸ, ἀνεπηρέαστο ἀπὸ πάθη, πλήρες — καί, κυρίως, ἱστορικὰ ἀκριβές. Γιατὶ ἡ ἱστορία τοῦ Αἰγαίου εἴτε «Τραγική», εἴτε ἱστορία Δόξας, Πολιτισμοῦ καὶ Τέχνης, δὲν εἶναι βέβαια πενήντα μόνον χρόνων, ἀλλὰ πενήντα αἰώνων.

Ὁ τεχνοκρίτης καὶ ἱστορικός κ. Ἀγγελος Προκοπίου, ποὺ ἀνέλαβε μὴ γράψῃ τὸ κείμενο τῆς ταινίας, κατέληξε στὴν σωστότερη μέθοδο γιὰ νὰ τοποθετήσῃ τὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου» στὸ εὐρύτερο πλαίσιο τῆς ἱστορίας: Ἐνας σύντομος πρόλογος μὲ μὴ περὶληπτική ἀναδρομὴ στὸ μακρὸ παρελθὸν καὶ μετὰ ἡ λαμπικαρισμένη, παγωμένη φωνὴ τῆς ἱστορίας, χωρὶς ἐξωραϊσμούς καὶ δικαιολογίες, ὁλοκάθαρη, ἀτόφια ἀλήθεια, ποὺ νὰ σφίχτοδενεταί μὲ τὴν αὐθεντικότητα τῶν εἰκόνων τῆς ταινίας.

Ὁ πρῶτος «ὀπερατέρ»...

Τὸ φιλμ ἀρχίζει μὲ τὸν χάρτη τῆς ἐλλαδικῆς περιοχῆς. Ἀκολουθεῖ μὴ σειρά πλάνων ἀπὸ μνημεῖα τῶν καλλιτεχνικῶν ἀριστουργημάτων τοῦ μακραίωνου πολιτισμοῦ τοῦ Αἰγαίου. Ἡ σχετικὴ γνώση τῆς πλούσιας κληρομιάς μας σ' αὐτὸν τὸν τομέα κάνει τὸν θεατὴ νὰ παρακολουθεῖ εὐκολα τὶς σημαντικώτερες περιόδους τῆς ἱστορίας μας ὡς τὴν Ἐπανάσταση. Οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐδραίωση τοῦ σὺν ἀνεξάρτητο κράτους, δίνονται μὲ τὰ μάτια ἐνὸς μοναδικοῦ σὲ ζωντάνια αὐτότητι μάρτυρα. Τὸ τόσο θαυμαστοῦ στρατηγοῦ Γιάννη Μακρυγιάννη.

Ὁ ἐκπληκτικὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, πρὶν ἀκόμα ἀνακαλυφθῇ ὁ κινηματογράφος, αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη — λές καὶ δὲν τὸν ἀρκοῦσαν τὰ ὅσα ἐξαισία ἔγραψε — νὰ εἰκονογραφῇ πολλὰ ἀπ' τὰ κοσμοϊστορικά γιὰ τὸ ἔθνος γεγονότα ποὺ εἶχε ζήσει. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ὁ Μακρυγιάννης ἔλλαξε τρεῖς ζωγράφους ὥσπου νὰ βρῇ αὐτὸν ποὺ ἤθελε: τὸν ἀγωνιστὴ Παναγιώτη Ζωγράφου, ἀπὸ τὴν Σπάρτη. «Ἐπαιρνα τὸν ζωγράφο καὶ θγαίναμεν εἰς τοὺς λόφους καὶ τόλγα». Ἐτὶ εἶναι ἐκείνη ἡ θέση, ἐτὶ ἐκεῖν αὐτὸς ὁ πόλεμος ἐτὶ ἔγινε», σημειώνει ἴδιος στὰ περίφημα «Ἀπομνημονεύματά» του.

Ὁ Στρατηγός, λοιπόν, μὲ τὸ πρωτόγονο «κινηματογραφικὸ» του ἐνστικτο καὶ τὶς συγκινητικὲς λαϊκὲς «εἰκονογραφίες» ποὺ ἔβαζε καὶ τοῦ ἔκαναν, εἶναι ὁ πρῶτος «ὀπερατέρ» τῆς «Τραγωδίας τοῦ Αἰγαίου». Πολὺς ἀπὸ τὶς περιφημίες «εἰκονογραφίες» ἔχουν φωτογραφηθῇ καὶ ἐνσωματωθῇ μέσα στὸ ἄλλο ὕλικό τοῦ φιλμ γιὰ νὰ βοηθοῦν ἀνάγλυφα ὠρισμένα σημαντικὰ γεγονότα.

Φυσικά, τὸ κέντρον θάρους τῆς ταινίας εἶναι βασικά, ὅπως ἀναφέραμε, ἡ τελευταία πενηνταετία. Ἡ «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου» ἀρχίζει οὐσιαστικά ἀπ' τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους τοῦ 1912 — 1913 καὶ τελειώνει μὲ τὶς ὁδομαχίες τῶν Δεκεμβριανῶν στὴν Ἀθήνα καὶ τὴν ὀπισθοχώρηση τῶν ἀνταρτῶν τοῦ ΕΛΑΣ. —Πρωταγωνισταί, ὡστόσο, τοῦ ἔργου — μὲς λέει ὁ κ. Προκοπίου — εἶναι οἱ δύο τραγικοὶ ἥρωες, Κωνσταντῖνος καὶ Βενιζέλος. Συντερίβησαν ἀπὸ δυνάμεις ὑπέρτερες καὶ πέθαναν καὶ οἱ δύο ἐξορίστικοι ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, τὴν ὁποία ἀγάπησαν μὲ τὸν

τρόπο τοῦ ὁ καθένας καὶ θέλησαν νὰ ἐξυπηρετήσουν ἀπὸ διαφορετικούς δρόμους.

Τὴν θέση τοῦ χοροῦ στὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου» κατέχει ὁ ἐλληνικός λαός, ἄλλοτε σὺν στρατευμένο σῶμα κι ἄλλοτε σὺν πολιτικὸ πλῆθος.

Ἡ συναρμολόγηση τῶν συγκλονιστικῶν ντοκουμέντων ποὺ συνθέτουν τὸ φιλμ ἀποτελεῖ μὴ ἀληθινὴ ἱστορία στὴν ὁποία κυριαρχοῦν τὰ πάθη, ποὺ δρῶντες τὴν κἀθαρή τους στὰ γεγονότα καὶ στὶς ψυχὲς τῶν θεατῶν ὅπως ἀκριβῶς στὶς ἀρχαῖες τραγωδίες.

Σὰν μυθιστόρημα

Στὸ ἐργαστήριό τοῦ Βασίλη Μάρου, γεμάτο ἀπὸ ταινίες παλιές, σθημένες, μὲ εἰκόνες ζωῆς πεθαμένων, παρακολουθοῦμε μέσα ἀπὸ μὴ μικρὴ «μουσουλιά» (μηχάνημα τοῦ μοντάζ) τὶς εἰκονοὺλες τῶν παθῶν τῆς Ἑλλάδας.

Βουδές εἰκόνες σὲ μέγεθος πακέτου τσιγάρων ποὺ προβάλλονται στὸ καντράν ἐνὸς μηχανήματος παλαιῦ τύπου.

Κι ὁ δὺς βουρκώνει ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἑλλάδα, αὐτὴ ἡ ἀγνωστὴ γιὰ τοὺς πολλοὺς χώρα, ποὺ καταδιώκεται ἐδῶ καὶ τόσους αἰῶνες ἀπὸ μὴ παράξενη κακὴ μοῖρα, μοιάζει μ' ἓνα συναρπαστικὸ, ἀπίστευτο μυθιστόρημα...

Μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους τοῦ 12 — 13 ζῇ γιὰ λίγο τὴν ψευδαίσθηση μιᾶς παντοτεινῆς εἰρήνης καὶ εὐτυχίας. Ἡ χώρα ἔχει διπλάσια σθὴ σὲ ἔκταση, τὸ ὄνειρο τῆς «Μεγάλης Ἑλλάδος» δὲν εἶναι πιά μακρινὸς ὁρῶς. Μετὰ ἓνα χρόνο, ὡστόσο, ξεσπάει ὁ Α' Παγκόσμιος πόλεμος. Ἡ ἐλληνικὴ χερσόνησος γίνεται τὸ πεδίο ἀνταγωνισμοῦ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Ἡ σύγκρουση ἀνάμεσὸ τους ἔχει τὸν ἀντικτιπὸ τῆς στὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ τὸν διχασμὸ Βασιλέως — Βενιζέλου.

Ἡ ζωντάνια τῶν παλαιῶν «ἐπικάϊρων» σὲ κάνει νὰ νοιώθῃς μὲς στὴν καρδίᾳ τῶν γεγονότων.

Τὸ φιλμ ἀφηγείται...

Τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα καταλαμβάνουν τὴν Σμύρνη καὶ φθάνουν ὡς τὸν Σαγγάριο, στὶς πύλες τῆς Ἀγκυρας. Ἡ Ἑλλάς τῶν δύο ἡπείρων καὶ τῶν πέντε θαλασσῶν, τὸ ὄνειρο τοῦ Βενιζέλου, πᾶσι νὰ γίνῃ πραγματικότης. Ὅμως...

Ἀκολουθεῖ στὰ 22 ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ. Εἰκόνες φρίκης διαδέχονται ἡ μὴ τὴν ἄλλη. Ἡ Σμύρνη στὶς φλόγες. Οἱ Τούρκοι τοῦ Κεμάλ, ἀγγιγμένοι στὸ πετσί τους ἀπ' τὴν ἐλληνικὴ ἐπέκταση, ἐκδικοῦνται: καίνε, σφάζουν, διάζουν. Ὁ κόσμος φεύγει. Μὲ πλοία, μὲ τρέινα, μὲ κάρρα, μὲ τὰ πόδια, φορτωμένοι ὅτι μπόρεσε νὰ περισώσῃ ἀπ' τὰ ὑπάρχοντά του. Φεύγει ὅπως μπορεῖ, μὲ κάθε μέσο.

Διπλὸ δρῆμα

Ὁ φακὸς σταματᾷ σὲ μὴ σκηνή: Μὴ γὰρ θὰ φαί στὸ κέντρο. Γύρω παῖδια, γυναῖκες, ἄντρες, τρῶνε ἀργὰ, μὴ ἀφανισμένα πρόσωπα, ἀπὸ τὸ κοινὸ πιάτο. Ἐνας παπᾶς, ἄθλιος, ρημαγμένος, ποὺ κἀθεταί μαζί του, φέρνει τὸ κουτάλι στὸ στόμα, ἐνῶ ἀπὸ τὰ μάτια του ὁλοφάνερα τρέχουν δάκρυα. Κινεῖ ἀργά, μ' ἀνέπιπτη ὀδύνη τὸ κεφάλι κ' εἶναι σὺν νὰ μοιρολογεῖ σιωπηλά, δίχως λέξη, ὅλο τὸ Γένος γιὰ τὰ δεινὰ του.

Ἀλλά... ἀρχίζει ἓνα ἄλλο διπλὸ δρῆμα: Τὸ δρῆμα τῶν προσφύγων ἀπ' τὴ γῆ τῆς ἰωνίας καὶ τοῦ νικημένου Ἑλληνικοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώμα-

1923. Μετὰ τὴν ὑπογραφή τῆς Συνθήκης φτάνουν, ἀνθρώπινα ράκη, οἱ αἰχμάλωτοι τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος.

1924. Πολιτικὸς σᾶλος, μετὰ τὴν καταστροφὴ. Στὶς 25 Μαρτίου στὴν Παλαιὰ Βουλὴ ἀνακηρύσσεται ἡ Δημοκρατία.

1924. Ἑορταστικὲς παρελάσεις στοὺς δρόμους τῆς Ἀθῆνας μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας.

1924 - 28. Ἀλλεπάλληλα στρατιωτικὰ κινήματα ταρασσούν τὴν πολιτικὴ ζωὴ καὶ τὴν ὁμαλὴ ἐξέλιξη τοῦ ἔθνους.

Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἔχει τὴν δέση τοῦ χοροῦ στὴν τραγωδία τοῦ Αἰγαίου...

τος, ποὺ ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα. Ἐκατοντάδες χιλιάδες οἱ ξεριζωμένοι στὸν Πειραιᾶ. Τὸς βρίσκει ὁ χειμῶνας ἀκόμα ἄστεγους καὶ μόνιμα πεινασμένους.

Ὁ φακὸς καταγράφει λεπτομέρειες: Μαζεύουν ἄχυρα καὶ τὰ στοιδάζουν χάμω στὶς γωνιές, στοὺς δρόμους, ὅπου βρίσκονται, γιὰ νὰ προστατευτοῦν ἀπ' τὴν παγωνιά.

Κυρίες ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, μὲ πλατιεὲς καπελλίνες καὶ σφιγμένες μέσες, κατεβαίνουν στὸν Πειραιᾶ καὶ μοιράζουν τρόφιμα: Ἐνα κομμάτι ψωμί γιὰ τὸν καθέναν...

Φτωχομάνα ἡ πατρίδα δὲν ἔχει τίποτ' ἄλλο νὰ δώσῃ. Γέροι, παῖδια, νέοι, ὅλοι τὸ ἴδιο: Σκέτο ψωμί. Ἐνα μεγάλο τραῖνο μὲ πολλὰ δαγόνια γεμάτα ὡς ἀπάνω μὲ μαύρα καρβέλια ψωμιοῦ, γιὰ νὰ χορτάσῃ ἡ στρατιὰ τὸν πεινασμένων. Μὴ ἀπὸ τὶς ὥραιότερες φωτογραφίες τοῦ ἔργου.

Ἡ ἱστορία, ὡς, προχωρεῖ. Ἡ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ κατάσταση τῆς Ἑλλάδας, μὲ ἐπαναστάσεις, δημοψηφίσματα, ἐκλογές, κινήματα κ.λ.π., καταλήγει στὴν κατάρρευση τῆς παραποιήσας Δημοκρατίας καὶ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς Δικτατορίας τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ ἰωνίας Μεταξάς, βλέποντας μαύρα νέφη νὰ συσσωρεύονται στὸν ὁρίζοντα, προετοιμάζει ὅπως ὅπως τὴν ἄμυνα τῆς χώρας.

Ἀρχίζει μὴ νέα περίοδος ἰδιαίτερα πλούσια σὲ κινηματογραφικὰ ντοκουμέντα, ποὺ ὁ Βασίλης Μάρος δὲν ἀφήνει ἀνεκμετάλλευτα.

28 Ὀκτωβρίου: Ἡ Ἱταλία μὴς κηρύσσει αἰφινδιστικά τὸν πόλεμο. Ἡ Ἀθήνα καὶ ἡ Ἑλλάδα ὁλόκληρη μαζί τῆς τραγουδᾷ τὸ «Κορόϊδο Μουσουλινί». Σκληρὸς ἐνθουσιασμοὺς ποὺ διατήρησε ὁ φακὸς γιὰ τὴν αἰωνιότητα.

Ὁ Ἱταλὸς δικτάτορ, ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρὰ, ἐμφανίζεται στὰ ἰταλικά «Ἐπικάϊρα» νὰ δροντοφωνῇ τὴν σύντομη διάλυση τῆς Ἑλλαδούλας: «Θὰ πῶ τὸν καφέ μου στὴν Ἀθήνα», δηλώνει...

Τὸ Ἔπος τοῦ «40»

Ἀπὸ τὸν σταθμὸ Λαρίσης, τὰ φανταράκια μὲ γέλια καὶ τραγούδια ξεκινᾶνε νὰ πετάξουν τοὺς «μακαρονάδες» στὴ θάλασσα. Ἡ νέα γενιὰ τὸν ὀπερατέρ —μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποῖους εἶναι τώρα διαπρεπεῖς παρῶντες τοῦ ἐλληνικοῦ κινηματογράφου— τὰ παρακολουθεῖ κατὰ πόδας.

Κι ὅπως τὸ δέχνην ὁ φακός, εἶναι σχεδὸν ἀστέιο —καὶ ταυτόχρονα πόσο μεγαλοπρεπές! — τὸ πῶς γράφηκε τὸ Ἔπος τῆς Ἀλβανίας.

Τάνκς καὶ μεραρχίες ὁ ἐχθρὸς, σὺν παιχνίδια ἀγιοβασιλιάτικα τὰ δικὰ μας ὅπλα: κᾶτι κανονάκια καὶ λιανοτούφεκα. Τελειότατο τύπου ἰταλικά μεγαθήρια σχίζουν τὶς θάλασσες. Κι ὁ δικὸς μας «Παπανικολῆς», τόσος ἔα μτροστὰ τους, θαυματουργεῖ.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα αὐτὰ, ὁ φοβερὸς χειμῶνας τοῦ 40. Σαράντα χιλιάδες θύματα ἀπὸ κρυοπαγήματα εἶχε ὁ χιονιάς τῆς Ἀλβανίας... Δὲν προφταίνει, ὡστόσο, νὰ μπῇ καλὰ —καλὰ ἡ ἀνοιξὴ κ' ἡ χώρα μας δέχεται τὴν εἰσβολὴ καὶ τῆς δευτέρας μεγάλης ἐυρωπαϊκῆς δικτατορίας: τῆς γερμανικῆς. Ἀντὶ ἄλλου σχολίου, ἡ ταινία παρουσιάζει σὲ ἐγκρὸ πλάν» τὴν περίφημη ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γεωργίου Α. Βλάχου «Πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Καγκελάριον τοῦ Γ' Ράιχ κ. Ἀδόλφου Χίτλερ»: «Σὰς ἐμάθαμε πῶς νὰ ζήτε, τώρα θὰ σὰς μάθουμε πῶς πεθαίνουμε»...

Ἡ νέα φάση τῆς τραγωδίας ποὺ διαδοματίζεται στὴν γῆ τοῦ Αἰγαίου, μὲ τὴν συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδας στὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Ἀξονος, ἔχει

— ἂν μπορῇ νὰ πῇ κανεῖς — καὶ τὶς «εὐχάριστες» πλευρές τῆς γιὰ μερικοὺς...

Ὁ παιδόκοσμος τῆς Ἀθῆνας ζῇ μὲς στὴ γενικὴ ἀναστάτωση τῆς δι- κῆς του χαρὰ τῆς διακοπῆς τῶν μαθημάτων. Λεύτερος, ἀδέσμευτος ἀπὸ τὶς σχολικὲς τοῦ ὑποχρεώσεως ἓνας δω- δεκάχρονος νεαρός, ὁ μελλοντικὸς κιν- ηματογραφικὸς ἱστορικός Βασίλης Μάρος τρέχει στοὺς δρόμους τῆς Ἀθῆνας, ἀνακατείνεται μὲ τὸ πλῆθος, πάντα περίεργος κι ἀνίσχυρος. Κά- ποια στιγμὴ, σκαρφαλωμένος μαζί μὲ ἄλλους σ' ἓνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο καὶ κρατώντας μὴ σημαία στὸ χέ- ρι, φωνάζει ἡ ὅλη του τὴ δύναμη: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς».

Ἐναυσμα ἡ ἀγνοία

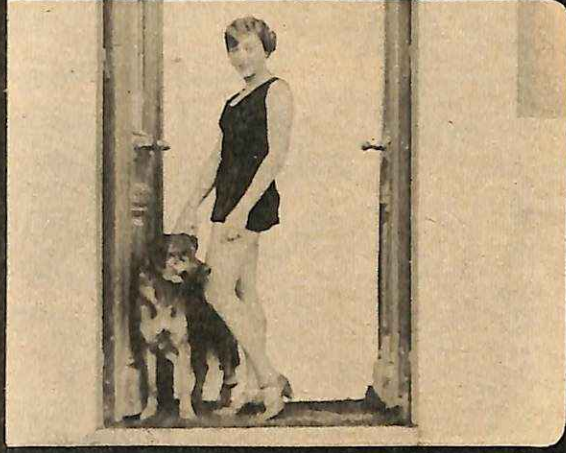
Ὁ Βασίλης Μάρος ἀποφάσισε νὰ συνθέσῃ τὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου» ὅταν πρὶν δύο χρόνια περίπου δρι- σκότανε στὸ ἐξωτερικὸ. «Ἐναυσμα — λέει ὁ ἴδιος — ὑπῆρξε ἡ Ἀγνοία. Ἡ ἀγνοία τῶν ξένων γιὰ τὴν χώρα μας». Συχνά, ὀδυνηρὰ συχνά, τὸν ρω- τοῦσαν γιὰ τὴν ἀγνωστὴ τους πα- τρίδα του... Ἀναγκαζόταν νὰ ἐξη- γῇ. Σκέφτηκε τότε πῶς μπορεῖ νὰ γί- νη μὴ ταινία ποὺ νὰ καταποτίζῃ τὸν ξένο καὶ κυρίως νὰ αἰτιολογῇ τὸ γι- ατί ἡ Ἑλλάς βρίσκεται σήμερα σὲ μει- ονεκτικὴ θέσιν ἐν σέψει μὲ τὰ ἀνεπτυ- γμένα κράτη τῆς Εὐρώπης. Αὐτὸ ποὺ πρὸ πάντων ἀγνοοῦσαν οἱ ξένοι (σ.σ.: Μήπως κ' ἐμεῖς οἱ Ἑλληνες τᾶμε πύ- σω;) ἦταν ἡ ἱστορία μας τῶν τελευ- ταίων 50 ἐτῶν.

Ὁ Μάρος ἀρχισε νὰ ψάχνῃ. Ἐδῶ, ἔξω, παντοῦ. Κύρια φροντίδα του ἦ- ταν νὰ βρῇ ὅσο τὸ δυνατόν περισσό- τερα παλιά φιλμς, ποὺ ἡ σύνθεσή τους νὰ δίνῃ χωρὶς κενὰ τὴν ἱστορι- κή μας πορεία τῆς πενηνταετίας. Οἱ δυσκολίες τῆς ἀνευρέσεως τοῦ ὕ- λικοῦ φάνηκαν ἀνυπερβλήτες καὶ, γιὰ μὴ στιγμὴ, ἡ ὥραία ἰδέα τοῦ Μάρου κινδύνευε νὰ μὴν πραγματοποιηθῇ. Γιατὶ, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἀντίθετα μὲ ἄλλα κράτη, ἐμεῖς δὲν ἔχουμε φρον- τίσαι νὰ ἀποκτήσουμε οὔτε ἴχνος ται- νιοθήκης. Ἐτσι ἀναγκάστηκε νὰ κα- ταψύγῃ σὲ ἰδιωτικά ἀρχεῖα καὶ στὰ μπαούλα τῶν συγγενῶν τῶν παλαιῶν ὀπερατέρ. Ὁ ἴδιος τὸς βρῆκε —μερικοὶ δὲν ξέρανε κᾶν τί ἦταν οἱ σκουριασμένες «μυομπίνες» ποὺ εἶχαν κληρονομήσει —, ὁ ἴδιος ἔσκαψε, ξέ- θαψε, σκάλισε σὲ ἀποθήκες καὶ βρή- κε παλιές κόπιες ἐπικάϊρων, ἄλλοτε — σάπιες καὶ μουλιασμένες, ἄλλοτε — εὐτυχῶς — κατακάθαρές. Ὅλα αὐτὰ τὰ κομμάτια τῶν φιλμς ξανατυπώθη- καν, συναρμολογήθηκαν καὶ μ' ἓνα νέο, ἀδρό, παραστατικὸ μοντάζ, συν- ἔθεσαν τὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου». Ὁ τίτλος — εὐρημα — χαρακτηρί- ζει ἀπόλυτα τὴν βαθύτερη οὐσία αὐ- τοῦ τοῦ ἱστορικοῦ ντοκουμέντου. Τὸ συναίσθημα ποὺ μεταδίδει στὸ θεατὴ τοῦ αὐτοῦ τὸ φιλμ εἶναι τὸ ἴδιο μ' αὐτὸ ποὺ προκαλεῖ μὴ ἀρχαία τρα- γωδία: Ἀπέραντη συμπόνοια γιὰ τὴ μοῖρα τοῦ Αἰγαίου, τῶν ἀνθρώπων του.

Ἡ πρεμιέρα

Ἡ ταινία, ποὺ διαρκεῖ περίπου μὴ- μιση ὥρα, εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Γιό- ζεφ Χέιτ, στὸν Γαβριήλ Λόγγο καὶ στὸν Φίλοποῖμο Φίνο ποὺ, μὲ κίν- δυνο τῆς ζωῆς τους πολλὰς φορὲς, ἐ- γύρισαν οἱ δύο πρώτοι τὰ παλαιὰ ἐ- πικάϊρα καὶ ὁ τελευταῖος μὴ σειρά μοναδικῶν εἰκόνων ἀπὸ τὸν ἐλληνο-ι- ταλικὸ πόλεμο καὶ τὴν Κατοχὴ. Σίγουρα θὰ γίνῃ πολὺς λόγος γιὰ τὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαίου» στὸ Β' Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ποὺ ὀργανώ- νεται φέτος ἀπ' τὶς 18 ὡς τὶς 24 Σεπτεμβρίου, κι ὅπου θὰ δοθῇ ἡ ται- νία σὲ παγκόσμια ἐπὶσητή προβολή.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

1929. Χαρούμενη παρένθεση στὴν «Τραγωδία τοῦ Αἰγαί- ου». Τὰ τραύματα ἐπούλωνονται. Καλλιστεία τῆς ἐποχῆς.

1937. Ἡ Δικτατορία τῆς 4ης Αὐγούστου ἔχει πιά ἐδραιω- θῇ. Οἱ νέοι, τὰ παῖδια, τὰ βρέφη, ἐντάσσονται στὴν ΕΟΝ.

1940 - 41. Μὲ τὰ πενηντὰ του μέσα ὁ ἐλληνικὸς λαὸς γρά- φει τὸ Ἔπος τῆς Ἀλβανίας. Ἡμιομηνοὶ πρὸς τὸ μέτωπο.

1941. Καὶ ὁ ἐπίλογος τῆς ἐλληνικῆς ἀντίστασης. Γερμα- νοὶ ἀλεξιπτωτισταὶ κατακλύζουν τὸν οὐρανὸ τῆς Κρήτης.

ΕΝΑ ΠΟΥΚΑΜΙΣΟ κάπως «παλαβό», τὸ ἀπαραίτητο μούσι καὶ τὸ βιολί στὸ γέρι. Τίποτε δὲν φαίνεται παράξενο σὲ κανένα στὸ «Κλάμπ Μεντιτερρανέ».

Γιὰ μιὰν ἀκόμη χρονιά τὸ «Κλάμπ Μεντιτερρανέ» δειπνῶν με κέφι

Ἡ χαβανέζικη γωνιά τῆς Κερκύρας

ΓΡΑΦΙΚΗ Ἡ ΕΥΛΙΝΗ ΓΕΦΥΡΑ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΟ ΜΠΑΡ.

Μία ἐξωτική, παραδείσια γωνιά στὴν Εὐρώπη. Αὐτὸ εἶναι ὁ συμπέρασμα ἀπὸ μιὰ σύντομη ἐπίσκεψή στὸ «Κλάμπ Μεντιτερρανέ», τὴν ἰδιότυπη κατασκήνωσή που λειτουργεῖ τὰ τελευταῖα χρόνια στὴ μαγευτικὴ Δασιά, λίγα χιλιόμετρα ἐξω ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. Ὁ πλούσιος ἐλαιώνας κατηφορίζει ὡς τὴν ξανθὴ ἀμμουδιὰ καὶ κεῖ, κάτω ἀπὸ τ' ἀσημένια φύλλα τοῦ ῥιζοῦ δέντρου τῆς Ἀθηνᾶς, εἶναι στημένες οἱ καλαμοκαλύπτες τῶν παραθεριστῶν —Γάλλων κυρίως—, που κατακλύζουν κάθε καλοκαίρι τὴν κατασκήνωσή. Ὅλα ἐδῶ θυμίζουν Χαβάη, ἀπὸ τὰ ξύλινα, ἀκατέργαστα γεφυράκια, ἀπὸ τὴν γιρλάντες καὶ τὴν χορτάρινη φύση τῶν εὐτυχῶν κατασκηνοτῶν, μέχρι τὴν κόκκινη καὶ γαλάζια χάντρες, που κυκλοφοροῦν ἀντί... νομίσματος. Φυσικά, τὸ τραγούδι καὶ ὁ χορὸς δὲν σταματοῦν ποτέ, ἐνῶ στὸ συγκρότημα τῆς πλάς οἱ λουόμενοι ἔχουν τὴ δυνατότητα ν' ἀπολαύσουν μὲ κάθε ἀνέση τὰ γαλάζια νερά καὶ τὴ χρυσή ἄμμο, νὰ κάνουν ἀκόμα καὶ τὸ θαλάσσιο σκί τους. Καὶ ἂν στὸ τελευταῖο εἶναι ἀρχαῖοι, μποροῦν νὰ πάρουν τὰ σχετικά μαθήματα, πληρώνοντας ἕνα ὥριμένο ποσό σέ... χάντρες.

↑
ΤΟ ΚΕΦΙ ΕΙΝΑΙ μεγάλο στὰ μουσικοχορευτικὰ δράδυα, που συγκροτοῦνται ἐκ τοῦ προχείρου καθημερινά. Ευπρόλητος (ἄνω), φυσικά, χορεύει καὶ νεῖς καλύτερα. Ὅσο γιὰ τὰ ξέπλεκα ξανθὰ μαλλιά (δεξιὰ), εἶναι καταφανὲς ἡ ἐπίδραση τῆς Μπέ-Μπέ.

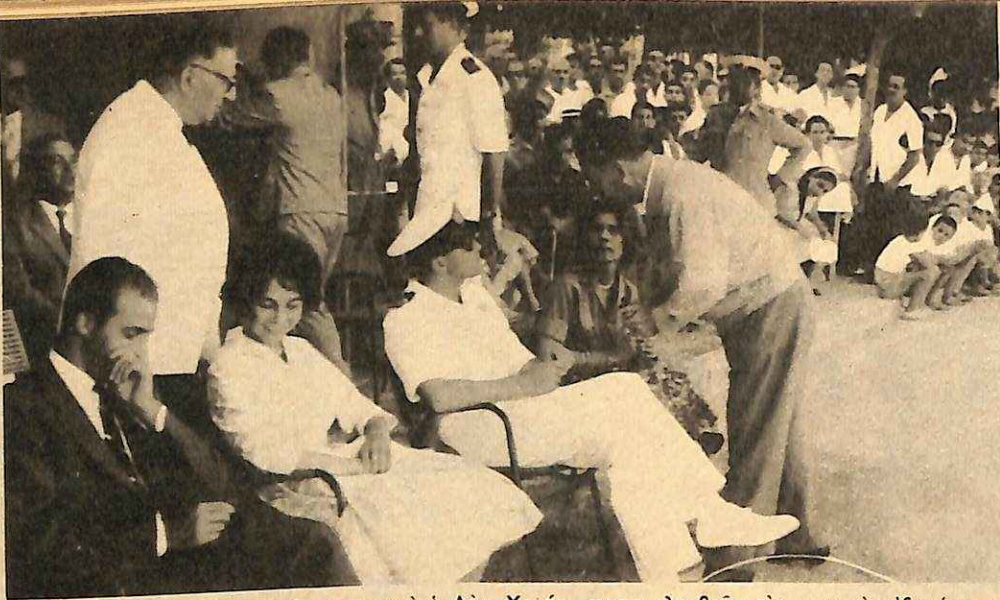
←
ΚΑΤΩ ἀπὸ τὸν ζεστὸ ἥλιο τῆς Κερκύρας, τὰ νεανικὰ σώματα, ἀπελευθερωμένα γιὰ λίγο ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ρούχων καὶ τὴ μούχλα τῶν γραφείων, ἀφήνονται στὴν ἄκρῃ τῆς γαλάζιας θάλασσας καὶ στὸ χάδι τῆς αὐρας.

Η ΞΕΝΟΙΑΣΙΑ δὲν εἶναι προνόμιο τῶν νέων. Ἐδῶ ὅλες οἱ ηλικίες ἐξομοιώνονται.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ τοῦ νεροῦ. Ὅποιος πῇ ἀπὸ τὸ δοχεῖο, χωρὶς νὰ βραχῇ, κερδίζει...

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ, οι πριγκίπισσες και ο Δόν Χουάν παρακολουθούν τις τεχνικές εξηγήσεις, που τους δίνει ο κ. Παραμυθιώτης, από τους κύριους παράγοντες του κερκυραϊκού κρίκετ.

Οι κερκυραϊκές ομάδες κρίκετ απέκτησαν παγκόσμια φήμη

Περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ελλάδας, η Κέρκυρα διατηρεί με προσοχή και επιμέλεια τις συνήθειες που απέμειναν από το πέρασμα ξένων λαών. Συνήθειες, που έχουν ένα γοητευτικό άroma, καθώς έχουν αφομοιωθεί από την ευγενική ιδιοσυγκρασία των Κερκυραίων. 'Ανάμεσα σ' αυτές πρέπει να συγκαταλεχθεί και το κρίκετ που, ενώ είναι άγνωστο σπόρ σ' όλη την Ελλάδα, στο νησί των Ψαλίων παίζεται από δυο ισχυρότατες ομάδες. 'Ο «Κερκυραϊκός Γυμναστικός Όμιλος» — που είναι από τα αρχαιότερα ελληνικά σωματεία — και ο «Γυμναστικός Σύλλογος Κρίκετ ο Βύρων» — έχουν επανειλημμένως νικήσει ομάδες λονδρέζικες, πανεπιστημιακές με παράδοση — όπως της 'Οξφόρδης και του Καίμπριτζ — και μικτές ναυτικές, που έπωφελούνται για μία «συνάντηση» υψηλής ποιότητας, σε κάποια από τα σύνταγμα ταξίδια του στόλου της Μεσογείου. 'Από το 1815 χρονολογείται η εμφάνιση του καθαρά βρετανικού αυτού παιχνιδιού στην Κέρκυρα.

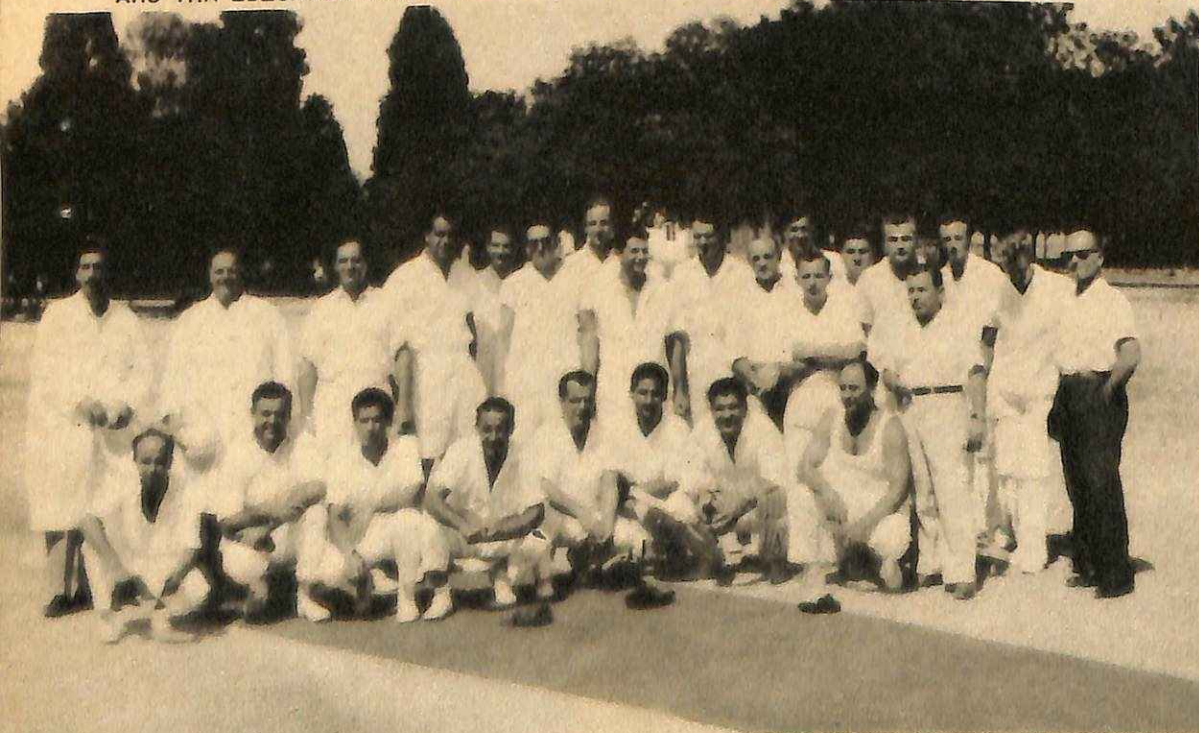
Ως τώρα, τα μεγάλα μάτς του κρίκετ γίνονται μεταξύ 'Αγγλίας, Αυστραλίας και 'Ινδών. Στο εξής θα πάρουν ισάξια θέση και οι συναντήσεις της Κερκύρας. Κι αυτό, γιατί οι δυο κορυφαίες ομάδες αντιμέτωποι με επιτυχία και με απόλυτη γνώση των κα-

νόνων τους αντιπάλους τους. 'Από πέρσι καθιερώθηκε στην Κέρκυρα η «Εβδομάδα του Κρίκετ» — που είναι σχεδιασμένη από τον τουρισμό — της οποίας οι εκδηλώσεις σχολιάστηκαν με ένθουσιασμό ακόμα και από τον ξένο τύπο και από εφημερίδες με το κύρος των «Τάιμς» του Λονδίνου και της «Νταϊηλ Τηλεγκραφ».

Έτσι, τόσο από την σοβαρή αυτή διαφήμιση, όσο και από την αφοσίωση των Κερκυραίων στο παιχνίδι και την επίδοση των ελληνικών ομάδων, που συνεχώς γίνεται γνωστή, οι τρεις αγγλικές ομάδες που ήρθαν για την εφετινή «Εβδομάδα του Κρίκετ» — δυο club από την 'Αγγλία, Imbibers και Jaipur Wanderers, καθώς και η μικτή του στόλου της Μάλτας — ήταν από τις καλύτερες του είδους. Το κρίκετ χρειάζεται μυαλό, δεξιότητα, αυτοσυγκέντρωση και πρό παντός άψογη συμπεριφορά μεταξύ των αντιπάλων. Θα πρέπει, βέβαια, να προστεθεί σ' αυτά και η υπομονή, η μάχη και θεατών. Γιατί ένα μάτς κρίκετ μπορεί να διαρκέσει και... πέντε ώρες! Κι όμως οι Κερκυραίοι βρίσκουν μεγάλο ενδιαφέρον σ' αυτό και, κατά γενική ομολογία, η «Εβδομάδα του Κρίκετ» είχε σοβαρό αντίκτυπο στον ρυθμό της δουλειάς τους.

Μ. Κ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΡΙΚΕΤ 1961: Η ΜΙΚΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΙΚΤΗ ΣΤΟΛΟΥ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ.

Ο,ΤΙ
ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
ΕΝΑΣ
«ΤΖΕΝΤΛΜΑΝ»...

... για
το ΞΥΡΙΣΜΑ
και την
ΤΟΥΑΛΕΤΤΑ
ΤΟΥ.

- Κ Ο Λ Ω Ν Ι Ε Σ
- A F T E R S H A V I N G
- Κ Ρ Ε Μ Ε Σ Ξ Υ Ρ Ι Σ Μ
- Λ Ο Σ Ι Ο Ν Γ Ι Α Η -
- Λ Ε Κ Τ Ρ Ι Κ Ο Ξ Υ Ρ Ι -
- Σ Μ Α
- Ε Ρ Γ Α Λ Ε Ι Α Ξ Υ -
- Ρ Ι Σ Μ Α Τ Ο Σ .
- Ν Ε Σ Σ Ε Σ Α Ι Ρ

- Σ Α Π Ο Υ Ν Ι Α
- Μ Π Ρ Ι Γ Ι Α Ν Τ Ι Ν Ε Σ
- Β Ο Υ Ρ Τ Σ Ε Σ
- Μ Α Λ Λ Ι Ω Ν
- Ε Ι Δ Η Μ Π Α Ν Ι Ο Υ
- Κ ι ' δ ι έ κ λ ε κ τ ό
- π α ρ ο υ σ ι ά ζ ε ι ή
- π α γ κ ό σ μ ι ο ς ά -
- γ ο ρ ά σ ε ' Α ν δ ρ ι -
- κ ά Κ α λ λ υ ν τ ι κ ά .

«Ο,ΤΙ ΒΡΙΣΚΕΤΕ ΠΑΝΤΟΥ
ΚΙ' Ο,ΤΙ ΠΟΥΔΕΝΑ ΆΛΛΟΥ».

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΟΜΟΝΟΙΑ

ΤΗΛΕΦ. 632.631 - 2 - 3 - 4 - 5

ΑΛΕΚΤΟΡ 443

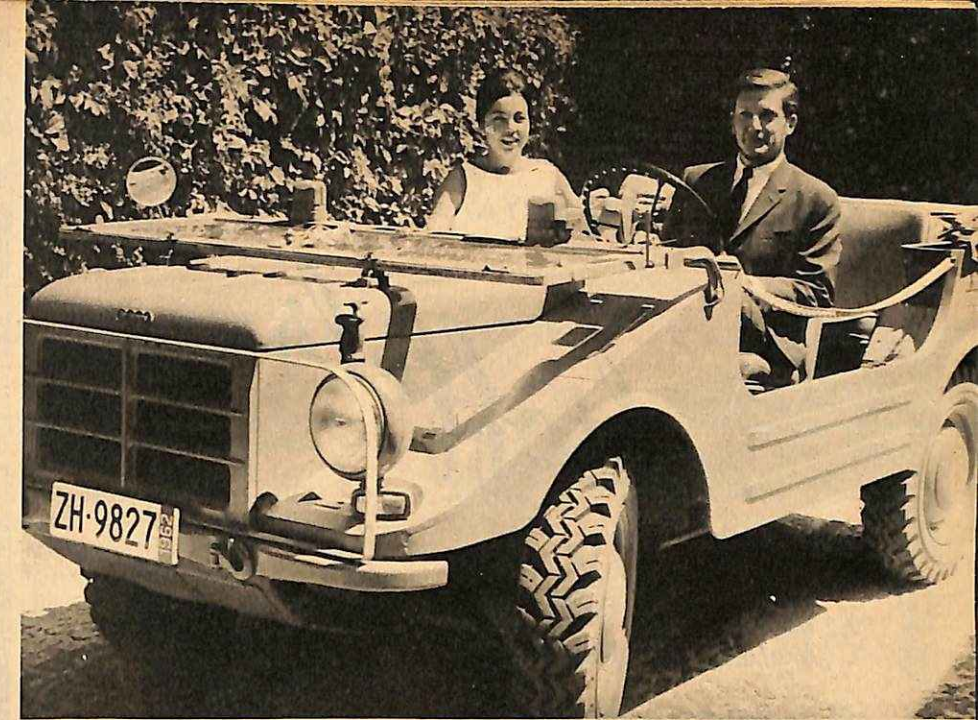
Έδω αι' Ευεί

(Foto-Italia)

Ή Άλλικη...

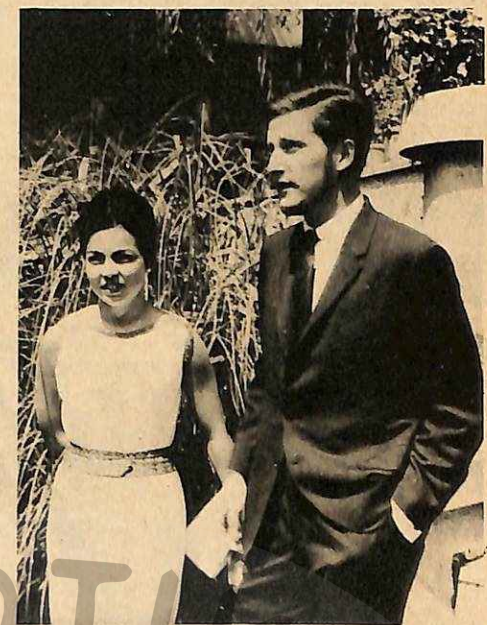
...στη Ρώμη. Ή χαριτωμένη πρωταγωνίστρια διασχίζει την Βία Βένετο, κατά την πρόσφατη ολιγοήμερη παραμονή της στην Ιταλική πρωτεύουσα, όπου την συνόδευσε ο παραγωγός Φίνος. Σκοπός του ταξιδιού, το γύρισμα μίας μεγάλης ταινίας με σκηνοθέτη τον Ρούντολφ Ματέ («Λέων της Σπάρτης»).

(Φωτ. Dalmaz)

Ειδυλλιακός...

...περίπατος μ' ένα τζιπ στα άπειρα κτήματα της μνηστής. 'Εκείνος, ο τώως βασιλεύς της Βουλγαρίας Συμεών. 'Εκείνη, μία κοινή θνητή, η Μαργαρίτα Γκομέζ 'Ακέλο, που όλη η οικογένειά της έφονεύθη στον ισπανικό εμφύλιο πόλεμο. Γνωρίστηκαν πέρσι σ' ένα νυκτερινό κέντρο της Ισπανικής πρωτεύουσας. Πριν μερικές ημέρες άνηγγέθησαν οι άρραβώνες τους.

Στην Κιανή 'Ακτή...

...έφθασε τελευταία η Εύα Μπάρτοκ, όχι για διακοπές, αλλά για την νέα ταινία της που, με συμπρωταγωνιστή τον Όττο Φίσερ, άρχισε να γυρίζει υπό τη διεύθυνση του σκηνοθέτου Γκέζα Ραντβάν. Ή κάπως έκκεντρη πόζα της με την κάσκα αυτοκινητιστή και πάνω στο «κάρτινγκ», που άποτελεί την τελευταία άθλητική «άττραξιόν» στο διεθνές θέατρο, οφείλεται άπλως σε διαφημιστικούς λόγους και όχι σε καμμία ιδιαίτερη επίδοση σε αυτό το σπόρ.

(Φωτ. Len Sirman Press)

ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ, ΑΠΟ ΒΟΥΑΛΑΖ

Stoffels

TERYLENE

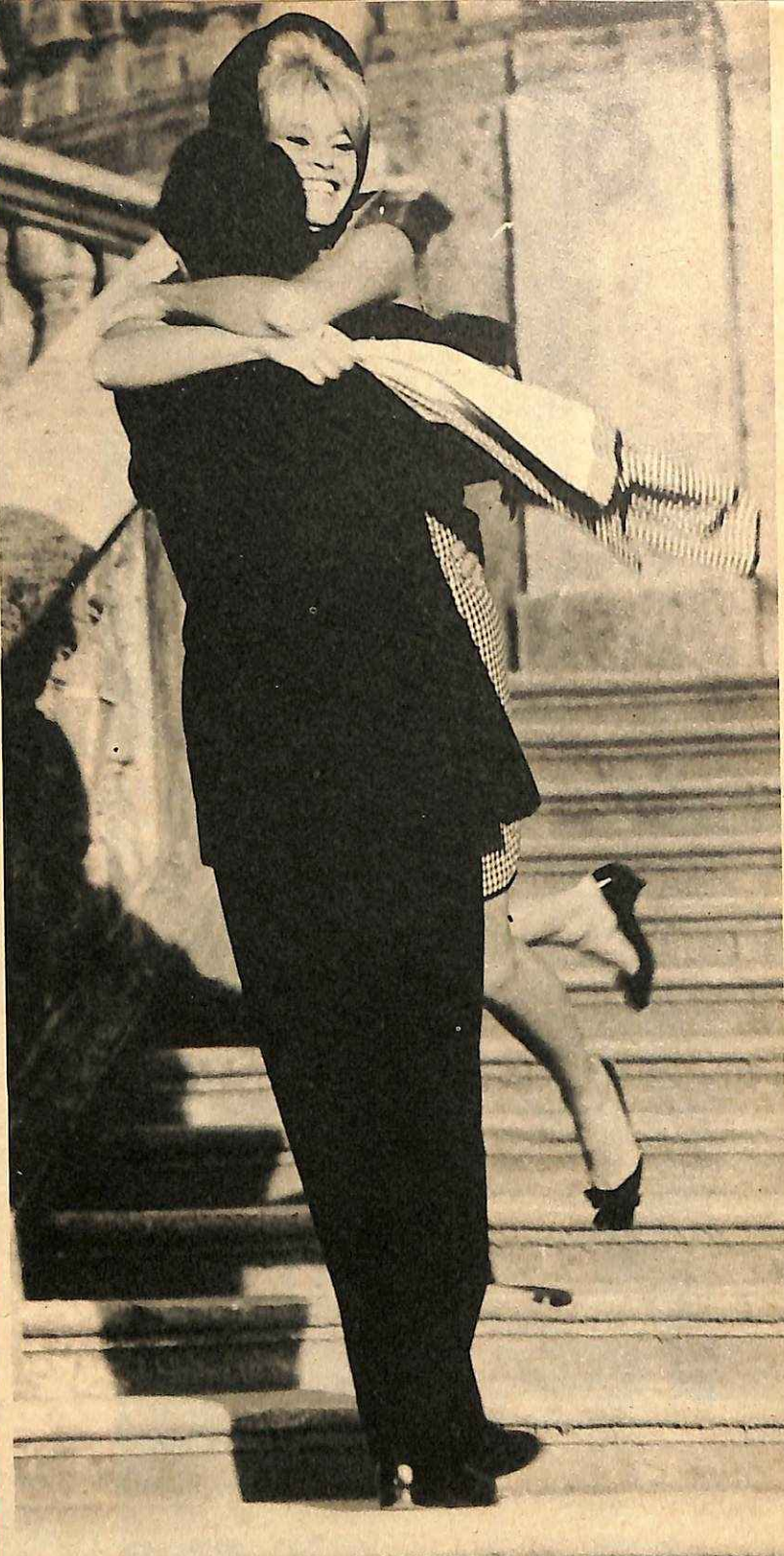
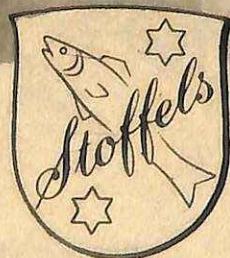
έξασφαλίζουν
άπαλό φως στα δωμάτιά σας!

57/5

Το σουπερ βουαλάζ STOFFELS
TERYLENE 100%
πλένεται εύκολα
και στεγνώνει άμέσως.
Μένει σταθερό
στη φόρμα του
χωρίς να σιδερωθῇ.
Είναι ακατάλυτο και
δεν «μπαίνει» ποτέ
στο πλύσιμο.

Τα σουπερ βουαλάζ
STOFFELS TERYLENE 100%
με το σῆμα ΨΑΡΑΚΙ πωλούνται παντού.

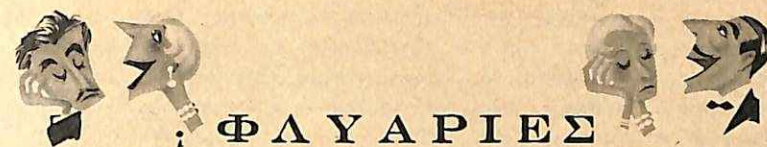

Νέο είδύλλιο...

...της Μπριζιτ Μπαρντό;
"Όχι. 'Απλώς μιά γοητευ-
τική έρωτική σκηνή, —
τεσσάρων χαρακτηριστι-
κών φάσεων — σε κλα-
σικό πιά στύλ Μπέ-Μπέ,
άπο την ταινία «'Ιδιωτι-
κή ζωή», που γυρίζει με
τον Μαρτσέλο Μαστρο-
γιάννι στο Σπολέτο της
'Ιταλίας και με σκηνοθέ-
τη της τόν Λουί Μάλλ.

(Φωτ. Dalmas)

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

7 1η Σεπτεμβρίου... ήμερομηνία με
τόνο ελαφρότητα φθινοπωρινό. "Άλλοτε, τόν
παλιό καιρό, είχε σαν συνώνυμο τη λέξη «με-
τακόμηση». Τότε οι μισοί 'Αθηναίοι, λιγώτερο
πολύασχοι και υπερδεμένοι σε ένοικιοσάσια
άπο τούς σημερινούς, άλλαξαν κατοικίες, σπι-
τια, βίλλες και μετέφεραν, με θαυμαστή άνε-
ση, τα τεράστια έπιπλα της έποχής.

7 Τώρα... τις ήμερες αυτές τις σφραγίζει
ή "Έκθεση Θεσσαλονίκης. 'Επιτυχημένη έφέτος,
όπως λένε όσοι είχαν την ευκαιρία να παρα-
κολουθήσουν τις προετοιμασίες, με πλούτο ξέ-
νων έκθεμάτων, ποικιλία ξένων έμπορευμάτων,
προσφορά ξένης προόδου. "Αν παρατηρήσατε
ότι επανέρχεται ή λέξη «ξένα» και σπανίζει τό
«έλληνικό», αυτό δεν είναι τυχαίο. 'Ως γνωστόν
κάθε χρόνο ή "Έκθεση Θεσσαλονίκης χρησιμεύει
πολύ περισσότερο στο να θαυμάσουν οι "Έλλη-
νες τις προόδους των άλλων, παρά να θαυμά-
σουν οι άλλοι δικές μας προόδους. Και δυστυ-
χώς, άλλοι είναι όλοι οι γείτονες του παρα-
πετάσματος.

7 Τό Φεστιβάλ πάλι... Θεσσαλονί-
κης έτοιμάζεται, αλλά εκεί τα προγνωστικά ει-
ναι, να πούμε την αλήθεια, μέτρια. (Ναί, και
πέρυσι είχαμε κάνει τό ίδιο προγνωστικό και
ετυχώς ή εξέλιξη των πραγμάτων μας διέψευ-
σε. Μακάρι να γίνη τό ίδιο και έφέτος). "Ενα
άπο τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι
ότι είναι λίγες οι ταινίες οι ενδιαφέρουσες και
πάρα πολλά τα μέλη της 'Επιτροπής. Γιατί ά-
ραγε δεν μιμούμεθα τα καθιερωμένα συστήματα
των επιτυχημένων φεστιβάλ; Και στις Κάννες
και στην Βενετία τα μέλη της Κριτικής 'Επι-
τροπής δεν ξεπερνούν ποτέ τα 7 ή 8 και άπο-
τελούνται κάθε χρόνο άπο διαφορετικές προσω-
πικότητες των γραμμάτων και της τέχνης. 'Ε-
δώ, άφ' ενός μὲν πολλά περυσινά μέλη έμφα-
νίζονται και έφέτος στο «jury», ό δε αριθμός
άπο δεκατέσσερις έχει φθάσει περίπου τούς
είκοσι. Πώς θα συνεννοηθούν άραγε;

7 Νέες μόδες... Σφίξτε την μέση σας.
60 εκατοστά, 63 εκατοστά, 65 εκατοστά. "Ως
εκεί και μη παρέκει. Αυτά είναι τα μέτρα της

μέσης τα άνεκτά έφέτος τόν χειμώνα για τα
φορέματα που έχουν ζώνη στενή. Και είναι
πολλά...

7 'Εντυ Κωνσταντίν... Τό άστέρι
με την παράξηνη τύχη φθάνει την 1η 'Οκτω-
βρίου στην 'Αθήνα, για να γυρίσει ταινία (φυ-
σικά περιπέτεια). Λέμε «παράξηνη τύχη», για-
τί ό "Εντυ, 'Αμερικανός, γνώρισε στην 'Αμερι-
κή άποτυχία όλοκληρωτική, ενώ στην Γαλλία
και στην Εύρώπη, άποτελεί αυτή τη στιγμή τό
υπόδειγμα άκριβώς του επιτυχημένου και έλ-
κυστικού 'Αμερικανού.

7 Σέσιλ Μπήτον... Πέρασε μιά έβδο-
μάδα στην 'Ελλάδα σε άυστηρότατο ινκόγνιτο.
'Ο γνωστότατος "Αγγλος συγγραφέας, φωτο-
γράφος, φίλος της βασιλικής οικογενείας, άκο-
λούθησε τό ρεύμα των περιηγητών, ήρθε στην
'Αθήνα, πήγε στην "Υδρα και στις Σπέτσες
και πέρασε, καθώς λέγεται, και ήσυχια και
λαμπρά.

7 Μπαμπάς τόν 'Οκτώβριο... πρό-
κειται να γίνη για πρώτη φορά ό φίλος μας
Κούρτ Γιούργκενς.

7 Σοφές κουβέντες και χρήσιμες...
"Αν λες την αλήθεια δεν χρειάζεσαι να θυμάσαι
άπολύτως τίποτα. (Μάρκ Τουαίν).

7 'Ανέκδοτο: — Τί θλιερή έποχή, ει-
πε κατά τό τέλος της ζωής του ό 'Αϊνστάιν,
που μπορούμε να σπάσουμε τα άτομα και δεν
μπορούμε να σπάσουμε τις προλήψεις.

7 'Ανώνυμο: Τό μόνο πράγμα που μπο-
ρεί να χάσει κανείς με την ευγένεια, είναι μιά
θέση σε ένα γεμάτο λεωφορείο.

7 Διαφημιστικά: 'Απο μιά σειρά
«συνθημάτων» του Γαλλικού Τουρισμού: «"Αν
ζητάτε να βρήτε την όμορφιά και τη χάρη, έ-
λάτε στις Κάννες, τη Νίκαια ή τό Μπίαρριτς.
Θ' ανακαλύψετε εκεί τα μικρότερα μπικίνι του
κόσμου».

777

S.O.S.!

ΛΟΥΤΡΑ
ΥΠΑΤΗΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΘΩΜΑ ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ: ΛΑΜΙΑ-ΥΠΑΤΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΦΘΙΩΤΗΣ
ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΕ ΝΤΟΥΣ ΚΑΙ QEE
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ-ΑΝΕΣΙΣ-ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ-ΔΡΟΣΙΜ
ΤΙΜΑΙ ΠΡΟΣΙΤΑΙ
ΤΗΛ. 0008

Δωμάτια με ντους και... Qe-
ce — τί άραγε θέλει να πῇ;
— διαθέτει τό ξενοδοχειακό
συγκρότημα της 'Υπάτης.
'Αλλά ή 'Υπάτη, με τα θαυ-
μάσια λουτρά της, είναι ένα
άπο τα μεγαλύτερα Ιαματικά
κέντρα της χώρας, που συγ-
κεντρώνει πληθος έπισκεπτών
άπο όλη την 'Ελλάδα και τό
έξωτερικό. Χρειάζεται λοιπόν
λίγο περισσότερη προσοχή.

(Εστάλη υπό Ι. Λακ.)

● ΣΤΗΝ κηδεία μιάς όμορφης κυρί-
ας οι συγγενείς άκολουθούν θλιμέ-
νοι. 'Ο σύζυγος, έν τούτοις, διατη-
ρεί την ψυχραιμία του, έν αντίθεση
προς τόν καλύτερο φίλο του ζεύγους
που κλαίει με λυγμούς. 'Ο σύζυγος
τό παρατηρεί και τού λέει χτυπών-
τας τόν φιλικά στον ώμο:
— 'Ελα, έλα τώρα, φίλε μου, μην
κάνεις έτσι, θα ξαναπαντρευτώ...

● Η ΜΑΜΑ ρωτάει τό μικρό γιό της:
— Τί θέλεις, Πετράκη, να κάνεις
σήμερα; Θά παίξεις με τό ηλεκτρικό
τραϊνάκι σου ή θα πιάς περίπατο με
την γκουνδεραντά;
'Απάντηση:
— 'Εξαρτάται τί θα διαλέξη ό
μαμπάς.

● Ο ΚΥΡΙΟΣ γυρίζει άργά στο σπίτι
και προσπαθεί να δικαιολογήθῃ
στη γυναίκα του.
— Βλέπεις, αγάπη μου, έλειπε έ-
νας συνάδελφος κι αναγκάσθηκα να
καθυστέρησω παραπάνω στο γραφείο.
'Η κυρία όμως άγριεύει:
— Θά έπρεπε να παντρευόσουν μιά
πιο ήλιθια άπο μένα για να πιστευ-
αὐτές τις ψευτιές.
Και ό σύζυγος πάντοτε ήρεμος:
— Τό ξέρω, αλλά δεν θρήκα.

● ΕΝΑΣ τρομερά θρησκόληπτος τύ-
πος διέσχισε μιά έρημο, όταν είδε
μπροστά του ένα λιοντάρι. Κατατρο-
μαγμένος, γονατίζει και κάνει την
προσευχή του λέγοντας:

— Θεέ μου, ενέπνευσε χριστιανικά
συναίσθηματα σ' αυτό τό δυστυχί-
σμένο θηρίο.
Και αμέσως τό λιοντάρι σηκώνει
τό κεφάλι προς τόν ουρανό και ψιθυ-
ρίζει:

— Κύριε, εύλόγησε τό πλούσιο τού-
το γεύμα μου.

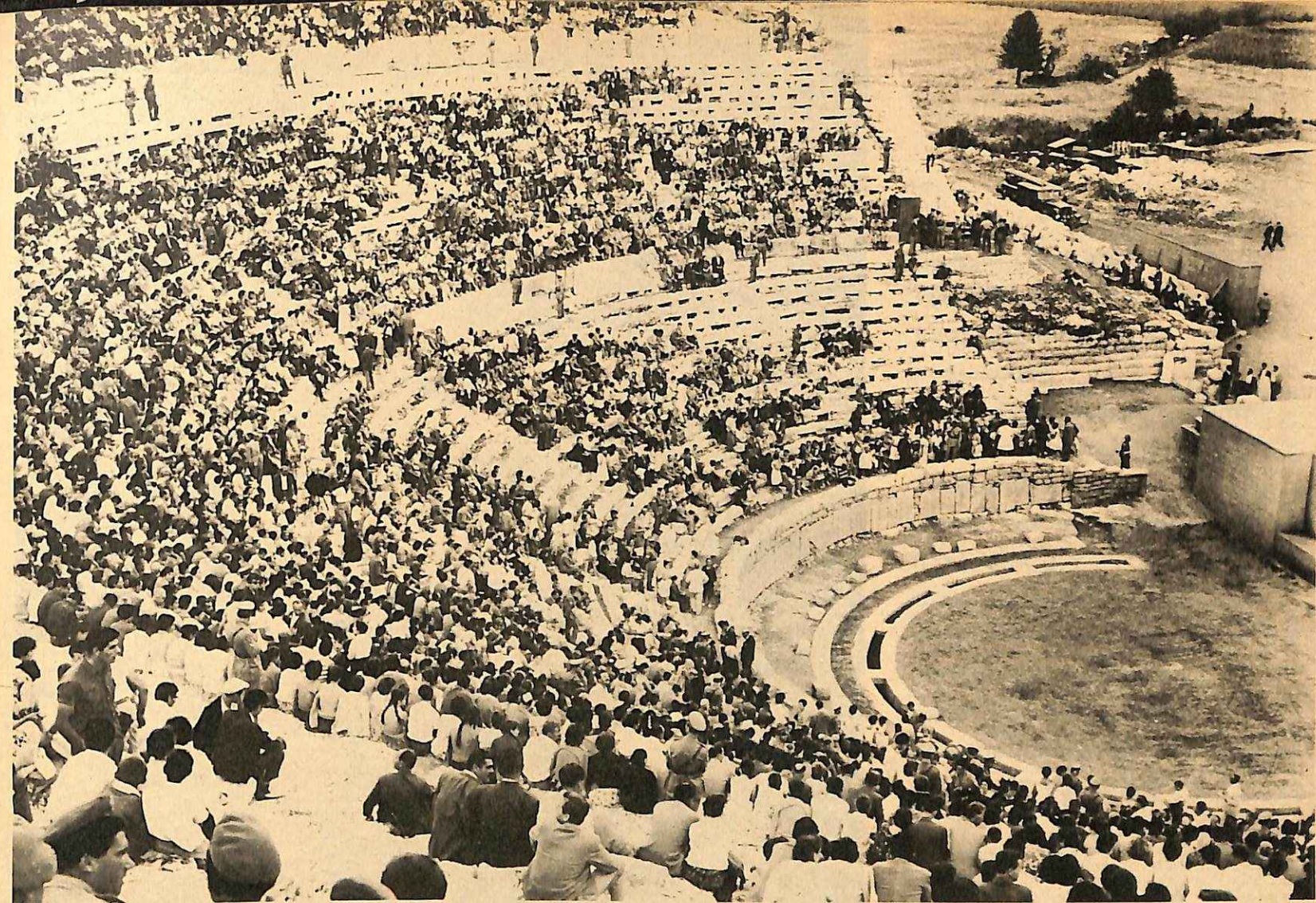
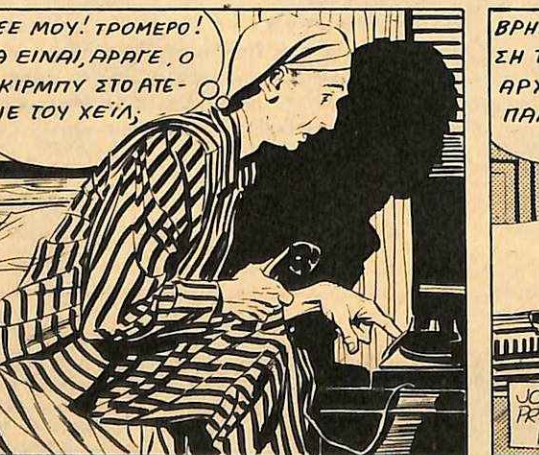
● —ΓΙΑΤΙ μαυρά οι νύφες ντύνονται
στα λευκά; ρωτάει ένας μικρός την
μαμά του.
—Γιατί τό λευκό χρώμα συμβολί-
ζει τη χαρά και ή ημέρα τού γάμου
είναι ή ωραιότερη στη ζωή μιάς γυ-
ναίκας.

— 'Α! και γιατί τότε οι άνδρες
ντύνονται στα μαύρα;

● —ΓΙΑΤΡΕ, τό δεξι πόδι μου μ' έ-
χει πεθάνει στους πόνους.
—'Η ηλικία φταίει, φίλε μου. Ρευ-
ματισμοί...
—Δεν πιστεύω, γιατρέ! Και τό ά-
ριστερό μου πόδι την ίδια ηλικία έ-
χει κι όμας δεν μ' ενόχλησε ποτέ.

Rip Kίρμπυ

Η έντολη του αμερικανικού υπουργείου των Έξωτερικών εξετελέσθη. Ο δαιμόνιος ιδιωτικός ντέτεκτίβ έφερε σε αίσιον πέρας την άποστολή του στην Εύρώπη και στην Άφρική, και επέστρεψε στη Νέα Υόρκη, αποφασισμένος να ξεσκάσει, να ζήσει για λίγο την κοσμική ζωή της μεγαλοπόλεως, με μια γοητευτική συντροφιά. Άλλα ή νεαρή και ώραιότατη «Άγαπούλα» έχει πιάσει δουλειά σαν μοντέλο στο φωτογραφικό άτελιέ του Τέντ Χέιλ και μάλιστα εξομολογείται στον Ρίπ ότι ο Τέντ την αγαπάει, πράγμα που την ένοχλεί...

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΑΡΧΙΣΕ Η ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΩΝ, ΠΟ Υ ΜΕ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΥΞΗ ΠΑΡΗΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ.

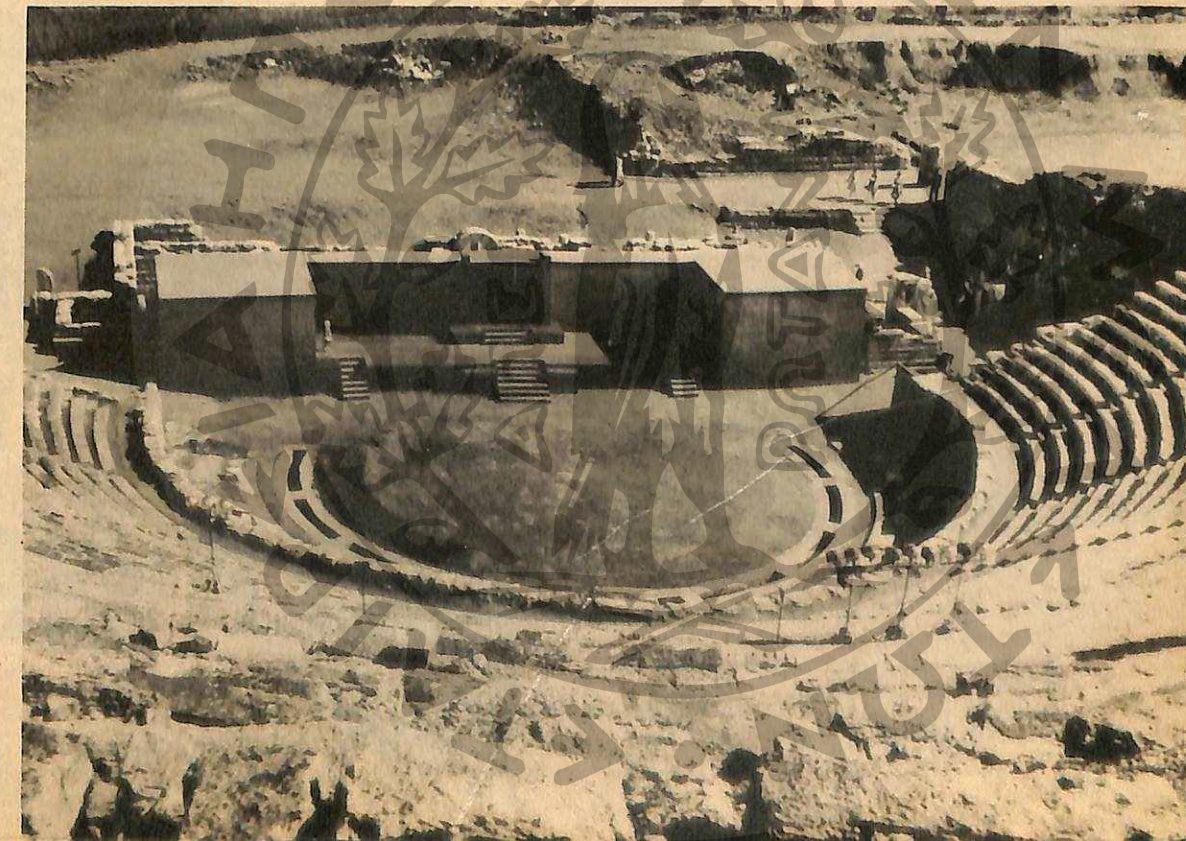
Η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΔΩΔΩΝΗ

(Φωτ. Ρετζή)

ΜΕΤΑ την αναστήλωσή του — έργο του Γενικού Διευθυντού 'Αρχαιοτήτων κ. 'Ιω. Παπαδημητρίου — το τεράστιο θέατρο της Δωδώνης έχει θέσεις για 18.000 θεατές. 'Ο αριθμός, όμως, αυτός θα αύξηθῃ σημαντικά, όταν συμπληρωθῇ ἡ ἀναστήλωση κατὰ τὸ ἀρχαῖο σχέδιό του.

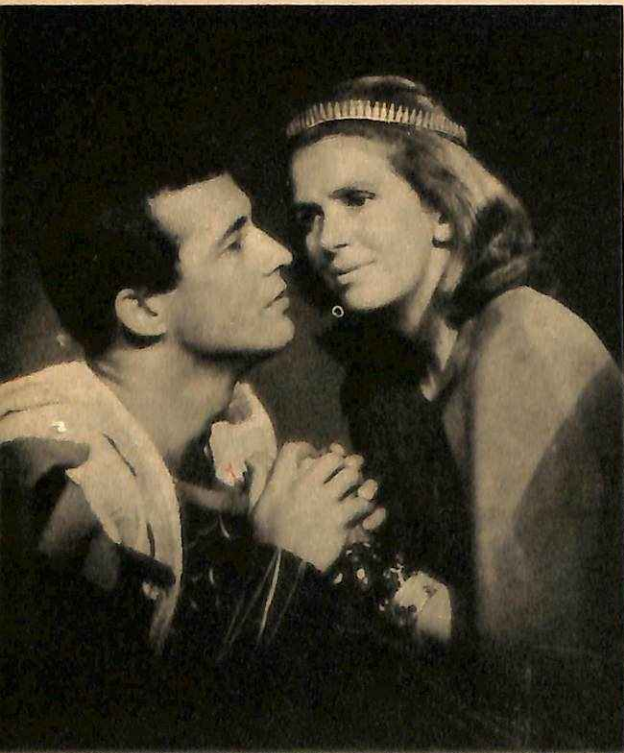
Πεζή, με ζωά, με άμάξια, με αὐτοκίνητα Ι.Χ., με λεωφορεία, με πρωτόγονα καὶ τελειότατα μέσα μετακινήσεως, 40.000 ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Ἠπειρο, τὰ 'Ιόνια, τὴν Μακεδονία, τὸ ἔξωτερικό, συνέρρευσαν στὴν ἀρχαιοτάτη κοιτίδα τοῦ πελασγικοῦ 'Ελληνισμοῦ, στὴ Δωδώνη, γιὰ νὰ παρευρεθοῦν στὴν πρωτοφανή μυσταγωγία, ποὺ προσέφεραν οἱ δυὸ «'Ιφιγένειες» τοῦ Εὐριπίδη. Σάββατο, 19 Αὐγούστου, δόθηκε ἀπὸ τὸ κλιμάκιο τοῦ «'Εθνικοῦ Θεάτρου» ἡ «'Ιφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι», Κυριακή ἡ «'Ιφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις». Κατάμεστο τὸ ἀναστηλωμένο ἀρχαῖο θέατρο, καὶ ἡ συρροή τῶν προσκυνητῶν συνεχίζεται. Οἱ τελευταῖοι καταφεύγουν στὰ παραπλεύρως ὑψώματα. Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐπιτυχία ποὺ γνώρισε ἡ πρωτοβουλία τῆς «Εταιρίας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν».

«Τὸ "Ἑθνικὸν Θέατρον", ἐτόνισε στὸ χαιρετισμὸ τοῦ ὁ διευθυντῆς τοῦ κ. Αἰμ. Χουρμούζιος, θεωρεῖ εὐτυχὴ συγκυρίαν τὸ γεγονός ὅτι ἐγκαινιάζει τὴν ἐπαρχιακὴν τοῦ ἐξόρμησιν ἀπὸ τὸν ἱερὸν χώρον τῆς Δωδώνης με παραστάσεις ἀρχαίας τραγωδίας, ἐνώνοντας ἐτσι τὸ νῆμα τῆς ἀρχαίας παραδόσεως τοῦ 'Ελληνισμοῦ, ἀπὸ τὰ παλαιὰ χρόνια τῶν λαμπρῶν Ναϊῶν, ἕως τὰ σημερινὰ τῶν συγκινητικῶν Δωδωναίων».

Μέσα στα πλαίσια
του φεστιβάλ 'Αθηνών
το «Εθνικό Θέατρο»
παρουσίασε
την περασμένη Παρασκευή,
την κρητική τραγωδία
«Ερωφίλη».
Το ζωντάνεμα του έργου
του Χορτάτζη
έγινε κατά σκηνοθεσία
του 'Αλέξη Σολομού,
με σκηνογραφία Κλώνη,
ένδυμασίες του Φωκά
και επιλογή κρητικής μουσικής
από τον Σ. Καρρά.

ΜΙΑ σκηνή από την «Ερωφίλη» με την Βάσω Μανωλίδου στο ρόλο της βασίλισσας και του Δημήτρη Παπαμιχαήλ στο μέρος του Πανάρετου.

(Φωτ. Elite)

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΤΑΤΖΗ

Η «ΕΡΩΦΙΛΗ»

ΣΤΟ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

Η ΒΑΣΩ ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ, ΕΡΩΦΙΛΗ, ΣΕ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.
(Φωτ. Elite)

Όσοι έπληγαν στην «πρεμιέρα» της «Ερωφίλης», που παρουσίασε την περασμένη Παρασκευή το «Εθνικό Θέατρο» μέσα στα πλαίσια του Φεστιβάλ 'Αθηνών, δοκίμασαν μια ζωντανή έκπληξη. 'Η αναβίωση της κρητικής τραγωδίας του Χορτάτζη — ενός σκηνικού προϊόντος με καταφανείς επιδράσεις από τα ειδικά συστατικά, όπως και από τα μειονεκτήματα του Ιταλικού μεσαιωνικού θεάτρου —, δεν μπορούμε να πούμε ότι συνοδεύεται από ευόαινα προγνωστικά. 'Αντίθετα μάλιστα. 'Η παράσταση άρχισε μπροστά σ' ένα κοινό αρκετά επιφυλακτικό. 'Ενα κοινό που στις πρώτες σκηνές ακούοντας στατικούς μονολόγους και αφήγησης, γεμάτες μακρολογία και χωρίς δράση, δεν μπορούσε να υποπτευθώ ότι σιγά-σιγά τα πράγματα θ' άλλαζαν. Θ' άλλαζαν μάλιστα ριζικά και σε τέτοιο βαθμό, που θα προσελκύετο διαρκώς και περισσότερο. Και άκμην, ότι θ' άκουε και θα έβλεπε κάτι που θα του γεννούσε συνολικά αναμφισβήτητο καλλιτεχνικό ενδιαφέρον. Και εν τούτοις αυτό συνέβη. 'Αφού κύλισε το πρώτο τέταρτο και οι θεαταί συνήθισαν στο είδος και στον γλωσσικό ιδιωματισμό του κείμενου, η παράσταση άρχισε να προσελκύει. Και να προσελκύει διαρκώς και περισσότερο. 'Ετσι, όσο προχωρούσε, οι χιλιάδες του κοινού που είχε κατακλύσει τις κερκίδες του αρχαίου ωδείου άρχισαν να παρακολουθούν μ' ενδιαφέρον την ιστορία που έβλεπαν ζωντανή από πλειάδα διαλεκτών έρμηνευτών της Κρατικής Σκηνής. 'Αρχισε να προσελκύεται έντονα κι από το λυρικό στοιχείο που διαθίχει πλούσια την σκηνική έκτύλιξη της δραματικής υπόθεσης που εμφανίζει.

Η ιστορία της «Ερωφίλης»

Αλλά, πριν μιλήσουμε πιο αναλυτικά για τις λεπτομέρειες της ωραίας αυτής παραστάσεως, ας θυμίσουμε την ιστορία που συνθέτει την «Ερωφίλη». Στα χέρια του Φιλόγονου, που είναι βασιλιάς της Μέμφιδος, μεγαλώνει ο Πανάρετος — γιος του βασιλιά της Τζέρτας Θρασύμαχου, που έχει σκοτωθεί στον πόλεμο. 'Ο Πανάρετος νέος και γενναίος, γίνεται στρατηγός του Φιλόγονου και συγχρόνως κατακτά την καρδιά της κόρης του της 'Ερωφίλης. 'Ο παράφορος έρωτας των δυο νέων καταλήγει σε κρυφή ένωση. Όμως ο πατέρας της 'Ερωφίλης, αγνοώντας το αίσθημα και τον δεσμό τους, θέλει να παντρεύει την κόρη του με κάποιο βασιλιά. 'Όταν όμως φθάνουν απεσταλμένοι δυο υποψηφίων γαμβρών, ξαφνικά ο Φιλόγονος ανακαλύπτει τον δεσμό της νέας με τον Πανάρετον. Γίνεται έξω φρενών, διατάσσει άμεσως σύλληψή του, και όταν η 'Ερωφίλη τον ικετεύει για τον καλό της, εκείνος της δίνει ένα μακάβριο δώρο: 'Επάνω σ' ένα δίσκο το κεφάλι του Πανάρετου. 'Η τραγική και ξαφνική δοκιμασία φέρνει σε άπελπισία την 'Ερωφίλη. Και αυτόκτονεί. Το παλάτι αναστατώνεται τότε και ο χορός των κορασίδων που πλαισιώνει την κρητική

τραγωδία έφορμά έναντιόν του απάνθρωπου βασίλει και τον σκοτώνει. Και το έργο τελειώνει μ' αυτή την κάθορση.

Επιτυχία του Σολομού

Όλη αυτή η ιστορία με τον στατικό χαρακτήρα, την περιορισμένη δράση και τους ατέλειωτους μονολόγους όπως είπα ήδη δεν προοιωνίζουν κάτι το ιδιαίτερο και το ενδιαφέρον. 'Εν τούτοις η συνολική εντύπωση από την παράσταση ήταν έντελώς διαφορετική. Και αυτό επιβάλλεται ν' αναγνωρισθώ και να υπογραμμισθώ ότι είναι κυρίως κατόρθωμα του 'Αλέξη Σολομού. 'Η παράσταση της «Ερωφίλης» ένει την σφραγίδα μιας ιδιαίτερα δημιουργικής σκηνοθεσίας. 'Όλα είναι ρυθμισμένα στον σωστό τόνο. 'Όλα κινούνται και εκτυλίσσονται σε έρμηνευτική γραμμή που παίρνει τον θεατή με το μέρος της. Και όλα έχουν την σφραγίδα δημιουργικού ρυθμού που σε κάνει να ξεχνάς και του κείμενου την υπερασφονία ή το πολλές φορές αρκετά ψυχρό περιεχόμενο. Σπινώας σύνολο κινήθηκε με τέτοιο ρυθμό και με τόσο παλμό, 'Ο θεατής, χάρις στο επιτυχημένο σύνολο ξεχνάει και τα μειονεκτήματα του έργου και τις επιφυλάξεις που του προκαλούν σε μερικά σημεία ώρισμένοι ήθοιοι.

Τα τέσσερα ίντερμέδια

Και κάτι ακόμη: 'Η «Ερωφίλη» έχει και τέσσερα ίντερμέδια που ο δημιουργός της τα έχει παρεμβάλει για ν' απαλύνει την φρίκη της όλης τραγωδίας. Τα ίντερμέδια αυτά με λυρικό βασικό στοιχείο, με χορούς και με μουσική δεν αναφέρονται στην βασική πλοκή του έργου. Τώρα, λοιπόν, τα ίντερμέδια αυτά δεν υπάρχουν στην παράσταση που ένεφάνισε το «Εθνικό Θέατρο». 'Όπως θα ξέρετε από τα σχετικά δημοσιεύματα στις έφημερίδες δημιουργήθηκε ένα ζήτημα με τον Μάνο Χατζιδάκι, που κατέληξε σε διαφωνία και αποχώρηση του δημοφιλούς συνθέτου. 'Η ιστορία έγινε τρεις μέρες πριν από την «πρεμιέρα» και φυσικά δεν υπήρχε πια καίριος για ν' αναζητηθώ άλλος συνθέτης και γενικά να δρεθώ μια λύση στο θέμα αυτό της μουσικής του έργου. 'Ετσι, από τα πράγματα, αποφασίσθηκε η «Ερωφίλη» να παιχθώ χωρίς τα ίντερμέδια που θα απέδιδε η χορευτική ομάδα της Ραλλούς Μάνου, και χωρίς μουσική, με ελάχιστες μόνο παρεμβολές κρητικών μελωδιών από δυο ειδικευμένους οργανοπαίχτες. Πολλοί είχαν το φόβο ότι αυτή η έλλειψη θα ζημιάνε την παράσταση. Συνέβη όμως το αντίθετο. 'Η «Ερωφίλη» παίχθηκε χωρίς διάλειμμα, χωρίς διακοπές και χωρίς παρεμβολή στοιχείων ξένων προς τον κορμό της βασικής υπόθεσώς της. Αυτό της έδωσε πιο άδρό χαρακτήρα, μεγαλύτερη ενότητα και έπρόβαλε δσα στοιχεία ενεργητικού διαθέτει το κείμενο της κρη-

τικής τραγωδίας κατά τρόπο έναργέστερο και συνολικά πιο ενδιαφέροντα. Δεν ξέρω τι θα ήταν με την μουσική και τί θα προσέδιδαν τα χορευτικά ίντερμέδια, σε ακόμη μεγαλύτερη υπογράμμιση του λυρικού στοιχείου που είναι το ποιητικώς καλύτερο στο έργο του Χορτάτζη. 'Εν πάση περιπτώσει η άπουσία του δεν έδωσε την εντύπωση έλλειψης.

Η απόδοση των ήθοιοι

Αλλά η «Ερωφίλη» ητύχησε και από πλευράς έρμηνείας. 'Η Βάσω Μανωλίδου, που υπεδύθη την κεντρική ηρώδα, την ζωντάνεψε κατά τον πιο δημιουργικό τρόπο. 'Ηταν απόλυτα μέσα στον πνεύμα του έργου, έδωσε ανάγλυφο και αίσθηρο τον τύπο, συνέθεσε για καινούργια, ζηλευτή υποκριτική επίτευξη. 'Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ, που έπαιξε τον Πανάρετο, εκτός από ώρισμένες κάπως ψυχρές στιγμές που είχε στις πρώτες σκηνές — μακρηγορεί, όμως, σ' αυτές και το κείμενο έτσι, που θα έλεγε κανείς ότι είναι μορφαίο ο ήθοιος να μη μπορεί ν' αποδώσει ιδιαίτερα —, συνολικά έσημειωσε πολλήν επιτυχία. 'Ενεφάνισε τον Πανάρετο στον σωστό τόνο και σε μερικές σκηνές η δημιουργία του ήταν περισσότερο από ικανοποιητική. Παράλληλα, ο Λυκούργος Καλλέργης έδωσε άδρό, παραστατικά και χαρακτηριστικά τον Φιλόγονο. 'Ο τύπος απέδωθε κατά τον καλύτερο τρόπο και ο αλμοδιψής βασιλιάς παρουσιάσθηκε σ' εύχισμένη και σωστή διαγραφή. 'Απόλυτα ικανοποιητικός και ο Θεόδωρος Μορίδης στον ρόλο του συμβούλου του βασιλιά και αρκετά καλοί ο Βασίλης Κανάκης και ο Γκίκας Μπινιάρης. 'Ο Νίκος Πατακωνσταντίνου δεν είχε περιθώρια για κάτι το ούσιαστικό. 'Απαράδεκτα στομφώδης και ψυχρός ο Ν. Καζής, ενώ αντίθετα, ό,τι πρέπει η Δέσπω Διαμαντίδου. 'Ο γυναικείος Χορός στο σύνολό του ήταν αυτό που αποζητούσε η δράση. 'Από τα γυναικεία στελέχη που τον αποτελούσαν, καλύτερη η 'Ελένη Νενεδάκη και πιο υποτονική από τις άλλες η Μαρία Μοσχολιού. Θα πρέπει ακόμη ν' αναφερθούν εις το ενεργητικό της συνολικά επιτυχημένης παραστάσεως τα, ως συνήθως, αξιόλογα κοστούμια του 'Αντώνη Φωκά. Ξεχωριστή μνεία επιβάλλεται για το σκηνικό του Κλώνη, που είναι μια λιτή, αλλά εξαιρετη επίτευξη. 'Αλλά περισσότερο από κάθε τί, τελειώνοντας, θα πρέπει να αναφέρω και πάλι την τόσο σημαντική εργασία του 'Αλέξη Σολομού. 'Έδωσε υπόσταση, ύφος, ρυθμό στο κείμενο του Χορτάτζη και έδωσε την ευκαιρία στους θεατάς της «Ερωφίλης» να χαρούν μια ενδιαφέρουσα και αξιόλογη παράσταση. Μια παράσταση με σφραγίδα αναμφισβήτητης καλλιτεχνικής επιτυχίας.

Εκδίδεται διδλίο

Μετά τις εντυπώσεις από την παράσταση του έργου αναφέρω ότι στην σειρά «Παλαιά και Νέα Κείμενα», ο «Γαλαξίας» ετοιμάζεται να κυκλοφορήσει την «Ερωφίλη» στην σειρά των διδλίων του, ακολουθώντας βασικά την αρχική έκδοση του Σάβα (1879) και παλαιότερες εκδόσεις. 'Αναφέρω μ' αυτή την ευκαιρία ότι η πρώτη έκδοση της «Ερωφίλης» χρονολογείται από το 1637. 'Εγινε στην Βενετία από τον Κύπριο Ισραήλ Ματθαίο Κιγιάλα. Μέχρι την σημερινή, που προλογίζεται από τον 'Αλέξη Σολομό, η «Ερωφίλη» εξεδόθη πολλές φορές και επί τρεις αιώνες υπήρξε ένα από τα προσφιλέστερα ανάγνωσματα του λαού μας. 'Η τωρινή εμφάνιση της «Ερωφίλης» από τον «Γαλαξία» θα είναι πλήρης, και, φυσικά, το κείμενο θα είναι το αρχικό της τραγωδίας του Χορτάτζη — κάπως διαφορετικό από το κείμενο της θεατρικής προσαρμογής για το ανέβασμα του έργου από το «Εθνικό Θέατρο». Στη σειρά των «Παλαιών και Νέων Κειμένων» του «Γαλαξία» έχουν προγραμματισθώ και θα εκδοθούν προσεχώς και τα υπόλοιπα δράματα που αποτελούν τον κύκλο του Κρητικού Θεάτρου («Ερωτόκριτος», «Θυσία του 'Αδράμ», κ.λ.π.). 'Αλλά γι' αυτά θα ξαναμιλήσουμε.

ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

Η φωτογραφία του κ. Α. Διαμαντή

Στο τεύχος 304, στο ρεπορτάζ για το νέο κινηματογραφικό έργο «Εφιάλης», παρελήφθη να αναφερθώ ότι η ωραία φωτογραφία της σελίδος 51, πορτραίτο 'Αλίκης 'Ανδρέου, ήταν του καλλιτέχνη φωτογράφου κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΗ.

Η ΕΡΩΦΙΛΗ (Βάσω Μανωλίδου), και γύρω της οι κορασίδες που εμφανίζονται στην Κρητική τραγωδία και που αποδίδουν οι Πόπη Παπαδάκη, Κική Ρέππα, 'Ελλη Βοζικιάδου και Μαρία Μοσχολιού.

Ο υαρός υαφές είναι τέχνη
Ο υαρός υαφές είναι BRAVO

Τό γοργόν καί χάριν ἔχει!
Ἀπόλαυσις τοῦ πολυάσχολου
σημερινοῦ ἀνδρώπου ὁ στιγμαῖος
ἀμερικάνικος καφές BRAVO.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΦΕΩΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Χρόνια, οὐτὴν τέχνη τοῦ καλοῦ καφέ

Σταυρόλεξο

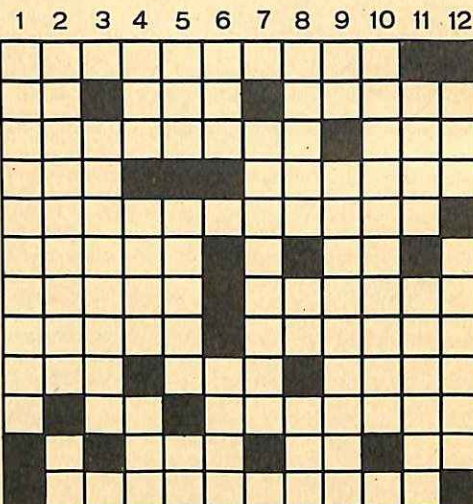

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ

- Ἐπαγγελματίας τῆς ἐξέδου τῆς τέχνης (αἰ-τιατ.).
- Τὸ Ἑκασίονα ... — Ἡρωϊκὴ προστακτικὴ ἰσχυροῦ — Ἑλληνισ- ποιητῶ — Ἡλιασμέ- νος ἄρτος τῶν καθο- λικῶν.
- Διαρρέει μίαν εὐρω- παϊκὴν πρωτεύουσαν, ἐνάρθρων — Δοτικὴ ἀρ-θροποιήσις ἐπιθέτου.
- Τὸ «οἶ» ... ἰσπανιστὶ — Ἐνα ἀπὸ τὰ κύ- ρια προϊόντα τῆς Βραζιλίας, ἐνάρθρων.
- Αὐτοὶ ὑπνοοῦν τὰ κώκ (αἰτ.).
- Εἰμαι ὑπαίτιος — Ὑποθετικόν.
- Ἡ γενέτειρα τοῦ Ρο- βερτίερρου — Ἑω- τερικὴ αὐτῆς ρωμαϊκῆς οἰκίας.
- Τῆς κόρης κόρυμβος (αἰτ. δημ.) — Ὀνο- μα τῆς νύμφης τῶν γλυκεῶν ἐξότων κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς Νηρηΐ- δας τῆς θαλάσσης (αἰτ.).
- Πάλαι ποτὲ (ἀρχαῖον ἐπίρρημα) — Ὁ τὴν πόλιν Ταϊστερ δι- α- σχίζων ποταμὸς — Ἡρώς τοῦ Τρωικοῦ πολέμου.
- Νότα — Ἐπαρχία τῆς Εὐβοί- ας.
- Ἡ ... σελήνη τὴν μεταπροσεχὴ Κυριακὴν! — Συνοδεύουν συχνὰ πολιτικὰ σωματεία — Μὴν τοῦ ἐδραϊκοῦ ἔτους.
- Βουνὸ τῆς Στερεᾶς ... μὲ τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν του, ἐν- ἀρθρων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Τὰ πιὸ κοινὰ κολοβατικά πτηνὰ (καθαρ.).
- «Οἶνος» ... νοῦν, ἔλεγον οἱ ἀρ- χαῖοι — Τὸ ἄρθρον ποὺ ταιριάζει ... στὴν προηγούμενη λέξη.
- Θεὰ τῶν ἀρχαίων Σημητικῶν λαῶν (γεν.).
- Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Γκαρ (ὅπως προφέρεται γαλλι- στί.) — Μετέσχε τοῦ Τρωικοῦ

πολέμου μὲ 40 πλοία — Τελικὸς σύνδεσμος.

- Ἀπέσπασε τὰ δύο ἀπὸ τὰ τρία ὅμοια ἐνὸς πρώην ὑπουργοῦ — Αὐτοὶ ἐνδιαφέρουν τὴν Ια- τρικὴν ἐπιστὴν καὶ μόνον, ἀν- τιστράφως (γεν.) — Ἀντι- στροφή νότας.
- Προσφέρει κάτι ἐρωτηματικῶς (δημ.) — Ἀγγλικὸς τίτλος εὐ- γενείας, ἀντιστράφως.
- Συχνὰ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἀ- γίαν Γραφὴν ποταμὸς.
- Καὶ ἄλλο ἓνα, τοῦ πληθυντικοῦ.
- Παρανεντικόν — Ὁ ἰδεωδέστε- ρος θάνατος...
- Μία ἐνίοτε ... ἐπικίνδυνη ἀρτη- ρία.
- Ἰσπανικὸν γυναικεῖον ὄνομα — Ἀνεψιὸς τοῦ Ρωμαίου αυτοκρά- τορος Γαλερίου Βαλερίου Μαξι- μιλιανοῦ, ἐνάρθρων.
- Πληθ. βηλ. ἀναφορ. ἀντωνυμίας — ἔχουν πολλὰ οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἄρρωστοι: (ἀντιστράφως).

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικοῦ παιχνιδιοῦ, εἶναι νὰ ἐ- πιτύχῃ κανεὶς ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύ- τερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέ- ξων.

Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ ὁποιαδήπο- τε γραμμὴ θέλετε καὶ προχωρήσετε ἀ- πὸ τὸ τετράγωνο αὐτὸ σὲ ὁποιοδήποτε γειτονικὸ πάντοτε, τετράγωνο ὁριζον- τίως, καθεῖς ἢ διαγωνίως, προσπα- θώντας νὰ διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη λέξι πὺν μπορεῖτε νὰ βρῆτε.

Σημειώστε τὰ λέξι, πὺν βρῆκατε καὶ σβῆστε στὰ τετράγωνα τὰ γράμματα πὺν μεταχειρισθήκατε. Υἱάστε τὰ λέξι γιὰ μίαν ἑλὴ λέξι καὶ συνεχίστε ὅς ὅτου δὲν μπορεῖται νὰ βρῆτε ἄλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ἡ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμὸ.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμοὺς.

Γιὰ καθὲ λέξι τῶν 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμοὺς.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτον- τας δύο πάντοτε βαθμοὺς γιὰ καθὲ πρόσθετο γράμμα. Προσθέστε τὰ τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν πὺν μπορεῖτε νὰ πετύχετε. Βαθμοὶ ἀπὸ 1-29 βαθμολογοῦν- ται μὲ «ΜΕΤΡΙΑ». Βαθμοὶ ἀπὸ 30-35 βαθμολογοῦν- ται μὲ «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ». Βαθμοὶ ἀπὸ 36-40 βαθμολογοῦν- ται μὲ «ΚΑΛΑ». Βαθμοὶ ἀπὸ 41-45 βαθμολογοῦν- ται μὲ «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ». Βαθμοὶ ἀπὸ 46 καὶ ἄνω βαθμολο- γοῦνται μὲ «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Γιὰ τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 1 ἕως 7 Σεπτεμβρίου 1961

ΚΡΙΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου-20 Ἀπριλίου
Οἱ διαφορὲς πὺν ἔχουν παρουσιασθῇ δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλουν τὴν κατάστασιν. Μὴ χάνετε τὴν ψυχραιμία σας. Κουράγιο. Εὐνοϊ- κὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀριθμὸς 1.

ΤΑΥΡΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου-21 Μαΐου
Εἰσαθε δύσκολος χαρακτήρας γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖτε νὰ βρῆτε ἡμ- χία καὶ ἀνάπαυσιν. Μὴ ἀποβῆτε τόσο τοὺς συνογάτας σας. Εὐ- νοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 4.

ΔΙΔΥΜΟΙ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Μαΐου - 21 Ἰουνίου
Θὰ σὰς πικράνῃ ἡ ἀπαιτητικότης ἐνὸς μέλους τοῦ στενοῦ οἰκο- γενειακοῦ σας περιβάλλοντος. Μὴ δημιουργήσετε καταστάσεις. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευὴ, ἀριθμὸς 7.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Ἰουν.-22 Ἰουλίου
Θὰ πανικοβάλετε τοὺς ἐχθροὺς σας μὲ τὴν δυναμικὴ σας δράσι. ἔχετε πολλὰς πιθανότητες ἐπιτυχίας. Προχωρήστε μπροστὰ. Εὐ- νοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθμὸς 5.

ΛΕΩΝ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουλίου - 22 Αὐγούστου
Θ' ἀντιμετωπισθῇ ζήτημα ἀλλαγῶν τὴν τελευταία στιγμὴ. Μόνον ἂν διατηρήσετε τὴν ψυχραιμία σας θὰ μπορεῖτε νὰ ἐπιτύχετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθμὸς 6.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αὐγ.-22 Σεπτεμβρίου
Χρειάζεται μελέτη καὶ προσπάθεια τὸ πρόβλημά σας γιὰ νὰ ἐπι- λυθῇ. Καλύτερα νὰ μὴ κάνετε ἀπονενομημένα διαδύματα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευὴ, ἀριθμὸς 8.

ΖΥΓΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου-22 Ὀκτωβρίου
Μία μεγάλη χαρὰ θὰ πάρετε ἀπὸ τὴν αἰφύδια ἀφίξι ἐνὸς φιλικοῦ σας προσώπου πὺν ἔλειπε πολὺν καιρὸ. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀριθμὸς 2.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ὀκτ.-22 Νοεμβρίου
Ἀφροισιῶντε περισσότερο στὴ δουλειά σας πὺν περνᾷ κρίσιμες στιγμὲς ἀπὸ τὴν παρεμβολὴ τῶν ἐχθρῶν σας. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ καὶ Σάββατο, ἀριθμὸς 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμβρίου-22 Δεκεμβρίου
Τὴν παγίδα πὺν θὰ σὰς στήσουν πρέπει νὰ τὴν προσπεράσετε χωρὶς καμμιὰ ἀπώλεια. ἔχετε πολλὰς δυνατότητες. Εὐνοϊκὴ ἡ- μέρα: Πέμπτη, ἀριθμὸς 7.

ΑἶΓΟΚΕΡΩΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου-19 Ἰαν.
Τὸ λάθος δὲν εἶναι δικό τους. Μὴ προσπαθῆτε, λοιπὸν, νὰ ρίξετε ἐπάνω τους ὅλα τὰ βάρη μίας δικῆς σας ἀδελφείας. Εὐνοϊκὴ ἡ- μέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 4.

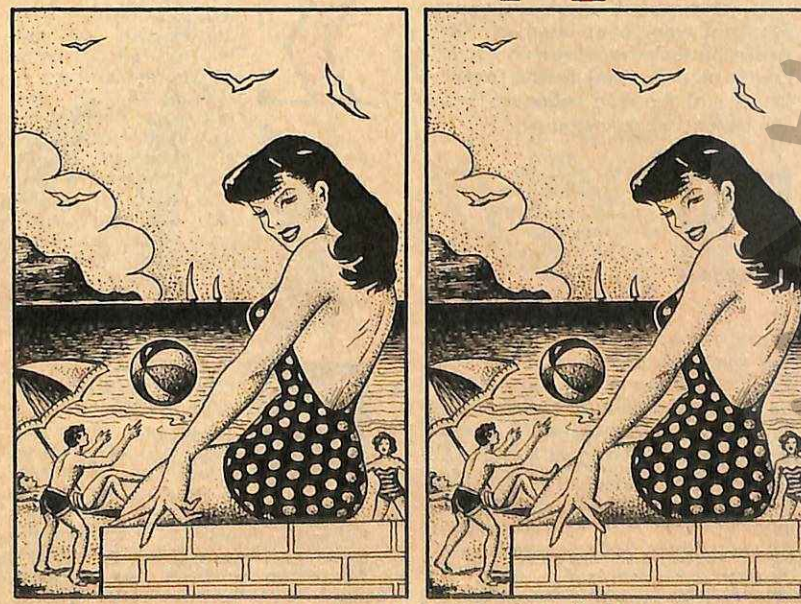

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Ἰαν.-18 Φεβρουαρίου
Μὲ τὴν κατανόησιν καὶ τὴν διπλωματικὴν τοῦ περιβάλλοντός σας θὰ μπορεῖτε νὰ ἐπιτύχετε μεγάλα ὄφελι. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 3.

ΙΧΘΥΕΣ. Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου-20 Μαρτίου
Σκεφθῆτε προσεκτικὰ ὅλη τὴν γραμμὴ πὺν θ' ἀκολουθήσετε στὴν καινούργια σας ἐπαγγελματικὴ προσπάθεια. Θὰ σὰς βοηθήσουν. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 6.

Ποιὲς διαφορὲς

Τὸ δεύτερο σκίτσο διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτο σὲ 7 σημεία. Μπορεῖτε νὰ τὰ βρῆτε:

Οἱ λύσεις σὺν σελ. 55

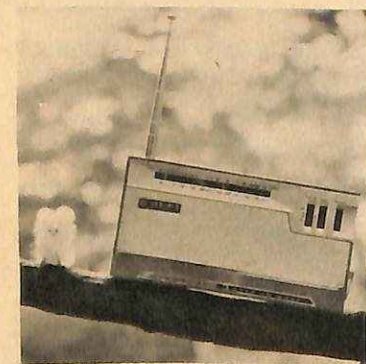

ΕΛΕΓΕΙΟ ΣΤΟ ΤΡΟΤΟΥΑΡ...

• Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πὺν βλέπουν τὰ πάντα σὰν Ἀνατολή.
• Τὸ κάθε τι γι' αὐτοὺς εἶναι ξεκίνημα, σπῆρος πὺν λουλουδίζει.
• Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι πὺν τὰ βλέπουν σὰν Δύση καὶ σὰν θάνατο: Τὸν καρπὸ (κάθε καρπὸ) σὰν φέρετρο ἐνὸς ὥριμου ἄνθους, καὶ τὴν ἐξέλιξιν (κάθε ἐξέλιξιν) σὰν μαυσωλεῖον ἐνὸς καλύτερου παρελθόντος.
• Ἀρτηροσκληρωτικὴ, συνήθως, ἡ στήλη αὐτὴ, καὶ μὲ μιά μεγάλη πίστη στὴν παλινδρομικὴ ἀποδοτικότητα κάθε ἀποπειρᾶς προόδου σὲ τούτων τὸν τόπο, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ σταθῇ γιὰ νὰ σταλάξῃ ἓνα πένθιμο δάκρυ σ' ἓνα θεσμό, πὺν τείνει νὰ σῆσιν ἀπὸ κάθε εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα στὶς μέρες τούτες τῶν καρκινογενῶν καυσαερῶν.
• Τὸ πεζοδρόμιο...
• Πεθαίνει πιά τὸ πεζοδρόμιο! Ἦταν, λέει, ὁ δρόμος τῶν πεζῶν, — μὰ περισσότερο ἦταν ἓνας τόπος γιὰ νὰ στέκωνται οἱ πεζοὶ ἢ, μάλ- λον, γιὰ νὰ κάθωνται. Καὶ κάθε κάθισμα, ὡς γνωστὸν, σημαίνει χαζο- λόγημα, κ' εἶναι τὸ χαζολόγημα μιά ἀπὸ τὴς μικρὲς πολυτιμίας ἡδονῆς πὺν ἀντικαθίστα, ἰδίως στὸν τόπο αὐτὸ, τὸ γκόλφ, τὸ τένις, τὸ κυνή- γιον καὶ ἄλλες παρόμοιες ἐπιπονεὲς ἀσκήσεις.
• Εἶχε ψυχὴ τὸ πεζοδρόμιο...
• Εἶχε φωνή. Εἶχε μιλιὰ...
• Κ' ἔκρινε, καὶ ἐβουλεύετο, καὶ παρακολουθοῦσε...
• Ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐρατεινὸ τοῦ πρώτου συνταξιούχου, ὡς τὸν τελευ- ταῖο πικρὸ καφέ τοῦ χαμένου χαρτοπαίκτη, περασμένα μεσάνυχτα, τὸ πεζοδρόμιο καθρέφτιζε τὸν παλμὸ μίας ἀργοκίνητης περιθωριακῆς ζωῆς πὺν ὑπάρχει καὶ ὑφίσταται ὅχι γιὰ νὰ πράττῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀναστῇ καὶ νὰ δυσσοδομῇ...
• Ἦταν ὥρα, τὸ πεζοδρόμιο.
• Ἔδινε μάχες στὸ χαρτί. Ἐσπῶλεν ὑπολήψεις. Ἐβίαζε παρθε- νους. Ἐξεδικεῖτο ἐχθρούς. Ἐξώρριζε. Ἐξύφαινε. Κατηράτο...
• Ὅση γραφικότητα εἶχε ἐκεῖνο τὸ καρεκλομάνι εἰδωμένον ἐξωτερικά, (τὰ τραπέζια, τὰ πινακίδια, τὰ γλυκὰ τοῦ κουταλιῶ καὶ τὰ πολλὰ κρᾶνα νερά), ἄλλον τόσον ψυχικὸ δόρυδρο ἀργοκούναγε στὸ κύλισμα τῶν ὥρων, ἀνάμεσα γλυκὺ βραστὸ καὶ χαμομήλι. Τώρα τὸ πεζοδρόμιο πνίγεται καὶ ἀσφυκτᾷ, ὅπως οἱ μύγες οἱ μεγάλες, οἱ ἀλογόμυγες, δταν ραντίζονται μὲ φλίτ...
• Ἐγίνε πιά ἀνθυγιεινὴ, σχεδὸν ἀφόρητη, ἡ ζωὴ στὰ πεζοδρόμια τῶν μεγάλων μπουλβάρ. Οἱ ἀναθυμιάσεις, ὁ κοινορτὸς καὶ τὰ λεφού- σια τῶν περιοδικῶν διαβάσεων, πὺν συνεπάγεται κάθε Πράσινο Κύ- μα, φέρνουν μιά ἀναταραχὴ στὴν ἐποπτεία, πὺν κάποτε ρυθμιζε τὸ ἀργὸ παίξιμο τοῦ κομπολογίου καὶ τὸ ἀργὸ ρούφημα σιγαρέττων μάρ- κας Λέρτα ἢ Καραβασίλη.
• Χάθηκαν πιά κείνες οἱ ἀτίμητες στιγμὲς, πὺν τὸ διψασμένο μάτι, σπιτάτο, κιαλάρει τὸ ἓνα καὶ μοναδικὸ θῆλυ ἀπὸ μακριά, κ' ἔκανε δλες τίς ἄλλες συστοιχίες τῶν ματιῶν νὰ στρέφονται καὶ τὰ παρακο- λουθοῦν τὴν προέλασιν τοῦ μέσα ἀπὸ τὰ μαγνητικὰ κύματα τῶν ἀπελ- τισμένων γεροντικῶν ἐρωτισμῶν.
• Λεγώνας τώρα προελαύνουν τὰ θῆλα, ἀπιθᾶνως ἄγνωστα, ἀπὸ ἀπίθανες μακρινὰς συνοικίες, πρὸς ἀπίθανες κατευθύνσεις, καὶ τὸ πε- ζοδρόμιο δὲν προφταίνει οὔτε νὰ ἀνταλλάξῃ πληροφορίας, οὔτε νὰ ἀρ- χειοθετῇ μικρὰ μυστικά. Λεγώνας κατεβαίνουν τὰ θῆλα καὶ συ- ναντῶνται μὲ τὴς ἀρμάδες τῶν παμμεγίστων λεωφορέων μὲ τὴς θα- νατερὰς ἀναθυμιάσεις, πὺν ἐπιτείνουν τοὺς ἐρεθισμοὺς τοῦ λάρυγγος καὶ τοὺς φόβους μεγαλυτέρων πνευμονικῶν περιπλοκῶν...
• ἔχει ἀρρωστήσει πιά, τὸ πεζοδρόμιο.
• Δὲν εἶναι πλέον τόπος συναντήσεως, δὲν εἶναι χώρος ὁπτικής ἀ- πολούσεως, δὲν εἶναι κἂν πεδῖον ἐρωτικῆς συναλλαγῆς.
• Ἀκόμα καὶ αὐτὸς ὁ μεταμεσονύκτιος ρόλος τοῦ παρῆλθε, κ' ἄλ- λους, πὺν μοντέρνους τρόπους «μάρκετινγκ» ἐφεῖρε καὶ σ' αὐτὸν ἀκό- μα τὸν τομέα ἡ ἐπιστὴν τοῦ κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, σύμφω- να μὲ τὰ θέσμια τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.
• Ἡ τέχνη τοῦ «τροτουάρ» ἀπεσῶρη σὲ ἐνδότερα χαρακώματα, κ' ἔρχεται σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν κατανάλωσιν μὲ τοὺς ἐμμέσους ἐκείνους δια- φημιστικούς τρόπους (καρτοῦλες, στιχάκια, μικρὲς ἀγγελίες), πὺν διεγείρουν τὴν φαντασία καὶ περιβάλλουν μὲ κάποιο ἐνδιαφέρον τὴν πληκτικώτερον ἀνθρώπινον ἐνασχόλησιν, — εἴτε τελεῖται ἐπ' ἀμοιβῇ, εἴτε ἐπ' ἀμοιβαιότητι...
• Πτωχὸ μου ἀθηναϊκὸ πεζοδρόμιο, ρυπαράτατο, κακομούτσουνο, σα- κατεμένο, μὲ τὴς σπασμένες μαλτέζοπτερες καὶ τὰ λαοπάνερα στὰ ρεῖ- θρα. Ὑποχωρεῖς, χάνεσαι, φθίνεις.
• Τελευταῖο ἀκροπύργιο τοῦ θεσμοῦ, ἴσως μόνον γι' αὐτὸ τὸ καλο- καιρὶ, θὰ παραμῇ τὸ «Βυζάντιον», τὸ «Τροτουάρ τῶν Ποιητῶν», μι- κρὴ φιλόξενη στᾶν τῶν μεταμεσονυκτικῶν παθῶν, πὺν κατασιγάζονται μόνον μὲ τὴν πολυλογία...
• Τὸ «Βυζάντιον» στὸ Κολωνάκι, στὴν Ἀθήνα...
• Καὶ καμμιὰ πεντακοσαριά χιλιόμετρα μακριά, στὶς ἀκτὲς τοῦ Θεσσαλικοῦ, ἓνα ἄλλο «τροτουάρ», καὶ ἓνα ἄλλο «Βυζάντιον», πὺν λέ- γεται «Ντορέ»...
• Ἀλλὰ ἡ μικρὴ αὐτὴ ἐνδειξη ἀρκεῖ γιὰ νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἡ στήλη μας μετεφέρθη καὶ πάλι στὴ Θεσσαλονικίαν, γιὰ τὸ ἐτήσιο ψυχικὸ λου- τρὸ τῆς.
• Ὅποθεν καὶ θὰ τὰ εἴπωμεν, κατὰ πᾶς λέν κ' οἱ Κερκυραῖοι...

Η Άγιον ολή γέρα των δαυμάτων

Σεπτέμβριος!.. Ένας μήνας γεμάτος γλυκύτητα, όμορφιά, αλ-λαχγή. Είναι η τελευ-ταία ανάλαμπη του καλοκαιριού. Το πρώ-το σκαλοπάτι στον έρχομό του χειμώνα. Και θαρρείς πώς ο Σεπτέμβριος θέλει να διατηρήσει στην ψυχή μας μια ανάμνηση γεμάτη παλμό και λαχτάρα για το καλοκαίρι που φεύ-γει. Η θάλασσα παίρνει μια και-νούργια γοητευτική μορφή, γίνεται πιο ήρεμη, πιο απαλόχρωμη, πιο γοητευτική. Η άμμουδιά δίνει στο χρυσαφένιο αγκάλιασμα της Μεσο-γείου μια πνοή γαλήνης. Περνά έ-τσι ήρεμος, γεμάτος άφοσίωση στην όμορφιά του καλοκαιριού. Πό-σες φορές, όμως, δεν μάς αϊφινι-άζει με το άγριεμένο του κύμα, με τον ψυχρό του άνεμο, με την πρώ-ιμη άφιξη του χειμώνα. Δεν ξέρει κανείς τις αντιδράσεις του. Και ι-

σως γι' αυτό έχει πάντα μια πα-ράξενη επίδραση στη ζωή μας. Είναι οι πρώτες μελαγχολικές ώ-ρες, που μάς προετοιμαζουν για τις ατέλειματες νύχτες του χειμώνα. Το καλοκαίρι μπορείς να το περά-σης και μόνος σου. Άλλα το φθι-νόπωρο και τον χειμώνα νοιώθεις πάντα έντονη την έπιθυμία μιάς συντροφιάς. Σε λίγο οι άκρογια-λιές θα έρημώσουν. Όλη η ζωή θα μεταφερθή στο βουνό. Το δάσος θα φαντάζει πιο σαγηνευτικό στο εύεργετικό αγκάλιασμα της πρώ-της βροχής. Θα πρασινίσει, θ' ά-ναπνεύσει, θα ζωντανέψει. Το καλο-καίρι πέρασε, φίλες μου. Όσο κι αν δεν θέλουμε να το πιστέψουμε, όσο κι αν οι μέρες διατηρηθούν ζε-στές, κάποια στιγμή θα μάς αϊφινι-διάσει ο χειμώνας με την άπρόσ-κλητη παρουσία του. Άλλα η ζωή κοντά στο ύπαιθρο δεν θα σταμ-τήσει. Η έκδρομη του Σαββατοκύ-ριακου θα πλαισιωθεί από την γη-ιηεία ενός περιπάτου στο δάσος, που θ' αντικαταστήσει σύντομα το μπάνιο στη θάλασσα. Και τότε θα νοιώσετε ακόμη πιο έπιτακτική την ανάγκη ενός τρανζίστορ. Γιατί αν τα παιχνίδια στην άκρογιαλιά δεν σας άφηναν να νοιώσετε την έλλει-ψη του, το φθινόπωρο και τον χει-μώνα θα αισθανθήτε πόσο είναι ά-παραίτητο για την έκδρομή, για το σπίτι, ακόμη και για το γρα-

φείο... Και να που μπορείτε να ά-ποκτήσετε την φθινοπωρινή και χει-μωνιάτικη ψυχαγωγία σας μ' έ-μουσικότατο κομψότηνυμα, που μάς έρχεται από την μακρινή έ-ξωτική Άνατολή. Είναι το κατα-πληκτικό τρανζίστορ «Standara», που αντιπροσωπεύεται από την έ-ταιρία Δ. Χουβαρδός, της όδου Δραγατσάνιου 6, και θα το βρήτε σε μεγάλη ποικιλία μοντέλων σ' ό-λα τα είδικα καταστήματα της πα-τρίδος μας. Το τρανζίστορ «Στάν-ταρντ» έχει ένα μεγάλο πλεονέκτη-μα: Κατώρθωσε να συνδυάσει την πρακτικότητα του τρανζίστορ με την μουσικότητα, την απόδοση και τα δυο μεγάφωνα του Hi-Fi, του έπιτραπέζιου ραδιοφώνου. Έτσι, για πρώτη φορά, ένα φορητό ρα-διόφωνο έχει τέτοια καταπληκτική απαλότητα και διαύγεια φωνής. Είναι μοντέρνο, κομψό και φηνή. Δεν του λείπει ούτε η δερμάτι-νη προστατευτική θήκη, που το προφυλάσσει από την έξωτερική φθορά στις έκδρομές σας. Θά σας γίνει άπαραίτητος σύντροφος.

Το φθινόπωρο πλησιά-ζει. Οι κίνδυνοι για την υγεία του παιδιού σας πολλαπλασιά-ζονται. Σε λίγο το κρύωμα δεν θα είναι μια άπλη περιπέτεια, αλλά μια ύπουλη πα-γίδα για την υγεία του παιδιού σας. Και το θαρύτερο ντύσιμο δεν είναι η μόνη λύση. Δεν ξέρετε πώς θ' άρπάξει μια γριππούλα, που μπορεί να έχει τόσες έπιπλοκές. Γι' αυτό έφοδιασθήτε από τώρα, αν δεν έχετε γίνει κιόλας μεγάλος θιασώτης της, την περίφημη γαλ-λική παιδική κολώνια Enfants, που δεν έχει μόνο μια δραστική, άνα-ζωογονητική μυρωδιά και είναι τε-λείως άβλαβής για την εύαισθητή παιδική έπιδερμίδα, αλλά προφυ-

λάσσει το παιδί σας από κάθε μι-κρόβιο και ιδιαίτερα από τις φθι-νοπωρινές ψύξεις. Είναι το κατα-στάλαγμα μιάς πολύχρονης μελέ-της των μεγαλύτερων Γάλλων χη-μικών. Θά σώσει το παιδί σας.

Νοιώθετε το δέρμα σας να σας τραβά; Εί-ναι οι πρώτες ένδει-ξεις της άφυδατώσεως που προκάλεσαν η ζέ-στη του καλοκαιριού, οι πολλές ώρες που μένατε έκτεθειμένη στον ήλιο, ο άέρας, τα μπάνια.. Και στην περίπτωση αυτή, το δέρ-μα δεν χρειάζεται παρά μια άπλη, αλλά αποτελεσματική θεραπεία.

Orlane...

Θέλει δροσιά, που θα ξαναδώσει ζωντάνια και φρεσκάδα στην μα-ραμμένη έπιδερμίδα σας. Και θα την βρήτε στην μοναδική Creme Hydratante, του μεγάλου παρισινού οίκου καλλυντικών Orlane, που θα διοχετεύσει στους πόρους καινούρ-για ζωή. Για μια ώλοκληρωμένη περιποίηση του άφυδατωμένου σας δέρματος χρησιμοποιήστε και την περίφημη γαλακτούχο κρέμα Lacta-Creme, που θα μπη βαθιά στους ιστούς και θα τους καθαρίσει από την σκόνη του καλοκαιριού.

Είδατε πώς άγριεύουν τα μαλλιά από τα πολλά μπάνια; Δεν είναι περιέργο, η θά-λασσα που είναι τό-σο ώφέλιμη για χίλια δυο πράγματα, να έ-χει τόσο κακή επί-δραση στα μαλλιά; Γι' αυτό πρέπει για κάμποσο διάστημα ν' αποφύ-γετε την κάσκα του κομμωτηρίου, που στεγνώνει ακόμη περισσότερο την τρίχα. Μια μίζαμπλί, με την περίφημη πιά ηλεκτρική κτένα του κομμωτηρίου «Emil», της όδου Ά-καδημίας 17, θα σας σώσει από κάθε κίνδυνο. Και το κυριότερο: Θά τελειώσετε λούσιμο - μίζαμπλί σε μισή ώρα.

Είρετε πώς είσθε κ' έσεξ έπυεθυνη για την υγεία του άνδρός σας; Και δεν είναι μόνο η καλή διατροφή της οικογενείας, η κα-θαριότητα του σπιτι-ού, η συζυγική γα-λήνη που εξαρτώνται από σας. Οι ευθύνες σας έπεκτείνονται και στο ντύσιμο του άνδρός, που συνήθως οι διάφορες έπαγγελματικές του ά-πασχολήσεις δεν του άφήνουν καιρό ν' άσχοληθή ο ίδιος. Πρέπει έσεις να του ύποδειξετε ένα ντύσιμο ύ-γιεινό, πρακτικό, συγχρονισμένο. Κι όχι μόνο ένα κομψό κοστούμι ή ένα πανάκριβο πουκάμισο. Άλ-λα και τα έσώρουχα, που στην έ-ποχή μας έχουν μεγίστη σημασία, γιατί εξασφαλίζουν άνατομική προστασία. Για ρίξετε μια ματιά στη σελίδα 39 του περιοδικού μας. Θά δήτε τους τρεις καινούργιους τύπους σλιπ, του έργοσασσιού «Άτιθς», που έχουν έπικρατήσει στην παγκόσμια αγορά. Έσεις, λοιπόν, πρέπει να πείσετε τον άν-δρα σας να προμηθευθή το σλιπ που προτιμά. Είναι άνετα και ά-παραίτητα σε κάθε ηλικία. Είναι μια νότα πολιτισμού και πραγμα-τική εξασφάλιση της υγείας του έφηβου, του νέου, αλλά και του ώριμου άνδρός. Σε κάθε σλιπ της «Άτιθς», άλλωστε, ύπάρχουν δε-κατρία σημεία έκλεκτου πλεκτού ύφάσματος, που συνθέτουν το πιο έπιστημονικά μελετημένο άνδρι-κό έσώρουχο. Είναι πραγματικά η σημαντικότερη έπίτευξη στον το-μέα του άνδρικού ρουχισμού. Συγ-κρατούν την μέση, χαρίζουν άνεση και άνατομική προστασία και γι' αυτό τα προτιμούν τα όγδόντα τοίς εκατόν των άνδρων όλου του κό-σμου. Δεν είναι νεωτερισμός. Εί-ναι μια σωτήρια άνακάλυψη της έποχής μας.

Σκέπτεσθε να πάτε καμιά βόλτα στην ό-δο Έρμού; Τότε πρέ-πει να σταματήσετε όπωσδήποτε στον ά-ριθμό 48. Οι κρυ-στάλλινες διτρίνες του έκλεκτου άθηναϊκού καταστήματος «Άμαζών» φιλοξε-νούν ένα ύπέροχο μπουκέτο από θερινά ύπόλοιπα, που θα μπορεί-σετε να πάρετε σε πραγματική τιμή εύκαιρίας. Άξίζει τον κόπο να ρίξετε μια ματιά. Θά βρήτε κά-τι χρήσιμο για την γκαρνταρόμπα σας. Είναι τόσο γοητευτικές όλες οι δημιουργίες του.

Ημεταδατική έ π ο χ ή που περνάμε δεν ά-φήνει άνετηρέαστο το δέρμα μας. Ένα σπι-θοουράκι, ένα σημάδι του ήλιου, μια άλλερ-γική προδιάθεση από πολύωρη ήλιοθερα-πεία, θα προκαλέσουν έρεθισμούς που θά στενοχωρήσουν τον έφηβο, την νεαρή κοπέλλα, την γυναίκα.

Κι όλοι ξέρούμε πώς είναι κάτι περαστικό που δεν θ' άφήση ίχνη. Γιατί όμως να στενοχωριέσθε; Το «Πίξορ» μπορεί μέσα σε λίγα λε-

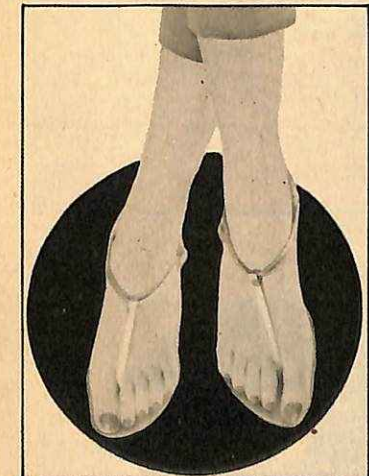

PIXOR

Pixor...

πτά να καλύψει και να εξαφανίσει κάθε σημάδι του δέρματος. Έχουν σώσει έκατομμύρια γυναίκες σ' ό-λοκληρο τον κόσμο!

Τώρα που θα γυρίσετε από τις διακοπές σας θα αντιμετώπισετε πολλές προβλήματα, καλές μου φίλες. Κ' ένα από τα ύσισα-στικώτερα είναι η σκλήρυνση του δέρ-ματος των ποδιών που, μετά το πολύωρο περπάτημα στην άκρογι-αλιά και την ξυπολησία του κα-λοκαιριού, έχει τόσο ταλαιπωρηθή, ώστε είναι πραγματικός κίνδυνος για τις κάλτσες, που δεν θ' άργή-

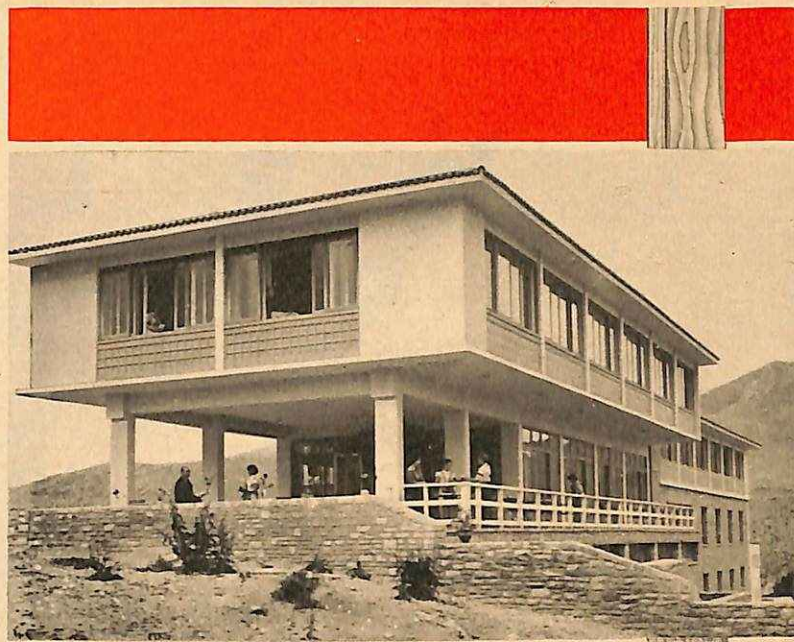
σουμε να φορέσουμε. Νά, λοιπόν, γιατί το καταπληκτικό άμερικανι-κό παρασκεύασμα «Pritty» είναι ά-ποχη πιο άπαραίτητο αυτή την έ-ποχή. Λίγες σταγόνες του κ' ένα έλαφρύ μασάζ θα σας απαλλά-ξουν από το πανάκριβο τακτικό πεντικιούρ.

Αν φαντάζεσθε, φίλες μου, πόσο καταστρε-πτική επίδραση έχει στην δροσιά και την όμορφιά της έπιδερ-μίδος σας η άλλαγή του καιρού. Ό Σε-πτέμβριος είναι πάν-τα ένας μήνας εύμετάβλητος, γεμά-τος άβεβαιότητα. Την μιά μέρα μπορεί να κάνει ζέστη, την άλλη ψύχρα. Και δεν είναι μόνο ένοχλη-τικός γιατί δεν ξέρει κανείς πώς να ντυθή, αλλά και φοβερά έπικίν-δυνος. Το δέρμα σας περνά πολύ δύσκολες μέρες. Πρέπει να το βο-ηθήσετε. Και δεν χρειάζονται πολύ-ωρες περιποιήσεις. Μια γυναίκα με πείρα έτών, όπως η δρ Παγιώ, μπορεί να σας βοηθήσει μ' έναν ά-πλο, άποτελεσματικό τρόπο. Έχει συγκεντρώσει όλη την προστασία της όμορφιάς σας μέσα σε ένα μικρό βαζάκι με κρέμα. Είναι η περίφημη Νουτρίσια, που αυτή την στιγμή έχει την πρώτη κατανάλω-ση από όλα τ' άλλα καλλυντικά, σύμφωνα με μια παγκόσμια στατι-στική του γαλλικού ύπουργείου Έμπορίου. Άπαλή, άνανεωτική, θρεπτική, δίνει φρεσκάδα και δρο-σιά σε κάθε έπιδερμίδα. Άν την χρησιμοποιήσετε λίγες μέρες, θά δήτε το δέρμα σας να παίρνει μια βελούδινη λαμπερή άναύγεια, γε-μάτη νεανικότητα και στίλβνότη-τα. Είναι ύπέροχη!

Τα μελτέμια του Αύ-γούστου είναι ο με-γαλύτερος έχθρος της όμορφιάς σας, λέει η έκλεκτή αισθητικός και καλή μας φίλη κ. Αίλυ, στο Ινστιτού- της, της όδου Άμερι- της 15. Χωρίς να το φαντάζεται καμιά γυναίκα, το έλαφρύ ή δυ-νατό άεράκι της θάλασσας προκ-καίλει ένα στέγνωμα της έπιδερμίδος, που είναι το ξεκίνημα της ρυτιδώ-σεως. Γι' αυτό, μόλις γυρίσετε ά-πο την έσοχη, πρέπει να κάνετε έ-να έπιστημονικό καθάρισμα του δέρματος του προσώπου σας. Θά σας σώσει από πολλές ταλαιπω-ρίες.

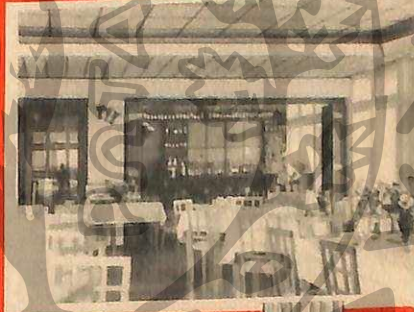
Αν είναι μακριά η έ-ποχή που θα φορέ-σουμε το φθινοπωρι-νό ταγιεράκι. Και οι Παρισινοί δημιουργοί της μόδας έξακολου-θούν να θέλουν τη γυ-ναίκα λεπτή, με λυ-γερή σιλουέττα. Μερικά λουτρά «Σάουνα», που διαθέτει άποκλει-στικά το Salon de Beaute, της μασ-σέζ Βιδής Συκιώτη, στην όδο Κα-νάρη 4, θα σας λεπτύνουν όσο θέ-λετε και σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Άλλωστε, η κ. Συκιώ-τη είναι από τις λίγες αισθητικούς που πιστεύουν, και πολύ σωστά, στην άποτελεσματικότητα ενός κα-λού μασσάζ με το χέρι...

Η Άγιον

HOTEL DU LAC

Είς την
ΚΑΣΤΟΡΙΑ
σε ένα
μαγευτικό
φυσικό
πλαίσιο

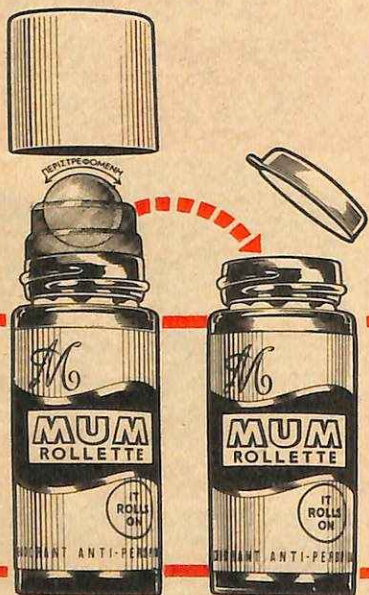
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ξενοδοχειακά Έπιχειρήσεις
ΝΙΚΟΥ ΔΑΔΙΑΝΗ
Τιμαί Α' Κατηγορίας άρ. τηλ. 46

Πάντα
φρέσκα
σαν λουλούδι

Πάντα γεμάτη δροσιά
και αυτοπεποίθησι
κάθε γυναίκα που χρησιμοποιεί MUM

Μόνον τα άποσμητικά MUM — με
ρεκόρ παγκοσμίου καταναλώσεως —
προσφέρονται σε τρεις διαφορε-
τικούς τύπους. Σας παρέχουν εύ-
χέρεια επιλογής, απόλυτη έμπι-
στοσύνη στην αποτελεσματικότη-
τά τους.

MUM ROLLETTE (Ρολέτ): Με περιστρεφόμενη
σφαίρα έπαλείψεως. Προλαμβάνει την κακο-
σμία του ιδρώτος, ρυθμίζει την εφίδρωση
δλόκληρο τό 24ωρο. Τό MUM ROLLETTE έχει
άνταλλακτικό. Είναι πολύ οικονομικό.

MUM STICK (Στίκ): Στερεοποιημένο άποσμητικό.
Θαυμάσια συσκευασμένο για τσάντα. Μπορείτε
νά διαλέξετε τό άρωμα που σας άρήσει.

MUM CREAM (κρέμα): Άποσμητική
κρέμα σε 2 μεγέδη. Άφαιρεί την
κακοσμία του ιδρώτος. Είναι τε-
λείως ακίνδυνη για τό φορέματα.

Χαίρονται τή συντροφιά σας!

BRISTOL MYERS COMPANY - NEW YORK
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΣΚΗΝΟΘΕΤΑΣ. 2. ΚΑ' (21) — ΙΤΕ — ΟΣΤΙΑ. 3. Ο «ΤΑΜΕΣΙΣ» — ΕΝΙ. 4. ΛΟΣ — Ο «ΚΑΦΕΣ». 5. ΟΠΤΑΝΘΡΑ-ΚΑΣ. 6. ΠΤΑΙΩ — ΑΝ. 7. ΑΡ-ΡΑΣ — ΑΤΡΙΩΝ. 8. ΚΟΤΣΟ — ΝΑΪ-ΑΔΑ. 9. ΕΝΗ — ΝΤΗ — ΑΙΑΣ. 10. ΣΙ — ΙΣΤΙΑΙΑ. 11. ΝΕΑ — Α.Ο. (Άθλητικός Όμιλος) — ΑΒ. 12. Ο «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ».

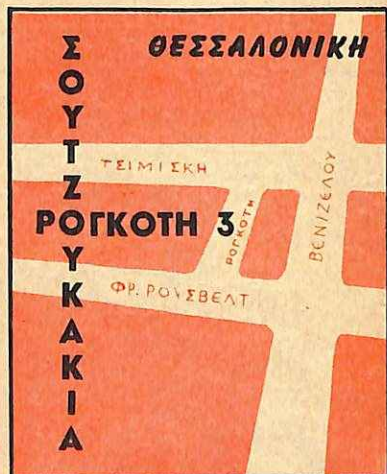
ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΣΚΟΛΟΠΑΚΕΣ. 2. ΚΑΤΟ-ΠΤΡΟΝ — ΤΟ. 3. ΑΣΤΑΡΤΗΣ. 4. ΝΙΜ — ΑΙΑΣ — ΙΝΑ. 5. ΟΤΕ — ΝΟΣΩΝ — ΡΕ. 6. ΘΕΣ — ΝΑΪ.Τ. 7. ΙΟΡΔΑΝΗΣ. 8. ΤΟΣΚΑ — ΤΑ. 9. ΑΣ — ΑΚΑΡΙ-ΑΙΟΣ. 10. ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ. 11. Ι-ΝΕΣ — Ο «ΔΑΙΑΣ». 12. ΑΙΣ — ΒΑΣΑΝΑ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέ-
τυχε με τόν συνδυασμόν τών λέξε-
ων: ΒΕΡΑΝ — ΣΙΑ — ΑΠΟΥΣΙ-
ΑΣ — ΕΠΙΒΟΛΗΣ — ΜΗ —
ΜΑΚΙ, σύνολον 42 βαθμών.

Καλύτερους ίσως συνδυασμούς νά
επιτύχουν αναγνώσται μας με δοκι-
μάς λέξεων σαν: ΚΑΜΑΡΙ — ΣΤΑ-
ΣΙΣ — ΤΣΟΥΠΡΕΣ — ΕΡΠΕΤΑ
— ΣΟΥΣΤΑΣ — ΠΑΔΟΥΑΣ —
ΜΑΚΑΒΡΙΟΣ κ.λ.π.

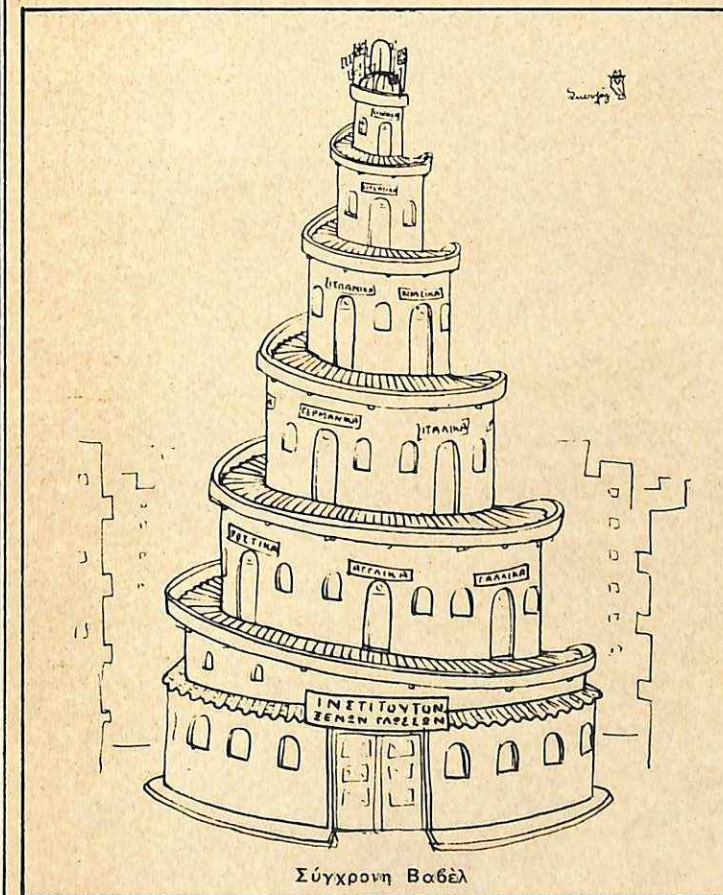
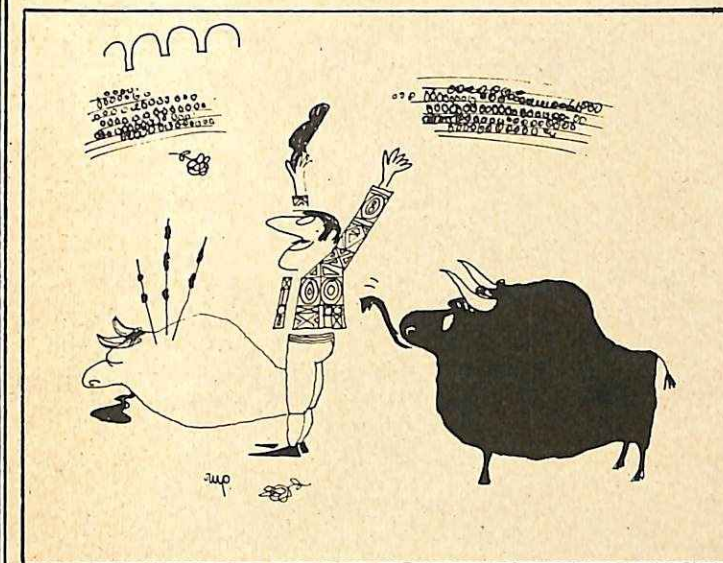
1. Οι μπουκλές τών μαλλιών,
στην πλάτη της καθήμενης κοπέ-
λας, διαφέρουν. 2. Στο χέρι της
ίδας, τά δυό λυγισμένα δάκτυλα
διαφέρουν. 3. Κάτω άριστερά, ό
άνδρας έχει μετακινήσει τό πίσω
πόδι του. 4. Τής εσπλωμένης κο-
πέλας, κάτω από την ομπρέλλα,
φαίνεται τό πέλμα του επάνω πο-
διού της. 5. Κάτω δεξιά, ή άλλη
κοπέλλα έχει τό ένα χέρι της κατε-
δασμένο. 6. Η μικρή δάρκα στο
δάθος έχει μετακινηθή δεξιώτερα.
7. Ο πρós τά δεξιά γλάρος είναι
μικρότερος.

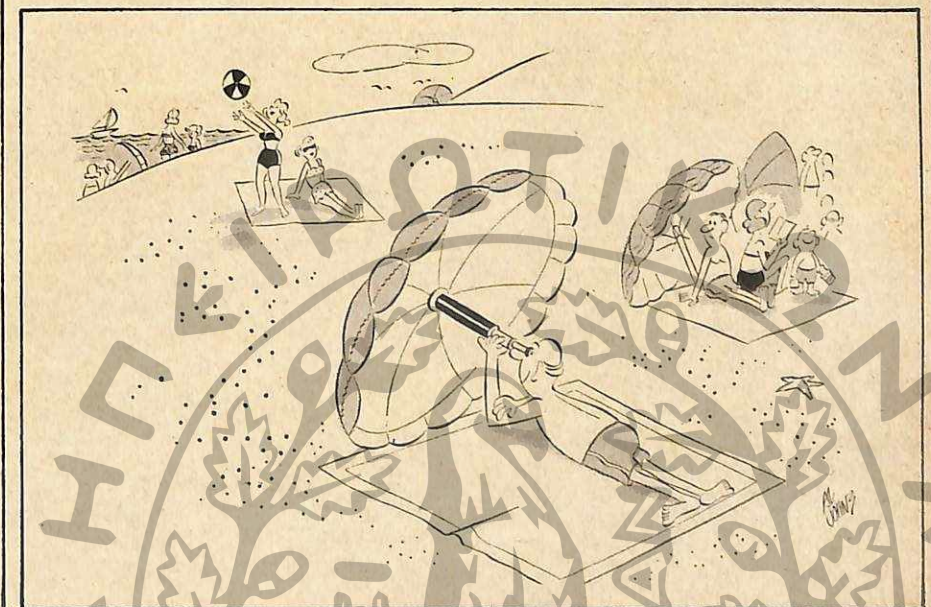
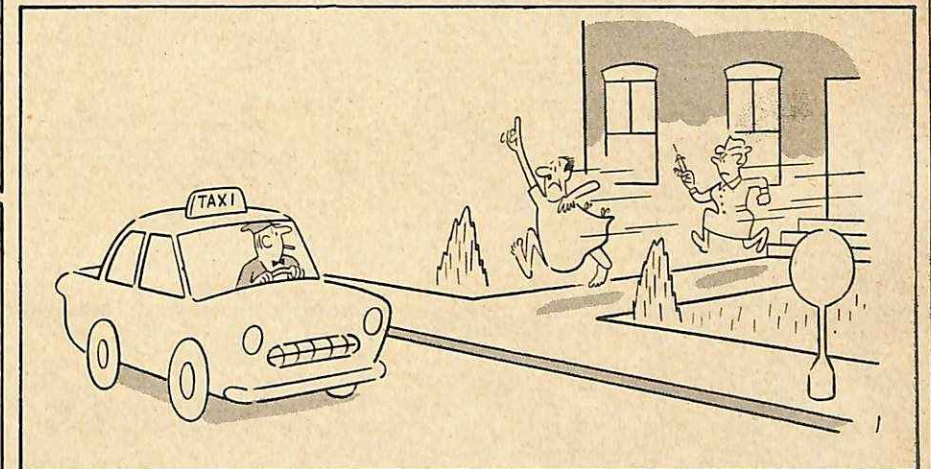
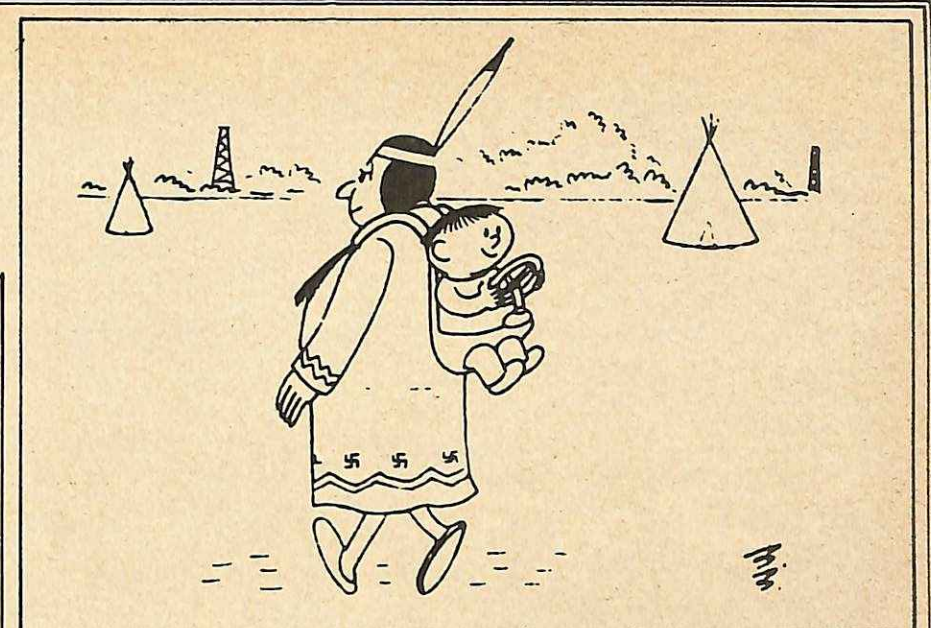
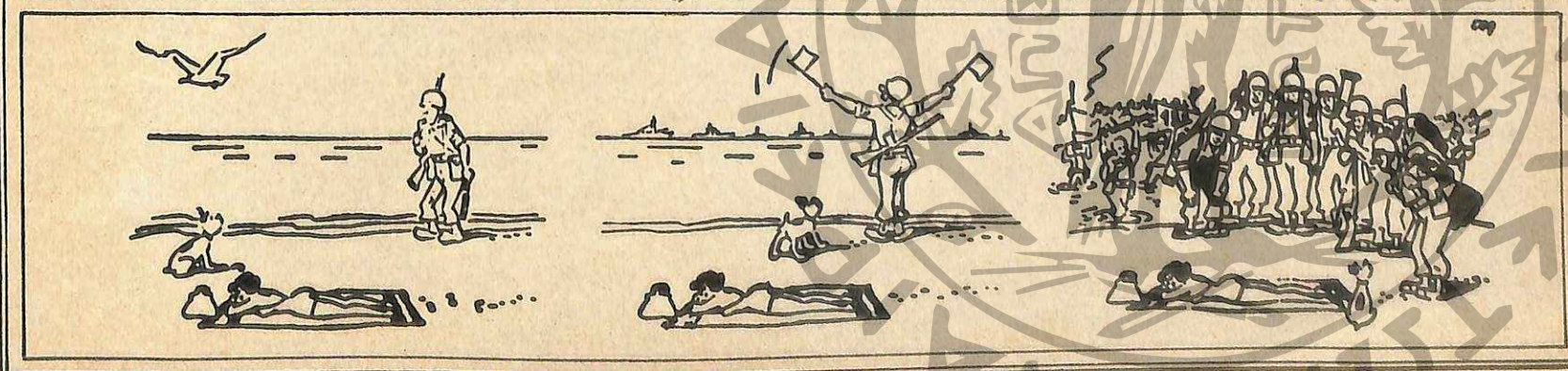
ΜΟΔΕΣ

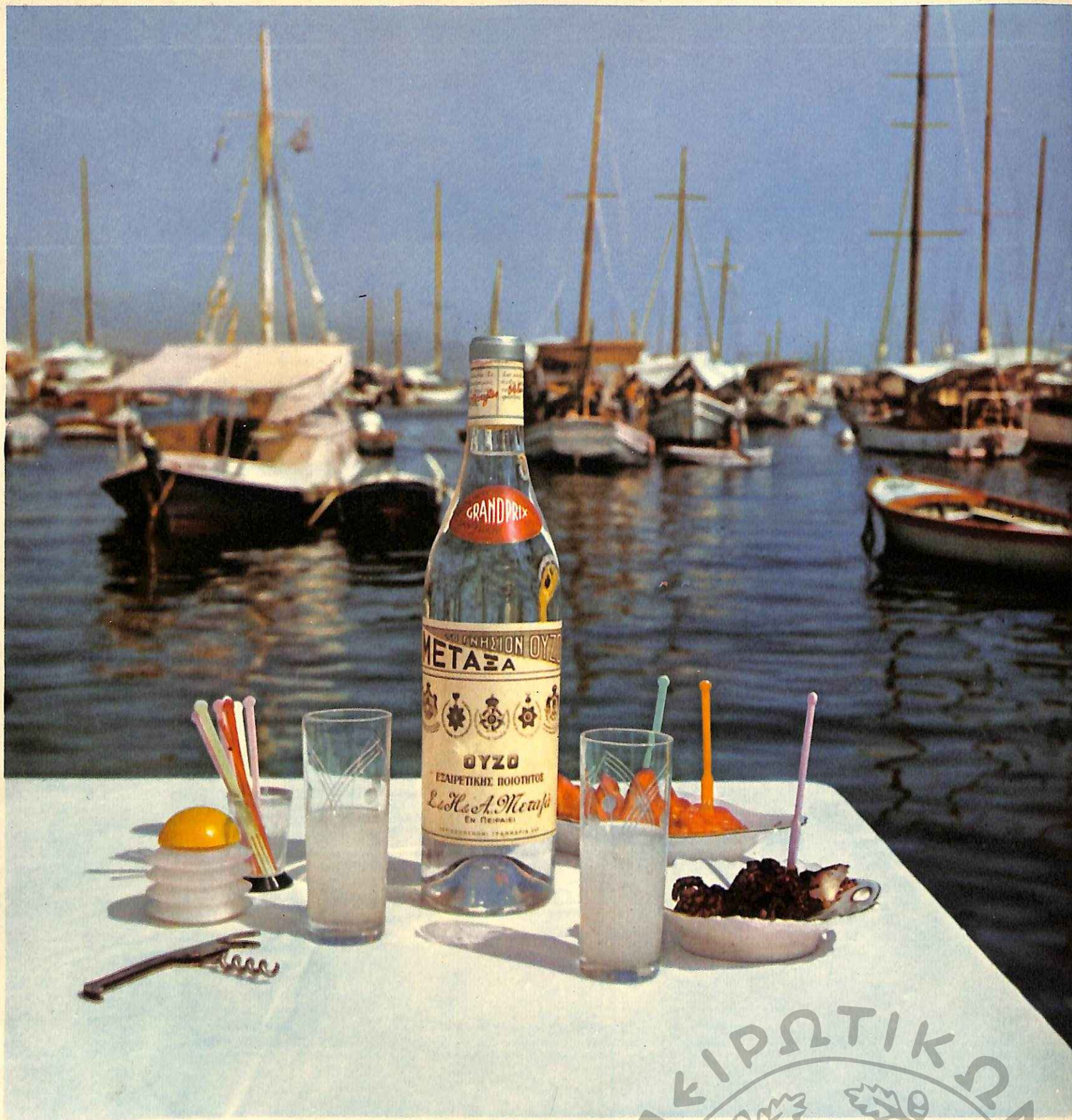
ΥΨΗΛΗΣ ΚΛΑΣΕΩΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 16 (Α'
ΟΡΟΦΟΣ), ΤΗΛ. 625.655

Χιούμορ

Σύγχρονη Βαβέλ

Καρδοκαιριατική απολαυσις

μέ

ΟΥΖΟ

ΜΕΤΑΞΑ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΤΩΝ Α.Α.Μ.Μ.
ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ